This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.

+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.

+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.

+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at `http://books.google.com/`

NYPL RESEARCH LIBRARIES
3 3433 07030054 0

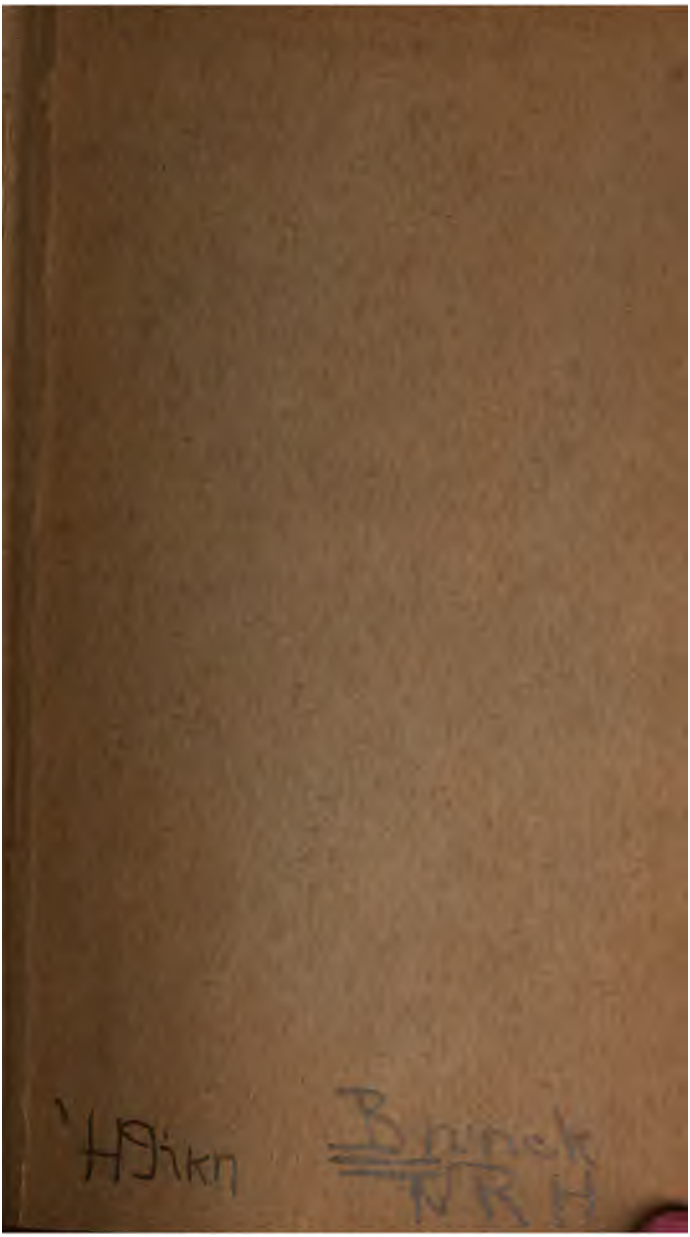
Bunch
NRH

Wm. Herbert
Ex dono Dr. G. Keith.
Stone. Nov. 21st — 1793.

Brunck was b. 20 Dec. 1729 d. 12 June 1803. The French King pensioned him for his edition of Virgil. The outbreak of the Fr. Revolution lost him his pension, & his poverty forced the sale of his Library.

Brunck one of the greatest Greek scholars of Germany or France, his native Strasburg then belonging to the French, as since to the German empire

This a copy from Dr Heath, one of the Masters of Eton, to "Wm Herbert." This seems to have been the Hon & Rev. Wm Herbert, the third son of the Earl of Carnarvon, (b. 1778 d. 1847) & about that time, 1793, an Eton student. He studied for the Bar, & was a Member of Parliament; but afterwards entered the Church, & became Dean of Manchester

He published a large number of works, & amongst them an Epic Poem, Attila, or the Triumph of Christianity, reviewed in the Edinburg, & praised by Hallam

His son Henry Wm Herbert b. 1807 & educated at Eton & at Cambridge, came in 1831 to the United States, & was a voluminous & popular author, but committed suicide 1st May 1858, at the Battery Hotel, New York City

The father, the recipient from Dr Heath of this volume of the Monic Greek Poets, himself edited in 1795, in two octavo volumes "Musæ Etonenses; a Selection of Greek & Latin Poetry by Etonians" He was then but a youth of 17, & in a versatile & brilliant career was much in the public eye.

The Earl of Carnarvon, a prominent statesman, & the editor of Dean Mansel's Remains, is of the elder branch of the same family (1883.)

1683.

ΗΘΙΚΗ ΠΟΙΗΣΙΣ

SIVE

GNOMICI

POETÆ GRÆCI.

AD OPTIMORUM EXEMPLARIUM FIDEM

EMENDAVIT

RICH. FRANC. PHIL. BRUNCK.

ARGENTORATI

IN BIBLIOPOLIO ACADEMICO.

MDCCLXXXIV.

THE NEW YORK
PUBLIC LIBRARY
96396
ASTOR, LENOX AND
TILDEN FOUNDATIONS.
1898.

LECTORI

S. D.

RICH. FRANC. PHIL. BRUNCK

REGIÆ INSCRIPTIONUM
ET HUMANIORUM LITERARUM ACADEMIÆ
SOCIUS.

Quum a me Sophoclem jamdudum exſpectes, miraberis, Lector amice, nec forte moderate feres, libellum tibi obtrudi, qui nihil habet cum illo commune. Sic jam queſti ſunt ex amicis etiam meis nonnulli, quum necopinantibus illis, longeque alias res meditari me putantibus, prodierunt cura mea aliquantulum expoliti Argonauticorum Poëta, & facetiſſimus veteris comœdiæ ſcriptor. Bono animo es: explebitur cum Deo exſpectatio deſiderii tui. Prælum tandem ſubiit Princeps Tragicorum: excuſa jam ſunt Scholia omnia, quorum de edendi ratione non ita pridem ſententiæ ſuæ participes fecit literatos omnes in Eruditorum Diario Vir morum probitate, integritate vitæ, doctrinæ elegantia apud bonos omnes maxime commendatus, & ſupra impuriſſimorum ſcurrarum calumnias, & convicia immenſum quantum evectus. Perductæ ſunt item ad finem quatuor Tragœdiæ; quinta operas exercet. Inceptum opus, quantum per me licebit, non

intermittetur; nec tamen ita properabitur, ut feſtinationis olim pœnitendum mihi ſit, neu, ſi quid mihi interea diverſum arriſerit, animo ut non geram morem. Datam fidem præſtiturum me ſpero; ſed videto: in diem certam non promiſi; nec a Sophoclis ſtudioſis pignora pelliciendo, argento quemquam circumduxi, quod faciunt hodie nebulones quidam perditiſſimi, ita ut integrum mihi ſemper futurum ſit, uti legitima exceptione.

Jam vero, quænam fuerit in edendo hoc libello ratio conſilii mei, paucis docendus es. Poëtarum, quos Gnomicos vocant, editionem accuratam & venuſtam nullam videram. Veteris ſapientiæ, Græcæque elegantiæ ſtudioſis gratum me facturum quid putavi, ſi eis enchiridion hoc nitidius politiusque ornatum traderem. Theognidem, qui agmen hic ducit, primus in lucem edidit Aldus Manutius, cujus liber inſtar eſt veteris apographi, quo ipſe uſus eſt. Codicis illius vitium, ut in principem editionem, ſic ex ea in ceteras omnes permanavit, quod quale ſit, cuivis hanc novam cum aliis conferenti ſtatim in oculos incurret. Nempe Theognidis poëſis quæ ſupereſt, non eſt continuum opus, ſed ex fragmentis conſtat e variis illius hominis elegiis aut poëmatibus excerptis. Illam ad quatuor codices Bibliothecæ Regiæ contuli, quorum in tribus ſententiæ fere ad eundem modum diſtinctæ ſunt, quo in hoc libello. Singulæ vel in capite habent literam majuſculam miniatam, vel litera illa carent, vacuo relicto ſpatio, ubi peritioris calligraphi manu pingenda erat. Præterea

qui primus farraginem illam coagmentavit, Theognideis verſus plurimos immiſcuit aliorum auctorum, Tyrtæi, Mimnermi, & maxime Solonis. Poterant quidem illi inter Theognideos relinqui, ſi Theognis ſeorſim & ſine ullo comitatu excuderetur; ſed quum adjunctos habeat illos ipſos ſcriptores, quorum poſſeſſionem invaſerat, interdicto adverſus eum agi, tum æquitatis, tum concinnitatis ratio poſtulabat; qua de re in notis dixi.

Inſunt huic editioni omnia, quæ continet pars altera editionis Poëtarum minorum Græcorum Radulphi Wintertoni, Cantabrigiæ excuſæ anno MDCLXXVII. præter Orphei, vel neſcio cujus id nomen mentiti, fragmenta tria, quæ in Orphicorum editione Geſneriana legi ſatius viſum eſt, ideoque removenda duxi. Sed horum in locum Cleanthis pulcherrimum Hymnum ſuffeci; inſuperque Heſiodi Poëma ἀσπὶς, ſi quod aliud, huic collectioni addidi. Pſeudo-Phocylidis carmen ex iiſdem Regiis codicibus emendavi, qui Theognidem continent, quorum unus Heſiodum etiam habet. Alia quæcunque omnia Stobæi Florilegium ſervavit, ad ſcriptum codicem Bibliothecæ Regiæ collata, longe emendatius quam antea in hoc libello exhibentur. Solonis inter veteres Sapientes præſtantiſſimi non pauca ſolum fragmenta, ſed quæcunque ad noſtram ætatem pervenerunt & conquiri potuerunt, ſecundis curis limatiora in hanc collectionem intuli. In Comicorum vero ſententiis, fragmenta aliquot, quorum partem tantum Wintertoni editio exhibet, integra dedi, ex auctoribus qui ea ſervarunt.

Latinam verſionem pleriſque horum carminum adjungi ſolitam, ut tironibus damnoſam, doctoribus inutilem, conſulto omiſi. Ne tamen hic libellus omni utilitatis aut voluptatis fructu careret, quem capere poſſent qui literis græcis haud fuerunt imbuti, ſententias & fragmenta ab Hugone Grotio, aliiſque ſummis viris eleganti carmine latino reddita ſingulis græcis ſubjeci. Notas addidi breves, criticas fere & græcæ lectionis conſtitutionem ſpectantes. Anthologiam ſententiarum parallelarum e græcis latinisque Poëtis facere perfacile fuiſſet; ſed inutili mole librum onerare nolui. Stobæum adeant & florilegia latinorum Poëtarum, qui, quot diverſis modis res eadem poſſit enuntiari, perpendere amant. Pauca ſunt hæc, quibus te volebam, Lector amice; nec te diutius demorabor. Fruere hac noſtra opella, quæ ſi tibi tuisque ita, ut fore confido, erit accepta & utilis, otium mihi tranquillum & diuturnum precare, quod nulli alii rei libentius impendam, quam ut bonarum literarum ſtudiis commodem.

Dabam Argentorati XIII. Martii MDCCLXXXIV.

ΘΕΟΓΝΙΔΟΣ

ΘΕΟΓΝΙΔΟΣ ΜΕΓΑΡΕΩΣ

ΠΑΡΑΙΝΕΣΕΙΣ.

Ω ἄναξ, Λητοῦς υἱὲ, Διὸς τέκος, οὔποτε σεῦ
λήσομαι ἀρχόμενος, οὐδ' ἀναπαυόμενος·
ἀλλ' αἰεὶ πρῶτόν τε, καὶ ὕστατον, ἔν τε μέσοισιν
ἀείσω· σὺ δ' ἐμεῦ κλῦθι, καὶ ἐσθλὰ δίδου.

Φοῖβε ἄναξ, ὅτε μέν σε θεὰ τέκε πότνια Λητὼ,
Φοίνικος βαδινῆς χερσὶν ἐφαψαμένη,
ἀθανάτων κάλλιστον, ἐπὶ τροχοειδέϊ λίμνῃ,
πᾶσα μὲν ἐπλήσθη Δῆλος ἀπειρεσίη
θάμβεος ἀμβροσίης, ἐγέλασσε δὲ γαῖα πελώρη,
γήθησεν δὲ βαθὺς πόντος ἁλὸς πολιῆς.

Ἄρχεμι Θηροφόνη, θύγατερ Διὸς, ἣν Ἀγαμέμνων
εἴσαθ', ὅτ' ἐς Τροίην ἔπλεε νηυσὶ θοαῖς,
εὐχομένῳ μοι κλῦθι, κακὰς δ' ἀπὸ κῆρας ἄλαλκε.
σοὶ μὲν τοῦτο γ' θεὰ, σμικρὸν, ἐμοὶ δὲ μέγας

Μοῦσαι καὶ Χάριτες, κοῦραι Διὸς, αἵ ποτε Κάδμου
ἐς γάμον ἐλθοῦσαι, καλὸν ἀείσατ' ἔπος,
„ὅττι καλὸν φίλον ἐστί· τὸ δ' οὐ καλὸν οὐ φίλον ἐστί.“
τοῦτ' ἔπος ἀθανάτων ἦλθε διὰ στομάτων.

Κύρνε, σοφιζομένῳ μὲν ἐμοὶ σφρηγὶς ἐπικείσθω
τοῖσδ' ἔπεσι· λήσει δ' οὔ ποτε κλεπτομένη.
οὐδέ τις ἀλλάξει κάκιον τοῦ σθλοῦ παρεόντος.
ὧδε δὲ πᾶς ἐρέει· Θεύγνιδός ἐστιν ἔπη
τοῦ Μεγαρέως, πάντας δὲ κατ' ἀνθρώπους ὀνομαστοῦ.
ἀστοῖσιν δ' οὔπω πᾶσιν ἁδεῖν δύναμαι.
οὐδὲν θαυμαστὸν, Πολυπαΐδη. οὐδὲ γὰρ ὁ Ζεὺς
οὔθ' ὕων πάντας ἁνδάνει, οὔτ' ἀνέχων.
σὺ δ' ἐγὼ εὖ φρονέων ὑποθήσομαι, οἷά περ αὐτὸς,
Κύρν', ἀπὸ τῶν ἀγαθῶν, παῖς ἔτ' ἐὼν, ἔμαθον.

Πέπνυσο, μηδ' αἰσχροῖσιν ἐπ' ἔργμασι, μηδ' ἀδίκοισι
τιμὰς, μήτ' ἀρετὰς ἕλκεο, μήτ' ἄφενος.
ταῦτα μὲν οὕτως ἴσθι· κακοῖσι δὲ μὴ προσομίλει
ἀνδράσιν, ἀλλ' αἰεὶ τῶν ἀγαθῶν ἔχεο,
καὶ μετὰ τοῖσιν πῖνε καὶ ἔσθιε, καὶ παρὰ τοῖσιν
ἵζε, καὶ ἄνδανε τοῖς, ὧν μεγάλη δύναμις.
ἐσθλῶν μὲν γὰρ ἀπ' ἐσθλὰ μαθήσεαι· ἢν δὲ κακοῖσι
συμμιχθῇς, ἀπολεῖς καὶ τὸν ἐόντα νόον.
ταῦτα μαθὼν, ἀγαθοῖσιν ὁμίλεε, καί ποτε φήσεις
εὖ συμβουλεύειν τοῖσι φίλοισιν ἐμέ.

Κύρνε, κύει πόλις ἥδε· δέδοικα δὲ μὴ τέκῃ ἄνδρα
ὑβριστὴν, χαλεπῆς ἡγεμόνα στάσιος.

ἀσφοὶ μὲν γὰρ ἔασι σαόφρονες· ἠγεμόνες δὲ
τετράφαται πολλὴν ἐς κακότητα πεσεῖν,
οὐδεμίαν πω, Κύρν', ἀγαθοὶ πόλιν ὤλεσαν ἄνδρες.
ἀλλ' ὅταν ὑβρίζειν τοῖσι κακοῖσιν ἀδῇ,
δῆμόν τε φθείρωσι, δίκας τ' ἀδίκοισι διδῶσιν,
οἰκείων κερδῶν εἵνεκα καὶ κράτεος,
ἔλπεο μὴ δηρὸν κείνην πόλιν ἀτρεμέεσθαι,
μηδ' εἰ νῦν κεῖται πολλῇ ἐν ἡσυχίῃ,
εὖτ' ἂν τοῖσι κακοῖσι φίλ' ἀνδράσι ταῦτα γένηται
κέρδεα, δημοσίῳ σὺν κακῷ ἐρχόμενα.
ἐκ τῶν γὰρ στάσις ἐσθλὴ, καὶ ἔμφυλοι φόνοι ἀνδρῶν.
μούναρχος δὲ πόλει μήποτε τῆδε ἄδοι.

Κύρνε, πόλις μὲν ἔθ' ἥδε πόλις· λαοὶ δὲ δὴ ἄλλοι·
οἳ πρόσθ' οὔτε δίκας ᾔδεσαν, οὔτε νόμους·
ἀλλ' ἀμφὶ πλευρῇσι δορὰς αἰγῶν κατέτριβον,
εἴσω δ' ὥσθ' ἕλαφοι τήνδ' ἐνέμοντο πόλιν.
καὶ νῦν εἶσ' ἀγαθοὶ, Πολυπαίδη· οἱ δὲ πρὶν ἐσθλοὶ,
νῦν δειλοί. τίς κεν ταῦτ' ἀμήχοιτ' ἐσορῶν;
ἀλλήλους δ' ἀπατῶσιν, ἐπ' ἀλλήλοισι γελῶντες,
οὔτε κακῶν γνώμας εἰδότες οὔτ' ἀγαθῶν.
μηδένα τῶνδε φίλον, Πολυπαίδη, ποίεο σοῖσιν
ἐκ θυμοῦ, χρείης εἵνεκα μηδεμιῆς.
ἀλλὰ δοκεῖ μὲν πᾶσιν ἀπὸ γλώσσης φίλος εἶναι,
χρῆμα δὲ συμμίξῃς μηδενὶ μηδ' ὁτιοῦν
σαοῦσθαῖον. γνώσῃ γὰρ ὀϊζυρῶν φρένας ἀνδρῶν,
ὥς σφιν ἐπ' ἔργοισι πίσις ἔπ' οὐδεμίη.

ἀλλὰ δόλους τ', ἀπάτας τε, πολυπλοκίας τ' ἐφίλησαν
οὕτως, ὡς ἄνδρες μηκέτι σωζόμενοι.

Μήποτε, Κύρνε, κακῷ πίσυνος βούλευε σὺν ἀνδρὶ,
ἐνθ' ἂν σπουδαῖον πρῆγμ' ἐθέλῃς τελέσαι.
ἀλλὰ μετ' ἐσθλὸν ἰὼν, βουλεύεο πολλὰ μογήσας,
καὶ μακρὴν ποσσὶ, Κύρν', ὁδὸν ἐκτελέσας.

Πρῆξιν μηδὲ φίλοισιν ὁμῶς ἀνακοίνεο πᾶσι.
παῦροί τοι πολλῶν πιστὸν ἔχουσι νόον.
παύροισιν πίσυνος μεγάλ' ἀνδράσιν ἔργ' ἐπιχείρει,
μή ποτ' ἀνήκεστον, Κύρνε, λάβῃς ἀνίην.

Πιστὸς ἀνὴρ χρυσοῦ τε καὶ ἀργύρου ἀντερύσασθαι
ἄξιος, ἐν χαλεπῇ, Κύρνε, διχοστασίῃ.

Παύρους εὑρήσεις, Πολυπαΐδη, ἄνδρας ἑταίρους
πιστοὺς ἐν χαλεποῖς πρήγμασι γιγνομένους,
οἵ τινες ἂν τολμῶεν, ὁμόφρονα θυμὸν ἔχοντες,
ἶσον τῶν ἀγαθῶν τῶν τε κακῶν μετέχειν.
τοὺς δ' οὐχ εὑρήσεις διζήμενος, οὐδ' ἐπὶ πάντας
ἀνθρώπους, οὓς ναῦς μὴ μία πάντας ἄγοι,
εἶσιν ἐπὶ γλώσσῃ τε καὶ ὀφθαλμοῖσιν ἕπεσθαι
αἰδὼς, οὐδ' αἰσχρὸν χρῆμ' ἔπι κέρδος ἄγει.

Μή μ' ἕπεσι μὲν σέργε, νόον δ' ἔχε καὶ φρένας ἄλλῃ,
εἰ μὲ φιλεῖς, καί σοι πιστὸς ἔνεστι νόος.
ἢ μὲ φίλει, καθαρὸν θέμενος νόον, ἢ μ' ἀποειπὼν
ἔχθαιρ', ἀμφαδίην νεῖκος ἀειράμενος.

ὃς δὲ μὴ γλώσσῃ δίχ' ἔχει νόον, οὗτος ἑταῖρος
δεινός, Κύρνε· ἐχθρὸς βέλτερος, ἢ φίλος ὤν.

Οὕτω χρὴ τὸν γ' ἐσθλὸν ἐπισῄρέψαντα νόημα,
ἔμπεδον αἰὲν ἔχειν ἐς τέλος ἀνδρὶ φίλῳ.

Εἴ τις ἐπαινήσει σε τόσον χρόνον, ὅσσον ὀρφὴ,
νοσφισθεὶς δ' ἄλλῃ γλῶσσαν ἵησι κακήν,
τωὐτός τοι ἑταῖρος ἀνὴρ φίλος οὔ τι μάλ' ἐσθλός,
ὃς κ' εἴπῃ γλώσσῃ λῷστα, φρονεῖ δ' ἕτερα.
ἀλλ' εἴη τοιοῦτος ἐμὸς φίλος, ὃς τὸν ἑταῖρον
γιγνώσκων, ὀργὴν καὶ βαρὺν ὄντα, φέρει
αἰντὶ κασιγνήτου. σὺ δ' ἐμοὶ, φίλε, ταῦτ' ἐνὶ θυμῷ
φράζεο, καί ποτ' ἐμοῦ μνήσεαι ἐξοπίσω.

Μηδείς σ' ἀνθρώπων πείσῃ κακὸν ἄνδρα φιλῆσαι,
Κύρνε· τί δ' ἔσθ' ὄφελος κεῖνος ἀνὴρ φίλος ὤν;
οὔτ' ἄν σ' ἐκ χαλεποῖο πόνου ῥύσαιτο καὶ ἄτης,
οὔτε κεν ἐσθλὸν ἔχων, τοῦ μεταδοῦν' ἐθέλοι.
δειλοὺς δ' εὖ ἔρδοντι ματαιοτάτη χάρις ἐστίν·
ἶσον γὰρ σπείρειν πόντον ἁλὸς πολιῆς.
οὔτε γὰρ ἂν πόντον σπείρων, βαθὺ λήϊον ἀμφὶς,
οὔτε κακοὺς εὖ δρῶν, ἐν πάλιν ἀντιλάβοις.
ἄπληστον γὰρ ἔχουσι κακοὶ νόον· ἢν δ' ἓν ἁμάρτῃς,
τῶν πρόσθεν πάντων ἐκκέχυται φιλότης.
οἱ δ' ἀγαθοὶ τὸ μέγιστον ἐπαυρίσκουσι παθόντες,
μνῆμα δ' ἔχουσ' ἀγαθῶν καὶ χάριν ἐξοπίσω.

Μήποτέ τοι κακὸν ἄνδρα φίλον ποιεῖσθαι ἑταῖρον,
ἀλλ' αἰεὶ φεύγειν, ὥστε κακὸν λιμένα.

πολλοὶ παρ᾽ κρητῆρι φίλοι γίγνονται ἑταῖροι·
ἐν δὲ σπουδαίῳ πρήγματι παυρότεροι.
κιδδήλου δ᾽ ἀνδρὸς γνῶναι χαλεπώτερον οὐδέν,
Κύρν᾽, οὐδ᾽ εὐλαβέης ἐστὶ περὶ πλέονος.
χρυσοῦ κιδδήλοιο καὶ ἀργύρου ἄνσχετος ἄτη,
Κύρνε, καὶ ἐξευρεῖν ῥᾴδιον ἀνδρὶ σοφῷ·
εἰ δὲ φίλου νόος ἀνδρὸς ἐνὶ στήθεσσι κέκληθε
ψυδρὸς ἐὼν, δολιον δ᾽ ἐν φρεσὶν ἦτορ ἔχει,
τοῦτο θεὸς κιδδηλόστατον ποίνει βροτοῖσι,
καὶ γνῶναι πάντων τοῦτ᾽ ἀνιηρότατον.
οὐ γὰρ ἂν εἰδείης ἀνδρὸς νόον, οὔτε γυναικὸς,
πρὶν πειρηθείης ὥσπερ ὑποζυγίου·
οὐδέ κεν εἰκάσσαις, ὥσπερ ποτ᾽ ἐς ὦνιον ἐλθών·
πολλάκι γὰρ γνώμην ἐξαπατῶσ᾽ ἰδέαι.

Μήτ᾽ ἀρετὴν εὔχου, Πολυναικίδη, ἔξοχος εἶναι,
μήτ᾽ ἄφενος· μοῦνον δ᾽ ἀνδρὶ γένοιτο τύχη.

Οὐδὲν ἐν ἀνθρώποισι πατρὸς καὶ μητρὸς ἄμεινον
ἔκλυεν, τοῖς ὁσίη, Κύρνε, μέμηλε δίκη.

Οὐδείς, Κύρν᾽, ἄτης καὶ πήδεος αἴτιος αὐτός·
ἀλλὰ θεοὶ τούτων δώτορες ἀμφοτέρων.
οὐδέ τις ἀνθρώπων ἐργάζεται, ἐν φρεσὶν εἰδώς,
ἐς τέλος εἴτ᾽ ἀγαθὸν γίγνεται, εἴτε κακόν.
πολλάκι γὰρ δοκέων θήσειν κακὸν, ἐσθλὸν ἔθηκε·
καί τε δοκῶν θήσειν ἐσθλὸν, ἔθηκε κακόν.
οὐδέ τῳ ἀνθρώπων παραγίγνεται, ὅσσ᾽ ἐθέλησιν·
ἴσχει γὰρ χαλεπὴς πείρατ᾽ ἀμηχανίης.

ἄνθρωποι δὲ μάταια νεμίζομεν, εἰδότες οὐδέν·
θεοὶ δὲ κατὰ σφέτερον πάντα τελοῦσι νόον.

Οὐδείς πω ξεῖνον, Πολυπαίδη, ἐξαπατήσας
οὐδ' ἱκέτην θνητῶν, ἀθανάτους ἔλαθε.

Βούλεο δ' εὐσεβέων ὀλίγοις σὺν χρήμασιν οἰκεῖν,
ἢ πλουτεῖν, ἀδίκως χρήματα πασάμενος.
ἐν δὲ δικαιοσύνῃ συλλήβδην πᾶσ' ἀρετή ἐστι·
πᾶς δέ τ' ἀνὴρ ἀγαθὸς, Κύρνε, δίκαιος ἐών.

Χρήματα μὲν δαίμων καὶ παγκάκῳ ἀνδρὶ δίδωσιν·
ἡ δ' ἀρετὴ ὀλίγοις ἀνδράσι, Κύρν', ἕπεται.

Ὕβριν, Κύρνε, θεὸς πρῶτον κακὸν ὤπασεν ἀνδρὶ,
οὗ μέλλει χάρην μηδεμίαν θέμεναι.
τίκτει τοι κόρος ὕβριν, ὅταν κακῷ ὄλβος ἕπηται,
ἀνθρώπῳ, καὶ ὅτῳ μὴ νόος ἄρτιος ᾖ.

Μήποτέ τοι πενίην θυμοφθόρον ἀνδρὶ χολωθεὶς,
μηδ' ἀχρημοσύνην οὐλομένην πρόφερε.
Ζεὺς γάρ τοι τὸ τάλαντον ἐπιῤῥέπει ἄλλοτε ἄλλως,
ἄλλοτε μὲν πλουτεῖν, ἄλλοτε δ' οὐδὲν ἔχειν.

Μήποτε, Κύρν', ἀγορᾶσθαι ἔπος μέγα. οἶδε γὰρ οὐδεὶς
ἀνθρώπων, ὅ τι νὺξ χ' ἡμέρα ἀνδρὶ τελεῖ.

Πολλοί τοι χρῶνται δειλαῖς φρεσὶ, δαίμονι δ' ἐσθλῷ,
οἷς τὸ κακὸν δοκέον γίγνεται εἰς ἀγαθόν.

εἰσὶν δ' οἳ βουλῇ τ' ἀγαθῇ καὶ δαίμονι φωτὶ
μοχθίζουσι· τέλος δ' ἔργμασιν οὐκ ἔπεται.

Οὐδεὶς ἀνθρώπων οὔτ' ὄλβιος, οὔτε πενιχρὸς,
οὔτε κακὸς, νόσφιν δαίμονος, οὔτ' ἀγαθός.
ἄλλῳ ἄλλῳ κακόν ἐστι· τὸ δ' ἀτρεκὲς, ὄλβιος οὐδεὶς
ἀνθρώπων, ὅτ' ὅσους ἠέλιος καθορᾷ.
ὃν δὲ θεοὶ τιμῶσιν, ὁ καὶ μωμεύμενος αἰνεῖ.
ἀνδρὸς δὲ σπουδὴ γίγνεται οὐδεμία.

Θειοῖς εὔχου, οἷς ἐστὶ μέγα κράτος. οὔ τι ἄτερ θεῶν
γίγνεται ἀνθρώποις, οὔτ' ἀγαθὸν, οὔτε κακόν.

Ἀνδρὶ ἀγαθὸν πενίη παύειν δάμασσι μάλιστα,
καὶ γήρως πολιοῦ, Κύρνε, καὶ ἠπιάλου·
ὧν δὴ χρὴ φεύγοντα καὶ ἐς μεγακήτεα πόντον
ἰναλεῖν, καὶ πετρῶν, Κύρνε, κατ' ἠλιβάτων.
καὶ γὰρ ἀνὴρ πενίῃ δεδμημένος οὔτε τι εἰπεῖν
οὔτ' ἔρξαι δύναται· γλῶσσα δέ οἱ δέδεται.
χρὴ δ' ἄρ' ὁμῶς ἐπὶ γῆν τε καὶ εὐρέα νῶτα θαλάσσης
δίζεσθαι χαλεπῆς, Κύρνε, λύσιν πενίης.
τιθυίσαι, φίλε Κύρνε, πενιχρῷ βέλτερον ἀνδρὶ,
ἢ ζώειν χαλεπῇ τειρόμενον πενίῃ.

Κρισὶν μὲν καὶ ὄνοις διζήμεθα, Κύρνε, καὶ ἵπποις
εὐγενέας· καί τις βούλεται ἐξ ἀγαθῶν
πλήσασθαι. γῆμαι δὲ κακὴν κακοῦ οὐ μελεδαίνει
ἐσθλὸς ἀνὴρ, ἢν οἱ χρήματα πολλὰ διδῷ.
οὐδὲ γυνὴ κακοῦ ἀνδρὸς ἀναίνεται εἶναι ἄκοιτις
πλουσίου· ἀλλ' ἀφνειὸν βούλεται ἀντ' ἀγαθοῦ.

χρήματα γὰρ τιμῶσι, καὶ ἐκ κακοῦ ἐσθλὸς ἔγημε,
καὶ κακὸς ἐξ ἀγαθοῦ. πλοῦτος ἔμιξε γένος.
οὕτω μὴ θαύμαζε γένος, Πολυπαίδη, ἀσθλῶν
μαυροῦσθαι. σὺν γὰρ μίσγεται ἐσθλὰ κακοῖς.
195 αὐτός τοι ταύτην εἰδὼς κακὸπατρίν ἐοῦσαν,
εἰς οἴκους ἄγεται, χρήμασι πειθόμενος,
ἔνδοξος κακόδοξον, ἐπεὶ κρατερὴ μιν ἀνάγκη
ἐντύει, ἤ τ' ἀνδρὸς τλήμονα θῆκε νόον.

Χρήματα δ' ᾧ Διόθεν καὶ σὺν δίκῃ ἀνδρὶ γένηται
200 καὶ καθαρῶς, αἰεὶ παρμόνιμον τελέθει.
εἰ δ' ἀδίκως παρὰ καιρὸν ἀνὴρ Φιλοκερδεῖ θυμῷ
κλήσεται, εἶδ' ὅρκῳ πὰρ τὸ δίκαιον ἑλών,
αὐτίκα μέν τι φέρειν κέρδος δοκεῖ, ἐς δὲ τελευτὴν
αὖθις ἔγεθλε κακόν· θεῶν δ' ὑπερέσχε νόος.
205 ἀλλὰ ταῦ' ἀνθρώπων ἀπατᾷ νόον· οὐ γὰρ ἐπ' αὐτοῖς
τίνονται μάκαρες πρήγμασιν ἀμπλακίας.
ἀλλ' ὁ μὲν αὐτὸς ἔτισε κακὸν χρέος· ὃς δὲ Φίλοισιν
ἄτην ἐξοπίσω παισὶν ἐπεκρέμασεν·
ἄλλον δ' οὐ κατέμαρψε δίκη· θάνατος γὰρ ἀναιδὴς
210 πρόσθεν ἐπὶ βλεφάροις ἔζετο κῆρα φέρων.

Οὐδείς τοι φεύγοντι Φίλος καὶ πιστὸς ἑταῖρος·
τῆς δὲ φυγῆς ἐστὶ τοῦτ' ἀνιηρότερον.

Κύρνε, Φίλους κατὰ πάντας ἐπίστρεφε ποικίλον ἦθος,
ὀργὴν συμμίσγων, οἷος ἕκαστος ἔφυ.
215 ποικίλου ὀργὴν ἴσχε πολυπλόκου, ὃς ποτὶ πέτρῃ,
τῇ προσομιλήσῃ, τοῖος ἰδεῖν ἐφάνη.

νῦν μὲν τῇδ' ἐφέπου, τοτὲ δ' ἀλλοῖος χρόα γίγνου.
κρεῖσσόν τοι σοφίη γίγνεται ἀτροπίης.

Μηδὲν ἄγαν ἄσχαλλε ταρασσομένων πολιητῶν,
Κύρνε, μέσην δ' ἔρχου τὴν ὁδὸν, ὥσπερ ἐγώ.

Ὅστις τοι δοκέει τὸν πλησίον ἴδμεναι οὐδὲν,
ἀλλ' αὐτὸς μοῦνος ποικίλα δήνε' ἔχειν,
κεῖνός γ' ἄφρων ἐστὶ, νόου βεβλαμμένος ἐσθλοῦ.
ἴσως γὰρ πάντες ποικίλ' ἐπιστάμεθα.
ἀλλ' ὁ μὲν οὐκ ἐθέλει κακοκερδείῃσιν ἕπεσθαι·
τῷ δὲ δολοπλοκίαι μᾶλλον ἄπιστοι ἅδον.

Ἀκρόπολις καὶ πύργος ἐὼν κενεόφρονι δήμῳ,
Κύρν', ὀλίγης τιμῆς ἔμμορεν ἐσθλὸς ἀνήρ.
οὐδ' ἔτι γε πρέπει ἡμὶν, ἅτ' ἀνδράσι σωζομένοισιν,
ἀλύειν, πόλεως ὥσπερ ἁλωσομένης.

Σοὶ μὲν ἐγὼ πτέρ' ἔδωκα, σὺν οἷς ἐπ' ἀπείρονα πόντον
πωτήσῃ, κατὰ γῆν πᾶσαν ἀειρόμενος
ῥηϊδίως· θοίναις δὲ καὶ εἰλαπίνῃσι παρέσσῃ
ἐν πάσαις, πολλῶν κείμενος ἐν στόμασι.
καί σε σὺν αὐλίσκοισι λιγυφθόγγοις νέοι ἄνδρες
εὐκόσμως ἐρατοὶ καλά τε καὶ λιγέα
ᾄσονται· καὶ ὅταν δνοφεροῖς ὑπὸ κεύθεσι γαίης
βῇς πολυκωκύτους εἰς Αἴδαο δόμους,
οὐδέποτ' οὐδὲ θανὼν ἀπολεῖς κλέος, οὐδέ γε λήσεις,
ἄφθιτον ἀνθρώποις αἰὲν ἔχων ὄνομα,
Κύρνε, καθ' Ἑλλάδα γῆν στρωφώμενος, ἠδ' ἀνὰ νήσους,
ἰχθυόεντα περῶν πόντον ἐπ' ἀτρύγετον.

οὐχ ἕπεσιν νώτοισιν ἐφήμενος· ἀλλά σε πέμψει
ἀγλαὰ Μουσάων δῶρα ἰοστεφάνων.
πᾶσι γὰρ οἷσι μέμηλε καὶ ἐσσομένοισιν ἀοιδή,
ἔσση ὁμῶς, ὄφρ' ἂν γῆ τε καὶ ἠέλιος.
αὐτὰρ ἐγὼν ὀλίγης παρὰ σεῦ οὐ τυγχάνω αἰδοῦς·
ἀλλ' ὥσπερ μικρὸν παῖδα λόγοις μ' ἀπατᾷς.

Κάλλιστον τὸ δικαιότατον· λῷστον δ' ὑγιαίνειν·
ἥδιστον δὲ τυχεῖν, οὗ τις ἔκαστος ἐρᾷ.

Ἵππος ἐγὼ καλὴ καὶ ἀεθλίη· ἀλλὰ κάκιστον
ἄνδρα φέρω, καί μοι τοῦτ' ἀνιηρότατον.
πολλάκι δὴ μέλλησα διαρρήξασα χαλινὸν
φεύγειν, ὡσαμένη τὸν κακὸν ἡνίοχον.

Οὔ μοι πίνεται οἶνος, ἐπεὶ παρὰ παιδὶ τερείνῃ
ἄλλος ἀνὴρ κατέχει πολλὸν ἐμοῦ κρείων.
ψυχρόν μοι παρὰ τῇδε φίλοι πίνουσι τοκῆες,
ὥσθ' ἅμα θ' ὑδρεύει, καί με γοῶσα φέρει.
ἔνθα μέσην παρὰ παῖδα λαβὼν ἀζηχὲς ἐφίλησα
δειρήν, ἡ δὲ τέρεν φθέγξατ' ἀπὸ στόματος.

Γνωτή τοι πενίη, καὶ ἀλωτρίη περ ἐοῦσα.
οὔτε γὰρ εἰς ἀγορὴν ἔρχεται οὔτε δίκας.
πάντῃ γὰρ τοὔλασσον ἔχει· πάντῃ δ' ἐπίμικλος,
πάντῃ δ' ἐχθρὰ ὁμῶς γίγνεται, ἔνθα περ ᾖ.

Ἴσως τοι τὰ μὲν ἄλλα θεοὶ θνητοῖς ἀνθρώποις,
γῆράς τ' οὐλόμενον καὶ νόσους ἔδοσαν.

τῶν πάντων δὲ κάκιστον ἐν ἀνθρώποις, θανάτου τε
καὶ πασέων νούσων ἐστὶ πονηρότατον,
παῖδας ἐπεὶ θρέψαιο, καὶ ἅρμενα πάντα παράσχοις,
χρήματα δ' ἐκτανθεὶς πολλ' ἀνιηρὰ πάθοις,
τὸν πατέρ' ἐχθαίρουσι, καταρῶνται δ' ἀπολέσθαι,
καὶ σὺγγέους', ὥσπερ πλωχὸν ἐπερχόμενον.

Εἰκὸς τὸν κακὸν ἄνδρα κακῶς τὰ δίκαια νομίζειν,
μηδεμίαν κατόπιν ἀζόμενον νέμεσιν.
δειλῷ γάρ τ' ἀπάλαμνα βροτῷ πάρα πολλ' ἀνελέσθαι
πὰρ ποδός, ἡγεῖσθαι δ' ὡς καλὰ πάντα τιθεῖ.

Ἀσπῶν μηδενὶ πιστεύων πόδα τόνδε πρόβαινε,
μηδ' ὅρκῳ πίσυνος, μήτε συνημοσύνῃ,
μηδ' εἰ Ζῆν' αὐτὸν παρέχοι βασιλῆα μέγιστον
ἔζυγον ἀθανάτων, πιστὰ τιθεῖν ἐθέλων.
ἐν γάρ τοι πόλει ὧδε κακοψόγῳ ἀνδάνει οὐδέν·
ὡς δὲ τὸ σῶσαι οἱ πολλοὶ ἀνολβότεροι.
νῦν δὲ τὰ τῶν ἀγαθῶν κακὰ, γίγνεται ἐσθλὰ κακοῖσιν
ἀνδρῶν, γίγνονται δ' εὐτραπέλοισι νόμος.
αἰδὼς μὲν γὰρ ὄλωλεν, ἀναιδείη δὲ, καὶ ὕβρις
νικήσασα δίκην, γῆν κατὰ πᾶσαν ἔχει.

Οὐδὲ λέων αἰεὶ κρέα δαίνυται· ἀλλά μιν ἔμπης
καὶ κρατερὸν περ ἐόνθ', αἱρεῖ ἀμηχανίη.

Κωτίλῳ ἀνθρώπῳ σιγᾷν χαλεπώτατον ἄχθος.
φθεγγόμενος δ' ἀδαὴς, οἷσι παρῇ, πέλεται.
ἐχθαίρουσι δὲ πάντες, ἀναίσκαιν δ' ἐπίμιξις
ἀνδρὸς τοιούτου συμποσίῳ τελέθει.

οὐδ' ἐθέλει φίλος εἶναι, ἐπὴν κακὸν ἀνδρὶ γένηται,
οὐδ' ἢν ἐκ γαστρὸς, Κύρνε, μιᾶς γεγόνῃ.

Πικρὸς καὶ γλυκὺς ἔσθι, καὶ ἀργαλέος, καὶ ἀπηνὴς
λάτρισι καὶ δμωσὶ, γείτοσί τ' αἰχμύροις.

Οὐ χρὴ κιβδηλίζειν ἀγαθὸν βίον, ἀλλ' ἀτρεμίζειν,
τὸν δὲ κακὸν κινεῖν, ἐς τ' ἂν ἐς ὀρθὰ λάβῃς.

Οἱ κακοὶ οὐ πάντως κακοὶ ἐκ γαστρὸς γεγόνασιν,
ἀλλ' ἀνδρεσι κακοῖς συνθέμενοι φιλίην·
ἔργα τε δεινὰ ἔμαθον, καὶ ἔπη δύσφημα καὶ ὔβριν,
ἐλπόμενοι κείνους πάντα λέγειν ἔτυμα.

Ἐν μὲν συσσίτοισιν ἀνὴρ πεφυτευμένος ἔσθι.
πάντα δέ μιν λήθειν ὡς ἀπεόντα δόκει.
εἶδε φέρειν τὰ γελοῖα· θυρηφὶ δὲ καρτερὸς εἶης,
γιγνώσκων ὀργὴν, ἣν τιν' ἕκαστος ἔχει.

Ἐν μὲν μαινομένοις μάλα μαίνεσθαι· ἐν δὲ δικαίοις
πάντων ἀνθρώπων εἰμὶ δικαιότατος.

Κύρν', ἀγαθὸς μὲν ἀνὴρ γνώμην ἔχει ἔμπεδον αἰεί·
τολμᾷ δ' ἔν τ' ἀγαθοῖς κείμενος, ἔν τε κακοῖς.
εἰ δὲ θεὸς κακῷ ἀνδρὶ βίον καὶ πλοῦτον ὀπάσσει,
ἀφραίνων κακίην οὐ δύναται κατέχειν.

Μήποτ' ἐπὶ σμικρᾷ προφάσει φίλον ἄνδρ' ἀπολέσσῃς,
πειθόμενος χαλεπῇ, Κύρνε, διαβολίῃ.
εἴ τις ἁμαρτωλῇσι φίλων ἐπὶ πολλὶ χολῶτο,
οὔ ποτ' ἂν ἀμπλείης ἄρθμιος οὐδὲ φίλος

Ζεῦ φίλε, θαυμάζω σε. σὺ γὰρ πάντεσσιν ἀνάσσεις,
τιμὴν αὐτὸς ἔχων καὶ μεγάλην δύναμιν.
ἀνθρώπων δ' εὖ οἶσθα νόον καὶ θυμὸν ἑκάστου·
σὸν δὲ κράτος πάντων ἔσθ' ὕπατον, βασιλεῦ.
πῶς δὴ σεῦ, Κρονίδη, τολμᾷ νόος ἄνδρας ἀλιτροὺς
ἐν ταυτῇ μοίρῃ τόν τε δίκαιον ἔχειν,
ἢν τ' ἐπὶ σωφροσύνην τρεφθῇ νόος, ἢν τε πρὸς ὕβριν
ἀνθρώπων ἀδίκοις ἔργμασι πειθομένων;
οὐδέ τι κεκριμένον πρὸς δαίμονός ἐστι βροτοῖσιν,
οὐδ' ὁδός, ἢν τις ἰὼν ἀθανάτοισιν ἄδοι.
ἔμπης δ' ὄλβον ἔχουσιν ἀπήμονα· τοὶ δ' ἀπὸ δειλῶν
ἔργων ἴσχονται θυμὸν, ὅμως πενίης
μητέρ' ἀμηχανίην ἔλαβον, τὰ δίκαια φιλεῦντες,
ἤ τ' ἀνδρῶν πραπίδας θυμὸν ἐς ἀμπλακίην,
βλάπτουσ' ἐν σήθεσσι φρένας κρατερῆς ὑπ' ἀνάγκης·
τλημὼ δ' οὐκ ἐθέλων αἴσχεα πολλὰ φέρειν,
χρημοσύνῃ εἴκων, ἣ δὴ κακὰ πολλὰ διδάσκει,
ψευδεά τ', ἐξαπάτας τ', οὐλομένας τ' ἔριδας,
ἄνδρα καὶ οὐκ ἐθέλοντα· κακὸν δέ οἱ οὐδὲν ἔοικεν·
ἡ γὰρ καὶ χαλεπὴν τίκτει ἀμηχανίην.
ἐν πενίῃ δ' ὅ τε δειλὸς ἀνὴρ, ὅ τε πολλὸν ἀμείνων,
φαίνεται, εὖτ' ἂν δὴ χρημοσύνη κατέχῃ.
τοῦ μὲν γάρ τ' ἄδικα φρονέει νόος, οὔτε περ αἰεὶ
ἰθεῖα γνώμη σήθεσιν ἐμπέφυε·
τοῦ δ' αὖ οὔτε κακοῖς ἕπεται νόος, οὔτ' ἀγαθοῖσι.
τὸν δ' ἀγαθὸν τολμᾷν χρὴ τά τε, καὶ τὰ φέρειν.

Αἰδεῖσθαί τε

Αἰδεῖσθαί τε φίλους, φεύγειν τ' ὀλισθηρὰς ὅρκους
ἐντρέπου, ἀθανάτων μῆνιν ἀλευόμενος.

Μηδὲν ἄγαν σπεύδειν· καιρὸς δ' ἐπὶ πᾶσιν ἄριστος
ἔργμασιν ἀνθρώπων· πολλάκι δ' εἰς ἀρετὴν
σπεύδει ἀνὴρ κέρδος διζήμενος, ὅν τινα δαίμων
πρόφρων εἰς μεγάλην ἀμπλακίην παράγει,
καί οἱ ἔθηκε δοκεῖν ἃ μὲν ἦ κακά, ταῦτ' ἀγαθ' εἶναι·
εὐμαρέως· ἃ δ' ἂν ἦ χρήσιμα, ταῦτα κακά.

Φίλατος ὧν ἥμαρτες· ἐγὼ δέ τοι αἴτιος οὐδέν.
ἀλλ' αὐτὸς γνώμης οὐκ ἀγαθῆς ἔτυχες.

Οὐδένα θησαυρὸν καταθήσεις παισὶν ἀμείνω
αἰδοῦς, ἥ τ' ἀγαθοῖς ἀνδράσι, Κύρν', ἕπεται.

Μηδενὸς ἀνθρώπων κακίων δόκει εἶναι ἑταῖρος,
ᾧ γνώμη θ' ἕπεται, Κύρνε, καὶ ᾧ δύναμις.

Πίνων δ' οὐχ οὕτως θωρήξομαι, οὐδ' ἐμὲ οἶνος
ἐξάγει, ὥστ' εἰπεῖν δεινὸν ἔπος περὶ σοῦ.

Οὐδέν' ὁμοῖον ἐμοὶ δύναμαι διζήμενος εὑρεῖν
πιστὸν ἑταῖρον, ὅτῳ μή τις ἔνεστι δόλος.
ἐς βάσανον δ' ἐλθὼν παρατρίβομαι, ὥστε μολίβδῳ
χρυσός· ὑπερτερίη δ' ἄμμιν ἔνεστι νόῳ.

Πολλά με καὶ συνιέντα παρέρχεται· ἀλλ' ὑπ' ἀνάγκης
σιγῶ, γιγνώσκων ἠμετέρην δύναμιν.

μηδὲ τὸν ἀγρυπνέοντα κέλευ' ἀέκοντα καθεύδειν.
πᾶν γὰρ ἀναίσκαιον χρῆμ' ἀνιηρὸν ἔφυ.
τῷ πίνειν δ' ἐθέλοντι παρασταδὸν οἰνοχοείτω.
οὐ πάσας νύκτας γίγνεται ἅβρα παθεῖν.
αὐτὰρ ἐγὼ, μέτρον γὰρ ἔχω μελιηδέος οἴνου,
ὕπνου λυσικάκου μνήσομαι οἰκαδ' ἰών·
δείξω δ' ὡς οἶνος χαριέστατος ἀνδρὶ πεπόσθαι.
οὔτε τι γὰρ νήφω, οὔτε λίην μεθύω.
ὃς δ' ἂν ὑπερβάλλῃ πόσιος μέτρον, οὐκ ἔτ' ἐκεῖνος
τῆς αὐτοῦ γλώσσης καρτερὸς, οὐδὲ νόου·
μυθεῖται δ' ἀπάλαμνα, τὰ νήφουσ' εἴδεται αἰσχρά·
αἰδεῖται δ' ἔρδων οὐδέν, ὅταν μεθύῃ,
τὸ πρὶν ἐὼν σώφρων τε καὶ ἤπιος. ἀλλὰ σὺ ταῦτα
γιγνώσκων, μὴ πῖν' οἶνον ὑπερβολάδην.
ἀλλ' ἢ πρὶν μεθύειν ὑπανίστασο, μή σε βιάσθω
γαστὴρ, ὥστε κακὸν λάτριν ἐφημέριον·
ἢ παρεὼν μὴ πῖνε. σὺ δ' οὐκ ἔχε τοῦτο μάταιον·
κωτίλλεις αἰεὶ, τοὔνεκά τοι μεθύεις.
ἡ μὲν γὰρ φέρεται φιλοτησίας, ἡ δὲ προκεῖται,
τὴν δὲ θεοῖς σπένδεις, τὴν δ' ἐπὶ χειρὸς ἔχεις·
ἀρνεῖσθαι δ' οὐκ οἶδας. ἀνίκητος δὲ τοιοῦτος,
ὃς πολλὰς πίνων μή τι μάταιον ἐρεῖ.
ὑμεῖς δ' εὖ μυθεῖσθε παρὰ κρητῆρι μένοντες,
ἀλλήλων ἔριδας δὴν ἀπερυκόμενοι,
ἐς τὸ μέσον φωνεῦντες ὁμῶς ἐνὶ καὶ σὺν ἅπασι.
χ' οὕτως συμπόσιον γίγνεται οὐκ ἄχαρι.
Ἄφρονος ἀνδρὸς ὁμῶς καὶ σώφρονος οἶνος, ὅταν δὴ
πίνηθ' ὑπὲρ τὸ μέτρον, κοῦφον ἔθηκε νόον.

Ἐν πυρὶ μὲν χρυσόν τε καὶ ἄργυρον ἴδμεν ἄνδρες
γιγνώσκουσ᾽· ἀνδρὸς δ᾽ οἶνος ἔδειξε νόον,
καὶ μάλα περ πινυτοῦ, τὸν ὑπὲρ μέτρον ἤρατο πίνων,
ὥστε καταισχύναι καὶ πρὶν ἐόντα σοφόν.

Οἰνοβαρέω κεφαλήν, Ονομάκριτε, καί με βιᾶται
οἶνος, ἀτὰρ γνώμης οὐκ ἔτ᾽ ἐγὼ ταμίης
ἠμετέρης, τὸ δὲ δῶμα περιτρέχει. ἀλλά γ᾽ ἀνασθὰς
πειρηθῶ, μή πως καὶ πόδας οἶνος ἔχῃ,
καὶ νέον ἐν σθήθεσσι. δέδοικα δὲ μή τι μάταιον
ἔρξω θωρηχθεὶς, καὶ μέγ᾽ ὄνειδος ἔχω.

Οἶνος πινόμενος πουλὺς, κακόν· ἢν δέ τις αὐτὸν
πίνῃ ἐπισταμένως, οὐ κακὸν, ἀλλ᾽ ἀγαθόν.

Ἦλθες δὴ, Κλεάρισθε, βαθὺν διὰ πόντον ἀνύσσας,
ἐνθάδ᾽ ἐπ᾽ οὐδὲν ἔχοντ᾽, ὦ τάλαν, οὐδὲν ἔχων.
τοὺς τοι πλευρῇσιν ὑπὸ ζυγὰ θήσομεν ἡμεῖς,
Κλεάρισθ᾽, οἷ᾽ ἔχομεν, χ᾽ οἷα δίδουσι θεοί.
τῶν δ᾽ ὄντων τι ἄριστα παρέξομεν· ἢν δέ τις ἔλθῃ
σεῦ φίλος ὤν, κατάκεισ᾽, ὡς φιλότητος ἔχεις.
οὔτε τι τῶν ὄντων ἀποθήσομαι, οὔτε τι μεῖζον
σῆς ἕνεκα ξενίης ἄλλοθεν οἰσόμεθα.
ἢν δέ τις εἰρωτᾷ τὸν ἐμὸν βίον, ὧδέ οἱ εἰπεῖν,
ὡς εὖ μὲν χαλεπῶς, ὡς χαλεπῶς δὲ μάλ᾽ εὖ,
ὥσθ᾽ ἕνα μὲν ξεῖνον πατρώϊον οὐκ ἀπολείπειν,
ξείνια δὲ πλέονεσσ᾽ οὐ δυνατὸς παρέχειν.

Οὔ σε μάτην, ὦ Πλοῦτε, βροτοὶ τιμῶσι μάλιστα.
ἢ γὰρ ῥηϊδίως τὴν κακότητα φέρεις.

καὶ γάρ τοι πλοῦτον μὲν ἔχειν, ἀγαθοῖσιν ἔοικεν·
ἡ πενίη δὲ κακῷ σύμφορος ἀνδρὶ φέρειν.
πλήθει δ' ἀνθρώπων ἀρετὴ μία γίγνεται ἥδε,
ΠΛΟΥΤΕΙΝ· τῶν δ' ἄλλων οὐδὲν ἄρ' ἦν ὄφελος.
οὐδ' εἰ σωφροσύνην μὲν ἔχοις Ραδαμάνθυος αὐτοῦ,
πλείονα δ' εἰδείης Αἰολίδεω Σισύφου,
(ὅς τε καὶ ἐξ Αἴδεω πολυϊδρείῃσιν ἀνῆλθε,
πείσας Περσεφόνην αἰμυλίοισι λόγοις,
ἤ τε βροτοῖς παρέχει λήθην, βλάπτουσα νόημα·
ἄλλος δ' οὕπω τις τοῦτό γ' ἐπεφράσατο,
ὃν τινα δὴ θανάτοιο μέλαν νέφος ἀμφικαλύψοι,
ἔλθοι δ' ἐς κρυερὸν χῶρον ἀποφθιμένων,
κυανέας τε πύλας παραμείψεται, αἵ τε θανόντων
ψυχὰς εἴργουσι, καίπερ ἀναπνοιάνας.
ἀλλ' ἄρα κἀκεῖθεν Σίσυφος πάλιν ἦλυθεν ἥρως
ἐς φάος ἠελίου, σφῇσι πολυφροσύναις.)
οὐδ' εἰ ψευδέα μὲν ποιοῖς ἐτύμοισιν ὁμοῖα,
γλῶσσαν ἔχων ἀγαθὴν Νέστορος ἀνθιθέου,
ὠκύτερος δ' εἴησθα ποδὰς ταχέων Ἀρπυιῶν,
καὶ παίδων Βορέου, τῶν ἅφαρ ἶσι πόδες.
ἀλλά γε χρὴ πάντας γνώμην ταύτην καταθέσθαι,
ὡς πλοῦτος πλείστην πᾶσιν ἔχει δύναμιν.

Ὤι μοι ἐγὼν ἤδη καὶ γήραος οὐλομένοιο,
τοῦ μὲν ἐπερχομένου, τῆς δ' ἀπονισσομένης.

Οὔτε τινα προύδωκα φίλον καὶ πιστὸν ἑταῖρον,
οὔτ' ἐν ἐμῇ ψυχῇ δούλιον οὐδὲν ἔνι.

Αἰεί μοι φίλον ἦτορ ἰαίνεται, ὁππότ' ἀκούσω
αὐλῶν φθεγγομένων ἱμερόεσσαν ἀπήν.
χαίρω δ' αὖ πίνων, καὶ ὑπ' αὐλητῆρος ἀείδων,
χαίρω δ' εὐφθόγγου χερσὶ λύρην ὀχέων.

Οὔποτε δουλείη κεφαλὴ εὐθεῖα πέφυκεν·
ἀλλ' αἰεὶ σκολιὴ, κ' αὐχένα λοξὸν ἔχει.
οὔτε γὰρ ἐκ σκίλλης ῥόδα φύεται, οὔθ' ὑακινθος·
οὐδέ ποτ' ἐκ δούλης τέκνον ἐλευθέριον.

Οὔ τις ἀνὴρ, φίλε Κύρνε, πέδας χαλκεύεται αὐτῷ,
εἰ μὴ ἐμὴν γνώμην ἐξαπατῶσι θεοί.

Δειμαίνω μὴ τήνδε πόλιν, Πολυταιδη, ὕβρις,
ἥπερ Κενταύρους ὠμοφάγους, ὀλέσῃ.

Χρή με παρὰ σλάθμην καὶ γνώμονα τήνδε δικάσσαι,
Κύρνε, δίκην, ἴσόν τ' ἀμφοτέροισι δόμεν,
μάνησιν, οἰωνοῖς τε, καὶ αἰθομένοις ἱεροῖσιν,
ὄφρα μὴ ἀμπλακίης αἰσχρὸν ὄνειδος ἔχω.

Μηδένα πω κακότητι βιάζεο· τῷ δὲ δικαίῳ
τῆς εὐεργεσίης οὐδὲν ἀρειότερον.

Ἄγγελος ἄφθογγος πόλεμον πολύδακρυν ἐγείρει,
Κύρν', ἀπὸ τηλεσκόπου φαινόμενος σκοπιῆς.
ἀλλ' ἵπποις ἐμβᾶλλε ταχυπτέρνοισι χαλινούς·
δηΐων γὰρ σφ' ἀνδρῶν ἀντιάσειν δοκέω·
οὐ πόλιν τὸ μεσηγὺ διακρήξουσι κέλευθον,
εἰ μὴ ἐμὴν γνώμην ἐξαπατῶσι θεοί.

Χρὴ τολμᾶν χαλεποῖσιν ἐν ἄλγεσι κείμενον ἄνδρα,
πρός τε θεῶν αἰτεῖν ἔκλυσιν ἀφαπάτων.

Φράζεο, κίνδυνός τοι ἐπὶ ξυρεῦ ἵσταται ἀκμῆς.
ἄλλοτε πόλλ' ἔξεις, ἄλλοτε παυρότερα,
ὥσθ' σε μήτε λίην ἀφνεὸν πλεάτεσσι γενέσθαι,
μήτε σέ γ' ἐς πολλὴν χρημοσύνην ἐλάσαι.

Εἴη μοι τὰ μὲν αὐτὸν ἔχειν, τὰ δὲ πόλλ' ἐπιδεῦναι
χρήματα τῶν ἐχθρῶν τοῖσι φίλοισιν ἔχειν.

Κεκλῆσθαι δ' ἐς δαῖτα, παρέζεσθαι δὲ παρ' ἐσθλὸν
ἄνδρα χρεών, σοφίην πᾶσαν ἐπισταμένον,
τοῦ συνίειν, ὁπόταν τι λέγῃ σοφὸν, ὄφρα διδαχθῇς,
καὶ τοῦτ' εἰς οἶκον κέρδος ἔχων ἀπίῃς.

Ἠβῇ τερπόμενος παίζω. δηρὸν γὰρ ἔνερθε
γῆς, ὀλέσας ψυχὴν, κείσομαι ὥσθ' λίθος
ἄφθογγος, λείψω δ' ἐρατὸν φάος ἠελίοιο·
ἔμπης δ' ἐσθλὸς ἐὼν ὄψομαι οὐδὲν ἔτι.

Δόξα μὲν ἀνθρώποισι κακὸν μέγα· πεῖρα δ' ἄριστον.
πολλοὶ ἀπείρητον δόξαν ἔχουσ' ἀγαθῶν.
εἰς βάσανον δ' ἐλθὼν, παρατριβόμενός τε μολίβδῳ,
χρυσὸς ἄπεφθος ἐὼν, καλὸς ἄπασιν ἔσῃ.

Εὖ ἔρδων εὖ πράσσε. τί δ' ἄγγελον ἄλλαν ἰάλλεις;
τῆς εὐεργεσίης ῥηδίη ἀγγελίη.

Οἵ με φίλοι προδιδοῦσιν, ἐπὶ τόν γ' ἐχθρὸν ἀλεύμαι,
ὥσθ' κυβερνήτης χοιράδας εἰναλίας.

Ῥῄδιον ἐξ ἀγαθοῦ θεῖναι κακὸν, ἢ ἐκ κακοῦ ἔσθλόν.
μή με δίδασκ᾽· οὔ τοι τηλίκος εἰμὶ μαθεῖν.

Ἐχθαίρω κακὸν ἄνδρα· καλυψαμένη δὲ πάρειμι,
μικρῆς ὄρνιθος κοῦφον ἔχουσα νόον.
ἐχθαίρω δὲ γυναῖκα περίδρομον, ἄνδρα τε μάργον,
ὃς τὴν ἀλλοτρίην βούλετ᾽ ἄρουραν ἀροῦν.
ἄλλα, τὰ μὲν προβεβηκεν, ἀμήχανόν ἐστι γενέσθαι
ἔργα· τὰ δ᾽ ἐξοπίσω τῇ φυλακῇ μελέτω.

Τολμᾷν χρὴ τὰ διδοῦσι θεοὶ θνητοῖσι βροτοῖσι,
ῥηϊδίως δὲ φέρειν ἀμφότερον τὸ λάχος.
μήτε κακοῖσι νοσῶν λυποῦ φρένα, μήτ᾽ ἀγαθοῖσι
τερφθῇς ἐξαπίνης, πρὶν τέλος ἄκρον ἰδεῖν.

Ἀνθρωπ᾽, ἀλλήλοισιν ἀπόπροθεν ὦμεν ἑταῖροι.
πλὴν τούτου, παντὸς χρήματός ἐστι κόρος.
δὴν δὴ καὶ φίλοι ὦμεν, ἀτὰρ κείνοισιν ὁμιλεῖν
ἀνδράσιν, οἳ τὸν σὸν μᾶλλον ἴσασι νόον.

Οὔ μ᾽ ἔλαθες φοιτῶν κατ᾽ ἀμαξιτὸν, ἣν ἄρα καὶ πρὶν
ἠλάστρεις, κλέπτων ἡμετέρην φιλίην.
ἔῤῥε θεοῖσίν τ᾽ ἐχθρὲ καὶ ἀνθρώποισιν ἄπιστε,
ψυχρὸν ὃς ἐν κόλπῳ ποικίλῳ εἶχες ὄφιν.

Κύρνε, κύει πόλις ἥδε. δέδοικα δὲ μὴ τέκῃ ἄνδρα
εὐθυντῆρα κακῆς ὕβριος ὑμετέρης.
τοιάδε καὶ Μάγνητας ἀπώλεσεν ἔργα καὶ ὕβρις,
οἷα τανῦν ἱερὴν τήνδε πόλιν κατέχει.

Πολλῷ τοι πλέονας λιμοῦ κόρος ὤλεσεν ἤδη
ἄνδρας, ὅσοι μοίρης πλεῖον ἔχειν ἔθελον.

Ἀρχὴ ἐπὶ ψεύδους μικρὴ χάρις· ἐς δὲ τελευτὴν
αἰσχρὸν δὴ κέρδος· καὶ κακὸν ἀμφότερον
γίγνεται. οὐδέ τι καλὸν ὅτῳ ψεῦδος προσομαρτεῖ
ἀνδρὶ, καὶ ἐξήλθε πρῶτον ἀπὸ στόματος.

Οὐ χαλεπὸν ψέξαι τὸν πλήσιον, οὐδὲ μὲν αὐτὸν
αἰνῆσαι. δειλοῖς ἀνδράσι ταῦτα μέλει.
σιγᾶν δ' οὐκ ἐθέλουσι κακοὶ κακὰ λεσχάζοντες·
οἱ δ' ἀγαθοὶ πάντων μέτρον ἴσασιν ἔχειν.

Οὐδένα παμπήδην ἀγαθὸν καὶ μέτριον ἄνδρα
τῶν νῦν ἀνθρώπων ἠέλιος καθορᾷ.

Οὕτι μάλ' ἀνθρώποις καταθύμια πάντα τελεῖται.
πολλῷ γὰρ θνητῶν κρείσσονες ἀθάνατοι.

Πολλ' ἐν ἀμηχανίῃσι κυλίνδομαι, ἀχνύμενος κῆρ.
ἄκρην γὰρ πενίην οὐχ ὑπερεδράμομεν.

Πᾶς τις πλούσιον ἄνδρα τίει, ἀτίει δὲ πενιχρόν.
πᾶσιν δ' ἀνθρώποις ὠὐτὸς ἔνεστι νόος.

Παντοῖαι κακότητες ἐν ἀνθρώποισιν ἔασι·
παντοῖαι δ' ἀρεταὶ, καὶ βιότου πολλάμαι.

Ἀργαλέον φρονέοντα παρ' ἄφροσι πολλ' ἀγορεύειν,
καὶ σιγᾶν αἰεί· τοῦτο γὰρ οὐ δυνατόν.

Αἰσχρόν τοι μεθύοντα παρ' ἀνδράσι νήφουσ' εἶναι·
αἰσχρὸν δ' εἰ νήφων παρὰ μεθύουσι μένοι.

Ἥβη, καὶ νεότης ἐπικουφίζει νόον ἀνδρός·
πολλῶν δ' ἐξαίρει θυμὸν ἐς ἀμπλακίην.

Ὥσπερ μὴ θυμοῦ κρείσσων νέος, αἰὲν ἐν ἄταις,
Κύρν', ὅ γε, καὶ μεγάλαις κεῖται ἐν ἀμπλακίαις.

Βουλεύου δὶς καὶ τρὶς ὅ τοι κ' ἐπὶ τὸν νέον ἔλθῃ.
ἀτηρὸς γὰρ αἰεὶ λάβρος ἀνὴρ τελέθει.

Ἀνδράσι τοῖς ἀγαθοῖς ἕπεται γνώμη τε καὶ αἰδώς·
οὐ νῦν μὲν πολλοῖς, ἀτρεκέως δ' ὀλίγοις.

Ἐλπὶς καὶ κίνδυνος ἐν ἀνθρώποισιν ἑμοῖσι.
οὗτοι γὰρ χαλεποὶ δαίμονες ἀμφότεροι.

Πολλάκι παρ' δόξαν τε καὶ ἐλπίδα γίγνεται εὑρεῖν
ἔργ' ἀνδρῶν· βουλαῖς δ' οὐκ ἐπέγγεται τέλος.

Οὔ τοι κήδει ὁ εἰς οὔτ' εὔνουν, οὔτε τιν' ἐχθρὸν,
εἰ μὴ σπουδαίου πρήγματος ἀντιτύχοι.

Παύρους κηδεμόνας πιστοὺς εὕροις κεν ἑταίρους,
κείμενος ἐν μεγάλῃ θυμοῦ ἀμηχανίῃ.

Ἤδη νῦν αἰδὼς μὲν ἐν ἀνθρώποισιν ὄλωλεν·
αὐτὰρ ἀναιδείη γαῖαν ἐπισσύρεται.

Ἀδειλὴ πενίη, τί ἐμοῖς ἐπικειμένη ὤμοις
σῶμα καταισχύνεις καὶ νόον ἡμέτερον,
αἰσχρὰ δ' ἔμ' οὐκ ἐθέλοντα βίη καὶ πολλὰ διδάσκεις,
ἐσθλὰ παρ' ἀνθρώπων καὶ κάλ' ἐπισταμένον;

Εὐδαίμων εἴην, καὶ θεοῖς φίλος ἀθανάτοισι,
Κύρν'· ἀρετῆς δ' ἄλλης οὐδεμιῆς ἔραμαι.

Σὺν σοί, Κύρνε, παθόντι κακῶς ἀνιώμεθα πάντες.
ἀλλὰ τό γ' ἀλλότριον κῆδος, ἐφημέριον.

Μηδὲν ἄγαν χαλεποῖσιν ἀσῶ φρένα, μηδ' ἀγαθοῖσι
χαῖρ', ἐπεὶ ἐσθ' ἀνδρὸς πάντα φέρειν ἀγαθοῦ.

Οὐδ' ἐμόσαι χρὴ τοῦθ', ὅτι μήποτε πρῆγμα τόδ' ἔσται,
θεοὶ καὶ γὰρ νεμεσῶσ', οἷσιν ἔπεστι τέλος.

Χρὴ πρῆξαι μέν τοι τι. καὶ ἐκ κακοῦ ἐσθλὸν ἐγεῖρε,
καὶ κακὸν ἐξ ἀγαθοῦ. καί τε πενιχρὸς ἀνὴρ
αἶψα μάλ' ἐπλούτησε, καὶ ὃς μάλα πολλὰ πέπαται,
ἐξαπίνης πάντ' οὖν ὤλεσε νυκλὶ μιῇ.
καὶ σώφρων ἥμαρτε, καὶ ἄφρονι πολλάκι δόξα
ἕσπετο· καὶ τιμὴν καὶ κακὸς ὢν ἔλαχεν.

Εἰ μὲν χρήματ' ἔχοιμι, Σιμωνίδη, οἷά περ ἤδειν,
οὐκ ἂν ἀνιώμην τοῖς ἀγαθοῖσι συνών.
νῦν δ' ἐμὲ γιγνώσκουσα παρέρχεται· εἰμὶ δ' ἄφωνος
χρημοσύνῃ, πολλῶν γνοὺς περ ἄμεινον ἔτι,
οὕνεκα νῦν φερόμεσθα, καθ' ἰσχία λευκὰ βαλόντες,
Μηλίου ἐκ πόντου νύκλα διὰ δνοφερήν.

ἀντλεῖν δ' οὐκ ἐθέλουσιν, ὑπερβάλλει δὲ θάλασσα
ἀμφοτέρων τοίχων, ἢ μάλα τις χαλεπῶς
σώζεται· οἱ δ' εὖδουσι· κυβερνήτην μὲν ἔπαυσαν
ἐσθλόν γ', ὃς φυλακὴν εἶχεν ἐπισταμένως·
χρήματα δ' ἁρπάζουσι βίῃ, κόσμος δ' ἀπόλωλε·
δασμὸς δ' οὐκ ἔτ' ἴσος γίγνεται ἐς τὸ μέσον·
φερτηνοὶ δ' ἄρχουσι, κακοὶ δ' ἀγαθῶν καθύπερθε.
δείμαίνω μή πως ναῦν κατὰ κῦμα πίῃ.
ταῦτ' ἐμοὶ ἠνίχθω, κεκρυμμένα τοῖς ἀγαθοῖσι·
γιγνώσκοι δ' ἄν τις καὶ κακὸς, ἂν σοφὸς ᾖ.

Πολλοὶ πλοῦτον ἔχουσιν ἀΐδριες· οἱ δὲ τὰ καλὰ
ζητοῦσιν, χαλεπῇ τειρόμενοι πενίῃ.
ἔρδειν δ' ἀμφοτέροισιν ἀμηχανίη παράκειται.
εἴργει γὰρ τοὺς μὲν χρήματα, τοὺς δὲ νόος.

Οὐκ ἔστι θνητοῖσι πρὸς ἀθανάτους μαχέσασθαι,
οὔτε δίκην εἰπεῖν, οὐδενὶ τοῦτο θέμις.

Οὐ χρὴ ποιμαίνειν ὅ τι μὴ ποιμαντέον εἴη,
οὐδ' ἔρδειν ὅ τι μὴ λῴϊον ἢ τελέσαι.

Χαίρων εὖ τελέσειας ὁδὸν μεγάλου διὰ πόντου,
καί σε Ποσειδάων χάρμα φίλοις ἀγάγοι.

Πολλούς τοι κόρος ἄνδρας ἀπώλεσεν ἀφρονέοντας.
γνῶναι γὰρ χαλεπὸν μέτρον, ὅτ' ἐσθλὰ παρῇ.

Οὐ δύναμαί σοι, θυμὲ, παφασχεῖν ἅρμενα πάντα.
τέτλαθι· τῶν δὲ καλῶν οὔ τι σὺ μοῦνος ἐρᾷς.

Εὖ μὲν ἔχοντος ἐμοῦ, πολλοὶ φίλοι· ἢν δέ τι δεινὸν
ἐξκύρσῃ, παῦροι πιστὸν ἔχουτι νόον.

Φρονίδες ἀνθρώπων ἔλαχον πλεραὶ, ποικίλ' ἔχουσαι,
μειρόμεναι ψυχῆς εἵνεκα καὶ βιότου.

Ζεῦ πάτερ, εἴθε γένοιτο θεοῖς φίλα, τοῖς μὲν ἀλιτροῖς
ὕβριν ἀδεῖν· καί σφιν τοῦτο γένοιτο φίλον
θυμῷ, σχέτλια ἔργα μετὰ φρεσὶν ὅσσις ἀπηνὴς
ἐργάζοιτο, θεῶν μηδὲν ὀπιζόμενος,
αὐτὸν ἔπειτα πάλιν τῖσαι κακά· μηδέ τ' ὀπίσσω
πατρὸς ἀτασθαλίῃ παιτὶ γένοιτο κακόν.
παῖδες δ', οἵ τ' ἀδίκου πατρὸς τὰ δίκαια νοεῦντες
ποιεῦσι, Κρονίδη, σὸν χόλον ἀζόμενοι,
ἐξ ἀρχῆς τὰ δίκαια, μετ' ἀσλοῖσιν φιλέοντες,
μή τιν' ὑπερβασίην ἀλιτέειν πατέρων.
ταῦτ' εἴη μακάρεσσι θεοῖς φίλα. νῦν δ' ὁ μὲν ἔρδων
ἐκφεύγει· τὸ κακὸν δ' ἄλλος ἔπειτα φέρει.

Καὶ τοῦτ', ἀθανάτων βασιλεῦ, πῶς ἐσσὶ δίκαιον,
ἔργων ὅσσις ἀνὴρ ἐκλὸς ἔοι ἀδίκων,
μή τιν' ὑπερβασίην κατέχων, μήθ' ὅρκον ἀλιτρὸν,
ἀλλὰ δίκαιος ἔοι, μὴ τὰ δίκαια παθεῖν;
τίς δὴ καὶ βροτὸς ἄλλος ὁρῶν πρὸς τοῦτον, ἔπειτα
ἄζοιτ' ἀθανάτους; καὶ τίνα θυμὸν ἔχοι,
ὁππότ' ἀνὴρ ἄδικος καὶ ἀτάσθαλος, οὔτε τι ἀνδρῶν
οὔτε τι ἀθανάτων μῆνιν ἀλευόμενος,
ὑβρίζει, πλούτῳ κεκορημένος, οἱ δὲ δίκαιοι
τρύχονται, χαλεπῇ τειρόμενοι πενίῃ;

Ταῦτα μαθὼν, φίλ' ἑταῖρε, δικαίως χρήματα ποιοῦ,
σώφρονα θυμὸν ἔχων ἐκλὸς ἀτασθαλίης,
αἰεὶ τῶνδ' ἐπέων μεμνημένος· ἐς δὲ τελευτὴν
αἰνήσεις, μύθῳ σώφρονι πειθόμενος.

Ζεὺς μὲν τῆσδε πόλιος ὑπερέχοι, αἰθέρι ναίων,
αἰεὶ δεξιτέρην χεῖρ' ἐπ' ἀπημοσύνῃ,
ἄλλοι τ' ἀθάνατοι μάκαρες θεοί· αὐτὰρ Ἀπόλλων
ἀρθρώσαι γλῶσσαν καὶ νόον ἡμέτερον.
Φέρμιγξ δ' αὖ φθέγγοιθ' ἱερὸν μέλος, ἠδὲ καὶ αὐλός.
ἡμεῖς δὲ σπονδὰς θεοῖσιν ἀρεσσάμενοι
πίνωμεν, χαρίεντα μετ' ἀλλήλοισι λέγοντες,
μηδὲν τὸν Μήδων δειδιότες πόλεμον
ὧδ' εἶναι. καὶ ἄμεινον ὁμόφρονα θυμὸν ἔχοντας
νόσφι μεριμνάων εὐφροσύνως διάγειν
τερπομένους, τηλοῦ δὲ κακὰς ἀπὸ κῆρας ἀμῦναι,
γῆράς τ' οὐλόμενον, καὶ θανάτοιο τέλος.

Χρὴ Μουσῶν θεράποντα καὶ ἄγγελον, εἴ τι περισσὸν
εἰδείη σοφίης, μὴ φθονερὸν τελέθειν·
ἄλλα τὰ μὲν μῶσθαι, τὰ δὲ δεικνύναι, ἄλλα δὲ ποιεῖν,
τί σφιν χρήσηται μοῦνος ἐπισταμένος.

Φοῖβε ἄναξ, αὐτὸς μὲν ἐπύργωσας πόλιν ἄκρην,
Ἀλκαθόῳ Πέλοπος παιδὶ χαριζόμενος·
αὐτὸς δὲ στρατὸν ὑβριστὴν Μήδων ἀπέρυκε
τῆσδε πόλευς, ἵνα σοὶ λαοὶ ἐν εὐφροσύνῃ,
ἤρος ἐπερχομένου, κλειτὰς πέμπωσ' ἑκατόμβας,
τερπόμενοι κιθάρῃ καὶ ἐρατῇ θαλίῃ,

παιάνων τε χοροῖς, ἰαχαῖσί τε σὸν περὶ βωμόν.
ἦ γὰρ ἔγωγε δέδοικ', ἀφραδίην ἐσορῶν
καὶ σθάσιν Ἑλλήνων λασφόρων. ἀλλὰ σὺ, Φοῖβε,
Ἴλαος ἡμετέρην τήνδε φύλασσε πόλιν.
ἦλθον μὲν γὰρ ἔγωγε καὶ ἐς Σικελὴν ποτε γαῖαν,
ἦλθον δ' Εὐβοίης ἀμπελόεν πεδίον,
Σπάρτην τ' Εὐρώτα δονακοτρόφου ἀγλαὸν ὕδωρ·
καί μ' ἐφίλευν προφρόνως πάντες ἐπερχόμενον.
ἀλλ' οὔ τις μοι τέρψις ἐπὶ φρένας ἦλθεν ἐκείνων.
οὕτως οὐδὲν ἄρ' ἦν φίλτερον ἄλλο πάτρης.

Μή ποτ' ἐμοὶ μελέδημα νεώτερον ἄλλο φανείη
ἀντ' ἐρατῆς σοφίης. ἀλλὰ τόδ' αἰὲν ἔχων
τερπσίμην φόρμιγγι καὶ ὀρχηθμῷ καὶ ἀοιδῇ,
καὶ μετὰ τῶν ἀγαθῶν ἐσθλὸν ἔχοιμι νόον.

Μήτε τινα ξεῖνον δηλεύμενος ἔργμασι λυγροῖς,
μήτε τιν' ἐνδήμων, ἀλλὰ δίκαιος ἐὼν
τὴν σαυτοῦ φρένα τέρπε· δυσηλεγέων δὲ πολιτῶν
ἄλλος τις σὲ κακῶς, ἄλλος ἄμεινον ἐρεῖ.

Τοὺς ἀγαθοὺς ἄλλος μάλα μέμφεται, ἄλλος ἐπαινεῖ·
τῶν δὲ κακῶν μνήμη γίγνεται οὐδεμία.
ἀνθρώπων δ' ἄψεκτος ἐπὶ χθονὶ γίγνεται οὐδείς·
ἀλλ' ὡς λώϊον, οὗ μὴ πλέονεσσι μέλει.

Οὐδεὶς ἀνθρώπων οὔτ' ἔσσεται, οὔτε πέφυκεν,
ὅστις πᾶσιν ἀέθλων δύσεται εἰς Αἴδου.
οὐδὲ γὰρ ὃς θνητοῖσι καὶ ἀθανάτοισιν ἀνάσσει,
Ζεὺς Κρονίδης, θνητοῖς πᾶσιν ἀέθλ' ὀΰναται.

Τόρνου

Τόρνου καὶ σθάθμης καὶ γνώμονος ἄνδρα θαμειὸν
εὐθύτερον χρὴ μὲν, Κύρνε, φυλασσέμεναι,
ᾧ τινί κεν Πυθῶνι θεοῦ χρήσασ' ἱέρεια
ὁμφὴν σημήνῃ πίσνος ἐξ ἀδύτου.
οὔτε τι γὰρ προσθεὶς οὐδέν κέ τι φάρμακον εὕροις,
οὔτ' ἀφελὼν πρὸς θεῶν ἀμπλακίην προφύγοις.

Χρῆμ' ἔπαθον θανάτου μὲν ἀεικέος οὔτι κάκιον,
τῶν δ' ἄλλων πάντων, Κύρν', ἀνιηρότερον.
οἵ με φίλοι προὔδωκαν· ἐγὼ δ' ἐχθροῖσι πελασθείς,
εἰδήσω καὶ τῶν, ὅν τιν' ἔχουσι, νόον.

Βοῦς μοι ἐπὶ γλώσσης κρατερῷ ποδὶ λαὶξ ἐπιβαίνων
ἴσχει κωτίλλειν, καίπερ ἐπισταμένου.
Κύρν', ἔμπης δ' ὅ τι μοῖρα παθεῖν, οὐκ ἔσθ' ὑπαλύξαι.
ὅ τλι δὲ μοῖρα παθεῖν, οὔ τι δέδοικα παθεῖν.
ἐς πολὺ ἄῤῥητον κακὸν ἥκομεν, ἔνθα μάλιστα,
Κύρνε, συναμφοτέρους μοῖρα λάβοι θανάτου.

Οἳ δ' ἀπογηράσκοντας ἀτιμάζουσι τοκῆας,
τούτων τοι χώρη, Κύρν', ὀλίγη τελέθει.

Μήτε τιν' αὔξε τύραννον ἐπ' ἐλπίσι κέρδεος εἶναι,
μήτε κλεῖνε, θεῶν ὅρκια συνθέμενος.

Πῶς ἡμῖν τέτληκεν ὑπ' αὐλητῆρος ἀείδειν
θυμός; γῆς δ' οὖρος φαίνεται ἐξ ἀγορῆς,
ὅς τε τρέφει καρποῖσιν ἐν εἰλαπίναις φορέοντας
ξανθῇσίν τε κόμαις πορφυρέους στεφάνους.

ἀλλ' ἄγε δὴ, Σκύθα, κεῖρε κόμην, ἀπόπαυε δὲ κῶμον,
πένθει δ' εὐώδη χῶρον ἀπολλύμενον.

Πίστει χρήματ' ὄλεσσα, ἀπιστίῃ δ' ἐσάωσα·
γνώμη δ' ἀργαλέη γίγνεται ἀμφοτέρων.
πάντα τάδ' ἐν κοράκεσσι καὶ ἐν φθορᾷ· οὐδέ τις ἡμῖν
αἴτιος ἀθανάτων, Κύρνε, θεῶν μακάρων·
ἀλλ' ἀνδρῶν τε βίη, καὶ κέρδεα πολλὰ, καὶ ὕβρις
πολλῶν ἐξ ἀγαθῶν ἐς κακότητ' ἔβαλον.

Δισσαί τοι πόσιος κῆρες δειλοῖσι βροτοῖσι,
δίψα τε λυσιμελὴς, καὶ μέθυσις χαλεπή.
τούτων δ' ἂν τὸ μέσον στρωφήσομαι, οὐδ' ἐμὲ πείσεις,
οὔτε τι μὴ πίνειν, οὔτε λίην μεθύειν.
οἶνος ἐμοὶ τὰ μὲν ἄλλα χαρίζεται· ἓν δ' ἀχάριστος,
εὖτ' ἂν θωρήξας μ' ἄνδρα πρὸς ἐχθρὸν ἄγῃ.
ἀλλ' ὁπόταν καθύπερθεν, ἐὼν ὑπένερθε, γένηται,
τουτάκις οἴκαδ' ἴμεν παυσάμενοι πόσιος.

Εὖ μὲν κείμενον ἄνδρα κακῶς θέμεν εὐμαρές ἐστιν·
εὖ δὲ θέμεν τὸ κακῶς κείμενον, ἀργαλέον.

Λὰξ ἐπίβα δήμῳ κενεόφρονι, τύπτε δὲ κέντρῳ
ὀξέϊ, καὶ ζεύγλην δύσλοφον ἀμφιτίθει.
οὐ γὰρ ἔθ' εὑρήσεις δῆμον φιλοδέσποτον ὧδε
ἀνθρώπων, ὁπόσους ἠέλιος καθορᾷ.

Ζεὺς ἄνδρ' ἐξολέσειεν Ολύμπιος, ὃς τὸν ἑταῖρον
μαλθακὰ κωτίλλων ἐξαπατᾷν ἐθέλει.

Ἀνδρα τοι ἔσθ' ἁγαθὸν καλεπώτατον ἐξαπατῆσαι,
ὡς ἐν ἐμῇ γνώμῃ, Κύρνε, πάλαι κέκριται.
ἤδεκ μὲν καὶ πρόσθεν, ἀτὰρ πολὺ λώϊον ἤδη,
οὕνεκα τοῖς δειλοῖς οὐδεμί' ἐστὶ χάρις.

Πολλάκις ἡ πόλις ἥδε δι' ἡγεμόνων κακότητα,
ὥσπερ κεκλιμένη ναῦς, παρὰ γῆν ἔδραμε.

Τῶν δὲ φίλων εἴ μέν τις ἐρᾷ μέ τι δεινὸν ἔχοντα,
αὐχέν' ἀποστρέψας οὐδ' ἐσορᾶν ἐθέλει.
ἢν δέ τι μοι σθένος ἐσθλὸν, ἃ πολλάκι γίγνεται ἀνδρὶ,
πολλοὺς ἀσπασμοὺς καὶ φιλότητας ἔχω.

Οἵ με φίλοι προδιδοῦσι, καὶ οὐκ ἐθέλουσί τι δοῦναι,
ἀνδρῶν φαινομένων· ἀλλ' ἐγὼ αὐτομάτη
ἑσπερίη τ' ἔξειμι, καὶ ὀρθρίη αὖθις ἔσειμι,
ἧμος ἀλεκτρυόνων φθόγγος ἐγειρομένων.

Πολλοῖς ἀχρήστοισι θεὸς διδοῖ ἀνδράσιν ὄλβον
ἐσθλὸν, ἐς οὐδὲ αὐτῷ βέλτερος οὐδὲν ἐών,
οὔτε φίλοις. ἀρετῆς δὲ μέγα κλέος οὔποτ' ὀλεῖται.
αἰχμητὴς γὰρ ἀνὴρ γῆν τε καὶ ἄστυ σάοι.

Εἰ μοι ἔπειτα πέσοι μέγας οὐρανὸς εὐρὺς ὑπερθε
χάλκεος, ἀνθρώπων δεῖμα παλαιγενέων,
εἰ μὴ ἐγὼ τοῖσιν μὲν ἐπαρκέσω, οἵ με φιλεῦσι,
τοῖς δ' ἐχθροῖς ἀνίη καὶ μέγα πῆμ' ἔσομαι.

Οἶνε, τά μέν σ' αἰνῶ, τὰ δὲ μέμφομαι· οὐδέ σε πάμπαν
οὔτε ποτ' ἐχθαίρειν, οὔτε φιλεῖν δύναμαι.

ἐσθλὸς καὶ κακὸς ἐσσί. τίς ἄν σέ γε μωμήσαιτο,
τίς δ' ἂν ἐπαινήσαι, μέτρον ἔχων σοφίης;

Ἠέλιος, φίλε θυμέ· τάχ' ἄν τινες ἄλλοι ἔσοιντο
ἄνδρες· ἐγὼ δὲ θανὼν γαῖα μέλαινα ἔσομαι.
πῖν' οἶνον, τὸν ἐμοὶ κορυφῆς ἄπο Τηυγέτοιο
ἄμπελοι ἤνεγκαν, τὰς ἐφύτευσ' ὁ γέρων
οὖρος ἐν βήσσῃσι θεοῖσι φίλος Θεότιμος,
ἐκ πλατανισταλοῦντος ψυχρὸν ὕδωρ ἐπάγων.
τοῦ πίνων, ἀπὸ μὲν χαλεπὰς σκεδάσεις μελεδῶνας,
θωρηχθεὶς δ', ἔσται πολλὸν ἐλαφρότερος.

Εἰρήνη καὶ πλοῦτος ἔχοι πόλιν, ὄφρα μετ' ἄλλων
κωμάζωμι· κακοῦ δ' οὐκ ἔραμαι πολέμου.
μηδὲ λίην κήρυκος ἀν' οὖς ἔχε μακρὰ βοῶντος.
οὐ γὰρ πατρῴας γῆς πέρι μαρνάμεθα.
ἀλλ' αἰσχρὸν, παρεόντα καὶ ὠκυπόδων ἐπιβάντα
ἵππων, μὴ πόλεμον δακρυόεντ' ἐσιδεῖν.

Οἵ μοι ἀναλκείης. ἀπὸ μὲν Κήρινθος ὄλωλε,
Δηλάντου δ' ἀγαθὸν κείρεται οἰνόπεδον·
οἱ δ' ἀγαθοὶ φεύγουσι, πόλιν δὲ κακοὶ διέπουσιν.
ὡς κυψελίζον Ζεὺς ὀλέσειε γένος.

Γνώμης οὐδὲν ἄμεινον ἀνὴρ ἔχει ἔν γε ἑαυτῷ,
οὐδ' ἀγνωμοσύνης, Κύρν', ἀνιηρότερον.

Μὴ πάντ' ἀνδράσι, Κύρνε, καταθνητοῖς χαλεπαίτειν,
γιγνώσκων, ὡς νοῦν οἷον ἕκαστος ἔχει

αὐτὸς ἐνὶ σήθεσσι, καὶ ἔργματα τῷ τε δικαίῳ,
τῷ τ' ἀδίκῳ, μέγα κεν πῆμα βροτοῖσιν ἐάῃ,
ἔδλι τὸ μὲν χεῖρον, τὸ δ' ἄμεινόν γ' ἔργον ἑκάστου·
οὐδεὶς δ' ἀνθρώπων αὐτὸς ἄπαντα σοφός.

Ος τις ἀνάλωσιν τηρεῖ, κατὰ χρήματα θηρῶν,
κυδίστην ἀρετὴν τοῖς συνιεῖσιν ἔχει.
εἰ μὲν γὰρ κατιδεῖν βίστου τέλος ἦν, ὁπόσον τις
ἤμελλ' ἐκτελέσας εἰς Αΐδαο περᾶν,
εἰκὸς ἂν ἦν, ὃς μὲν πλείω χρόνον αἶσαν ἔμιμνε,
φείδεσθαι μᾶλλον τοῦτον ὃν εἶχε βίον.
νῦν δ' οὐκ ἔστιν· ὃ δὴ καὶ ἐμοὶ μέγα πένθος ὄρωρε,
καὶ δάκνομαι ψυχὴν, καὶ δίχα θυμὸν ἔχω.
ἐν τριόδῳ δ' ἕστηκα· δύ' εἰσὶ πρόσθεν ὁδοί μοι·
φροντίζω τούτων ἥν τιν' ἴω προτέρην·
ἢ μηδὲν δαπανῶν τρύχω βίον ἐν κακότητι,
ἢ ζώω τερπνῶς, ἔργα τελῶν ὀλίγα;
εἶδον μὲν γὰρ ἔγωγ', ὃς ἐφείδετο, κοὐ πιτνε γαστρὶ
σῖτον ἐλευθέριον πλουσίος ὢν ἐλίδου·
ἀλλὰ πρὶν ἐκτελέσαι, κατέβη δόμον Αΐδος εἴσω,
χρήματα δ' ἀνθρώπων οὐπιτυχὼν ἔλαβεν,
ὥστ' ἐς ἄκαιρα πονεῖν, καὶ μὴ δόμεν, ὥς κ' ἐθέλοι τις.
εἶδον δ' ἄλλον, ὃς ἦν γαστρὶ χαριζόμενος·
χρήματα μὲν διέτριψεν, ἔφη δ' Ὑπάγω, φρένα τέρψας·
πλωχεύει δὲ φίλους πάντας, ὅπου τιν' ἴδῃ.
οὕτω, Δημόκλεις, κατὰ χρήματ' ἄριστον ἁπάντων
τὴν δαπάνην θέσθαι, καὶ μελέτην ἐχέμεν.
οὔτε γὰρ ἂν προκαμὼν ἄλλῳ κάματον μεταδοίης,
οὔτ' ἂν πλωχεύων δουλοσύνην τελέοις.

οὐδ', εἰ γῆρας ἵκοιτο, τὰ χρήματα πάντ' ἀποδράσῃ·
ἐν δὲ τοιῷδε γένει χρήματ' ἄριστον ἔχειν.
εἰ μὲν γὰρ πλουτεῖς, πολλοὶ φίλοι· ἢν δὲ πένηαι,
παῦροι· οὐκ ἔθ' ὁμῶς οὗτός γε ἀνὴρ ἀγαθός.

Φείδεσθαι μὲν ἄμεινον, ἐπεὶ οὐδὲ θανόντ' ἀποκλαίει
οὐδείς, ἢν μὴ ὀφᾷ χρήματα λειπόμενα.

Παύροις ἀνθρώπων ἀρετὴ καὶ πλοῦτος ἑπηδεῖ.
ὄλβιος, ὃς τούτων ἀμφοτέρων ἔλαχε.
πάντες μιν τιμῶσιν· ὁμῶς νέοι, οἵ τε κατ' αὐτὸν
εἴκουσι χώρης, οἵ τε παλαιότεροι.

Οὐ δύναμαι φωνῇ λιγυρῇ ᾀδέμεν, ὥσπερ ἀοιδών·
καὶ γὰρ τὴν προτέρην νύκτ' ἐπὶ κῶμον ἔβην.
οὐδὲ τὸν αὐλητὴν προφασίζομαι· ἀλλά μ' ἑταῖρος
ἐκλείπει, σοφίης οὐκ ἐπιδευόμενος.
ἐγγύθεν αὐλητῆρος ἀείτομαι, ὧδε καταστὰς
δεξιὸς, ἀθανάτοις θεοῖσιν ἐπευχόμενος.

Εἶμι παρὰ σλάθμην ὀρθὴν ὁδὸν, οὐδετέρωσε
κλινόμενος. χρὴ γὰρ μ' ἄρτια πάντα νοεῖν.
πατρίδα κοσμήσω, λιπαρὴν πόλιν, οὔτ' ἐπὶ δήμῳ
τρέψας, οὔτ' ἀδίκοις ἀνδράσι πειθόμενος.

Νεβρὸν ὑπ' ἐξ ἐλάφοιο, λεόντων ὣς ἀλκὶ πεποιθώς,
ποσσὶ καταμάρψας, αἵματος οὐκ ἔπιον.
τειχέων δ' ὑψηλῶν ἐπιβὰς, πόλιν οὐκ ἀλάπαξα·
ζευξάμενος δ' ἵππους, ἅρματος οὐκ ἐπέβην·

πρήξας δ' οὐκ ἔπρηξα, καὶ οὐκ ἐτέλεσσα τελέσσας·
δρήσας δ' οὐκ ἔδρησ', ἤνυσα δ' οὐκ ἀνύσας.

Δειλοὺς εὖ ἔρδοντι δύω κακά. τῶν τε γὰρ αὐτοῦ
χρηΐσει πολλῶν, καὶ χάρις οὐδεμία.

Εἴ τι παθὼν ἀπ' ἐμεῦ ἀγαθὸν μέγα μὴ χάριν οἶδας,
χρῄζων ἡμετέρους αὖτις ἵκοιο δόμους.

Ἑς τε μὲν αὐτὸς ἔπινον ἀπὸ κρήνης μελανύδρου,
ἡδύ τι μοι ἐδόκει καὶ καλὸν ῥέμεν ὕδωρ·
νῦν δ' ἤδη τεθόλωται, ὕδωρ δ' ἀναμίσγεται ὕδει·
ἄλλης δὲ κρήνης πίομαι ἢ ποταμοῦ.

Μή πστ' ἐπαινήσης, πρὶν ἂν εἰδῇς ἄνδρα σαφηνῶς,
ὀργήν, καὶ ῥυθμὸν, καὶ τρόπον ὅστις ἂν ᾖ.
πολλοί τοι κίβδηλον ἐπίκλοπον ἦθος ἔχουσι
κρύπτουσ', ἐνθέμενοι θυμὸν ἐφημέριον.
τούτων δ' ἐκφαίνει πάντων χρόνος ἦθος ἑκάστου.
καὶ γὰρ ἐγὼ γνώμης πολλὸν ἀρ' ἐκλὸς ἔβην.
ἔφθην δ' αἰνήσας, πρὶν σοῦ κατὰ πάντα δαῆναι
ἦθεα· νῦν δ' ἤδη, ναῦς ἅθ', ἑκὰς διέχω.

Τίς δ' ἀρετὴ πίνοντ' ἐπιοίνιον ἄθλον ἐλέσθαι;
πολλάκι τοι νικᾷ καὶ κακὸς ἀνδρ' ἀγαθόν.

Οὐδεὶς ἀνθρώπων, ὃν ἐπεί ποτε γαῖα καλύψει,
εἶς τ' ἔρεβος καταβῇ δῶμά τε Περσεφόνης,
τέρπεται, οὔτε λύρης οὔτ' αὐλητῆρος ἀκούων,
οὔτε Διωνύσου δῶρ' ἐσαερράμενος.

ταῦτ' ἐσορῶν, κραδίῃ εὖ πείσομαι, ὄφρα τ' ἐλαφρὰ
γούνατα καὶ κεφαλὴν ἀτρομέων περιφέρω.

Μή μοι ἀνὴρ εἴη γλώσσῃ φίλος, ἀλλὰ καὶ ἔργῳ,
χερσίν τε σπεύδοι χρήμασί τ' ἀμφότερα.
μηδὲ παρὰ κρητῆρσι λόγοισιν ἐμὴν φρένα τέρποι,
ἀλλ' ἔρδων φαίνοιτ', εἴ τι δύναιτ' ἀγαθόν.

Ἡμεῖς δ' ἐν θαλίῃσι φίλον καταθώμεθα θυμὸν,
ὄφρ' ἔτι τερπωλῆς ἔργ' ἐρατεινὰ φέρῃ.
αἶψα γὰρ, ὥσθ' ὑμέναιος, παρέρχεται ἀγλαὸς ἥβη·
οὐδ' ἵππων ὁρμὴ γίγνεται ὠκυτέρη,
αἵ τε περ ἄνδρα φέρουσι δερυσσόον ἐς πόνον ἀνδρῶν
λάβρως, πυρφόρῳ τερπόμεναι πεδίῳ.

Πῖνε, ὅταν πίνωσιν· ὅταν δέ τι θυμὸν ἀσηθῇς
μηδεὶς ἀνθρώπων γνῷ σε βαρυνόμενον.
ἄλλοτέ τοι πάσχων ἀνίήσει, ἄλλοτε τ' ἔρδων
χαιρήσειν δύνασαι, ἄλλοτέ τ' ἄλλος ἀνήρ.

Εὖθ' εἴη σ', Ἀκάδημε, ἐφίμερον ὕμνον ἀείδειν,
ἄθλον δ' ἐν μέσσῳ παῖς καλὸν ἄνθος ἔχων
σοί τ' εἴη καὶ ἐμοὶ σοφίης πέρι δηριόωσι,
γνοίης χ' ὅσσον ὄνων κρείσσονες ἡμίονοι.

Ἧμος δ' ἠέλιος μὲν ἐν αἰθέρι μώνυχας ἵππους
ἄρτι παραζεύξει μέσσατον ἦμαρ ἔχων,
δείπνου δὴ μνησαίμεθ', ὅσον τινὰ θυμὸς ἀνώγοι,
παυλοίων ἀγαθῶν γαστρὶ χαριζόμενοι·

χέρνιβα δ' αἶψα θύραζε φέροι, στεφανώματα δ' εἴσω
εὐειδὴς ῥαδινῆς χερσὶ λάκαινα κόρη.

Ξυνὸν δ' ἀνθρώποις ὑποθήσομαι. ὅφρα τις ἥβης
ἀγλαὸν ἄνθος ἔχῃ, καὶ φρεσὶν ἐσθλὰ νοῇ,
τῶν αὐτοῦ κλεάνων εὖ πασχέμεν. οὐ γὰρ ἀνηβᾶν
δὶς πέλεται πρὸς θεῶν, οὐδὲ λύσις θανάτου
θνητοῖς ἀνθρώποισι· κακὸν δ' ἐπὶ γῆρας ἐπείγει
οὐλόμενον, κεφαλῆς δ' ἄπλετα ἀκροτάτης.

Ὡς μάκαρ, εὐδαίμων τε, καὶ ὄλβιος ὅς τις ἄπειρος
ἄθλων εἰς Ἀιδου δῶμα μέλαν κατέβη,
πρίν τ' ἐχθροὺς πλῆξαι καὶ ὑπερβῆναί περ ἀνάγκῃ,
ἐξετάσαι τε φίλους, ὅν τιν' ἔχουσι νόον.

Οὔ ποτε τοῖς ἐχθροῖσιν ὑπὸ ζυγὸν αὐχένα θήσω
δύσλοφον, οὐδ' εἴ μοι Τμῶλος ἔπεσλι κάρῃ.

Δειλοῖς τοι κακότητι ματαιότεροι νόοι εἰσί·
ζῶν δ' ἀγαθῶν αἰεὶ πρήξιες ἰθύτεραι.

Ῥηϊδίη τοι πρῆξις ἐν ἀνθρώποις κακότητος·
τοῦ δ' ἀγαθοῦ χαλεπὴ, Κύρνε, πέλει παλάμη.

Τόλμα, θυμὲ, κακοῖσιν, ὅμως ἄτλητα πεπονθώς.
δειλῶν τοι κραδίη γίγνεται ὀξυτέρη.
μηδὲ σύ γ' ἀπρήκτοισιν ἐπ' ἔργμασιν ἄλγος ἀέξων
ἔχθει, μηδ' ἄχθου, μηδὲ φίλους ἀνία,
μηδ' ἐχθροὺς εὔφραινε· θεῶν δ' εἱμαρμένα δῶρα
οὐκ ἂν ῥηϊδίως θνητὸς ἀνὴρ προφύγοι,

οὔτ' ἂν πορφυρέης καταδὺς ἐς πυθμένα λίμνης,
οὔθ' ὅταν αὐτὸν ἔχῃ Τάρταρος ἠερόεις.

Ἄφρονες ἄνθρωποι καὶ νήπιοι, οἵ τινες οἶνον
μὴ πίνουσ', ἄστρου καὶ κυνὸς ἀρχομένου.

Δεῦρο σὺν αὐλητῆρι παρὰ κλαίοντι γελῶντες
πίνωμεν, κείνου κήδεσι τερπόμενοι.
εὕδωμεν· φυλακὴ δὲ πόλευς φυλάκεσσι μελήσει
ἀστυφέλης ἐρατῆς πατρίδος ἡμετέρης.
ναὶ μὰ Δί', εἴ τις τῶνδε καὶ ἐγκεκαλυμμένος εὕδει,
ἡμέτερον κῶμον δέξεται ἁρπαλέως.
νῦν μὲν πίνοντες τερπώμεθα, καλὰ λέγοντες·
ἅσσα δ' ἔπειτ' ἔσται, ταῦτα θεοῖσι μέλει.

Σοὶ δὴ, οἷά τε παιδὶ φίλῳ, ὑποθήσομαι αὐτὸς
ἐσθλά· σὺ δ' ἐν θυμῷ καὶ φρεσὶ ταῦτα βάλε.
μή ποτ' ἐπειγόμενος πρήξῃς κακὸν, ἀλλὰ βαθείῃ
σῇ φρενὶ βούλευσαι, σῷ ἀγαθῷ τε νόῳ·
τῶν γὰρ μαρνημένων μάχεται θυμός τε νόος τε·
βουλὴ δ' εἰς ἀγαθὸν καὶ νόον ἐσθλὸν ἄγει.

Ἀλλὰ λόγον μὲν τοῦτον ἐάσομεν· αὐτὰρ ἐμοὶ σὺ
αὔλει, καὶ Μουσῶν μνησόμεθ' ἀμφότεροι.
αὗται γὰρ τάδ' ἔδωκαν ἔχειν κεχαρισμένα δῶρα
σοὶ καὶ ἐμοὶ, καὶ μὴν ἀμφιπερικτίοσι.

Τιμαγόρα, πολλῶν ὀργὴν ἀπάτερθεν ὁρῶντι
γιγνώσκειν χαλεπὸν, καίπερ ἐόντι σοφῷ.

οἱ μὲν γὰρ κακότητα κατακρύψαντες ἔχουσι
πλούτῳ, τοὶ δ' ἀρετὴν οὐλομένῃ πενίῃ.

Ἐν δ' ἥβῃ παρὰ μὲν συνομήλικι κάλλιον εὕδειν,
ἱμερτῶν ἔργων ἐξ ἔρον ἱέμενον·
ἔστι δὲ κωμάζοντα μετ' αὐλητῆρος ἀείδειν.
τούτων οὐδέν τοι ἄλλ' ἐπιτερπνότερον
ἀνδράσιν ἠδὲ γυναιξί· τί μοι πλοῦτός τε καὶ αἰδώς;
τερπωλὴ νικᾷ πάντα σὺν εὐφροσύνῃ.

Ἄφρονες ἄνθρωποι καὶ νήπιοι, οἵ τε θανόντας
κλαίουσ', οὐδ' ἥβης ἄνθος ἀπολλύμενον.

Πρήγματος ἀπρήκτου χαλεπώτατόν ἐστι τελευτὴν
γνῶναι, ὅπως μέλλει τοῦτο θεὸς τελέσαι.
ὀρφνὴ γὰρ τέταται· πρὸ δὲ τοῦ μέλλοντος ἔσεσθαι
οὐ ξυνετὰ θνητῆς πείρατ' ἀμηχανίης.

Οὐδένα τῶν ἐχθρῶν μωμήσομαι ἐσθλὸν ἐόντα·
οὐδὲ μὲν αἰνήσω δειλὸν ἐόντα φίλον.

Δεῖ μέν σ' ἄξια πολλὰ φέρειν βαρέ'· οὐ γὰρ ἐπίστῃ
τοῦτ' ἔρδειν, ὅ τι σοι μὴ καταθύμιον ᾖ.

Κάστορ καὶ Πολύδευκες, οἳ ἐν Λακεδαίμονι δίῃ
ναίετ' ἐπ' Εὐρώτα καλλιρόῳ ποταμῷ,
εἴ ποτε βουλεύσαιμι φίλῳ κακὸν, αὐτὸς ἔχοιμι·
εἰ δέ τι κεῖνος ἐμοὶ, δὶς τόσον αὐτὸς ἔχοι.

Ἀργαλέως μοι θυμὸς ἔχει περὶ σῆς φιλότητος·
οὔτε γὰρ ἐχθαίρειν, οὔτε φιλεῖν δύναμαι,

γιγνώσκων χαλεπὸν μὲν, ὅταν φίλος ἀνδρὶ γένηται,
ἐχθαίρειν, χαλεπὸν δ' οὐκ ἐθέλοντα φιλεῖν.
σκέπτεο δὴ νῦν ἄλλον· ἐμοιγε μὲν οὔ τις ἀνάγκη
τοῦτ' ἔρδειν. τῶν μοι πρόσθε χάριν τίθεσο.

Ἤδη καὶ πλερύγεσσιν ἐπαίρομαι, ὥστε πετεινὸν,
ἐκ λίμνης μεγάλης ἄνδρα κακὸν προφυγών,
βρόχον ἀπορρήξας· σὺ δ' ἐμῆς φιλότητος ἀμαρτὼν,
ὕστερον αὖ ἑτέρου γνώσῃ ἐπιφροσύνην,
ὅς τις σοι βουλεύσεν ἐμοῦ πέρι, καί σ' ἐκέλευσεν
οἴχεσθαι προλιπόνθ' ἡμετέρην φιλίην.

Ὗρις καὶ Μάγνητας ἀπώλεσε, καὶ Κολοφῶνα,
καὶ Σμύρνην· πάντως, Κύρνε, καὶ ὔμμας ὀλεῖ.

Ὤι μοι ἐγὼ δειλὸς, καὶ δὴ κατάχαρμα μὲν ἐχθροῖς,
τοῖς δὲ φίλοισι πόνος, δεινὰ παθὼν, γενόμην.

Κύρν', οἱ πρόσθ' ἀγαθοὶ νῦν αὖ κακοί· οἱ δὲ κακοὶ πρὶν
νῦν ἀγαθοί· τίς κεν ταῦτ' ἀνέχοιτ' ἐσορῶν,
τοὺς ἀγαθοὺς μὲν ἀτιμοτέρους, κακίους δὲ λαχόντας
τιμῆς; μνησθεὶς δ' ἐκ κακοῦ ἐσθλὸς ἀνήρ.
ἀλλήλους δ' ἀπατῶντες ἐπ' ἀλλήλοισι γελῶσιν,
οὔτ' ἀγαθῶν μνήμην εἰδότες, οὔτε κακῶν.

Χρήματ' ἔχων, πενίην μ' ὠνείδισας. ἀλλὰ τὰ μέν μοι
ἔστι, τὰ δ' ἐργάσομαι θεοῖσιν ἐπευξάμενος.

Πλοῦτε, θεῶν κάλλιστε καὶ ἱμερόεστατε πάντων,
σὺν σοὶ καὶ κακὸς ὢν γίγνομαι ἐσθλὸς ἀνήρ.

Ἥβης μέτρον ἔχοιμι, φιλοῖ δ' ἐμὲ Φοῖβος Ἀπόλλων
Λητοΐδης, καὶ Ζεὺς ἀθανάτων βασιλεύς,
ὄφρα βίον ζώοιμι κακῶν ἔκλοσθεν ἀπαύλων,
ἥβῃ καὶ πλεύτῳ θυμὸν ἰαινόμενος.

Μή με κακῶν μίμνησκε. πέπονθά τοι οἷά τ' Ὀδυσσεύς,
ὅς τ' Ἀΐδου μέγα δῶμ' ἦλυθεν ἐξαναδύς,
ὃς δὴ καὶ μνησῖῆρας ἀνείλετο νηλεῖ χαλκῷ
Πηνελόπης ἔμφρων κουριδίης ἀλόχου,
ἣ μὲν δὴθ' ὑπέμεινε φίλῳ πρὸς παιδὶ μένουσα,
ὄφρα τε γῆς ἐπέβη, δειμαλέους τε μυχούς.

Εἰ πίομαι, πενίης θυμοφθόρου οὐ μελεδαίνω,
οὔτ' ἀνδρῶν ἐχθρῶν, οἵ με λέγουσι κακῶς·
ἀλλ' ἥβην ἐρατὴν ὀλοφύρομαι, ἥ μ' ἐπιλείπει·
κλαίω δ' ἀργαλέον γῆρας ἐπερχόμενον.

Κύρνε, παροῦσι φίλοισι κακοῦ καταπαύσομεν ἀρχήν·
ζητῶμεν δ' ἕλκει φάρμακα φυομένῳ.

Ἐλπὶς ἐν ἀνθρώποισι μόνη θεὸς ἐσθλὴ ἔνεστιν·
ἄλλοι δ' Οὐλυμπόνδ', ἐκπεφολισμένοι, ἔβαν.
ᾤχετο μὲν Πίστις, μεγάλη θεός· ᾤχετο δ' ἀνδρῶν
Σωφροσύνη· Χάριτές τ', ὦ φίλε, γῆν ἔλιπον.
ὅρκοι δ' οὐκ ἔτι πιστοὶ ἐν ἀνθρώποισι δίκαιοι,
οὐδὲ θεοὺς οὐδεὶς ἅζεται ἀθανάτους.
εὐσεβέων δ' ἀνδρῶν γένος ἔφθιτο, οὐδὲ θέμιστας
οὐκ ἔτι γιγνώσκουσ', οὐδὲ μὲν εὐσεβίας.

ἀλλ' ὄφρα τις ζώῃ καὶ ὁρᾷ φάος ἠελίοιο,
εὐσεβέων περὶ θεοὺς, Ελπίδα προσμενέτω·
εὐχόμενος δὲ θεοῖσι, καὶ ἀγλαὰ μηρία καίων,
Ελπίδι τε πρώτῃ καὶ πυμάτῃ θυέτω.
φραζέσθω δ' ἀδίκων ἀνδρῶν σκολιὸν λόγον αἰεὶ,
οἳ θεῶν ἀθανάτων μηδὲν ὀπιζόμενοι
αἰὲν ἐπ' ἀλλοτρίοις κτεάνοις ἐπέχουσι νόημα,
αἰσχρὰ κακοῖς ἔργοις σύμβολα θηκάμενοι.

Μήποτε τὸν παρεόντα μεθεὶς φίλον, ἄλλον ἐρεύνα,
δειλῶν ἀνθρώπων ῥήμασι πειθόμενος.

Εἴη μοι πλουτεῦντι κακῶν ἀπάτερθε μεριμνῶν
ζώειν ἀβλαβέως, μηδὲν ἔχοντι κακόν.

Οὐκ ἔραμαι πλουτεῖν, οὐδ' εὔχομαι. ἀλλ' ἐμοὶ εἴη
ζῆν ἀπὸ τῶν ὀλίγων μηδὲν ἔχοντι κακόν.

Πλοῦτος καὶ σοφίη θνητοῖς ἀμαχώτατον αἰεί.
οὔτε γὰρ ἂν πλούτου θυμὸν ὑπερκορέσαις·
ὡς δ' αὔτως σοφίην ὁ σοφώτατος οὐκ ἀποφεύγει,
ἀλλ' ἔραται, θυμὸν δ' οὐ δύναται τελέσαι.

Οφθαλμοὶ καὶ γλῶσσα καὶ οὔατα καὶ νόος ἀνδρῶν
ἐν μέσσῳ σῖηθῶν ἐν συνετοῖς φύεται.

Τοῖς ἀγαθοῖς σύμμισγε· κακοῖσι δὲ μή ποθ' ὁμάρτει,
εὖτ' ἂν ὁδοῦ τελέῃς, τέρματά τ' ἐμπορίης.
τῶν ἀγαθῶν ἐσθλὴ μὲν ἀπόκρισις, ἐσθλὰ δὲ ἔργα·
τῶν δὲ κακῶν ἄνεμοι δειλὰ φέρουσιν ἔπη.

ἐκ καχεταιρείης κακὰ γίγνεται· εὖ δὲ καὶ αὐτὸῳ
γνώσῃ, ἐπεὶ μεγάλους ἤλιτες ἀθανάτους.

Γνώμην, Κύρνε, θεοὶ θνητοῖσι διδοῦσιν ἀρίστην.
ἀνθρώπου γνώμη πείρατα παντὸς ἔχει.
ὦ μάκαρ, ὅστις δή μιν ἔχει φρεσίν· ἢ πολὺ κρείσσων
ὕβριος οὐλομένης, λευγαλέου τε κάρου,
(ἔστι κακὸν δὲ βροτοῖσι κόρος) τῶν οὔ τι κάκιον.
πᾶσα γὰρ ἐκ τούτων, Κύρνε, πέλει κακότης.

Εἰθ' εἷης ἔργων αἰσχρῶν ἀπαθὴς καὶ ἀεργός,
Κύρνε, μεγίστην κεν πεῖραν ἔχοις ἀρετῆς.

Κύρνε, θεοὺς αἰδοῦ καὶ δείδιθι· τοῦτο γὰρ ἄνδρα
εἴργει μήτ' ἔρδειν μήτε λέγειν ἀσεβῆ.

Δημοφάγον δὲ τύραννον, ὅπως ἐθέλεις, κατακλίναι
οὐ νέμεσις πρὸς θεῶν γίγνεται οὐδεμία.

Νοῦς ἀγαθὸς καὶ γλῶσσα, τά τ' ἐν παύροισι πέφυκεν
ἀνδράσιν, οἱ τούτων ἀμφοτέρων ταμίαι.

Οὔ τις ἄπονα δίδους θάνατον φύγοι, οὐδὲ βαρεῖαν
δυσλυχίαν, εἰ μὴ Μοῖρ' ἐπὶ τέρμα βάλοι·
οὐδ' ἂν δυσφροσύνας, ὅτε δὴ θεὸς ἄλγεα πέμπει,
θνητὸς ἀνὴρ δώροις βουλόμενος προφύγοι.

Οὐκ ἔραμαι κλισμῷ βασιληΐῳ ἐγκατακεῖσθαι
τεθνεώς· ἀλλά τι μοι ζωὸς γένοιτ' ἀγαθόν.

ἀσπάλαθοί γε τάπησιν ὁμοῖον σῆρῶμα θανόντι.
τὸ ξύλον ἢ σκληρὸν γίγνεται, ἢ μαλακόν.

Μήτε θεοὺς ἐπίορκον ἐπόμνυθι. οὐ γὰρ ἀνεκλὲς
ἀθανάτους κρύψαι χρεῖος ὀφειλόμενον.

Ὄρνιθος φωνὴν, Πολυπαίδη, ὀξὺ βοώσης
ἤκουσ', ἥ τε βροτοῖς ἄγγελος ἠλθ' ἀρότου
ὡραίου· καί μοι κραδίην ἐτάραξε μέλαιναν,
ὅττι μοι εὐανθεῖς ἄλλοι ἔχουσιν ἀγρούς,
οὐδ' ἐμοὶ ἡμίσεος πύθων' ἔλκουσιν ἀρότρου,
τῆς ἄλλης μνησθῆς εἵνεκα ναυτιλίης.

Οὐκ εἶμ', οὐδ' ὑπ' ἐμοῦ κεκλαύσεται, οὐδ' ἐπὶ τύμβῳ
οἰμωχθεὶς ὑπὸ γῆν εἶσι τύραννος ἀνήρ.
οὐδ' ἂν ἐκεῖνος, ἐμοῦ τεθνηότος, οὔτ' ἀνιῴτο,
οὔτε κατὰ βλεφάρων θερμὰ βάλοι δάκρυα.

Οὔτε σε κωμάζειν ἀπερύκομαι, οὔτε καλοῦμαι.
ἀργαλέος γὰρ ἐὼν, καὶ φίλος, ἐντ' ἂν ἀπῇς.

Ἄιθων μὲν γένος εἰμί· πόλιν δ' εὐτείχεα Θήβην
οἰκῶ, πατρῴας γῆς ἀπερυκόμενος.
μή μ' ἀφελῶς παίζουσα Φίλευς δέννατε τοκῆας,
Ἀργυρί. σοὶ μὲν γὰρ δούλιον ἦμαρ ἔπι·
ἡμῖν δ' ἄλλα μέν ἐστι, γύναι, κακὰ πολλ', ἐπεὶ ἐκ γῆς
φεύγομεν· ἀργαλέη δ' οὐκ ἔπι δουλοσύνη,
οὐθ' ἡμᾶς περάσει· πόλις δὲ μέν ἐστι καὶ ἡμῖν
καλὴ, Ληθαίῳ κεκλιμένη πεδίῳ.

Μήποτε

Μήποτε πὰρ κλαίουσι καθεζόμενοι γελάσωμεν,
τοῖς αὐτῶν ἀγαθοῖς, Κύρν', ἐπιτερπόμενοι.

Ἐχθρὸν μὲν χαλεπὸν καὶ δυσμενῆ ἐξαπατῆσαι,
Κύρνε· φίλον δὲ φίλῳ ῥᾴδιον ἐξαπατᾶν.

Πολλὰ φέρειν εἴωθε λόγος θνητοῖσι βροτοῖσι
πταίσματα, τῆς γνώμης, Κύρνε, ταρασσομένης.

Οὐδὲν, Κύρν', ὀργῆς ἀδικώτερον, ἢ τὸν ἔχοντα
πημαίνει, θυμῷ δειλὰ χαριζομένη.

Οὐδὲν, Κύρν', ἀγαθῆς γλυκερώτερόν ἐστι γυναικός.
μάρτυς ἐγὼ, σὺ δ' ἐμοὶ γίγνου, ἀληθοσύνης.

Ἀληθείη δὲ παρέστω
σοὶ καὶ ἐμοὶ, πάντων χρῆμα δικαιότατον.

Ἤδη γάρ με κέκληκε θαλάσσιος οἴκαδε νεκρὸς
τεθνηκὼς ζωῷ φθεγγόμενος στόματι.

ΤΕΛΟΣ ΤΩΝ ΘΕΟΓΝΙΔΟΣ ΠΑΡΑΙΝΕΣΕΩΝ.

οὔτ' ἂν πορφυρέης καταδὺς ἐς πυθμένα λίμνης,
οὔθ' ὅταν αὐτὸν ἔχῃ Τάρταρος ἠρόεις.

Ἄφρονες ἄνθρωποι καὶ νήπιοι, οἵ τινες οἶνον
μὴ πίνουσ', ἄσιρου καὶ κυνὸς ἀρχομένου.

Δεῦρο σὺν αὐλητῆρι παρὰ πλαίσιλι γελῶντες
πίνωμεν, κείνου κήδεσι τερπόμενοι.
εὐδῶμεν· φυλακὴ δὲ πόλευς φυλάκεσσι μελήσει
ἀσιυφέλης ἐρατῆς πατρίδος ἠμετέρης.
ναὶ μὰ Δί', εἴ τις τῶνδε καὶ ἐγκεκαλυμμένος εὕδει,
ἡμέτερον κῶμον δέξεται ἀρτιαλέως.
νῦν μὲν πινόντες τερπώμεθα, καλὰ λέγοντες·
ἄσσα δ' ἔπειτ' ἔσται, ταῦτα θεοῖσι μέλει.

Σοὶ δή, οἷά τε παιδὶ φίλῳ, ὑποθήσομαι αὐτός·
ἐσθλά· σὺ δ' ἐν θυμῷ καὶ φρεσὶ ταῦτα βάλε.
μή ποτ' ἐπειγόμενος πρήξῃς κακὸν, ἀλλὰ βαθείῃ
σῇ φρενὶ βουλεύσαι, σῷ ἀγαθῷ τε νόῳ·
τῶν γὰρ μαργαμένων μάχεται θυμός τε νόος τε·
βουλὴ δ' εἰς ἀγαθὸν καὶ νόον ἐσθλὸν ἄγει.

Ἀλλὰ λόγον μὲν τοῦτον ἐάσομεν· αὐτὰρ ἐμοὶ σὺ
αὔλει, καὶ Μουσῶν μνησόμεθ' ἀμφότεροι.
αὗται γάρ τάδ' ἔδωκαν ἔχειν κεχαρισμένα δῶρα
σοὶ καὶ ἐμοὶ, καὶ μὴν ἀμφιπερικλίοσι.

Τιμαγόρα, πολλῶν ὀργὴν ἀπάτερθεν ὁρῶντι
γιγνώσκειν χαλεπὸν, καίπερ ἐὸν λι σοφῶ.

οἱ μὲν γὰρ κακότητα κατακρύψαντες ἔχουσι
πλοῦτῳ, τοὶ δ' ἀρετὴν οὐλομένῃ πενίῃ.

Εν δ' ἤθῃ παρὰ μὲν συνομήλικι κάλλιον εὖδειν,
ἱμερτῶν ἔργων ἐξ ἔρον ἱέμενον·
ἔσθλὴ δὲ κωμάζοντα μετ' αὐλητῆρος ἀείδειν.
τούτων οὐδέν τοι ἄλλ' ἐπιτερπνότερον
ἀνδράσιν ἠδὲ γυναιξί· τί μοι πλοῦτός τε καὶ αἰδώς;
τερπωλὴ νικᾷ πάντα σὺν εὐφροσύνῃ.

Αφρονες ἄνθρωποι καὶ νήπιοι, οἵ τε θανόντας
κλαίουσ', οὐδ' ἤθης ἄνθος ἀπολλύμενον.

Πρήγματος ἀπρήκτου χαλεπώτατόν ἐστι τελευτὴν
γνῶναι, ὅπως μέλλει τοῦτο θεὸς τελέσαι.
ὀρφνὴ γὰρ τέτατται· πρὸ δὲ τοῦ μέλλοντος ἔσεσθαι
οὐ ξυνετὰ θνητῆς πείρατ' ἀμηχανίης.

Οὐδένα τῶν ἐχθρῶν μωμήσομαι ἐσθλὸν ἐόντα·
οὐδὲ μὲν αἰνήσω δειλὸν ἐόντα φίλον.

Δεῖ μέν σ' ἄξια πολλὰ φέρειν βαρέ'· οὐ γὰρ ἐπίσῃ
τοῦτ' ἔρδειν, ὅ τι σοι μὴ καταθύμιον ᾖ.

Κάστορ καὶ Πολύδευκες, οἳ ἐν Λακεδαίμονι δίῃ
ναίετ' ἐπ' Εὐρώτα καλλιρόῳ ποταμῷ,
εἴ ποτε βουλεύσαιμι φίλῳ κακόν, αὐτὸς ἔχοιμι·
εἰ δέ τι κεῖνος ἐμοί, δὶς τόσον αὐτὸς ἔχοι.

Αργαλέως μοι θυμὸς ἔχει περὶ σῆς φιλότητος·
οὔτε γὰρ ἐχθαίρειν, οὔτε φιλεῖν δύναμαι,

γιγνώσκων χαλεπὸν μὲν, ὅταν φίλος ἀνδρὶ γένηται,
ἐχθαίρειν, χαλεπὸν δ' οὐκ ἐθέλοντα φιλεῖν.
σκέπτεο δὴ νῦν ἄλλον· ἐμοιγε μὲν οὔ τις ἀνάγκη
τοῦτ' ἔρδειν. τῶν μοι πρόσθε χάριν τίθεσο.

Ἤδη καὶ πλεύγεσσιν ἐπαίρομαι, ὥστε πετεινὸν,
ἐκ λίμνης μεγάλης ἄνδρα κακὸν προφυγών,
βρόχον ἀπορρήξας· σὺ δ' ἐμῆς φιλότητος ἁμαρτὼν,
ὕστερον αὖ ἑτέρου γνώσῃ ἐπιφροσύνην,
ὅς τις σοι βούλευσιν ἐμοῦ πέρι, καί σ' ἐκέλευσεν
οἴχεσθαι προλιπόντ' ἡμετέρην φιλίην.

Ὕβρις καὶ Μάγνητας ἀπώλεσε, καὶ Κολοφῶνα,
καὶ Σμύρνην· πάντως, Κύρνε, καὶ ὑμμας ὀλεῖ.

Ὤι μοι ἐγὼ δειλὸς, καὶ δὴ κατάχαρμα μὲν ἐχθροῖς,
τοῖς δὲ φίλοισι πένος, δεινὰ παθὼν, γενόμην.

Κύρν', οἱ πρόσθ' ἀγαθοὶ νῦν αὖ κακοί· οἱ δὲ κακοὶ πρὶν
νῦν ἀγαθοί· τίς κεν ταῦτ' ἀνέχοιτ' ἐσορῶν,
τοὺς ἀγαθοὺς μὲν ἀτιμοτέρους, κακίους δὲ λαχόντας
τιμῆς; μνησθεὶς δ' ἐκ κακοῦ ἐσθλὸς ἀνήρ.
ἀλλήλους δ' ἀπατῶντες ἐπ' ἀλλήλοισι γελῶσιν,
οὔτ' ἀγαθῶν μνήμην εἰδότες, οὔτε κακῶν.

Χρήματ' ἔχων, πενίην μ' ὠνείδισας. ἀλλὰ τὰ μέν μοι
ἔστι, τὰ δ' ἐργάσομαι θεοῖσιν ἐπευξάμενος.

Πλοῦτε, θεῶν κάλλιστε καὶ ἱμεροέστατε πάντων,
σὺν σοὶ καὶ κακὸς ὢν γίγνομαι ἐσθλὸς ἀνήρ.

Ἥβης μέτρον ἔχουσι, φίλοι δ' ἐμὲ Φοῖβος Ἀπόλλων
Ἀντοίδης, καὶ Ζεὺς ἀθανάτων βασιλεύς,
ὄφρα βίον ζώοιμι κακῶν ἔκλοσθεν ἀπάντων,
ἦβῃ καὶ πλούτῳ θυμὸν ἰαινόμενος.

Μή με κακῶν μίμνησκε. πέπονθά τοι οἷά τ' Ὀδυσσεὺς,
ὅς τ' Ἀΐδου μέγα δῶμ' ἤλυθεν ἐξανιών,
ὃς δὴ καὶ μνησῖῆρας ἀνείλετο νηλεῖ χαλκῷ
Πηνελόπης ἔμφρων κουριδίης ἀλόχου,
ἣ μὲν δὴθ' ὑπέμεινε φίλῳ πρὸς παιδὶ μένουσα,
ὄφρα τε γῆς ἐπέβη, δειμαλέους τε μυχούς.

Εἰ πίομαι, πενίης θυμοφθόρου οὐ μελεδαίνω,
οὔτ' ἀνδρῶν ἐχθρῶν, οἵ με λέγουσι κακῶς·
ἀλλ' ἥβην ἐρατὴν ὀλοφύρομαι, ἥ μ' ἐπιλείπει·
κλαίω δ' ἀργαλέον γῆρας ἐπερχόμενον.

Κύρνε, παροῦσι φίλοισι κακοῦ καταπαύσομεν ἀρχήν·
ζητῶμεν δ' ἕλκει φάρμακα θυομένῳ.

Ἐλπὶς ἐν ἀνθρώποισι μόνη θεὸς ἐσθλὴ ἔνεστιν·
ἄλλοι δ' Οὐλυμπόνδ', ἐκπεφοβημένοι, ἔβαν.
ᾤχετο μὲν Πίστις, μεγάλη θεός· ᾤχετο δ' ἀνδρῶν
Σωφροσύνη· Χάριτές τ', ὦ φίλε, γῆν ἔλιπον.
ὅρκοι δ' οὐκ ἔτι πιστοὶ ἐν ἀνθρώποισι δίκαιοι,
οὐδὲ θεοὺς οὐδεὶς ἅζεται ἀθανάτους.
εὐσεβέων δ' ἀνδρῶν γένος ἔφθιτο, οὐδὲ θέμιστας
οὐκ ἔτι γιγνώσκουσ', οὐδὲ μὲν εὐσεβίας.

ἀλλ' ὄφρα τις ζώῃ καὶ ἐρᾷ φάος ἠελίοιο,
εὐσεβέων περὶ θεοὺς, Ἐλπίδα προσμενέτω·
εὐχόμενος δὲ θεοῖσι, καὶ ἀγλαὰ μηρία καίων,
Ἐλπίδι τε πρώτῃ καὶ πυμάτῃ θυέτω.
Φραζέσθω δ' ἀδίκων ἀνδρῶν σκολιὸν λόγον αἰεί,
οἳ θεῶν ἀθανάτων μηδὲν ὀπιζόμενοι
αἰὲν ἐπ' ἀλλοτρίοις κλέπτουσι πήματα,
αἰσχρὰ κακοῖς ἔργοις σύμβολα θηκάμενοι.

Μήποτε τὸν παρεόντα μεθεὶς φέλον, ἄλλον ἐρεύνα,
δειλῶν ἀνθρώπων ῥήμασι πειθόμενος.

Εἴη μοι πλουτεῦντι κακῶν ἀπάτερθε μεριμνῶν
ζώειν ἀβλαβέως, μηδὲν ἔχοντι κακόν.

Οὐκ ἔραμαι πλουτεῖν, οὐδ' εὔχομαι· ἀλλ' ἐμοὶ εἴη
ζῆν ἀπὸ τῶν ὀλίγων μηδὲν ἔχοντι κακόν.

Πλοῦτος καὶ σοφίη θνητοῖς ἀμαχώτατον αἰεί.
οὔτε γὰρ ἂν πλούτου θυμὸν ὑπερκορέσαις·
ὡς δ' αὕτως σοφίην ὁ σοφώτατος ρὐκ ἀποφεύγει,
ἀλλ' ἔραται, θυμὸν δ' οὐ δύναται τελέσαι.

Ὀφθαλμοὶ καὶ γλῶσσα καὶ οὔατα καὶ νόος ἀνδρῶν
ἐν μέσσῳ σίνθων ἐν συνετοῖς φύεται.

Τοῖς ἀγαθοῖς σύμμισγε· κακοῖσι δὲ μή ποθ' ὁμάρτει,
εὖτ' ἂν ὁδοῦ τελέῃς, τέρματά τ' ἐμπορίης.
τῶν ἀγαθῶν ἐσθλὴ μὲν ἀποκρισις, ἐσθλὰ δὲ ἔργα·
τῶν δὲ κακῶν ἄνεμοι δειλὰ φέρουσιν ἔπη.

ἐκ κακχεταιρείης κακὰ γίγνεται· εὖ δὲ καὶ αὐτὸϕ
γνώσῃ, ἐπεὶ μεγάλους ἤλιτες ἀθανάτους.

Γνώμην, Κύρνε, θεοὶ θνητοῖσι διδοῦσιν ἀρίστην.
ἀνθρώπων γνώμη πείρατα παντὸς ἔχει.
ὦ μάκαρ, ὅστις δή μιν ἔχει Φρεσίν· ἢ πολὺ κρείσσων
ὕβριος οὐλομένης, λευγαλέου τε κάρου,
(ἔστι κακὸν δὲ βροτοῖσι κόρος) τῶν οὔ τι κάκιον.
πᾶσα γὰρ ἐκ τούτων, Κύρνε, πέλει κακότης.

Εἰθ' εἴης ἔργων αἰσχρῶν ἀπαθὴς καὶ ἀεργός,
Κύρνε, μεγίστην κεν πεῖραν ἔχοις ἀρετῆς.

Κύρνε, θεοὺς αἰδοῦ καὶ δείδιθι· τοῦτο γὰρ ἄνδρα
εἴργει μήτ' ἔρδειν μήτε λέγειν ἀσεβῆ.

Δημοφάγον δὲ τύραννον, ὅπως ἐθέλεις, κατακλίναι
οὐ νέμεσις πρὸς θεῶν γίγνεται οὐδεμία.

Νοῦς ἀγαθὸς καὶ γλῶσσα, τά τ' ἐν παύροισι πέφυκεν
ἀνδράσιν, οἱ τούτων ἀμφοτέρων ταμίαι.

Οὔ τις ἄποινα δίδοὺς θάνατον φύγε, οὐδὲ βαρεῖαν
δυσίυχίαν, εἰ μὴ Μοῖρ' ἐπὶ τέρμα βάλοι·
οὐδ' ἂν δυσφροσύνας, ὅτε δὴ θεὸς ἄλγεα πέμπει,
θνητὸς ἀνὴρ δώροις βουλόμενος προφύγοι.

Οὐκ ἔραμαι κλισμῷ βασιληΐῳ ἐγκατακεῖσθαι
τεθνεώς· ἀλλά τι μοι ζωὸς γένοιτ' ἀγαθόν.

ἀσπάλαθοί γε τάπησιν ὁμοῖον εἰρῶμα θανόντι.
τὸ ξύλον ἢ σκληρὸν γίγνεται, ἢ μαλακόν.

Μήτε θεοὺς ἐπίορκον ἐπόμνυθι. οὐ γὰρ ἀνεκλὴν
ἀθανάτους κρύψαι χρεῖος ὀφειλόμενον.

Ὄρνιθος φωνὴν, Πολυπαίδη, ὀξὺ βοώσης
ἤκουσ', ἥ τε βροτοῖς ἄγγελος ἦλθ' ἀρότου
ὡραίου· καί μοι κραδίην ἐτάραξε μέλαιναν,
ὅτλι μοι εὐανθεῖς ἄλλοι ἔχουσιν ἀγρούς,
οὐδ' ἐμοὶ ἡμίσεοι κύφων ἔλκουσιν ἀρότρου,
τῆς ἄλλης μνησίνης εἵνεκα ναυτιλίης.

Οὐκ εἰμὶ, οὐδ' ὑπ' ἐμοῦ κεκλαύσεταί, οὐδ' ἐπὶ τύμβῳ
οἰμωχθεὶς ὑπὸ γῆν εἶτι τύραννος ἀνήρ.
οὐδ' ἂν ἐκεῖνος, ἐμοῦ τεθνηότος, οὔτ' ἀνιῴτο,
οὔτε κατὰ βλεφάρων θερμὰ βάλοι δάκρυα.

Οὔτε σε κωμάζειν ἀπερύκομαι, οὔτε καλοῦμαι.
ἀργαλέος γὰρ ἐὼν, καὶ φίλος, εὖτ' ἂν ἀπῇς.

Αἴθων μὲν γένος εἰμὶ· πόλιν δ' εὐτείχεα Θήβην
οἰκῶ, πατρῴας γῆς ἀπερυκόμενος.
μή μ' ἀφελῶς παίζουσα φίλους δέννασζε τοκῆας,
Αρχυρι. σοὶ μὲν γὰρ δούλιον ἦμαρ ἔπι·
ἡμῖν δ' ἄλλα μέν ἐστι, γύναι, κακὰ πολλὰ, ἐπεὶ ἐκ γῆς
φεύγομεν· ἀργαλέη δ' οὐκ ἔπι δουλοσύνη,
οὐδ' ἡμᾶς περνᾶσι· πόλις δὲ μέν ἐστι καὶ ἡμῖν
καλὴ, Ληθαίῳ κεκλιμένη πεδίῳ.

Μήποτε

Μήποτε πὰρ κλαίουσι καθεζόμενοι γελάσωμεν,
τοῖς αὐτῶν ἀγαθοῖς, Κύρν', ἐπιτερπόμενοι.

Ἐχθρὸν μὲν χαλεπὸν καὶ δυσμενῆ ἐξαπατῆσαι,
Κύρνε· φίλον δὲ φίλῳ ῥᾴδιον ἐξαπατᾶν.

Πολλὰ φέρειν εἴωθε λόγος θνητοῖσι βροτοῖσι
πταίσματα, τῆς γνώμης, Κύρνε, ταρασσομένης.

Οὐδὲν, Κύρν', ὀργῆς ἀδικώτερον, ἢ τὸν ἔχοντα
πημαίνει, θυμῷ δειλὰ χαριζομένη.

Οὐδὲν, Κύρν', ἀγαθῆς γλυκερώτερόν ἐστι γυναικός.
μάρτυς ἐγὼ, σὺ δ' ἐμοὶ γίγνου, ἀληθοσύνης.

Ἀληθείη δὲ παρέστω
σοὶ καὶ ἐμοὶ, πάντων χρῆμα δικαιότατον.

Ἤδη γάρ με κέκληκε θαλάσσιος οἴκαδε νεκρὸς
τεθνηκὼς ζωῷ φθεγγόμενος στόματι.

ΤΕΛΟΣ ΤΩΝ ΘΕΟΓΝΙΔΟΣ ΠΑΡΑΙΝΕΣΕΩΝ.

THEOGNIDIS SENTENTIÆ

QUÆ APUD STOBÆUM SUNT

AB

HUGONE GROTIO

LATINIS VERSIBUS REDDITÆ.

V. 133. Tit. LXXIX.

Cyrne, nihil matre eſt, nihil eſt patre ſanctius illis
jura quibus cordi, faſque piumque ſedent.

V. 157. Tit. XCVI.

Cyrne, cave iratus ne cuiquam incommoda ſortis,
aut paupertatis durum onus objicias.
Juppiter huc illuc divergit pondera lancis:
nunc dat divitias, nunc dat habere nihil.

V. 177. Tit. XCVI.

Pauperiem ut fugias, tentanda vel aſpera montis
ſunt juga: piſcoſi vel vada ſalſa maris.
Nam cui paupertas eſt addita, nil facere audet,
nil fari: linguam vincula ſæva premunt.
Cyrne, per & terras & per vada cærula ponti
paupertas quavis eſt fugienda via.

V. 185. Tit. LXX. & LXXXVIII.

Nobilitas aſinis & equis ſimul, arietibusque
dat pretium: nec de ſemine degeneri

admiſſura placet. Sed pravæ e ſanguine pravo,
ſi dos ſit, præſto eſt optima conditio.
Nec dedignatur ditemque malumque maritum
femina: divitiæ præ probitate placent.
In pretio pretium eſt: genus & prænobile vili,
obſcurum claro, miſcet avaritia.

V. 221. Tit. IV.

Qui nihil alterius putat eſſe in pectore mentis,
at ſibi conſiliùm millia ſuppetere,
hic mihi commotæ furiatus mente videtur:
nam ſcimus multi multa, nec hæc eadem.
Aſt aliis rem non licitas augere per artes
religio eſt: alios frausque dolusque juvant.

V. 249. Tit. CIII.

Pulchrum juſtitia eſt, fortunatumque valere:
at ſuave inprimis cernere quod cupias.

V. 309. Tit. XXXVII.

Vir bonus immoto conſtat ſibi pondere mentis,
fortunaque animum geſtat utraque parem.
Divitias ſin, Cyrne, malo bona numina donent,
deſipit, acceptum nec retinere poteſt.

V. 321. Tit. XV.

Medio, duce me, proficiſcere calle,
& ne, Cyrne, aliis des aliena cave.

V. 401. Tit. XXXI.

Nulla poteſt animo res tam pretioſa recondi
quam pudor: hæc dos eſt propria, Cyrne, probis.

V. 413. Tit. XXXVI.

Linguæ hominum multis nullo ſatis obſice clauſa eſt
janua, conſuetis multa tacenda loqui:
per quæ ſæpe malum latitans erumpit in auras:
debuerant rebus clauſtra patere bonis.

V. 417. Tit. CXXI.

Optima ſors homini natum non eſſe, nec unquam
adſpexiſſe diem, flammiferumque jubar:
altera, jam genitum demitti protinus orco,
& preſſum multa mergere corpus humo.

V. 449. Tit. LXXI.

Tempeſtiva ſeni primævo flore puella
non eſt, nec clavo cen ratis, apta regi:
anchora non illam teneat: ſed fune ſoluto
nocte illam ſtatio non tua ſuſcipiet.

V. 471. Tit. XVIII.

Qui bibit, atque modum neſcit ſervare bibendi,
non linguæ, mentis non herus ille ſuæ:
ore tremens balbo ſiccis ridenda profatur:
migravit pulſa ſobrietate pudor.
Qui ſapiens fuerat, tunc deſipit. Hæc memor alta
mente tene, vinum ne ſine lege bibas.
Sobrius a menſa te ſurripe, ne tibi venter,
vili ut mancipio, turpiter imperitet.

V. 489. Tit. XVIII.

Vini quod nimium eſt deducit pondera menti,
exæquans ſtolidum cum ſapiente virum.

V. 491. Tit. XVIII.

Flamma vel argentum ſolet explorare vel aurum;
ſed vinum humani pectoris indicium eſt,
quantumvis ſapiat. Vitium nam detegit omne,
ipſaque denudat callida conſilia.

V. 495. Tit. XVIII.

Bacchi flore grave eſt caput, ô Onomacrite: vino
auferor, & mentis non mihi promus ego:
tota domus circum me vertitur: at mihi, credo,
ſurgere erit ſatius, ni liquor ille pedes

cum mente invasit. Metuo ne quid temulentus
admittam, cujus sit meminisse pudor.

V. 501. Tit. XVIII.

Utilis est Bacchus, rectèque utentibus insons,
infamant illum qui sine lege bibunt.

V. 515. Tit. XCI.

Non ego te miror laudari, Plute, Deorum
ante alios, culpam quum patiantur opes.
omnis enim posita est in censu divite virtus;
ultra si quid habes, utilitate caret:
moribus antiquis quamvis superes Rhadamanthum,
nec sapiat præ te Sisyphus Æolides.
At rectum fuerat solos ditescere justos;
paupertas vitiis debuit esse comes.
Hunc omnes animo sensum deponere debent,
omnia prævalidis cedere divitiis.

V. 539. Tit. CXVII.

Hei mihi pubertas dulcis, tristisque senectus,
quod fugit illa a me, quod venit ista mihi!

V. 547. Tit. LXII.

Non est mancipium recta cervice tueri:
fors flexum servos jussit habere caput.

V. 615. Tit. XVIII.

Paucos rara fames: multos, haurire volentes
plus quam quod satis est, perdidit ingluvies.

V. 617. Tit. X.

Grata quidem primo mendacia: sed malus illis
exitus. Ex æquo finis utrique nocet.
Nil habet ille boni, cui mentis adultera vox est,
falsiloquo cujus prodit ab ore dolus.

V. 627. Tit. XCVIII.

Reſpondere hominum non poſſunt omnia votis:
ſupra mortales hoc habuere Dei.

V. 629. Tit. XCVII.

Nondum in pauperie quod ſummum evaſimus: unde
cor mœret trepidis ſollicitudinibus.
Pauper ubique jacet: ditem ſectantur honores:
quodque adeo mirum eſt, omnibus iſta placent.

V. 635. Tit. III.

Qui ſapit, huic durum eſt ad ſtultos multa profari:
non tamen & ſemper poſſe ſilere datur.

V. 637. Tit. XVIII.

Sobrius a potis, a ſicois ebrius abſit,
ne prave ſocies inſociabilia.

V. 639. Tit. LII.

Ætas prima ferox ſubducit pondera menti,
multorumque animos crimina multa docet.

V. 645. Tit. XXXVII.

Semper quippe bonis prudentia juncta pudorque,
ſed quorum noſtro tempore rara feges.

V. 647. Tit. CXI.

Tantumdem plerumque valent ſpes atque periclum,
mortali generi numina dura duo.

V. 649. Tit. CXII.

Spe melius nobis ſuccedere multa videmus;
conſilia eventu multa carere ſuo.

V. 655. Tit. XXXII.

Frons procul humanis abiit de ſedibus exul:
nec pudor in terris quit reperire locum.

V. 657. Tit. XCVI.

Cur humeris innixa meis, ô turpis egeſtas,
dedecoras corpus, dedecoras animum;

neque reluctantem trahis ad deformia multa;
qui tot res pulcras atque bonas didici?

V. 661. Tit. CIII.

Cyrne, Deis placeam: felix me vita sequatur:
præterea virtus non opus ulla mihi.

V. 673. Tit. CVI.

Sæpe repulsa bonos sequitur, stultosque malosque
circumstat studiis obsequiosus honor.

V. 691. Tit. XCII.

Divitibus multis cor abest: quibus arcta domi res,
sæpe animum claris artibus adjiciunt.
Vanus utrinque labor. Namque hos extundere magna,
paupertas, illos non sinit ingenium.

V. 701. Tit. IV.

Non paucos satias evertit mentis egenos:
difficile est, adsunt quum bona, nosse modum.

V. 703. Tit. XIX.

Non præstare tibi quæ vis, anime, omnia possum:
perfer: non soli nam tibi pulchra placent.

V. 845. Tit. CVI.

Divitias dat sæpe malis Deus: at nec amicis
ulla, nec hinc ipsis nascitur utilitas.
Perpetuus virtutis honos: vir pectore forti
incolumes terras præstitit & populos.

V. 925. Tit. XXXIX.

Ornabo tenuem patriam, nec civibus exstans,
nec pravis præbens moribus obsequium.

V. 941. Tit. III.

Tu quemquam laudare cave, nisi qualis ad istum
noris, qui mores, ingeniique vigor.
Multis namque hominum subiesta & adultera furtim
mens latet, inque dies est alia atque alia.

Sed ficti mores ipso se tempore produnt:
nec me deceptum sæpius, infitior.

V. 997. Tit. CXXV.

Vix patienda quidem patimur: patiare tamen, cor
pectoris ignavi est dura nequire pati.
Nil profecturos nec alas in mente dolores,
teque & amicorum pectora discrucies,
hoste tuo gaudente. Deûm fatalia dona
mortalis genitus non facile effugias.

V. 1027. Tit. XCVII.

Multorum res arcta domi virtutibus obstat:
multi in divitiis tegmen habent vitiis.

V. 1085. Tit. CXVII.

Non ego pauperiem metuo, nec deprecor hostes,
qui nomen celebrant per maledicta meum:
sed me flere jubet fugiens formosa juventas,
& veniens tremulo curva senecta gradu.

V. 1091. Tit. CXI.

Omnibus e Divis, mortalibus una favet Spes.

V. 1109. Tit. CIII.

Sit mihi divitiis florens, intactaque curis,
liberaque & nullo saucia vitæ malo.

V. 1111. Tit. CIII.

Nec cupio, nec opes opto mihi: sit mihi parvo
læta, sed a duris libera vita malis.

V. 1113. Tit. XCI.

Hæc duo fine carent, sapere & ditescere. Nam nec
humana expleris pectora divitiis;
nec sapiens animus sapiendi vota relinquit,
aut se doctrinis exsatiare potest.

V. 1117. Tit. III.

Illi lingua ſapit, oculi quoque, nec minus aures,
quæque ſita in medio pectore mens animi.

V. 1173. Tit. VIII.

Multum, Cyrne, ſolent homines peccare loquendo,
quum perturbata eſt ignea vis animi.

V. 1175. Tit. XX.

Ira, Cyrne, nihil crudelius: illa ſequentem
lædit, & excruciat cor miſerabiliter.

V. 1177. Tit. LXVII.

Conjuge, Cyrne, bona nil dulcius. Hoc ego verum
conſcius & teſtis ſum tibi, tuque mihi.

V. 1179. Tit. XI.

Veri teneamur amore
tuque & ego, quo nil juſtius eſſe poteſt.

ΚΑΛΛΙΝΟΥ ΕΦΕΣΙΟΥ.

Μέχρις τεῦ κατάκεισθε; κότ' ἄλκιμον ἕξετε θυμὸν,
ὦ νέοι; οὐδ' αἰδεῖσθ' ἀμφιπεριχτίονας,
ὧδε λίην μεθιέντες; ἐν εἰρήνῃ δὲ δοκεῖτε
ἧσθαι· ἀτὰρ πόλεμος χαῖαν ἅπασαν ἔχει.
* * * * * * * *
καί τις ἀποθνήσκων ὕστατ' ἀκοντισάτω.
τιμῆέν τε γάρ ἐστι καὶ ἀγλαὸν ἀνδρὶ, μάχεσθαι
γῆς πέρι, καὶ παίδων, κουριδίης τ' ἀλόχου,
δυσμενέσιν· θάνατος δὲ τότ' ἔσσεται, ὁππότε κεν δὴ
Μοῖραι ἐπικλώσωσ'· ἀλλά τις ἰθὺς ἴτω
ἔγχος ἀνασχόμενος, καὶ ὑπ' ἀσπίδος ἄλκιμον ἦτορ
ἔλσας, τὸ πρῶτον μιγνυμένου πολέμου.
οὐ γάρ κως θάνατόν γε φυγεῖν εἱμαρμένον ἐστὶν
ἄνδρ', οὐδ' ἣν προγόνων ᾖ γένος ἀθανάτων.
πολλάκι δηϊότητα φυγὼν καὶ δοῦπον ἀκόντων
ἔρχεται, ἐν δ' οἴκῳ μοῖρα κίχεν θανάτου.
ἀλλ' ὁ μὲν οὐκ ἔμπης δήμῳ φίλος, οὐδὲ ποθεινός·
τὸν δ' ὀλίγος στενάχει καὶ μέγας, ἤν τι πάθῃ.
λαῷ γὰρ σύμπαντι πόθος κρατερόφρονος ἀνδρὸς
θνήσκοντος· ζώων δ', ἄξιος ἡμιθέων.
ὥσπερ γάρ μιν πύργον ἐν ὀφθαλμοῖσιν ὁρῶσιν·
ἔρδει γὰρ πολλῶν ἄξια μοῦνος ἐών.

ΤΥΡΤΑΙΟΥ.

I.

Τεθνάμεναι γὰρ καλὸν ἐπὶ προμάχοισι πεσόντα
ἄνδρ' ἀγαθὸν, περὶ ᾗ πατρίδι μαρνάμενον·
τὴν δ' αὐτοῦ προλιπόντα πόλιν καὶ πίονας ἀγροὺς
πλωχεύειν, πάντων ἔστ' ἀνιηρότατον,
πλαζόμενον σὺν μητρὶ φίλῃ, καὶ πατρὶ γεραιῷ,
παισί τε σὺν μικροῖς, κουριδίῃ τ' ἀλόχῳ.
ἔχθιστος γὰρ τοῖσι μετέσσεται, οὓς κεν ἵκηται,
χρησμοσύνῃ τ' εἴκων καὶ σὺγγερῇ πενίῃ·
αἰσχύνει τε γένος, κατὰ δ' ἀγλαὸν εἶδος ἐλέγχει,
πᾶσα δ' ἀτιμία καὶ κακότης ἕσπεται.
εἰθ' οὕτως ἀνδρός τοι ἀλωμένου οὐδεμί' ὄρη
γίγνεται, οὔτ' αἰδὼς εἰσοπίσω τελέθει.
θυμῷ νῦν περὶ τῆσδε μαχώμεθα, καὶ περὶ παίδων
θνήσκωμεν, ψυχέων μηκέτι φειδόμενοι,
ὦ νέοι, ἀλλὰ μάχεσθε παρ' ἀλλήλοισι μένοντες,
μηδὲ φυγῆς αἰσχρᾶς ἄρχετε, μηδὲ φόβου,
ἀλλὰ μέγαν ποιεῖτε καὶ ἄλκιμον ἐν φρεσὶ θυμὸν,
μηδὲ φιλεψυχεῖτ' ἀνδράσι μαρνάμενοι.
τοὺς δὲ παλαιοτέρους, ὧν οὐκ ἔτι γούνατ' ἐλαφρά,
μὴ καταλείπετε φεύγετε τοὺς γεραιούς.
αἰσχρὸν γὰρ δὴ τοῦτο, μετὰ προμάχοισι πεσόντα
κεῖσθαι πρόσθε νεῶν ἄνδρα παλαιότερον,
ἤδη λευκὸν ἔχοντα κάρη, πολιόν τε γένειον,
θυμὸν ἀποπνείοντ' ἄλκιμον ἐν κονίῃ,

αἰμυητόεντ' αἰδοῖα φίλαις ἐν χερσὶν ἔχοντα,
(αἰσχρὰ τά γ' ὀφθαλμοῖς καὶ νεμεσητὸν ἰδεῖν)
καὶ χρόα γυμνωθέντα. νέοισι δὲ πᾶσι ἐοικεν
ὅφρ' ἄρα τῆς ἥβης ἀγλαὸν ἄνθος ἔχῃ,
ἀνδράσι μὲν θητὸς ἰδεῖν, ἐρατὸς τε γυναιξὶ,
ζωὸς ἐὼν, καλὸς δ' ἐν προμάχοισι πεσών.

II.

Ἀλλ' Ἡρακλῆος γὰρ ἀνίκητον γένος ἐσθλὸ
θαρσεῖτ', οὔπω Ζεὺς αὐχένα λοξὸν ἔχει.
μηδ' ἀνδρῶν πληθὺν δειμαίνετε, μηδὲ φοβεῖσθε,
ἰθὺς δ' ἐς προμάχους ἀσπίδ' ἀνὴρ ἐχέτω,
ἐχθρὰν μὲν ψυχὴν θέμενος, θανάτου δὲ μελαίνας
κῆρας, ἴσ' αὐγαῖσιν ἠελίοιο, φίλας.
ἴσθι γὰρ ὡς Ἄρεως πολυδακρύου ἔργ' ἀρίδηλα,
εὖ δ' ὀργὴν ἐδάης' ἀργαλέου πολέμου·
καὶ πρὸς φευγόντων τε διωκόντων τ' ἐγένεσθε,
ὦ νέοι, ἀμφοτέρων δ' εἰς κόρον ἠλάσατε.
οἱ μὲν γὰρ ταλαοῖσι, παρ' ἀλλήλοισι μένοντες,
εἵς τ' αὐτοσχεδίην καὶ προμάχους ἴενται,
πουρότεροι θνήσκουσι, σάουσι δὲ λαὸν ὀπίσσω·
τρεσσάντων δ' ἀνδρῶν πᾶσ' ἀπόλωλ' ἀρετή.
οὐδεὶς ἄν ποτε ταῦτα λέγων ἀνύσειεν ἕκαστα,
ὅσσ', ἐὰν αἰσχρὰ πάθῃ, γίγνεται ἀνδρὶ κακά.
ἀργαλέον γὰρ ὄπισθε μετάφρενόν ἐστι δαΐζειν
ἀνδρὸς φεύγοντος δηΐῳ ἐν πολέμῳ.
αἰσχρὸν δ' ἔστι νέκυς κατακείμενος ἐν κονίῃσι
νῶτον ὄπισθ' αἰχμῇ δουρὸς ἐληλαμένος.

ἀλλά τις εὖ διαβὰς μενέτω, ποσὶν ἀμφοτέροισι
στηριχθεὶς ἐπὶ γῆς, χεῖλος ὀδοῦσι δακὼν,
μηρούς τε, κνήμας τε κάτω, καὶ στέρνα, καὶ ὤμους
ἀσπίδος εὐρείης γαστρὶ καλυψάμενος·
δεξιτερῇ δ' ἐν χειρὶ τινασσέτω ὄβριμον ἔγχος,
κινείτω δὲ λόφον δεινὸν ὑπὲρ κεφαλῆς.
ἔρδων δ' ὄβριμα ἔργα, διδασκέσθω πολεμίζειν,
μηδ' ἐκτὸς βελέων ἑστάτω ἀσπίδ' ἔχων.
ἀλλά τις ἐγγὺς ἰὼν, αὐτοσχεδὸν ἔγχεϊ μακρῷ
ἢ ξίφει οὐτάζων, δήϊον ἄνδρ' ἑλέτω·
καὶ πόδα πὰρ ποδὶ θεὶς, καὶ ἐπ' ἀσπίδος ἀσπίδ' ἐρείσας,
ἐν δὲ λόφον τε λόφῳ, καὶ κυνέην κυνέῃ,
καὶ στέρνον στέρνῳ, πεπλημένος ἀνδρὶ μαχέσθω,
ἢ ξίφεος κώπην, ἢ δόρυ μακρὸν ἑλών.
ὑμεῖς δ', ὦ γυμνῆτες, ὑπ' ἀσπίδος ἄλλοθεν ἄλλος
πτώσσοντες, μεγάλοις σφάλλετε χερμαδίοις,
δούρασί τε ξεστοῖσιν ἀκοντίζοντες ἐς αὐτοὺς,
τοῖσι πανοπλίταις ἐγγύθεν ἱστάμενοι.

III.

Οὔτ' ἂν μνησαίμην, οὔτ' ἐν λόγῳ ἄνδρα τιθείμην,
οὔτε ποδῶν ἀρετῆς, οὔτε παλαισμοσύνης,
οὐδ' εἰ Κυκλώπων μὲν ἔχοι μέγεθός τε βίην τε,
νικῴη δὲ θέων Θρηΐκιον Βορέην·
οὐδ' εἰ Τιθωνοῖο φυὴν χαριέστερος εἴη,
πλουτοίη δὲ Μίδεω καὶ Κινύρεω βάθιον,
οὐδ' εἰ Ταντάλιδεω Πέλοπος βασιλεύτερος εἴη,
γλῶσσαν δ' Ἀδρήστου μειλιχόγηρυν ἔχοι,

οὐδ' εἰ πᾶσαν ἔχοι δόξαν, πλὴν θούριδος ἀλκῆς.
οὐ γὰρ ἀνὴρ ἀγαθὸς γίγνεται ἐν πολέμῳ,
εἰ μὴ τετλαίη μὲν ὁρῶν φόνον αἱματόεντα,
καὶ δηΐων ὀρέγοιτ' ἐγγύθεν ἱστάμενος.
ἡ δ' ἀρετὴ, τό γ' ἄριστον ἐν ἀνθρώποισιν ἄεθλον,
καλλιστόν τε φέρειν γίγνεται ἀνδρὶ νέῳ.
ξυνὸν δ' ἐσθλὸν τοῦτο πόλει τε, παντί τε δήμῳ,
ὅς τις ἀνὴρ διαβὰς ἐν προμάχοισι μένῃ
νωλεμέως, αἰσχρᾶς δὲ φυγῆς ἐπὶ πάγχυ λάθηται,
ψυχὴν καὶ θυμὸν τλήμονα παρθέμενος,
θαρσύνῃ δὲ παρεῖπὼν τὸν πλησίον ἄνδρα παρεστώς.
οὗτος ἀνὴρ ἀγαθὸς γίγνεται ἐν πολέμῳ·
αἶψα δὲ δυσμενέων ἀνδρῶν ἔτρεψε φάλαγγας
τρηχείας, σταυδὴ τ' ἔσχεθε κῦμα μάχης.
αὐτὸς δ' ἐν προμάχοισι πεσὼν φίλον ὤλεσε θυμὸν,
ἄσπίδι τε, καὶ λαοὺς, καὶ πατέρ' εὐκλείσας,
πολλὰ διὰ στέρνοιο, καὶ ἀσπίδος ὀμφαλοέσσης,
καὶ διὰ θώρηκος πρόσθεν ἐληλαμένος.
τὸν δ' ἐλεόφρονες μὲν ὁμῶς νέοι ἠδὲ γέροντες,
ἀργαλέῳ τε πόθῳ πᾶσα κέκηδε πόλις.
καὶ τύμβος, καὶ παῖδες ἐν ἀνθρώποις ἀρίσημοι,
καὶ παίδων παῖδες, καὶ γένος ἐξοπίσω.
οὐδέποτε κλέος ἐσθλὸν ἀπόλλυται, οὐδ' ὄνομ' αὐτοῦ·
ἀλλ' ὑπὸ γῆς περ ἐὼν γίγνεται ἀθάνατος,
ὃν τὶν ἀριστεύοντα, μενοῦντά τε, μαρνάμενόν τε
γῆς πέρι καὶ παίδων, θοῦρος Ἄρης ὀλέσῃ.
ἢν δὲ φύγῃ μὲν κῆρα τανυπλεύρου θανάτοιο,
νικήσας δ' αἰχμῆς ἀγλαὸν εὖχος ἕλῃ,

πάντες μιν τιμῶσιν ὁμῶς νέοι ἠδὲ παλαιοὶ,
πολλὰ δὲ τερπνὰ παθὼν ἔρχεται εἰς Αἴδην.
γηράσκων δ' ἀστοῖσι μεταπρέπει, οὐδέ τις αὐτὸν
βλάπτειν οὔτ' αἰδοῦς, οὔτε δίκης ἐθέλει·
πάντες δ' ἐν θώκοισιν ὁμῶς νέοι, οἵ τε κατ' αὐτὸν,
εἴκουσ' ἐκ χώρης, οἵ τε παλαιότεροι.
ταύτης νῦν τις ἀνὴρ ἀρετῆς εἰς ἄκρον ἱκέσθαι
πειράσθω θυμῷ, μὴ μεθιεὶς πόλεμον.

ΤΡΑΟΣ ΤΩΝ ΤΥΡΤΑΙΟΥ.

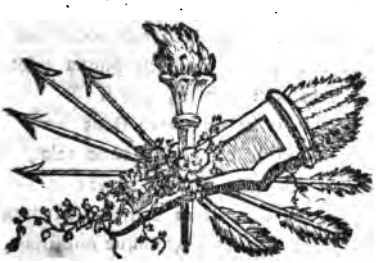

CALLINI EPHESII
ELEGIA
INTERPRETE HUGONE GROTIO.

Quonam hic usque tepor, Juvenes, quando ignea vobis
vis animi? Non vos Amphiperictyonum
tam segnes censura movet? vos alta putatis
otia, quum tellus undique marte fremat.
Jam quicunque vir est, scutum ferat obvius hosti,
& jaculum vibret vel moriente manu.
Gloria namque ingens adoriri cominus hostem
pro grege natorum conjugeque & patria.
Fortibus & pavidis condicto tempore mortem
Parca feret. Rectum quilibet interea
protendat gladium, clypeo genetrosa recondens
pectora, dum primo sanguine pugna calet.
A fato nulli mortis fit gratia, non si
auctores generis fit numerare Deos.
Sæpe aliquem elapsum circumstridentia tela,
in lare privato mors inopina rapit:
mors vilis populo, & nullum meritura favorem.
Fortem plebs celebrat, grataque nobilitas,
sive cadens populi gemitus expressit amantis,
seu vivens auget semideûm numeros,
vertitque in se oculos ceu celso vertice turris:
quippe unus multos laudibus exsuperans.

TYRTÆI

TYRTÆI

ELEGIA II.

INTERPRETE H. GROTIO.

Audite, invicti quando genus Herculis eſtis:
obſtipo nondum Juppiter eſt capite.
Ne ſtantum contra numerum trepidate virorum,
ſed parmam primis objicite agminibus.
Projicite ex animo hanc animam, nec lumina Solis
quærite præ Mortis nocte foporifera:
ſcitis enim, ſævi quam facta illuſtria Martis,
quam ſit bellorum nobilis ille furor,
ſæpe fugam experti, fugientes ſæpe ſecuti:
ô juvenes, ſors vos iſta, nec iſta latet.
Nam qui conſertis clypeorum umbonibus audent
cominus in primos vulnera ferre viros,
ſæpe minus pereunt, & ſervant pone ſequentes:
at timidis virtus undique disperiit.
Nec quisquam fando valeat memorare, malorum
degeneres animos millia quanta premunt.
Turpe etenim trepido fugientem prælia curſu
imbelli dorſo vulnera ſuscipere:
turpe & pulverea ſtratum tellure cadaver,
cujus ab hoſtili cuſpide terga rubent.
Sed bene progreſſus miles pede calcet utroque
tellurem, & labrum dente premat tacito:
crus, latosque humeros, & pectus forte, femurque
ventroſo clypeus ferreus orbe tegat:
dextera ſed validam ſumma vi torqueat haſtam,
pennata & galeam criſta ſupervolitet.

Discite belligeram faciendo fortiter artem:
munitum scuto tela timere nefas.
Cominus aggrediens, protentam quilibet hastam,
vel gladium, hostili deprimat in latere:
hæreat & scutum scuto, stabilisque pedi pes,
tum conus cono, tum galeæ galea:
pectora pectoribus coëant: sic ipsius hostis
vel telum manibus prendite, vel capulum.
Tu vero interea veles post scuta latescens,
nec lapidum densis imbribus obruere,
nec cessa jaculis obstantem figere turbam:
te teget armato milite densa cohors.

TYRTÆI ELEGIA III,

INTERPRETE H. GROTIO.

Non ullo in pretio, non ulla laude notandus,
sive pedis celeris, sive manus pugilis,
sit licet & vasto Cyclopum corpore major,
& superet cursu Threïcium Boream,
tum pulchræ vincat Tithonum munere formæ,
Divitiis Cinyram, divitiisque Midam,
Tantalidam Pelopem diffuso limite regni,
Adrastum blandi vocibus eloquii,
omnia quin habeat, si desit adorea belli:
quippe usus nullos tempore Martis habet,
qui non intrepidus cædem spectare cruentam,
confertumque hosti gaudet habere pedem.
Hoc vere solidum certamen, & unica virtus
æterno juvenes quæ decorat decore.
Res populi, commune bonum, vir robore præstans,
immotus primis qui stat in ordinibus,

oblitusque fugæ venit in certamina Martis,
adjiciens animum, projiciens animam:
qui propter ſtantem generoſæ mortis amore
concitat: hunc bello dixeris egregium:
quem ſubito hoſtiles pavitant fugitantque caterуæ:
qui belli fluctus arte manuque regit:
qui dulcem amittit, ſed primus, in agmine vitam:
magnus honor generi, magnus honor patriæ:
vulnera multa ferens, adverſa ſed omnia, foſſo
pectore, lorica nec minus, & clypeo.
Hujus ad exequias plorant juvenesque ſenesque:
hunc tota urbs planctu funera proſequitur:
ſed nec honore caret tumulus, ſobolesque ſuperſtes,
& ſobolis ſoboles, totaque poſteritas:
ſemper honos nomenque manent & poſthuma fama:
ſub tellure ſiti gloria morte caret:
ſcilicet intrepidum quem ſtantem & belligerantem
pro patria & natis Mars ferus abripuit.
Fugerit at nigræ ſi longa ſilentia noctis,
& ſpolia e bello victor optima ferat,
hunc venerata minor colit, hunc & ſerior ætas:
ſic tumulum multo plenus honore petit:
cujus honoratam populo nec vocibus auſit
nec dictis quisquam lædere canitiem:
affurgunt illi juvenes, æquævaque turba:
affurgunt ævo jam graviore ſenes.
Hoc nunc quisque paret virtutis ſcandere culmen,
bellum indefeſſo ſollicitans ſtudio.

ΜΙΜΝΕΡΜΟΥ ΚΟΛΟΦΩΝΙΟΥ.

I.

Τίς δὲ βίος, τί δὲ τερπνὸν ἄτερ χρυσέης Ἀφροδίτης;
τεθναίην, ὅτ' ἐμοὶ μηκέτι ταῦτα μέλοι,
κρυπταδίη φιλότης, καὶ μείλιχα δῶρα, καὶ εὐνή.
ἄνθεα τῆς ἥβης γίγνεται ἁρπαλέα
ἀνδράσιν ἠδὲ γυναιξίν· ἐπὴν δ' ὀδυνηρὸν ἐπέλθῃ
γῆρας, ὅ τ' αἰσχρὸν ὁμῶς καὶ καλὸν ἄνδρα τιθεῖ,
αἰεὶ μὲν φρένας ἀμφὶ κακαὶ τείρουσι μέριμναι,
οὐδ' αὐγὰς προσορῶν τέρπεται ἠελίου.
ἀλλ' ἐχθρὸς μὲν παισὶν, ἀτίμαστος δὲ γυναιξίν.
οὕτως ἀργαλέον γῆρας ἔθηκε θεός.

II.

Ἡμεῖς δ' οἷά τε φύλλα φύει πολυάνθεμος ὥρη
ἦρος, ὅτ' ἀψ αὐγὴ αὔξεται ἠελίου,
τοῖς ἴκελοι, πήχυιον ἐπὶ χρόνον ἄνθεσιν ἥβης
τερπόμεθα, πρὸς θεῶν εἰδότες οὔτε κακὸν,
οὔτ' ἀγαθόν· Κῆρες δὲ παρεστήκασι μέλαιναι·
ἡ μὲν ἔχουσα τέλος γήραος ἀργαλέου,
ἡ δ' ἑτέρη θανάτοιο. μίνυνθα δὲ γίγνεται ἥβης
καρπὸς, ὅσον τ' ἐπὶ γῆν κίδναλαι ἠέλιος.
αὐτὰρ ἐπὴν δὴ τοῦτο τέλος παραμείψεται ὥρης,
αὐτίκα δὴ τεθνάναι βέλτιον, ἢ βίοτος.

πολλὰ γὰρ ἐν θυμῷ κακὰ γίγνεται· ἄλλοτε δ' οἶκος
τρυχοῦται, πενίης δ' ἔργ' ὀδυνηρὰ πέλει·
ἄλλος δ' αὖ παίδων ἐπιδεύεται, ὧν τε μάλιστα
ἱμείρων κατὰ γῆς ἔρχεται εἰς Ἀΐδην·
ἄλλος νοῦσον ἔχει θυμοφθόρον. οὐδέ τις ἐστὶν
ἀνθρώπων, ᾧ Ζεὺς μὴ κακὰ πολλὰ διδοῖ.

III.

Τὸ πρὶν ἐὼν κάλλιστος, ἐπὴν παραμείψεται ὥρη,
οὐδὲ πατὴρ παισὶ τίμιος, οὔτε φίλοις.

IV.

Τιθωνῷ μὲν ἔδωκεν ἔχειν κακὸν ἄφθιτον ὁ Ζεύς,
γῆρας, ὃ καὶ θανάτου βίγιον ἀργαλέου.

V.

Αὐτίκ' ἐμοὶ κατὰ μὲν χροιὴν ῥέει ἄσπετος ἱδρώς,
πλοιοῦμαι δ' ἐσυρῶν ἄνθος ὁμηλικίης
τερπνὸν ὁμῶς καὶ καλὸν, ἐπεὶ πλέον ὤφελεν εἶναι.
ἀλλ' ὀλιγοχρόνιον γίγνεται, ὥστερ ὄναρ,
ᾧ ἤδη τιμήεσσα· τὸ δ' ἀργαλέον καὶ ἄμορφον
γῆρας ὑπὲρ κεφαλῆς αὐτίχ' ὑπερκρέμαται,
ἐχθρὸν ὁμῶς καὶ ἄτιμον, ὅ τ' ἄγνωστον τιθεῖ ἄνδρα,
βλάπτει δ' ὀφθαλμοὺς καὶ νόον ἀμφιχυθέν.

VI.

Αἴ γὰρ ἄτερ νούσων τε καὶ ἀργαλέων μελεδώνων
ἑξηκονταέτη μοῖρα κίχοι θανάτου.

VII.

Δεινοὶ γὰρ ἀνδρὶ πάντες ἐσμὲν εὐκλεεῖ
ζῶντι φθονῆσαι, κατθανόντα δ' αἰνέσαι.

VIII.

Οἷσιν δὴ φιλοῦσιν ἰατροὶ λέγειν,
τὰ φαῦλα μείζω, καὶ τὰ δεινὰ ὑπερφοβεῖσθαι,
πυργοῦντες αὐτούς.

ΤΕΛΟΣ ΤΩΝ ΜΙΜΝΕΡΜΟΥ.

MIMNERMI

QUÆ APUD STOBÆUM SUNT INTERPRETE H. GROTIO.

I. Tit. LXIII.

Vita quid eſt, quid dulce, niſi juvet aurea Cypris;
tum peream, Veneris quum mihi cura perit.
Flos celer ætatis ſexu donatus utrique,
lectus, amatorum munera, tectus amor,
omnia diffugiunt, mox quum venit atra ſenectus,
quæ facit & pulchros turpibus eſſe pares.
Torpida ſollicitæ lacerant præcordia curæ:
lumina nec ſolis, nec juvat alma dies,
inviſum pueris, inhonoratumque puellis.
Tam dedit, heu, ſenio triſtia fata Deus.

II. Tit. XCVIII.

Nos foliis ſimiles quæ gignit purpureum ver,
cum Sol ſe primum candidus exſeruit,
heu non manſuro gaudentes flore juventæ
ludimus, edocti nec bona, per Superos,
nec mala. Circumſtant geminæ, fera numina, Parcæ;
altera fert ævi triſte ſenilis onus,
altera fert mortem. Nec durat longius ætas,
quam Sol qui ſubitis ſpargit humum radiis.
At poſtquam roſei defluxit temporis hora,
nil magis optandum, quam cito poſſe mori.
Hinc atque hinc animum mordent mala. Sæpe laborat
res laris: incumbit ſqualida pauperies.
Eſt & qui ſobolem votis ſitientibus uſque
optat, ad infernas orbus iturus aquas.

Morbus adeſt aliis animam quoque. Denique nullus
eſt hominum, cui non det mala multa Deus.

III. Tit. CXVII.

Hunc qui pulcher erat quondam, quum canuit ætas,
jam ſua nec ſoboles, jam nec amicus amat.

IV. Tit. CXVII.

Immortale malum tibi dat, Tithone, ſenectam
Juppiter: ipſa minus mors, mihi crede, malum eſt.

V. Tit. CXVII.

Ac veluti ſubito ſomnia prætereunt,
ſic & pulchra juventa: malis onerata ſenectus
impendens capiti fœda ſupervolitat;
contemtumque odiumque ferens ingloria, circum
cum noxa mentem volvitur atque oculos.

VII. Tit. CXXVI.

Omnes viris ſolemus excellentibus
livere vivis, mortuis laudem dare.

VIII. Tit. CII.

Ut fabulatur natio medentium,
quæ levia magni, gravia plus æquo æſtimat,
laudi parandæ.

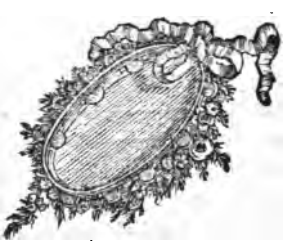

ΣΟΛΩΝΟΣ ΑΘΗΝΑΙΟΥ.

I.

Πρὸς Μίμνερμον εἰπόντα,

ΕΞΗΚΟΝΤΑΕΤΗ ΜΟΙΡΑ ΚΙΧΟΙ ΘΑΝΑΤΟΥ.

Ἀλλ' εἴ μοι καὶν νῦν ἔτι πείσεαι, ἔξελε τοῦτο·
μηδὲ μέγαιρ', ὅτι σεῦ λώϊον ἐφρασάμην.
καὶ μετακοίησον λιγέως τάδε, ὧδε δ' ἄειδε·
ΟΓΔΩΚΟΝΤΑΕΤΗ ΜΟΙΡΑ ΚΙΧΟΙ ΘΑΝΑΤΟΥ.
ς μηδ' ἐμοὶ ἄκλαυστος θάνατος μόλοι, ἀλλὰ φίλοισι
καλλείποιμι θανὼν ἄλγεα καὶ στοναχάς.

II.

Ἔργα δὲ Κυπρογενοῦς νῦν μοι φίλα, καὶ Διονύσου,
καὶ Μουσέων, ἃ τίθησ' ἀνδράσιν εὐφροσύνας.

III.

Ὀλβιος, ᾧ παῖδές τε φίλοι, καὶ μώνυχες ἵπποι,
καὶ κύνες ἀγρευταὶ, καὶ ξένος ἀλλοδαπος.

IV.

Ες θ' ἥβης ἐρατοῖσιν ἐὼ ἄνθεσι παιδοφιλήσεις,
μηρῶν ἱμείρων καὶ γλυκεροῦ στόματος.

V.

Μνημοσύνης καὶ Ζηνὸς Ὀλυμπίου ἀγλαὰ τέκνα,
Μοῦσαι Πιερίδες, κλῦτέ μοι εὐχομένῳ.

ὄλβον ἐμοὶ πρὸς θεῶν μακάρων δότε, καὶ πρὸς ἁπάντων
ἀνθρώπων αἰεὶ δόξαν ἔχειν μεγαθήν·
εἶναι δὲ γλυκὺν ὧδε φίλοις, ἐχθροῖσι δὲ πικρόν·
τοῖσι μὲν αἰδοῖον, τοῖσι δὲ δεινὸν ἰδεῖν.
χρήματα δ' ἱμείρω μὲν ἔχειν, ἀδίκως δὲ πεπᾶσθαι
οὐκ ἐθέλω. πάντως ὕστερον ἦλθε δίκη.
πλοῦτον δ' ὃν μὲν δῶσι θεοὶ, παραγίγνεται ἀνδρὶ
ἔμπεδος ἐκ πυθμένος ἐς κορυφήν·
ὃν δ' ἄνδρες τιμῶσιν, ὑφ' ὕβριος οὐ κατὰ κόσμον
ἔρχεται· ἀλλ' ἀδίκοις ἔργμασι πειθόμενος,
οὐκ ἐθέλων ἕπεται· ταχέως δ' ἀναμίσγεται ἄτῃ.
ἀρχὴ δ' ἐξ ὀλίγου γίγνεται, ὥστε πυρὸς,
φλαύρη μὲν τὸ πρῶτον, ἀνιηρὴ δὲ τελευτᾷ.
οὐ γὰρ δὴν θνητοῖς ὕβριος ἔργα πέλει.
ἀλλὰ Ζεὺς πάντων ἐφορᾷ τέλος. ἐξαπίνης δὲ
ὥσθ' ἄνεμος νεφέλας αἶψα διεσκέδασεν
ἠρινὸς, ὃς πόντου πολυκύμονος ἀτρυγέτοιο
πυθμένα κινήσας, γῆν κατὰ πυροφόρον
δηώσας καλὰ ἔργα, θεῶν ἕδος, αἰπὺν ἱκάνει
οὐρανὸν, αἰθρίην δ' αὖθις ἔθηκεν ἰδεῖν,
λάμπει δ' ἠελίοιο μένος κατ' ἀπείρονα γαῖαν
καλὸν, ἀταρ νεφέων οὐδὲν ἔτ' ἐστὶν ἰδεῖν·
τοιαύτη Ζηνὸς πέλεται τίσις, οὐδ' ἐφ' ἑκάστῳ,
ὥσπερ θνητὸς ἀνὴρ, γίγνεται ὀξύχολος.
αἰεὶ δ' οὔ τι λέληθε διαμπερὲς, ὅς τις ἀλιτρὸν
θυμὸν ἔχει· πάντως δ' ἐς τέλος ἐξεφάνη.
ἀλλ' ὁ μὲν αὐτίκα ἔτισεν, ὁ δ' ὕστερον· ἢν δὲ φύγωσιν
αὐτοὶ, μηδὲ θεῶν Μοῖρ' ἐπιοῦσα κίχῃ,

ἦλυθε πάντως. αὐτὸς ἀναίτιος ἔργα τίνουσιν
ἢ παῖδες τούτων, ἢ γένος ἐξοπίσω.
θυητοὶ δ' ὧδε νοεῦμεν, ὁμῶς ἀγαθός τε κακός τε·
ἐσθλὴν δ' εἰς αὐτοῦ δόξαν ἕκαστος ἔχει,
πρίν τι παθεῖν· τότε δ' αὖτις ὀδύρεται. ἄχρι δὲ τούτου
χάσκουσιν, κούφοις ἐλπίσι τερπόμεθα.
χ' ὅστις μὲν τυράννοισιν ὑπ' ἀργαλέης ἐπιέσθη,
ὡς ὑγιὴς ἔσσαι, τοῦτο κατεφράσατο.
ἄλλος δειλὸς ἐὼν, ἀγαθὸς δοκεῖ ἔμμεναι ἀνὴρ,
καὶ καλὸς, μορφὴν οὐ χαρίεσσαν ἔχων.
εἰ δέ τις ἀχρήμων, πενίης δέ μιν ἔργα βιᾶται,
κλήσασθαι πάντως χρήματα πολλὰ δοκεῖ.
σπεύδει δ' ἄλλοθεν ἄλλος. ὁ μὲν κατὰ πόντον ἀλᾶται
ἐν νηυσὶ, χρῄζων οἰκάδε κέρδος ἄγειν,
ἰχθυόεντ', ἀνέμοισι φορεύμενος ἀργαλέοισι,
φειδωλὴν ψυχῆς οὐδεμίην θέμενος.
ἄλλος γῆν τέμνων πολυδένδρεον, εἰς ἐνιαυτὸν
λατρεύει, τῶσι καμπύλ' ἄροτρα μέλει.
ἄλλος Ἀθηναίης τε καὶ Ἡφαίστου πολυτέχνεω
ἔργα δαεὶς, χειροῖν ξυλλέγεται βίοτον.
ἄλλος Ὀλυμπιάδων Μουσέων πάρα δῶρα διδάχθη,
ἱμερτῆς σοφίης μέτρον ἐπισταμένης.
ἄλλον μάντιν ἔθηκεν ἄναξ ἑκάεργος Ἀπόλλων·
ἔγνω δ' ἀνδρὶ κακὸν τηλόθεν ἐρχόμενον,
ᾧ συνομαρτήσουσι θεοί· τὰ δὲ μόρσιμα πάντως
οὔτε τις οἰωνὸς φύσεται, οὔθ' ἱερά,
οὔθ' οἱ Παιῶνος πολυφαρμάκου ἔργον ἔχοντες
ἰητροὶ, καὶ τοῖς οὐδὲν ἔπεστι τέλος.

πολλάκι δ' ἐξ ὀλίγης ὀδύνης μέγα γίγνεται ἄλγος,
κοὐκ ἄν τις λύσαι ἤπια φάρμακα δοὺς·
τὸν δὲ κακαῖς νούσοισι κυκώμενον ἀργαλέαις τε
ἁψάμενος χειροῖν, αἶψα τίθησ' ὑγιῆ.
Μοῖρα δέ τοι θνητοῖσι κακὸν φέρει, ἠδὲ καὶ ἐσθλόν·
δῶρα δ' ἄφυκτα θεῶν γίγνεται ἀθανάτων.
πᾶσι δέ τοι κίνδυνος ἐπ' ἔργμασιν, οὐδέ τις οἶδε
ποῖ σχήσειν μέλλει, χρήματος ἀρχομένου.
ἀλλ' ὁ μὲν εὐδοκιμεῖν πειρώμενος, οὐ προνοήσας,
εἰς μεγάλην ἄτην καὶ χαλεπὴν ἔπεσε·
τῷ δὲ καλῶς ἔρδοντι θεὸς περὶ πάντα τίθησι
συνεχίην ἀγαθὴν, ἔκλυσιν ἀφροσύνης.
πλούτου δ' οὐδὲν τέρμα πεφασμένον ἀνθρώποισιν·
οἳ γὰρ νῦν ἡμέων πλεῖστον ἔχουσι βίου,
διπλάσιον σπεύδουσι· τίς ἂν κορέσειεν ἅπαντας;
κέρδεά τοι θνητοῖς ὤπασαν ἀθάνατοι·
ἄτη δ' ἐξ αὐτῶν ἀναφαίνεται, ἣν ὁπόταν Ζεὺς
πέμψῃ τισομένην, ἄλλοτέ κ' ἄλλος ἔχει.

VI.

Οὐδὲ μάκαρ οὐδεὶς πέλεται βροτός· ἀλλὰ πάνηροι
πάντες, ὅσους θνητοὺς ἠέλιος καθορᾷ.

VII.

Ἔργμασιν ἐν μεγάλοις πᾶσιν ἀδεῖν χαλεπόν.

VIII.

Γνωμοσύνης δ' ἀφανὲς χαλεπώτατόν ἐστι νοῆσαι
μέτρον, ὃ δὴ πάντων πείρατα μοῦνον ἔχει.

IX.

Γηράσκω δ' αἰεὶ πολλὰ διδασκόμενος.

X.

Πάμπαν δ' ἀθανάτων ἀφατὴς νόος ἀνθρώποισι.

XI.

Τίκλει γὰρ κόρος ὕβριν, ὅταν πολὺς ὄλβος ἕπηται.

XII.

Ἰσόν τοι πλουτοῦσιν, ὅτῳ πολὺς ἄργυρός ἐστι
καὶ χρυσὸς, καὶ γῆς πυροφόρου πεδία,
ἵπποι θ', ἡμίονοί τε, καὶ ᾧ μένα ταῦτα πάρεστι,
γαστρί τε καὶ πλευραῖς καὶ ποσὶν ἁβρὰ παθεῖν,
παῖδές τ' ἠδὲ γυναῖκες· ὅταν δέ γε τῶνδ' ἐφίκηται
ὥρη, σὺν δ' ἥβη γίγνεται ἁρμοδία,
ταῦτ' ἄφενος θνητοῖσι. τὰ γὰρ περιώσια πάντα
χρήματ' ἔχων οὐδεὶς ἔρχεται εἰς Ἀΐδην.
οὐδ' ἂν ἄποινα δίδους θάνατον φύγοι, οὐδὲ βαρείας
νούσους, οὐδὲ κακὸν γῆρας ἐπερχόμενον.

XIII.

Πολλοὶ μὲν πλουτοῦσι κακοὶ, ἀγαθοὶ δὲ πένονται.
ἀλλ' ἡμεῖς αὐτοῖς οὐ διαμειψόμεθα
τῆς ἀρετῆς τὸν πλοῦτον· ἐπεὶ τὸ μὲν ἔμπεδον αἰεὶ,
χρήματα δ' ἀνθρώπων ἄλλοτε ἄλλος ἔχει.

XIV.

Παῖς μὲν ἄνηβος ἐὼν ἔτι νήπιος ἕρκος ὀδόντων
φύσας, ἐκβάλλει πρῶτον ἐν ἕπτ' ἔτεσι.

ΜΙΜΝΕΡΜΟΥ ΚΟΛΟΦΩΝΙΟΥ.

I.

Τίς δὲ βίος, τί δὲ τερπνὸν ἄτερ χρυσέης Ἀφροδίτης;
τεθναίην, ὅτ' ἐμοὶ μηκέτι ταῦτα μέλοι,
κρυπταδίη φιλότης, καὶ μείλιχα δῶρα, καὶ εὐνή.
ἄνθεα τῆς ἥβης γίγνεται ἀρπαλέα
ἀνδράσιν ἠδὲ γυναιξίν· ἐπὴν δ' ὀδυνηρὸν ἐπέλθῃ
γῆρας, ὅ τ' αἰσχρὸν ὁμῶς καὶ καλὸν ἄνδρα τιθεῖ,
αἰεὶ μὲν φρένας ἀμφὶ κακαὶ τείρουσι μέριμναι,
οὐδ' αὐγὰς προσορῶν τέρπεται ἠελίου.
ἀλλ' ἐχθρὸς μὲν παισὶν, ἀτίμαστος δὲ γυναιξίν.
οὕτως ἀργαλέον γῆρας ἔθηκε θεός.

II.

Ἡμεῖς δ' οἷά τε φύλλα φύει πολυάνθεμος ὥρη
ἦρος, ὅτ' ἀψ αὐγὴ αὔξεται ἠελίου,
τοῖς ἴκελοι, πήχυιον ἐπὶ χρόνον ἄνθεσιν ἥβης
τερπόμεθα, πρὸς θεῶν εἰδότες οὔτε κακὸν,
οὔτ' ἀγαθόν· Κῆρες δὲ παρεστήκασι μέλαιναι·
ἡ μὲν ἔχουσα τέλος γήραος ἀργαλέου,
ἡ δ' ἑτέρη θανάτοιο. μίνυνθα δὲ γίγνεται ἥβης
καρπὸς, ὅσον τ' ἐπὶ γῆν κίδναται ἠέλιος.
αὐτὰρ ἐπὴν δὴ τοῦτο τέλος παραμείψεται ὥρης,
αὐτίκα δὴ τεθνάναι βέλτιον, ἢ βίοτος.

- - - - - - - -

πλουτοῦσιν δ' ἀδίκοις ἔργμασι πειθόμενοι.

- - - - - - - -

οὔθ' ἱερῶν κτεάνων, οὔτε τι δημοσίων
φειδόμενοι, κλέπτουσιν ἐφ' ἁρπαγῇ ἄλλοθεν ἄλλος,
οὐδὲ φυλάσσονται σεμνὰ Δίκης θέμεθλα,
ἣ σιγῶσα σύνοιδε τὰ γιγνόμενα, πρό τ' ἐόντα·
τῷ δὲ χρόνῳ πάντως ἦλθ' ἀποτισομένη.
ταύτῃ τοι πάσῃ πόλει ἔρχεται ἕλκος ἄφυκτον,
εἰς δὲ κακὴν ταχέως ἤλυθε δουλοσύνην,
ἣ στάσιν ἔμφυλον, πόλεμόν θ' εὕδοντ' ἐπεγείρει,
ὃς πολλῶν ἐρατὴν ὤλεσεν ἡλικίην.
ἐκ γὰρ δυσμενέων ταχέως πολυήρατον ἄστυ
τρύχεται ἐν συνόδοις τοῖς ἀδικοῦσι φίλους.
ταῦτα μὲν ἐν δήμῳ στρέφεται κακά· τῶν δὲ πενιχρῶν
ἱκνοῦνται πολλοὶ γαῖαν ἐς ἀλλοδαπὴν,
πραθέντες, δεσμοῖσί τ' ἀεικελίοισι δεθέντες.

- - - - - - -

οὕτω δημόσιον κακὸν ἔρχεται οἴκαδ' ἑκάστῳ·
αὔλειοι δ' ἔτ' ἔχειν οὐκ ἐθέλουσι θύραι·
ὑψηλὸν δ' ὑπὲρ ἕρκος ὑπέρθορεν, εὗρε δὲ πάντας,
εἴ κε τις ᾗ φεύγων ἐν μυχῷ ἢ θαλάμῳ.
ταῦτα διδάξαι θυμὸς Αθηναίους με κελεύει,
ὡς κακὰ πολλὰ πόλει δυσνομία παρέχει·
εὐνομία δ' εὔκοσμα καὶ ἄρτια πάντ' ἀποφαίνει,
καὶ θαμὰ τοῖς ἀδίκοις ἀμφιτίθησι πέδας,
τραχέα λειαίνει, παύει κόρον, ὕβριν ἀμαυροῖ,
αὐαίνει δ' ἄτης ἄνθεα φυόμενα,

εὐθύνει δὲ δίκας σκολιὰς, ὑπερήφανά τ' ἔργα
πραΰνει, παύει δ' ἔργα διχοστασίης,
παύει δ' ἀργαλέης ἔριδος χόλον· ἔστι δ' ὑπ' αὐτῆς
πάντα κατ' ἀνθρώπους ἄρτια καὶ πινυτά.

XVI.

Αὐτὸς κήρυξ ἦλθον ἀφ' ἱμερτῆς Σαλαμῖνος
κόσμον ἐπέων ᾠδὴν ἀντ' ἀγορῆς θέμενος.
* * * * *
εἴην δὴ τότ' ἐγὼ Φολεγάνδριος, ἢ Σικινίτης
ἄλλ' γ' Αθηναίου, πατρίδ' ἀμειψάμενος.
ς αἶψα γὰρ ἂν φάτις ἥδε μετ' ἀνθρώποισι γένοιτο·
Ατλικὸς οὗτος ἀνὴρ τῶν Σαλαμῖν' ἀφέντων.
* * * * *
ἴομεν εἰς Σαλαμῖνα, μαχησόμενοι περὶ νήσου
ἱμερτῆς, χαλεπόν τ' αἶσχος ἀπωσόμενοι.

XVII.

Δείξει δὴ μανίην μὲν ἐμὴν βαιὸς χρόνος ἀσιοῖς,
δείξει, ἀληθείης ἐς μέσον ἐρχομένης.

XVIII.

Εκ νεφέλης φέρεται χιόνος μένος ἠδὲ χαλάζης·
βροντὴ δ' ἐκ λαμπρᾶς γίγνεται ἀστεροπῆς·
ἐξ ἀνέμων δὲ θάλασσα ταράσσεται· ἢν δέ τις αὐτὴν
μὴ κινῇ, πάντων ἐστὶ δικαιοτάτη.
ς ἀνδρῶν δ' ἐκ μεγάλων πόλις ὄλλυται· εἰς δὲ μοναρχου
δῆμος ἀϊδρις ἐὼν δουλοσύνην ἔπεσε.

XIX.

XIX.

Εἰ δὲ πεπόνθατε δεινὰ δι' ὑμετέρην κακότητα.
μή τι θεοῖς τούτων μοῖραν ἐπαμφέρετε.
αὐτοὶ γὰρ τούτους ηὐξήσατε, ῥύσια δόντες,
καὶ διὰ ταῦτα κακὴν ἴσχετε δουλοσύνην.
ὑμέων δ' εἷς μὲν ἕκαστος ἀλώπεκος ἴχνεσι βαίνει,
ὔμμι δὲ σύμπασι χαῦνος ἔνεστι νόος.
εἰς γὰρ γλῶσσαν ὁρᾶτε, καὶ εἰς ἔπη αἱμύλου ἀνδρός·
εἰς ἔργον δ' οὐδὲν γιγνόμενον βλέπετε.

XX.

Δήμῳ μὲν γὰρ ἔδωκα τόσον κράτος, ὅσσον ἐπαρκεῖν,
τιμῆς οὔτ' ἀφελὼν, οὔτ' ἐπορεξάμενος·
οἳ δ' εἶχον δύναμιν, καὶ χρήμασιν ἦσαν ἀγητοὶ,
καὶ τοῖς ἐφρασάμην μηδὲν ἀεικὲς ἔχειν.
ἔστην δ' ἀμφιβαλὼν κρατερὸν σάκος ἀμφοτέροισι·
νικᾷν δ' οὐκ εἴασ' οὐδετέρους ἀδίκως.

XXI.

Ὧδ' ἂν δῆμος ἄριστα σὺν ἡγεμόνεσσιν ἕποιτο,
μήτε λίην ἀνεθεὶς, μήτε πιεζόμενος.

XXII.

Νείλου ἐπὶ προχοῇσι, Κανωβίδος ἐγγύθεν ἀκτῆς.

XXIII.

Πρὸς Φιλόκυπρον, ἕνα τῶν ἐν Κύπρῳ βασιλέων.
Νῦν δὲ σὺ μὲν Σολίοισι πολὺν χρόνον ἐνθάδ' ἀνάσσων
τὴν πόλιν εὖ ναίοις, καὶ γένος ὑμέτερον.

αὐτὰρ ἐμὲ ξὺν νηὶ θοῇ κλεινῆς ἀπὸ νήσου
ἀσκηθῆ πέμψαι Κύπρις ἰοστέφανος·
ς οἰκισμῷ δ' ἐπὶ τῷδε χάριν καὶ κῦδος ὀπάσσαι
ἐσθλὴν, καὶ νόστον πατρίδ' ἐς ἡμετέρην.

XXIV.

Πρῶτα μὲν εὐχώμεσθα Διὶ Κρονίδῃ βασιλῆϊ,
θεσμοῖς τοῖσδε τύχην ἀγαθὴν καὶ κῦδος ὀπάσσαι.

XXV.

Οὐκ ἔφυ Σόλων βαθύφρων, οὐδὲ βουλήεις ἀνήρ.
θεοῦ γὰρ θεοῦ δῶρα, αὐτὸς οὐκ ἐδέξατο·
περιβαλὼν δ' ἄγραν, ἀγασθεὶς οὐκ ἀνέσπασεν μέγα
δίκτυον, θυμοῦ δ' ἁμαρτῇ καὶ φρενῶν ἀπόσφαλείς.
ς ἤθελον γὰρ κεν κρατήσας, πλοῦτον ἄφθονον λαβὼν,
καὶ τυραννήσας Ἀθηνῶν μοῦνον ἡμέραν μίαν,
ἀσκὸς ὕστερον δεδάρθαι, καὶ γενεστρίφθαι γένος.

XXVI.

Χαῦνα μὲν τότ' ἐφράσαντο, νῦν δ' ἐμοὶ χολούμενοι
λοξὸν ὀφθαλμοῖς ὁρῶσι πάντες ὥστε δῃΐον.

XXVII.

Εἰ δὲ γῆς ἐφείσαμην
πατρίδος, τυραννίδος δὲ καὶ βίης ἀμειλίχου
οὐ καθηψάμην, μιαίνας καὶ κατισχύνας κλέος,
οὐδὲν αἰδοῦμαι. πλέον γὰρ ὧδε νικήσειν δοκῶ
ς πάντας ἀνθρώπους.

XXVIII.

Συμματυροίη ταῦτ' ἂν ἐν δίκῃ χρόνου
μήτηρ μεγίστη δαιμόνων Ολυμπίων
ἄριστα, Γῆ μέλαινα. τῆς ἐγὼ ποτὲ
ὅρους ἀνεῖλον πολλαχῆ πεπηγότας,
πρόσθεν δὲ δουλεύσασα, νῦν ἐλευθέρα.
πολλοὺς δ' Ἀθῆνας, πατρίδ' εἰς θεόκτιτον,
ἀνήγαγον πραθέντας, ἄλλον ἐκδίκως,
ἄλλον δικαίως, τοὺς δ' ἀναγκαίης ὕπο
χρησμὸν λέγοντας, γλῶσσαν οὐκ ἔτ' Ἀττικὴν
ἱέντας, ὡς ἂν πολλαχῆ πλανωμένους·
τοὺς δ' ἐνθάδ' αὐτοῦ δουλοσύνην ἀεικέα
ἔχοντας, ἤδη δεσπότας τρομευμένους,
ἐλευθέρους ἔθηκα. ταῦτα μὲν κράτει,
ὁμοῦ βίαν τε καὶ δίκην συναρμόσας,
ἔρεξα, καὶ διῆλθον ὡς ὑπεσχόμην.
θεσμοὺς δ' ὁμοίως τῷ κακῷ τε κἀγαθῷ,
εὐθεῖαν εἰς ἕκαστον ἁρμόσας δίκην,
ἔγραψα. κέντρον δ' ἄλλος, ὡς ἐγὼ, λαβὼν,
κακοφραδής τε καὶ φιλοκτήμων ἀνὴρ,
οὐκ ἂν κατέσχε θυμὸν, οὔτ' ἐπαύσατο,
πρὶν ἂν ταράξας, πῖαρ ἐξέλῃ, γάλα.

\- - - - - - -

εἰ γὰρ ἤθελον
ἃ τοῖς ἐναντίοισιν ἥνδανεν τότε,
αὖθις δ' ἃ τοῖσιν ἀτέροις, δρᾶσαι κακὰ,
πολλῶν ἂν ἀνδρῶν ἥδ' ἐχηρώθη πόλις.

τῶν οὕνεκ' ἀρχὴν πάνλοθεν κυκεύμενος,
ὡς ἐν κυσὶν πολλαῖσιν ἐσβράφην λύκος.

XXIX.

Αμα γὰρ ἄελπία σὺν θεοῖσιν ἤνυσα,
ἅμα δ' οὐ μάτην ἔρδον.

XXX.

Πίνουσι, καὶ τρώγουσιν, οἱ μὲν ἴτριας,
οἱ δ' ἄρτον αὐτῶν, οἱ δὲ συμμεμιγμένους
γούρους φακοῖσι· κεῖνοι δ' οὔτε πεμμάτων
ἄπεσθιν οὐδέν, ἄσσ' ἂν ἀνθρώποισι γῆ
φέρει μέλαινα· πάντα δ' ἀφθόνως πάρα.

XXXI.

Πεφυλαγμένος ἄνδρα ἕκαστον,
ὅρα μὴ κρυπτὸν ἔγχος ἔχων
κραδίῃ, φαιδρῷ
προσεννέπῃ προσώπῳ,
γλῶσσα δέ οἱ διχόμυθος
ἐκ μελαίνης φρενὸς γεγωνῇ.

ΤΕΛΟΣ ΤΩΝ ΣΟΛΩΝΟΣ.

SOLONIS

QUÆ SUNT APUD STOBÆUM INTERPRETE H. GROTIO.

I. Tit. CXXIII.

Ne mihi fit lethum planctu sine: sed mea tristes
funera amicorum condecorent lachrymæ.

V. Tit. IX.

Mnemosynæ magnique Jovis sanctissima proles,
exaudite preces, quas fero, Pierides:
ut florens homines inter rumore secundo
a Diis concessa prosperitate fruar:
quem metuant hostes, & quem vereantur amici,
his placidum, ast illis fortiter horribilem.
Divitias habuisse velim: sed non bene partas
non cupiam: seris Pœna venit pedibus.
Stant veluti solido fultis adamante columnis
hæ, quas alma Deûm gratia mittit, opes.
Non intrat male parta domum fortuna benigno
numine, sed vetitis artibus implicita
ebluctans sequitur: mox sese in damna resolvit:
&, velut ex parvo nascitur igne rogus,
principio tenui sic finit maxima clades:
nam male quæsitis non datur esse diu:
prospicit in finem longe Deus: ac velut olim
vere novo nebulas discutiunt animæ,
quæ postquam ex imo fluctus ciere profundo,
telluris volitant per sola frugiferæ,

vastantes fata læta: dein se in sidera tollunt:
tollunt, & subito blanda serena micant:
ipse comas puro diffundit lumine Titan;
aspicere est toto nubila nulla polo:
sic se habet ira Jovis: non, qui mortalibus est mos,
mens illi quovis crimine læsa tumet:
nec latet æternum sceleris sibi conscius auctor:
arcanum facinus scit referare dies.
Serius aut citius pœnæ delicta sequuntur;
nec si quis visus fata Deûm effugere,
nulla manet merces. Alienæ piacula pendent,
aut nati, aut natis prosata posteritas.
At nos tantumdem justasque malosque valere
credimus, atque intus sat sibi quisque placet;
donec supplicio tactus dolet: ante petacem
spes animum vanis lactat imaginibus,
nec sibi desistit placidam spondere salutem,
aspera quem vastat nec medicanda lues.
Sæpe etiam pavidus fortis sibi nomina ponit,
& turpi facie se putat esse bona.
Est qui paupertate pressus jacet, & tamen audet
ingentes animo fingere divitias.
Nil intentatum. Secat ille cupidine lucri
cærula monstriferos quos agit unda sinus:
nec metuit nimbos iterumque iterumque furentes
exspectare, animæ prodigus ipse suæ.
Alter humum curvo Cerealem versat aratro,
autumnumve satis provocat arboribus.
Pars manibus victum quærunt, artesque fatigant
Palladis ingenio Mulciberique datas.
At aliis Musæ, dulces ante omnia Musæ,
doctrinæ multo nectare corda rigant.

Alter Apollineo donatus munere vates,
omne malum, multo quam venit ante, docet:
verba Dei præstant. Fato quæcunque manet fors,
non hanc avertet victima, sed nec aves,
nec qui pœnas ægris mortalibus herbas
sæpe erraturam ferre laborat opem.
Sæpe dolor tenuis morbos produxit acerbos,
tollere quos nullis sit medicaminibus:
sæpe diu sævo jactatum corporis æstu
contactu sanum reddidit una manus.
Sic fato fors læta venit; contraria fato:
nec vitare datur quæ placuere Deis.
Omnia confusis sunt plena tumultibus, & quo
exeat inceptum non videt auctor opus.
Hinc qui sollicite momenta expendit agendi,
imprudens magnis luctibus obruitur:
& temere aggressis divino munere felix
exitus absolvit non bona consilia.
Divitiis nullus modus est, nec finis habendi:
nam quibus inprimis res nitet ampla domi,
bis tantum cupiunt. Et quis satiaverit omnes?
Humano generi commoda dant Superi:
commoda sed Noxam patiunt: qua Jupiter ultra
vindice, nunc illum, mox alium ferit.

VI. Tit. XCVIII.

Nemo beatus homo est: sed pars adscripta dolorum
omnibus ætherium quos jubar irradiat.

XII. Tit. XCVII.

Non est ille magis dives, cui copia multa
argenti atque auri est, plenaque fasce seges,

VI.

Καὶ τόδε Φωκυλίδεω· Χρή τοι τὸν ἑταῖρον ἑταίρῳ
φροντίζειν ἅσσ' ἂν περιγογύζωσι πολῖται.

VII.

Χρὴ δ' ἐν συμποσίῳ, κυλίκων περινισσομενάων,
ἡδέα κωτίλλοντα καθήμενον οἰνοποτάζειν.

PHOCYLIDIS MILESII

QUÆ APUD STOBÆUM SUNT HUGONE GROTIO INTERPRETE.

I. Tit. LVI.

Quiſquis opes quærit, glebæ ſibi comparet uber:
nam rus eſt vere illud, habet quod Copia, cornu.

II. Tit. LXXIII.

Hæc quoque Phocylidæ: Rebus de quâtuor ortum
gens muliebris habet. Nam pars cane, pars ape nata eſt,
pars ſue, pars & equa. Sed quam generavit equæ vis,
fœcunda eſt, agilis, vaga, formoſiſſima vultu.
De ſue quæ genita eſt, inter pravamque bonamque,
trux & difficilis. Quæ de cane, gnara laborum,
fida domus cuſtos. Ape quæ ſolerte creata eſt,
hanc thalami ſociam votis ardentibus opta.

III. Tit. LXXXVII.

Hæc quoque Phocylidæ: Pars maxima nobilitatis
nil aut conſilio pollent, aut voce diſerta.

Hæc prohibet turpem luxum, frænatque rebelles,
crescere nec patitur semina sparsa mali;
judicis emendat fraudes, violentaque facta
nasci inter cives diffidiumque vetat.
Denique vita hominum tranquilla & honesta manebit,
servandi leges dum pia cura manet.

Τὴν δ' ἐξ ἀλιτρῆς θεὸς ἔθηκ' ἀλώπεκος
γυναῖκα, πάντων ἴδριν· οὐδέ μιν κακῶν
λέληθεν οὐδὲν, οὐδὲ τῶν ἀμεινόνων.
τὸ μὲν γὰρ αὐτῆς ἐστὶ πολλάκις κακὸν,
τὸ δ' ἐσθλόν· ὀργὴν δ' ἄλλοτ' ἀλλοίην ἔχει.
Τὴν δ' ἐκ κυνὸς λιτουργὸν, αὐτομήτορα,
ἣ πάντ' ἀκοῦσαι, πάντα δ' εἰδέναι θέλει,
πάντη δὲ παπταίνουσα καὶ πλανωμένη,
λέληκεν, ἢν καὶ μηδέν' ἀνθρώπων ὁρᾷ.
παύσειε δ' ἄν μιν οὔτ' ἀπειλήσας ἀνὴρ,
οὐδ' εἰ χολωθεὶς ἐξαράξειεν λίθῳ
ὀδόντας, οὐδ' ἂν μειλίχως μυθεύμενος,
οὐδ' εἰ παρὰ ξείνοισιν ἡμένη τύχοι·
ἀλλ' ἐμπεδῶς ἄπρηκτον αὐόνην ἔχει.
Τὴν δὲ πλάσαντες γηΐνην Ολύμπιοι,
ἔδωκαν ἀνδρὶ πονηρόν· οὔτε γὰρ κακὸν,
οὔτ' ἐσθλὸν οὐδὲν οἶδε τοιαύτη γυνή·
ἔργον δὲ μοῦνον, ἐσθίειν, ἐπίσταται·
κοὔτ', ἂν κακὸν χειμῶνα ποιήσῃ θεὸς,
ῥιγῶσα, δίφρον ἆσσον ἕλκεται πυρός.
Τὴν δ' ἐκ θαλάσσης ἐν φρεσίν γ' ἤδη νόεν.
τὴν μὲν γελᾷ τε καὶ γέγηθεν ἡμέρην.
ἐπαινέσει μιν ξεῖνος ἐν δόμοις ἰδών·
Οὐκ ἔστιν ἄλλη τῆσδε λωΐων γυνὴ
ἐν πᾶσιν ἀνθρώποισιν, οὐδὲ καλλίων.
τὴν δ', οὐκ ἀνεκτὸς οὐδ' ἐν ὀφθαλμοῖς ἰδεῖν,
οὔτ' ἆσσον ἐλθεῖν, ἀλλὰ μαίνεται τότε
ἄπλητον, ὥσπερ ἀμφὶ τέκνοισιν κύων.

ἀμείλιχος δὲ πᾶσι κἀποθυμίη,
ἐχθροῖσιν ἶσα καὶ φίλοισι, γίγνεται.
ὥσπερ θάλασσα πολλάκις μὲν ἀτρεμὴς
ἕστηκ' ἀπήμων, χάρμα ναύτῃσιν μέγα,
θέρεος ἐν ὥρῃ, πολλάκις δὲ μαίνεται
βαρυκτύποισι κύμασιν φορευμένη·
ταύτῃ μάλιστ' ἔοικε τριαύτη γυνὴ
ὀργήν· φυὴν δ', ὡς πόντος, ἀλλοίην ἔχει.
Τὴν δ' ἐκ σποδιῆς τε καὶ παλιντριβέος ὄνου,
ἣ σύν τ' ἀνάγκῃ, σύν τ' ἐνιπῇσιν μόγις
ἔρεξεν ὧν ἅπαντα, καὶ πονήσατο
ἀρεστά· τόφρα δ' ἐσθίει μὲν ἐν μυχῷ
προνὺξ, προῆμαρ, ἐσθίει δ' ἐπ' ἐσχάρῃ·
ὅμως δὲ καὶ πρὸς ἔργον ἀφροδίσιον
ἐλθόνθ' ἑταῖρον ὁντινοῦν ἐδέξατο.
Τὴν δ' ἐκ γαλῆς, δύστηνον οἰζυρὸν γένος.
κείνῃ γὰρ οὔ τι καλὸν οὐδ' ἐφίμερον
πρόσεστιν, οὐδὲ τερπνὸν, οὐδ' ἐράσμιον·
εὐνῆς δ' ἀδηνής ἐστιν ἀφροδισίης,
τὸν δ' ἄνδρα τὸν συνόντα ναυσίῃ διδοῖ·
κλέπτουσα δ' ἔρδει πολλὰ γείτονας κακὰ,
ἄθυτα δ' ἱρὰ πολλάκις κατεσθίει.
Τὴν δ' ἵππος ἀβροχαιτόεσσ' ἐγείνατο,
ἣ δούλι' ἔργα καὶ δύην περιτρέπει·
κοὔτ' ἂν μύλης ψαύσειεν, οὔτε κόσκινον
ἄρειεν, οὔτε κόπρον ἐξ οἴκου βάλοι,
οὔτε πρὸς ἰπνὸν, ἀσβολὴν ἀλευμένη,
ἵζοιτ', ἀνάγκῃ δ' ἄνδρα ποιεῖται φίλον.

λοῦται

λοῦται δὲ πάσης ἡμέρης ἀπὸ ῥύπον
δὶς, ἄλλοτε τρὶς, καὶ μύροις ἀλείφεται·
ἀεὶ δὲ χαίτην ἐκτενισμένην φορεῖ,
βαθεῖαν, ἀνθέμοισιν ἐσκιασμένην.
καλὸν μὲν ὦν θέημα τοιαύτη γυνὴ
ἄλλοισι· τῷ δ' ἔχοντι γίγνεται κακὸν,
ἢν μή τις ἢ τύραννος, ἢ σκηπτοῦχος ᾖ,
ὅστις τοιούτοις θυμὸν ἀγλαΐζεται.
Τὴν δ' ἐκ πιθήκου· τοῦτο δὴ διακριδὸν
Ζεὺς ἀνδράσιν μέγιστον ὤπασεν κακόν.
αἴσχιστα μὲν πρόσωπα· τοιαύτη γυνὴ
εἶσιν δι' ἄστεος πᾶσιν ἀνθρώποις γέλως.
ἐπ' αὐχένα βραχεῖα κινεῖται μόγις,
ἄπυγος, αὐτόκωλος· ἃ τάλας ἀνὴρ
ὅς τις κακὸν τοιοῦτον ἀγκαλίζεται.
δήνεα δὲ πάντα καὶ τρόπους ἐπίσταται;
ὥσπερ πίθηκος, οὐδέ οἱ γέλως μέλει.
οὐδ' ἄν τιν' εὖ ἔρξειεν, ἀλλὰ τοῦθ' ὁρᾷ,
καὶ τοῦτο πᾶσαν ἡμέρην βουλεύεται,
ὅκως τι, χὠς μέγιστον, ἔρξειεν κακόν.
Τὴν δ' ἐκ μελίσσης. τήν τις εὐτυχεῖ λαβών.
κείνῃ γὰρ οἴῃ μῶμος οὐ προσιζάνει·
θάλλει δ' ὑπ' αὐτῆς κἀπαέξεται βίος·
φίλη δὲ σὺν φιλεῦντι γηράσκει πόσει,
τεκοῦσα καλὸν κ' οὐνομάκλυτον γένος·
κἀριπρεπὴς μὲν ἐν γυναιξὶ γίγνεται
πάσῃσι, θείη δ' ἀμφιδέδρομεν χάρις·
οὐδ' ἐν γυναιξὶν ἥδεται καθημένη,

ὅκου λέγουσιν ἀφροδισίους λόγους.
τοίας γυναῖκας ἀνδράσιν χαρίζεται
Ζεὺς τὰς ἀρίστας, καὶ πολυφραδεστάτας.
Τὰ δ' ἄλλα φῦλα ταῦτα μηχανῇ Διὸς
ἔστιν τε πάντα, καὶ παρ' ἀνδράσιν μένει.
Ζεὺς γὰρ μέγιστον τοῦτ' ἐποίησεν κακὸν,
γυναῖκας· ἤν τι καὶ δοκῶσιν ὠφελεῖν,
ἔχουσί τοι μάλιστα γίγνεται κακόν.
οὐ γάρ κοτ' εὔφρων ἡμέρην διέρχεται
ἅπασαν, ὅστις σὺν γυναικὶ πέλεται·
οὐδ' αἶψα λιμὸν ἐκ δόμων ἀπώσεται,
ἐχθρὸν συνοικητῆρα, δυσμενέα θεόν.
ἀνὴρ δ' ὅταν μάλιστα θυμηδεῖν δοκῇ
κατ' οἶκον, ἢ θεοῦ μοῖραν, ἢ ἀνθρώπου χάριν,
εὑροῦσα μῶμον ἐς μάχην κορύσσεται.
ὅκου γυνὴ γάρ ἐστιν, οὐδ' ἐς οἰκίην
ξεῖνον μολόντα προφρόνως δέχοιατο.
ἥτις δέ τοι μάλιστα σωφρονεῖν δοκεῖ,
αὕτη μέγιστα τυγχάνει λωβωμένη.
κεχηνότος γὰρ ἀνδρὸς - - - -
- - - - οἱ δὲ γείτονες
χαίρουσ' ὁρῶντες καὶ τὸν, ὡς ἁμαρτάνει.
τὴν μὲν δ' ἕκαστος αἰνέσει μεμνημένος
γυναῖκα, τὴν δὲ τουτέρου μωμήσεται·
ἴσην δ' ἔχοντες μοῖραν οὐ γιγνώσκομεν.
Ζεὺς γὰρ μέγιστον τοῦτ' ἐποίησεν κακὸν,
καὶ δεσμὸν ἀμφέθηκεν ἄῤῥηκτον πέδῃ.
ἐξ οὗ τε τοὺς μὲν Ἅιδης ἐδέξατο
γυναικὸς εἵνεκ' ἀμφιδηριωμένους.

III.

Γυναικὸς οὐδὲν χρῆμ' ἀνὴρ λῃΐζεται
ἐσθλῆς ἄμεινον, οὐδὲ μίγιον κακῆς.

IV.

Ὦ παῖ, τέλος μὲν Ζεὺς ἔχει βαρύκτυπος
πάντων, ὅσ' ἐστὶ, καὶ τίθησ' ὅπῃ θέλει.
νοῦς δ' οὐκ ἔπ' ἀνθρώποισιν· ἀλλ' ἐφήμεροι
ἀεὶ βροτοὶ δὴ ζῶμεν, οὐδὲν εἰδότες,
ὅπως ἕκαστον ἐκτελευτήσει θεός.
ἐλπὶς δὲ πάντας κἀπιπειθείη τρέφει
ἄπρηκτον ὁρμαίνοντας. οἱ μὲν ἡμέρην
μένουσιν ἐλθεῖν, οἱ δ' ἐτέων περιτροπάς.
νέωτα δ' οὐδεὶς ὅστις οὐ δοκεῖ βροτῶν
πλούτῳ τε κἀγαθοῖσιν ἵξεσθαι φίλον.
φθάνει δὲ τὸν μὲν γῆραο ἄζηλον λαβὸν,
πρὶν τέρμ' ἵκηται· τοὺς δὲ δύστηνοι νόσοι
φθείρουσι θνητῶν· τοὺς δ' Ἄρει δεδμημένους
πέμπει μελαίνης Αἴδης ὑπὸ χθονός·
οἱ δ' ἐν θαλάσσῃ, λαίλαπι κλονεύμενοι
καὶ κύμασιν πολλοῖσι πορφυρῆς ἁλὸς,
θνήσκουσιν, εὖτ' ἂν μὴ δυνήσωνται ζώειν·
οἱ δ' ἀγχόνην ἥψαντο δυστήνῳ μόρῳ,
καὐτάγρετοι λείπουσιν ἡλίου φάος.
οὕτω κακῶν ἄπ' οὐδέν· ἀλλὰ μυρίαι
βροτοῖσι κῆρες, κἀνεπίφραστοι δύαι,
καὶ πήματ' ἐστίν· εἰ δ' ἐμοὶ πιθοίατο,

96396

Μελίχλωρος δὲ παῖσι παθυμίη,
ἐχθροῖσιν ἴσα καὶ φίλοισι, γίγνεται.
ὥσπερ θάλασσα πολλάκις μὲν ἀτρεμὴς
ἔσηκ' ἀπήμων, χάρμα ναύτῃσιν μέγα,
θέρεος ἐν ὥρῃ, πολλάκις δὲ μαίνεται
βαρυκλύστοισι πνεύμασιν φορευμένη·
ταύτῃ μάλιστ' ἔοικε τριαύτη γυνή·
ὀργήν· φυὴν δ', ὡς πόλλος, ἀλλοίην ἔχει.
Τὴν δ' ἐκ συοδινῆς τε καὶ πολυθριξέος ὄνου,
ἣ σὺν τ' ἀνάσσῃ, σύν τ' ἐνιαχῆσιν μόγις
ἔρεξεν ὧν ἄπασθα, καὶ πονήσατο
ἀρεσθαί· τόφρα δ' ἐσθίει μὲν ἐν μυχῷ
προνύξ, προῆμαρ, ἐσθίει δ' ἐπ' ἐσχάρῃ·
ὅμως δὲ καὶ πρὸς ἔργον ἀφροδίσιον
ἐλθόντ' ἑταῖρον ἐνθένουν ἐδέξατο.
Τὴν δ' ἐκ γαλῆς, δύσλυτον οἰζυρὸν γένος,
κείνῃ γὰρ οὔ τι κακὸν οὐδ' ἐφίμερον
πρόσεστιν, οὐδὲ τερπνόν, οὐδ' ἐράσμιον·
εὐνῆς δ' ἀδηνὴς ἐστὶν ἀφροδισίης,
τὸν δ' ἄνδρα τὸν συνόντα ναυτίῃ διδοῖ·
κλέπτουσα δ' ἔρδει πολλὰ γείτονας κακά,
ἄθυτα δ' ἱρὰ πολλάκις κατεσθίει.
Τὴν δ' ἵππος ἀβροχαιτόεσσ' ἐγείνατο,
ἣ δούλι' ἔργα καὶ δύνη περιτρέπει·
κοὔτ' ἂν μύλης ψαύσειεν, οὔτε κόσκινον
ἄρειεν, οὔτε κόπρον ἐξ οἴκου βάλοι,
οὔτε πρὸς ἰπνὸν, ἀσθολὴν ἀλευμένη,
ἵζοιτ', ἀνάβλη δ' ἄνδρα ποιεῖται φίλον.

λύεται

SIMONIDIS

QUÆ APUD STOBÆUM SUNT H. GROTIO INTERPRETE.

I. Tit. XCVIII.

Veridico Chius dixerat ore Senex:
it similis plane foliis humana propago,
Sed pauci ista suis auribus hausta, simul
entibus inscripsere. Fovet spes credula cunctos,
quæ sese juvenum cordibus insinuat.
lam dum multivoli floret vaga temporis ætas,
multa homines volvunt irrita consilia.
ain neque tunc lethi mordet, neque cura senectæ
pectora, nec morbos membra timent vegeta.
antilla est miseris sapientia, nec videt ævi
atque juventutis quam breve sit spatium.
u monitus meliora, datur dum vivere, vive:
vive inquam, & Genio comiter obsequere.

II. Tit. LXXIII.

Non fecit unam feminæ mentem Deus.
Est quæ parentis hispidæ morem refert
suis propago, tota res cujus domi
prostrata turpi sordet in cœno ac situ:
at ipsa nunquam lota, cultu squallido,
pingue olet alto confidens in stercore.
Est, ex maligna vulpe quam finxit Deus,
sagace mente præditam, cujus nihil
boni malive præterit solertiam:
quin ipsa sese, moris alterni, bonam
malamque præbet, blanda & irritabilis.

At quæ parentem fodula expreſſit canem,
audire quærit omnia & noſſe omnia,
vagans, oberrans, lumine emiſſitio,
tollens latratum ſæpe viſo nemine:
illam nec ullis comprimet conjunx minis,
nec ſi ille malas rudere edentaverit,
nec ſi benignos mollis affatus paret:
tum ſæpe, quamvis hoſpites juxta ſedens,
inefficaces ſtulta clamores movet.

Eſt, quam Deorum finxit e limo manus,
durum marito tædium: quæ neſcia
boni malique deſidem vitam trahit;
opus nec ullum docta, præter mandere.
Nec, quum gelaſcit horrido cœlum Jove,
ſaltem crepanti proximat fellam foco.

Mari creatam jam mihi conſidera.
Modo hæc renidet læta per totum diem,
ut laudet illam quisquis ignotus videt,
juretque nullam reperiri feminam
aut pulchriorem, aut cultiorem moribus;
modo illa rurſus viſu & affatu gravis,
ut ferre nemo poſſit, horrendum furit,
velut canis ſuccincta catulorum grege,
infenſa cunctis, trux & implacabilis,
amici & hoſtis neſciens diſcrimina.
Ut ſæpe, venti quum tenent ſilentium,
æſtiva ridet unda pacati maris
blandita nautis: ſæpe quum nimbi irruunt,
horreſcit altis intonata fluctibus:
ſic illa & iras tollit, & ponit truces,
pontique ritu mobiles æſtus habet.

Aſellus at quam gignit & piger cinis,
neceſſitatis lege ineluctabili
miniſque adacta, quod viro juſſum, facit:
furtim interim qua nocte, qua poteſt die,
ſeſe ſaginat, & vel ad focum vorat:
nec delicate ſeligens adulteros,
cuivis roganti comiter morem gerit.
At fele natum, triſte & infelix genus:
in hac benignum & illecebroſum nihil,
nil reperire eſt dulce, nil amabile:
intacta lecti gaudiis, ſpernit virum
faſtidioſæ plena contumaciæ:
multumque, ſed per furta, vicinis nocet:
pollucta ab aris abliguritum venit.
At quam ſuperbus edidit jubis equus,
ſpernit laboris omne ſervilis genus:
non illa cribrum, non molam tangit manu:
non, ſi quid uſquam ſordidum, everrat domo:
ingens ſedere credit ad furnum nefas,
peroſa fumum: ſponte nil præſtat viro:
ſed bis lavatur de die, vel ter quoque,
& delibutum corpus unguentis habet:
diſcriminatas pectine exili comas
gaudet revinctis impedire floribus:
extraneorum viſibus ſpectaculum
dulce atque amœnum, conjugi damnum grave,
ni forte rex ſit aut ſuperbus ſatrapa
impendioſo lætus oblectamine.
Deformis autem ſimiæ propaginem
Deus maritis peſſimam miſit luem:
nam quum per urbis publicam incedit viam,
turpi ore debet omnibus ludibrium,

cervice parva, vix ut inflecti queat,
inclunis, & crus tota: vir certe miser
in cujus ista pestis amplexus venit:
consilia novit omnia atque omnes dolos,
ut æmulator simius: risu abstinet,
nec demeretur quempiam: hoc unum videt,
totosque secum sola consultat dies,
quo machinatu maximum incœptet malum.
Api beatus prosatam qui duxerit,
in qua invenire nil potest calumpiæ;
floresçit ejus vita matrimonio:
amans amanti consenescit conjugi:
stirps unde prodit pulchra, rumoris boni:
multum illa vincit quicquid est sexus sui:
divina toto gratia in vultu micat:
nec feminarum garrulos cœtus adit
libidinosis prurientes vocibus.
Tales benignus Juppiter donat viris
prudente nuptas corde, casto corpore.
Sed & priores feminæ nutu Jovis
olim exstitêre, & nunc adhæresçunt viris.
Hanc ille finxit maximam mortalibus
crucem. Licet putantur ad multa utiles,
qui vivit una, sentiet quid sit mali.
Nam lætus unum transiget nunquam diem,
cum femina qui degit ætatem suam;
vix Esuriginem a suo aspellet lare,
ferale numen, triste contubernium.
Quin quum maritus gaudio quam maxime
divinitus tentatur aut humanitus,
illa ad querelas jurgiumque accingitur.
Quacunque vero femina in domo est, ibi

hospes benigne nullus excipi potest.
Deinde quæ videtur apprime bona,
hæc vero hiantem maxime illudit viri
securitatem. Gaudet infortunio,
malignitatis mos ut est, vicinis.
Quumque ista fiant, cuique laudatur sua;
culpatur uxor alteri quæ contigit:
nec nos eadem sorte septimus premi,
Mali repertor quippe tanti Juppiter
adfabricavit vinculum insolubile.
Hinc cæde multos Orcus alterna hocipit
effascinatos feminarum amoribus.

IV. Tit. XCVIII.

O nate, metas Juppiter rerum omnium
habet penes se, quoque vult figit loco.
Mens nulla nobis. Victitamus in diem
ultro citroque cursitantes, insci
quem cuique finem destinet rector Deus.
Omnes inani spes fovet fiducia
nil promoventes. Alter exspectat diem
venire, longas alter annorum vices;
nec est, futurum qui sibi non spondeat
Janum faventem copia & pecuniis.
Sed vota nondum consecutos occupat
tristis senectus, ægris aut morbi lues
consumit artus, sævus aut Martis furor
mittit peremtos sub domum Plutoniam;
aut dum procellæ vorticeş vi suscitant,
Neptunus alto sorbet oppressos salo,
quum terminavit Parca vivendi ambitum.
Sunt, qui micantem deserunt ultro diem,

fibique nodo ſpiritus claudunt viam.
Nil a malis immune. Sed mortalium
ſubjecta fertur mille ſors incommodis
& mille damnis. Si mihi fides foret,
nos ſponte noſtris non adeſſemus malis,
addiceremus corda nec doloribus.

V. Tit. CV.

Illæſa nulli vita, nec culpa vacans.

VI. Tit. CXXV.

Nos de peremtis cura, ſi pectus ſapit,
mordebit una non diutius die.

VII. Tit. CXIX.

Mors & fugacem perſequitur virum.

VIII. Tit. CV.

Quid ventura ferat ſors homini, parce homo dicere,
nec fave augurio, quanta viro vita, quis exitus.
Nam non tam rapidis acta fugit muſca volatibus,
quam lapſæ ſubita res hominum prætereunt vicę.

IX. Tit. CXXII.

Breve mortalis ſpatium vitæ.
Dein clauſus homo tellure jacet
tempus in omne.

X. Excerpt. de R. N. Tit. III.

Ipſe Deus, cunctis quo medeatur, habet.

ΠΥΘΑΓΟΡΟΥ ΧΡΥΣΑ ΕΠΗ.

Ἀθανάτους μὲν πρῶτα θεοὺς, νόμῳ ὡς διάκεινται,
τίμα· καὶ σέβου ὅρκον, ἔπειθ' ἥρωας ἀγαυούς.
τούς τε καταχθονίους σέβε δαίμονας, ἔννομα ῥέζων·
τούς τε γονῆϊς τίμα, τούς τ' ἄγχιστ' ἐγγεγαῶτας·
τῶν δ' ἄλλων ἀρετῆ ποιεῦ φίλον ὅς τις ἄριστος.
πραπίδι δ' εἶκε λόγαις, ἔργοισί τ' ἐπωφελίμοισι.
μηδ' ἔχθαιρε φίλον σὸν ἁμαρτάδος εἵνεκα μικρῆς,
ὅφρα δύνῃ· δύναμις γὰρ ἀνάγκης ἐγγύθι ναίει.
ταῦτα μὲν αὕτως ἴσθι· κρατεῖν δ' εἰθίζειο τῶνδε,
γαστρὸς μὲν πρώτιστα, καὶ ὕπνου, λαγνείης τε,
καὶ θυμοῦ. πρήξεις δ' αἰσχρόν ποτε, μήτε μετ' ἄλλου,
μήτ' ἰδίῃ· πάντων δὲ μάλιστ' αἰσχύνεο σαυτόν.
εἶτα δικαιοσύνην ἄσκει ἔργῳ τε λόγῳ τε.
μηδ' ἀλογίστως σαυτὸν ἔχειν περὶ μηδὲν ἐθίζε.
ἀλλὰ γνῶθι μὲν ὡς θανέειν πέπρωται ἅπασι,
χρήματα δ' ἄλλοτε μὲν κλᾶσθαι φίλει, ἄλλοτ' ὀλέσσαι.
ὅσσα τε δαιμονίῃσι τύχαις βροτοὶ ἄλγε' ἔχουσιν,
ἧν ἂν μοῖραν ἕλῃς, τοιαύτην φέρε, μηδ' ἀκαχίζου·
ἰᾶσθαι δὲ πρέπει, μαθόσον δύνῃ· ὧδε δὲ φράζευ·
οὐ πάντῃ τοῖς ἀγαθοῖς τούτων πολὺ μοῖρα δέδωται,
πολλοὶ δ' ἀνθρώποισι λόγοι δειλοί τε καὶ ἐσθλοὶ
προσπίπτουσ', ὧν μήτ' ἐκπλήσσεο, μήτ' ἄρ' ἐάσῃς
εἴργεσθαι σαυτόν· ψευδὲς δ' ἧν πέρ τι λέγηται,
πρᾴως ἴσχ'· ὃ δέ τοι ἐρέω, ἐπὶ πᾶσι τελείσθω.

μηδεὶς μήτε λόγῳ σε παρείσῃ, μήτε τι ἔργῳ,
πρῆξαι μήτ' εἰπεῖν ὅ τι τοι μὴ βέλτερόν ἐστι·
βουλεύου δὲ πρὸ ἔργου, ὅπως μὴ μῶρα πέλονται,
δειλοῦ τοι πρήσσειν τε λέγειν τ' ἀνόητα πρὸς ἀνδρός·
ἀλλὰ τάδ' ἐκλελέξειν, ἅ σε μὴ μετέπειτ' ἀνιήσει.
πρῆσσε δὲ μηδὲν τῶν μὴ ἐπίστασαι, ἀλλὰ διδάσκειν
ὅσσα χρειὼν, καὶ τερπνότατον βίον ὧδε διάξεις.
Οὐδ' ὑγιείης τῆς περὶ σῶμ' ἀμέλειαν ἔχειν χρή,
ἀλλὰ ποτῆ τε μέτρα, καὶ σίτου, γυμνασίων τε
ποιεῖσθαι· μέτρα δὲ λέγω τάδ', ἃ μή σ' ἀνιήσει.
εὐθίζου δὲ δίαιταν ἔχειν καθάρειον, ἄθρυπτον·
καὶ προφυλακτὸ γε ταῦτα ποιεῖν, ἁπόσα φθόνον ἴσχει,
μὴ δαπανᾶν παρὰ καιρὸν, ὁπῶς καλῶν ἀδάκμων·
μηδ' ἀνελεύθερος ἴσθι· μέτρον δ' ἐπὶ πᾶσιν ἄριστον.
πρῆσσε δὲ ταῦθ', ἅ σε μὴ βλάψει· λόγισαι δὲ πρὸ ἔργου.
Μηδ' ὕπνον μαλακοῖσιν ἐπ' ὄμμασι προσδέξασθαι,
πρὶν τῶν ἡμερινῶν ἔργων τρὶς ἕκαστα ἐπελθεῖν·
Πῆ παρέβην; Τί δ' ἔρεξα; Τί μοι δέον οὐκ ἐτελέσθη;
ἀρξάμενος δ' ἀπὸ πρώτου ἐπέρχεσθαι· καὶ μετέπειτα
δειλὰ μὲν ἐκπρήξας, ἐπιπλήσσειν· χρηστὰ δὲ, τέρπου.
Ταῦτα πόνει, ταῦτ' ἐκμελέτα· τούτων σε χρὴ ἔρᾶν τε,
ταῦτά σε τῆς θείης ἀρετῆς εἰς ἴχνια θήσει.
καὶ μὰ τὸν ἁμετέρᾳ ψυχᾷ παραδοῦσα τετρακτύν,
παγὰν ἀενάου Φύσεως. ἀλλ' ἔρχεο ἐπ' ἔργον,
θεοῖσιν εὐξάμενος τελέσαι. τούτων δὲ κρατήσας,
γνώσῃ ἀθανάτων τε θεῶν, θνητῶν τ' ἀνθρώπων
σύστασιν, ᾗ τε ἕκαστα διέρχεται, ᾗ τε κρατεῖται·
γνώσῃ δ', ἢ θέμις ἐστὶ, φύσιν περὶ πάντὸς ὁμοίην,

ὥστε σε μήτε ἄελπτ' ἐλπίζειν, μήτε τι λήθειν.
γνώσῃ δ' ἀνθρώπους αὐθαίρετα πήματ' ἔχοντας·
τλήμονες, οἵ τ' ἀγαθῶν πέλας ὄντων οὐκ ἐσορῶσιν
οὔτε κλύουσι· λύσιν δὲ κακῶν παῦρα συνίσασι.
τοίῃ μοῖρα βροτῶν βλάπτει φρένας· ὡς δὲ κύλινδροι
ἄλλοτ' ἐπ' ἄλλα φέρονται, ἀπείρονα πήματ' ἔχοντες.
λυγρὴ γὰρ συνοπαδὸς ἔρις βλάπτουσα λέληθε
σύμφυτος, ἣν οὐ δεῖ προσάγειν, εἴκοντα δὲ φεύγειν.
Ζεῦ πάτερ, ἦ πολλῶν κε κακῶν λύσειας ἅπαντας,
εἰ πᾶσιν δείξαις, οἵῳ τῷ δαίμονι χρῶνται.
ἀλλὰ σὺ θάρσει, ἐπεὶ θεῖον γένος ἐστὶ βροτοῖσιν,
οἷς ἱερὰ προφέρουσα φύσις δείκνυσιν ἕκαστα.
ὧν εἴ σοί τι μέτεστι, κρατήσεις ὧν σε κελεύω,
ἐξακέσας, ψυχὴν δὲ πόνων ἀπὸ τῶνδε σαώσεις.
Ἀλλ' εἴργου βρωτῶν, ὧν εἴπομεν, ἔν τε καθαρμοῖς,
ἔν τε λύσει ψυχῆς κρίνων, καὶ φράζευ ἕκαστα,
ἡνίοχον γνώμην στήσας καθύπερθεν ἀρίστην.
ἣν δ' ἀπολείψας σῶμα ἐς αἰθέρ' ἐλεύθερον ἔλθῃς,
ἔσσεαι ἀθάνατος, θεὸς ἄμβροτος, οὐκ ἔτι θνητός.

AUREI PYTHAGORÆ VERSUS

QUI APUD STOBÆUM SUNT INTERPRETE HUGONE GROTIO.

V. 4. Tit. LXXIX.

Auctores generis cole, deinde & sanguine junctos.

V. 9. Tit. I.

Res has superare memento,
ingluviem, somnumque, simulque libidinis arma,
irarumque faces. Nihil adjutoribus aude
turpe aliis, solusque nihil: te discere vereri.
Justitiam factisque simul verbisque celebra.
In re vel minima peccare assuescere noli.
Omnibus esse, mori, genitis fatale memento.
Res & opes quærique solent, iterumque perire.

V. 17. Tit. CVIII.

Mortali generi quos dat fortuna dolores,
partem ferre datam, nec succensere, memento.

V. 21. Tit. III.

Plurimus humanas sermo defertur ad aures,
inde bonus, malus inde: sed his tu parce moveri,
nec cursu desiste: pati mendacia disce
leniter. Hæc vero tibi sint ante omnia curæ:
non dictis tibi, non factis persuadeat alter,
ut dicas, facias, quod rectius esset omitti.
Quæ nocitura cave: sint consilia ante labores.

V. 27. Tit. III. & IV.

Conſilio factum prævortere, ne quid aberres.
Turpia patratu patrare, nefanda profari,
ignari eſt: fac tu, nequeant quæ facta dolere,
& quod non calles nihil incipe: diſce quod uſus
exigit: hæc vitam tibi ſunt paritura beatam.

V. 32. Tit. V. & CI.

Corporis interea nunquam contemne ſalutem.
Sit modus in potu, dapibus, duroque labore:
quod doleat vitare, modus, me judice, verus.
delicias arce, contentus ſimplice victu.

ALITER.

Eſt modus, hunc ſerva, potus, dapis, atque laborum:
quem ſi noſſe cupis, modus eſt, nocitura cavere.
eſto tibi non lauta nimis, non ſordida menſa.

V. 37. Tit. XV.

Intempeſtivos ſumtus fuge: nec tamen eſto
ſordidus. In cunctis rebus modus optima res eſt.

V. 40. Tit. III.

Ne prius in dulcem declines lumina ſomnum,
quam bene perpendas ter totius acta diei,
quo prætergreſſus, quid geſtum in tempore, quid non,
lucis ab exortu ſupremam ad veſperis horam.
Triſtitiam cuivis impende, & gaudia rectis.

V. 47. Excerpt. de R. N. Tit. XIII.

Per qui Biſgeminum noſtræ orſus tradere menti,
naturæ æternæ fontem.

V. 54. Tit. IV.

Nonne vides, ut ſponte ſua ſibi quisque ruinam
arceſſant? miſer heu, bona qui vicina nec audit,
nec videt. Effugium pauci novere malorum.

ΦΩΚΥΛΙΔΟΥ
ΕΤΕΡΟΥ Η ΨΕΥΔΩΝΥΜΟΥ
ΠΟΙΗΜΑ ΝΟΥΘΕΤΙΚΟΝ.

Μήτε γαμοκλοπέειν, μήτ' ἄρσενα Κύπριν ὀρίνειν,
μήτε δόλους ῥάπτειν, μήθ' αἵματι χεῖρα μιαίνειν.
μὴ πλουτεῖν ἀδίκως, ἀλλ' ἐξ ὁσίων βιοτεύειν.
ἀρκεῖσθαι παρεοῦσι, καὶ ἀλλοτρίων ἀπέχεσθαι.
ψεύδεα μὴ βάζειν, τὰ δ' ἐτήτυμα πάντ' ἀγορεύειν.
Πρῶτα θεὸν τίμα, μετέπειτα δὲ σεῖο γονῆας.
πᾶσι δίκαια νέμειν, μηδὲ κρίσιν ἐς χάριν ἕλκειν.
μὴ ῥίψῃς πενίην· ἀδίκως μὴ κρῖνε πρόσωπον.
ἢν σὺ κακῶς δικάσῃς, σὲ θεὸς μετέπειτα δικάσσει.
μαρτυρίην ψευδῆ φεύγειν· τὰ δίκαι' ἀγορεύειν.
παρθενίην τηρεῖν· ἀγάπην δ' ἐν πᾶσι φυλάσσειν.
μέτρα νέμειν τὰ δίκαια, καλὸν δ' ἐπίμετρον ἅπασι.
σταθμὸν μὴ κρούειν ἑτερόζυγον, ἀλλ' ἴσον ἕλκειν.
μήτ' ἐπιορκεῖν, μήτ' ἀγνοίῃ, μήτε ἑκοντί·
ψεύδορκον στυγέει θεὸς ἄμβροτος ὅστις ὀμόσσει.
σπέρματα μὴ κλέπτειν· ἐπαράσιμος, ὅστις ἕληται.
μισθὸν μοχθήσαντι δίδου· μὴ θλῖβε πένητα.
γλώσσῃ νοῦν ἐχέμεν· κρυπτὸν λόγον ἐν φρεσὶν ἴσχειν.
μήτ' ἀδικεῖν ἐθέλῃς, μήτ' οὖν ἀδικοῦντα ἐάσῃς.
πτωχῷ δ' εὐθὺ δίδου, μηδ' αὔριον ἐλθέμεν εἴπῃς.
πληρώσας σέο χεῖρ', ἔλεον χρῄζοντι παράσχου.
ἄστεγον εἰς οἶκον δέξαι, καὶ τυφλὸν ὁδήγει.

ναυηγοὺς

ἀνυπόδητος οἰκτίστερον, ἐστὶ πλοῦτος ἐσθλὸν ἄδηλος.
χεῖρα πενόμενος δίδου· τῶσον δ' ἀπερίσκεπτον ἄνδρα.
πολλὰ πάθη πάσχων· ὁ βίος τροχός· ἄστατος ὄλβος,
πλοῦτον ἔχων, σὴν χεῖρα πενητεύουσιν ὀρέξον·
ὧν σοι ἔδωκε θεὸς, τούτων χρῄζουσι παράσχου.
ἔστω κοινὸς ἅπας ὁ βίος, καὶ ὁμόφρονα πάντα.
Τὸ ξίφος ἀμφιβάλου, μὴ πρὸς φόνον, ἀλλ' ἐς ἄμυναν·
εἰ δὲ μὴ χρῄζοις μήτ' ἔννομα, μήτ' ἀδίκως γε.
ἦν γὰρ ἀποκλείνῃς ἐχθρὸν δέος, χεῖρα μαίνεις.
Ἀγροῦ γειτονέοντος ἀπέσχεο, μηδ' ἄρ' ὑπερβῇς.
μηδὲ τὸν αὐξόμενον καρπὸν λώβησον ἀρούρης.
Ἐσθλωσαν ὁσίοισι τὰ πολλὰ ἐν πολίταις·
πάντες γὰρ πενίης πειρώμεθα τῆς πολυπλάγκτου·
χώρῃ δ' οὔ τι βέβαιον ἔχει πέδον ἀνθρώποισι.
Ἡ φιλοχρημοσύνη μήτηρ κακότητος ἁπάσης.
χρυσὸς ἀεὶ δόλος ἐστὶ καὶ ἄρχυρος ἀνθρώποισι.
χρυσὲ, κακῶν ἀρχηγὲ, βιοφθόρε, πάντα χαλέπτων,
εἴθε σε μὴ θνητοῖσι γενέσθαι κῆμα πολύφρον.
σοῦ γὰρ ἕνεκτι μάχαι τε, λῃλασίαι τε, φόνοι τε,
ἐχθραὶ δὲ τέκνα γονεῦσιν, ἀδελφεοί τε συναίμοις.
Μηθ' ἕτερον κεύθοις κραδίῃ νόον, ἀλλ' ἀγορεύων
μηθ', ὡς πετροφυὴς πολύπους, πατὰ χῶρον ἀμείβου.
Ὅστις ἑκὼν ἀδικεῖ, κακὸς ἀνήρ· ἀλλ' ὑπ' ἀνάγκης,
οὐκ ἐρέω τὸ τέλος· βουλὴ δ' εὐθύνειθ' ἑκάστου.
Μὴ γαυροῦ σοφίῃ, μήτ' ἀλκῇ, μήτ' ἐνὶ πλούτῳ.
εἷς θεὸς ἐστὶ σοφὸς, δυνατὸς θ' ἅμα, καὶ πολυόλβος.
Μηδὲ πεφορτισμένοισι κακοῖς τρύχου τεὸν ἦτορ·
οὐκ ἔτι γὰρ δύναται τὸ τετυγμένον εἶναι ἄτυκτον.

Μὴ προπετὴς ἐς χεῖρα, χαλίνου δ' ἄγριον ὀργήν·
πολλάκι γὰρ πλήξας ἀέκων φόνον ἐξετέλεσσεν.
Ἔστω κοινὰ πάθη· μηδὲν μέγα, μηδ' ὑπέροπλον.
οὐκ ἀγαθὸν πλεονάζον ἔφυ θνητοῖσιν ὄνειαρ·
ἡ πολλὴ δὲ τροφὴ πρὸς ἀμέτρους ἕλκει ἔρωτας·
ὑψαυχεῖ δ' ὁ πολὺς πλοῦτος, καὶ ἐς ὕβριν ἀέξει.
Θυμὸς ὑπερχόμενος μανίην ὀλοόφρονα τεύχει·
ὀργὴ δ' ἐστὶν ὄρεξις· ὑπερβαίνουσα δὲ, μῆνις.
Ζῆλος τῶν ἀγαθῶν, ἐσθλός· φαύλων δὲ, κακοῦργος.
τόλμα κακῶν, ὀλοή· μέγ' ὀφέλλει δ' ἐσθλὰ πονεῦντας.
σεμνὸς ἔρως ἀρετῆς, ὁ δὲ Κύπριδος, αἶσχος ὀφέλλει.
ἡδὺς ἀγανόφρων κικλήσκεται ἐν πολιήταις.
μέτρῳ μὲν φαγέειν, πίνειν καὶ μυθολογεύειν.
πάντων μέτρον ἄριστον, ὑπερβασίαι δ' ἀλεειναί.
Μὴ φθονέσῃς ἀγαθῶν ἑτάροις, μὴ μῶμον ἀνάψῃς.
ἄφθονοι Οὐρανίδαι καὶ ἐν ἀλλήλοις τελέθουσιν.
οὐ φθονέει μήνη πολὺ κρείσσοσιν ἡλίου αὐγαῖς·
οὐ χθὼν οὐρανίοις ὑψώμασι, νέρθεν ἐοῦσα·
οὐ ποταμοὶ πελάγεσσιν· ἀεὶ δ' ὁμόνοιαν ἔχουσιν.
εἰ γὰρ ἔρις μακάρεσσιν ἔην, οὐκ ἂν πόλος ἔστη.
Σωφροσύνην δ' ἀσκεῖν, αἰσχρῶν δ' ἔργων ἀπέχεσθαι.
μὴ μιμοῦ κακότητα, Δίκῃ δ' ἀπόλειψον ἄμυναν.
πειθὼ μὲν γὰρ ὄνειαρ· ἔρις δ' ἔριν ἀντιφυτεύει.
μὴ πίστευε τάχιστα, πρὶν ἀτρεκέως πέρας ὄψει.
νικᾶν εὖ ἔρδοντας ἐπὶ πλεόνεσσι καθήκει.
Καλὸν ξεινίζειν ταχέως λιταῖσι τραπέζαις,
ἢ πλείσταις θαλίαισι βραδυνούσαις παρὰ καιρόν.
Μηδέποτε χρήστης πικρὸς γένῃ ἀνδρὶ πένητι.

μηδέ τις ὄρνιθας καλιῆς ἅμα πάντας ἐλέσθω·
μητέρα δ' ἐκπρολίποις, ἵν' ἔχῃς πάλι τῆσδε νεοσσούς.
Μηδέποτε κρίνειν ἀδαήμονας ἄνδρας ἐάσῃς·
τὴν σοφίην σοφὸς ἰθύνει, τέχνην δ' ὁμότεχνος.
οὐ χωρεῖ μεγάλην διδαχὴν ἀδίδακτος ἀκούειν·
οὐ γὰρ δὴ νοέουσ' οἱ μηδέποτ' ἐσθλὰ μαθόντες.
Μηδὲ τραπεζοκόρους κόλακας ποιεῖσθαι ἑταίρους.
πολλοὶ γὰρ πόσιος καὶ βρώσιός εἰσιν ἑταῖροι,
καιρὸν θωπεύοντες, ἐπὴν κορέσασθαι ἔχωσιν·
ἀχθόμενοι δ' ὀλίγοις καὶ πολλοῖς, πάντες ἄπληστοι.
Λαῷ μὴ πίστευε· πολύτροπός ἐστιν ὅμιλος.
λαός τοι, καὶ ὕδωρ, καὶ πῦρ, ἀκατάσχετα πάντα.
Μηδὲ μάτην ἐπὶ πῦρ καθίσας μινύθῃς φίλον ἦτορ.
μέτρα δὲ τεῦχε θεοῖσι· τὸ γὰρ μέτρον ἐστὶν ἄριστον.
Γαῖαν ἐπιμοιρᾶσθαι ἀταρχύτοις νεκύεσσι.
μὴ τύμβον φθιμένου ἀνορύξῃς, μηδ' ἀθέατα
δείξῃς ἠελίῳ, καὶ δαιμόνιον χόλον ὄρσῃς.
οὐ καλὸν ἁρμονίην ἀναλυέμεν ἀνθρώποιο.
καὶ τάχα δ' ἐκ γαίης ἐλπίζομεν ἐς φάος ἐλθεῖν
λείψαν' ἀποιχομένων· ὀπίσω δὲ θεοὶ τελέθονται.
ψυχαὶ γὰρ μίμνουσιν ἀκήριοι ἐν φθιμένοισι.
πνεῦμα γάρ ἐστι θεοῦ χρῆσις θνητοῖσι καὶ εἰκών·
σῶμα δ' ἄρ' ἐκ γαίης ἔχομεν, καὶ πᾶν τόδ' ἐς αὐτὴν
λυόμενον κόνις ἐστίν· ἀὴρ δ' ἀνὰ πνεῦμα δέδεκται.
Πλούτου μὴ φείδου· μέμνησ' ὅτι θνητὸς ὑπάρχεις.
οὐκ ἔν' ἐς Αἴδην ὄλβον ἔχειν, καὶ χρήματ' ἄγεσθαι.
πάντες ἴσοι νέκυες· ψυχῶν δὲ θεὸς βασιλεύει.
κοινὰ μέλαθρα δόμων αἰώνια, καὶ πατρὶς Αἴδης·

Μὴ μείνῃς ἄγαμος, μή πως νώνυμνος ὄλησι.
δός τι φύσει κ' αὐτός· τέκε δ' ἔμπαλιν, ὡς ἐλοχεύθης
Μὴ προαγωγεύσῃς ἄλοχον σέο, τέκνα μιαίνων·
οὐ γὰρ τίκτει παῖδας ὁμοίους μοιχικὰ λέκτρα.
μητρυιῆς μὴ ψαῦε τὰ δεύτερα λέκτρα γονῆος·
μητέρα δ' ὣς, τίμα τὴν μητέρος ἴχνια βᾶσαν.
μηδὲ κασιγνήτης ἐς ἀπότροπον ἐλθέμεν εὐνήν.
μηδ' ἐπὶ παλλακίσιν πατρὸς λεχέεσσι μιγείης.
μηδὲ γυνὴ φθείρῃ βρέφος ἔμβρυον ἔνδοθι γαστρὸς,
μηδὲ τεκοῦσα κυσὶ ῥίψῃ καὶ γυψὶν ἕλωρα.
μηδ' αὖ παιδογόνον ποτὲ τέμνειν ἄρσενα κοῦρον.
μηδὲ τεῇ ἀλόχῳ ἐγκύμονι χεῖρα βάλοιο.
μηδ' ἀλόγοις ζώοισι βατήριον ἐς λέχος ἔλθοις.
μηδ' ὕβριζε γυναῖκα ἐπ' αἰσχυντοῖς χείλεσσι.
μὴ παραβῇς εὐνὰς φύσεως ἐς κύπριν ἄθεσμον.
οὐδ' αὐτοῖς θήρεσσι συνεύαδον ἄρσενες εὐναί.
μηδέ τι θηλύτεραι λέχος ἀνδρῶν μιμήσαιντο.
μηδ' ἐς ἔρωτα γυναικὸς ἅπας ῥεύσῃς ἀκάθεκτον.
οὐ γὰρ ἔρως θεός ἐστι, πάθος δ' αἴδηλον ἁπάντων.
μηδὲ κασιγνήτων ἀλόχων ἐπὶ δέμνια βαίνειν.
στέργε τεὴν ἄλοχον· τί γὰρ ἡδύτερον καὶ ἄρειον,
ἢ ὅταν ἀνδρὶ γυνὴ φρονέῃ φίλα γήραος ἄχρι,
καὶ πόσις ᾗ ἀλόχῳ, μηδ' ἐμπέσῃ ἄνδιχα νεῖκος;
μηδέ τις ἀμνήστευτα βίῃ κούρῃσι μιγείη.
Μηδὲ γυναῖκα κακὴν πολυχρήματον οἴκαδ' ἄγεσθαι,
λατρεύειν δ' ἀλόχῳ λυγρῆς χάριν εἵνεκα φερνῆς.
ἵππους εὐγενέας δίζεσθαι μὲν κατὰ οἶκον,
ταύρους δ' ὑψιτένοντας, ἀτὰρ σκυλάκων παναγρείους·
γῆμαι δ' οὐκ ἀγαθὴν ἐριδαίνομεν ἀφρονέοντες·

οὐδὲ γυνὴ κακὸν ἄνδρ' ἀπαναίνεται ἀφνεὸν ὄντα.
μηδὲ γάμῳ γάμον ἄλλον ἄγοις, ἐπὶ πήματι πῆμα.
Μηδ' ἀμφὶ κλεάνων συνομαίμοσιν εἰς ἔριν ἔλθοις.
Παισὶ δὲ μὴ χαλέπαινε τεοῖς, ἀλλ' ἤπιος ἴσθι·
ἢν δέ τι παῖς ἀλίτῃ, κωλυέτω νέα μήτηρ,
ἢ καὶ πρεσβύτατοι γενεῆς, ἢ δημογέροντες.
Μὴ μὲν ἐπ' ἄρσενι παιδὶ τρέφειν πλοκάμους ἐπὶ χαίτης·
μὴ κορυφὴν πλέξῃς, μήθ' ἅμματα λῳὰ κορύμβων.
ἄρσεσιν οὐκ ἐπέοικε κόμη, χλιδαὶ δὲ γυναιξί.
Παιδὸς δ' εὐμόρφου φρουρεῖν νεοτήσιον ὥρην.
πολλοὶ γὰρ λυσσῶσι πρὸς ἄρσενα μίξιν ἔρωτος.
παρθενικὴν δὲ φύλασσε πολυκλείστοις θαλάμοισι·
μηδέ μιν ἄχρι γάμων πρὸ δόμων ὀφθῆναι ἐάσῃς.
κάλλος δυσπήρητον ἔφυ παίδων τηκέεσσιν.
Συγγενέσι φιλότητα νέμοις, σίνιν δ' ὁμόνοιαν.
αἰδεῖσθαι πολιοκροτάφους, εἴκειν δὲ γέρουσιν
ἕδρης καὶ γεράων πάντων· γενεῇ δ' ἀτάλαντον
πρέσβυν ὁμήλικα πατρὸς ἴσαις τιμαῖσι γέραιρε.
Γαστρὸς ὀφειλόμενον δασμὸν παρέχου θεράπουσι.
δούλῳ τακλὰ νέμοις, ἵνα τοι καταθύμιος εἴη.
σίγματα μὴ γράψῃς, ἐπονειδίζων θεράποντα.
δοῦλον μὴ βλάψῃς· τι κακηγορέων πρὸς ἄνακτα.
λάμβανε καὶ βουλὴν παρὰ οἰκέτου εὖ φρονέοντος.
Ἀγνεία ψυχῆς, τοῦ σώματός ἐστι καθαρμός.
Ταῦτα δικαιοσύνης μυστήρια· τοῖα βιεῦντες
ζωὴν ἐκτελέοιτ' ἀγαθὴν μέχρι γήραος οὐδοῦ.

ΤΕΛΟΣ ΤΩΝ ΝΟΥΘΕΣΙΩΝ.

μηδεὶς μήτε λόγῳ σε παρείπῃ, μήτε τι ἔργῳ,
πρῆξαι μήτ' εἰπεῖν ὅ τι τοι μὴ βέλτερόν ἐστι·
βουλεύου δὲ πρὸ ἔργου, ὅπως μὴ μῶρα πέληται,
δειλοῦ τοι πρήσσειν τε λέγειν τ' ἀνόητα πρὸς ἀνδρός·
ἀλλὰ τάδ' ἐκτελέειν, ἅ σε μὴ μετέπειτ' ἀνιήσει.
πρῆσσε δὲ μηδὲν τῶν μὴ ἐπίστασαι, ἀλλὰ διδάσκευ
ὅσσα χρεὼν, καὶ τερπνότατον βίον ὧδε διάξεις.
Οὐδ' ὑγιείης τῆς περὶ σῶμ' ἀμέλειαν ἔχειν χρή,
ἀλλὰ ποτοῦ τε μέτρον, καὶ σίτου, γυμνασίων τε
ποιεῖσθαι· μέτρον δὲ λέγω τόδ', ὃ μή σ' ἀνιήσει,
εἰθίζου δὲ δίαιταν ἔχειν καθάρειον, ἄθρυπτον·
καὶ πεφύλαξό γε ταῦτα ποιεῖν, ὁπόσα φθόνον ἴσχει.
μὴ δαπανᾶν παρὰ καιρὸν, ὁποῖα καλῶν ἀδαήμων·
μηδ' ἀνελεύθερος ἴσθι· μέτρον δ' ἐπὶ πᾶσιν ἄριστον.
πρῆσσε δὲ ταῦθ', ἅ σε μὴ βλάψει· λόγισαι δὲ πρὸ ἔργου.
Μηδ' ὕπνον μαλακοῖσιν ἐπ' ὄμμασι προσδέξασθαι,
πρὶν τῶν ἡμερινῶν ἔργων τρὶς ἕκαστον ἐπελθεῖν·
Πῆ παρέβην; Τί δ' ἔρεξα; Τί μοι δέον οὐκ ἐτελέσθη;
ἀρξάμενος δ' ἀπὸ πρώτου ἐπέξιθι· καὶ μετέπειτα
δειλὰ μὲν ἐκπρήξας, ἐπιπλήσσεο· χρηστὰ δὲ, τέρπου.
Ταῦτα πόνει, ταῦτ' ἐκμελέτα· τούτων χρὴ ἐρᾷν σε,
ταῦτά σε τῆς θείης ἀρετῆς εἰς ἴχνια θήσει.
ναὶ μὰ τὸν ἁμετέρᾳ ψυχᾷ παραδόντα τετρακτὺν,
παγὰν ἀενάου φύσεως. ἀλλ' ἔρχευ ἐπ' ἔργον,
θεοῖσιν ἐπευξάμενος τελέσαι. τούτων δὲ κρατήσας,
γνώσῃ ἀθανάτων τε θεῶν, θνητῶν τ' ἀνθρώπων
σύστασιν, ᾗ τε ἕκαστα διέρχεται, ᾗ τε κρατεῖται·
γνώσῃ δ', ᾗ θέμις ἐστὶ, φύσιν περὶ παντὸς ὁμοίην,

ὥστε σε μήτε ἄελπτ' ἐλπίζειν, μήτε τι λήθειν.
γνώσῃ δ' ἀνθρώπους αὐθαίρετα πήματ' ἔχοντας·
τλήμονες, οἵ τ' ἀγαθῶν πέλας ὄντων οὐκ ἐσορῶσιν
οὔτε κλύουσι· λύσιν δὲ κακῶν παῦρα συνίσασι.
τοίῃ μοῖρα βροτῶν βλάπτει φρένας· ὡς δὲ κύλινδροι
ἄλλοτ' ἐπ' ἄλλα φέρονται, ἀπείρονα πήματ' ἔχοντες.
λυγρὴ γὰρ συνοπαδὸς ἔρις βλάπτουσα λέληθε
σύμφυτος, ἣν οὐ δεῖ προσάγειν, εἴκοντα δὲ φεύγειν.
Ζεῦ πάτερ, ἦ πολλῶν κε κακῶν λύσειας ἅπαντας,
εἰ πᾶσιν δείξαις, οἵῳ τῷ δαίμονι χρῶνται.
ἀλλὰ σὺ θάρσει, ἐπεὶ θεῖον γένος ἐστὶ βροτοῖσιν,
οἷς ἱερὰ προφέρουσα φύσις δείκνυσιν ἕκαστα.
ὧν εἴ σοί τι μέτεστι, κρατήσεις ὧν σε κελεύω,
ἐξακέσας, ψυχὴν δὲ πόνων ἀπὸ τῶνδε σαώσεις.
Ἀλλ' εἴργου βρωτῶν, ὧν εἴπομεν, ἔν τε καθαρμοῖς,
ἔν τε λύσει ψυχῆς κρίνων, καὶ φράζευ ἕκαστα,
ἡνίοχον γνώμην στήσας καθύπερθεν ἀρίστην.
ἣν δ' ἀπολείψας σῶμα ἐς αἰθέρ' ἐλεύθερον ἔλθῃς,
ἔσσεαι ἀθάνατος, θεὸς ἄμβροτος, οὐκ ἔτι θνητός.

AUREI PYTHAGORÆ VERSUS

QUI APUD STOBÆUM SUNT INTERPRETE HUGONE GROTIO.

V. 4. Tit. LXXIX.

Auctores generis cole, deinde & sanguine junctos.

V. 9. Tit. I.

Res has superare memento,
ingluviem, somnumque, simulque libidinis arma,
irarumque faces. Nihil adjutoribus aude
turpe aliis, solusque nihil: te discere vereri.
Justitiam factisque simul verbisque celebra.
In re vel minima peccare assuescere noli.
Omnibus esse, mori, genitis fatale memento.
Res & opes quærique solent, iterumque perire.

V. 17. Tit. CVIII.

Mortali generi quos dat fortuna dolores,
partem ferre datam, nec succensere, memento.

V. 21. Tit. III.

Plurimus humanas sermo defertur ad aures,
inde bonus, malus inde: sed his tu parce moveri,
nec cursu desiste: pati mendacia disce
leniter. Hæc vero tibi sint ante omnia curæ:
non dictis tibi, non factis persuadeat alter,
ut dicas, facias, quod rectius esset omitti.
Quæ nocitura cave: sint consilia ante labores.

V. 27. Tit. III. & IV.

Conſilio factum prævortere, ne quid aberres.
Turpia patratu patrare, nefanda profari,
ignari eſt: fac tu, nequeant quæ facta dolere,
& quod non calles nihil incipe: diſce quod uſus
exigit: hæc vitam tibi ſunt paritura beatam.

V. 32. Tit. V. & CI.

Corporis interea nunquam contemne ſalutem.
Sit modus in potu, dapibus, duroque labore:
quod doleat vitare, modus, me judice, verus.
delicias arce, contentus ſimplice victu.

ALITER.

Eſt modus, hunc ſerva, potus, dapis, atque laborum:
quem ſi noſſe cupis, modus eſt, nocitura cavere.
eſto tibi non lauta nimis, non ſordida menſa.

V. 37. Tit. XV.

Intempeſtivos ſumtus fuge: nec tamen eſto
ſordidus. In cunctis rebus modus optima res eſt.

V. 40. Tit. III.

Ne prius in dulcem declines lumina ſomnum,
quam bene perpendas ter totius acta diei,
quo prætergreſſus, quid geſtum in tempore, quid non,
lucis ab exortu ſupremam ad veſperis horam.
Triſtitiam curvis impende, & gaudia rectis.

V. 47. Excerpt. de R. N. Tit. XIII.

Per qui Biſgeminum noſtræ orſus tradere menti,
naturæ æternæ fontem.

V. 54. Tit. IV.

Nonne vides, ut ſponte ſua ſibi quisque ruinam
arceſſant? miſer heu, bona qui vicina nec audit,
nec videt. Effugium pauci novere malorum.

Μὴ προπετὴς ἐς χεῖρα, χαλίνου δ' ἄγριον ὀργήν·
πολλάκι γὰρ πλήξας ἀέκων φόνον ἐξετέλεσσεν.
Ἔστω κοινὰ πάθη· μηδὲν μέγα, μηδ' ὑπέρωπλον.
οὐκ ἀγαθὸν πλεονάζον ἔφυ θνητοῖσιν ὄνειαρ·
ἡ πολλὴ δὲ τροφὴ πρὸς ἀμέτρους ἕλκει ἔρωτας·
ὑψαυχεῖ δ' ὁ πολὺς πλοῦτος, καὶ ἐς ὕβριν ἀέξει.
Θυμὸς ὑπερχόμενος μανίην ὀλοόφρονα τεύχει·
ὀργὴ δ' ἐστὶν ὄρεξις· ὑπερβαίνουσα δὲ, μῆνις.
Ζῆλος τῶν ἀγαθῶν, ἐσθλός· φαύλων δὲ, κακοῦργος.
τόλμα κακῶν, ὀλοή· μέγ' ὀφέλλει δ' ἐσθλὰ πονεῦντας.
σεμνὸς ἔρως ἀρετῆς, ὁ δὲ Κύπριδος, αἶσχος ὀφέλλει.
ἡδὺς ἀγανόφρων κικλήσκεται ἐν πολιήταις.
μέτρῳ μὲν φαγέειν, πίνειν καὶ μυθολογεύειν.
πάντων μέτρον ἄριστον, ὑπερβασίαι δ' ἀλεειναί.
Μὴ φθονέσῃς ἀγαθῶν ἑτάροις, μὴ μῶμον ἀνάψῃς.
ἄφθονοι Οὐρανίδαι καὶ ἐν ἀλλήλοις τελέθουσιν.
οὐ φθονέει μήνη πολὺ κρείσσοσιν ἡλίου αὐγαῖς·
οὐ χθὼν οὐρανίοις ὑψώμασι, νέρθεν ἐοῦσα·
οὐ ποταμοὶ πελάγεσσιν· ἀεὶ δ' ὁμόνοιαν ἔχουσιν.
εἰ γὰρ ἔρις μακάρεσσιν ἔην, οὐκ ἂν πόλος ἔστη.
Σωφροσύνην δ' ἀσκεῖν, αἰσχρῶν δ' ἔργων ἀπέχεσθαι.
μὴ μιμοῦ κακότητα, Δίκῃ δ' ἀπόλειψον ἄμυναν.
πειθὼ μὲν γὰρ ὄνειαρ· ἔρις δ' ἔριν ἀντιφυτεύει.
μὴ πίστευε τάχιστα, πρὶν ἀτρεκέως πέρας ὄψει.
νικᾷν εὖ ἔρδοντας ἐπὶ πλεόνεσσι καθήκει.
Καλὸν ξεινίζειν ταχέως λιταῖσι τραπέζαις,
ἢ πλείσταις θαλίαισι βραδυνούσαις παρὰ καιρόν.
Μηδέποτε χρήστης πικρὸς γένῃ ἀνδρὶ πένητι.

ναυηγοὺς οἴκτειρον, ἐπεὶ πλόος ἐστὶν ἄδηλος.
χεῖρα πεσόντι δίδου· σῶσον δ' ἀπερίστατον ἄνδρα.
κοινὰ πάθη πάντων· ὁ βίος τροχός· ἄστατος ὄλβος,
πλοῦτον ἔχων, σὴν χεῖρα πενητεύουσιν ὄρεξον·
ὧν σοι ἔδωκε θεὸς, τούτων χρῄζουσι παράσχου.
ἔστω κοινὸς ἅπας ὁ βίος, καὶ ὁμόφρονα πάντα.
Τὸ ξίφος ἀμφιβαλοῦ, μὴ πρὸς φόνον, ἀλλ' ἐς ἄμυναν·
εἴθε δὲ μὴ χρῄζοις μήτ' ἔννομα, μήτ' ἀδίκως γε.
ἢν γὰρ ἀποκτείνῃς ἐχθρὸν σέο, χεῖρα μιαίνεις.
Αγροῦ γειτονέοντος ἀπόσχεο, μηδ' ἄρ' ὑπερβῇς.
μηδέ τιν' αὐξόμενον καρπὸν λώβησον ἀρούρῃς.
Εστωσαν ὁμότιμοι ἐπήλυδες ἐν πολιήταις·
πάντες γὰρ πενίης πειρώμεθα τῆς πολυπλάγκτου·
χώρη δ' οὔ τι βέβαιον ἔχει πέδον ἀνθρώποισι.
Η φιλοχρημοσύνη μήτηρ κακότητος ἁπάσης.
χρυσὸς ἀεὶ δόλος ἐστὶ καὶ ἄρχυρος ἀνθρώποισι.
χρυσὲ, κακῶν ἀρχηγὲ, βιοφθόρε, πάντα χαλέπτων,
εἴθε σε μὴ θνητοῖσι γενέσθαι πῆμα ποθεινόν.
σοῦ γὰρ ἕκητι μάχαι τε, λεηλασίαι τε, φόνοι τε,
ἐχθρὰ δὲ τέκνα γονεῦσιν, ἀδελφειοί τε συναίμοις.
Μηθ' ἕτερον κεύθοις κραδίῃ νόον, ἀλλ' ἀγορεύων·
μηδ', ὡς πετροφυὴς πολύπους, κατὰ χῶραν ἀμείβου.
Οστις ἑκὼν ἀδικεῖ, κακὸς ἀνήρ· ἀλλ' ὑπ' ἀνάγκης,
οὐκ ἐρέω τὸ τέλος· βουλὴ δ' εὐθύνεθ' ἑκάστου.
Μὴ γαυροῦ σοφίῃ, μήτ' ἀλκῇ, μήτ' ἐνὶ πλούτῳ.
εἷς θεός ἐστι σοφὸς, δυνατός θ' ἅμα, καὶ πολύολβος.
Μηδὲ παροιχομένοισι κακοῖς τρύχου τεὸν ἦτορ·
οὐκ ἔτι γὰρ δύναται τὸ τετυγμένον εἶναι ἄτυκτον.

Μὴ προπετὴς ἐς χεῖρα, χαλίνου δ' ἄγριον ὀργήν·
πολλάκι γὰρ πλήξας ἀέκων φόνον ἐξετέλεσσεν.
Ἔστω κοινὰ πάθη· μηδὲν μέγα, μηδ' ὑπέροπλον.
οὐκ ἀγαθὸν πλεονάζον ἔφυ θνητοῖσιν ὄνειαρ·
ἡ πολλὴ δὲ τροφὴ πρὸς ἀμέτρους ἕλκει ἔρωτας·
ὑψαυχεῖ δ' ὁ πολὺς πλοῦτος, καὶ ἐς ὕβριν ἀέξει.
Θυμὸς ὑπερχόμενος μανίην ὀλοόφρονα τεύχει·
ὀργὴ δ' ἐστὶν ὄρεξις· ὑπερβαίνουσα δὲ, μῆνις.
Ζῆλος τῶν ἀγαθῶν, ἐσθλός· φαύλων δὲ, κακοῦργος.
τόλμα κακῶν, ὀλοή· μέγ' ὀφέλλει δ' ἐσθλὰ πονεῦντας.
σεμνὸς ἔρως ἀρετῆς, ὁ δὲ Κύπριδος, αἶσχος ὀφέλλει.
ἡδὺς ἀγανόφρων κικλήσκεται ἐν πολιήταις.
μέτρῳ μὲν φαγέειν, πίνειν καὶ μυθολογεύειν.
πάντων μέτρον ἄριστον, ὑπερβασίαι δ' ἀλεειναί.
Μὴ φθονέσῃς ἀγαθῶν ἑτάροις, μὴ μῶμον ἀνάψῃς.
ἄφθονοι Οὐρανίδαι καὶ ἐν ἀλλήλοις τελέθουσιν.
οὐ φθονέει μήνη πολὺ κρείσσοσιν ἡλίου αὐγαῖς·
οὐ χθὼν οὐρανίοις ὑψώμασι, νέρθεν ἐοῦσα·
οὐ ποταμοὶ πελάγεσσιν· ἀεὶ δ' ὁμόνοιαν ἔχουσιν.
εἰ γὰρ ἔρις μακάρεσσιν ἔην, οὐκ ἂν πόλος ἔστη.
Σωφροσύνην δ' ἀσκεῖν, αἰσχρῶν δ' ἔργων ἀπέχεσθαι.
μὴ μιμοῦ κακότητα, Δίκῃ δ' ἀπόλειψον ἄμυναν.
πειθὼ μὲν γὰρ ὄνειαρ· ἔρις δ' ἔριν ἀντιφυτεύει.
μὴ πίστευε τάχιστα, πρὶν ἀτρεκέως πέρας ὄψει.
νικᾶν εὖ ἔρδοντας ἐπὶ πλεόνεσσι καθήκει.
Καλὸν ξεινίζειν ταχέως λιταῖσι τραπέζαις,
ἢ πλείσταις θαλίαισι βραδυνούσαις παρὰ καιρόν.
Μηδέποτε χρήστης πικρὸς γένῃ ἀνδρὶ πένητι.

μηδὲ τις ὄρνιθας καλιῆς ἅμα πάσας ἐλέσθω·
μητέρα δ' ἐκπτολίεθρος, ἵν' ἔχῃς πάλι τῆσδε νεοσσούς.
Μηδέποτε κρίνειν ἀδοκήμονας ἄνδρας ἑάσῃς·
τὴν σοφίην σοφὸς ἶθύνει, τέχνην δ' ἀμότεχνος.
οὐ χωρεῖ μεγάλην διδαχὴν ἀδίδακτος ἀκούειν·
οὐ γὰρ δὴ νέουσ' οἱ μηδέποτ' ἐσθλὰ μαθόντες.
Μηδὲ τραπεζοπόρους πολλακὶς ποιεῖσθαι ἑταίρους.
πολλοὶ γὰρ πόσιος καὶ βρώσιός εἰσιν ἑταῖροι,
καιρὸν θωπεύοντες, ἐπὴν κορέσασθαι ἔχωσιν·
ἀχθόμενοι δ' ὀλίγοις καὶ πολλοῖς, πάντες ἄπληστοι.
Λαῷ μὴ πίστευε· πολύτροπός ἐστιν ὅμιλος.
λαὸς τοι, καὶ ὕδωρ, καὶ πῦρ, ἀκατάσχετὰ πάντα.
Μηδὲ μάτην ἐπὶ πῦρ καθίσας μυθῇ φίλον ἦτορ.
μέτρα δὲ τεύχε θεοῖσι· τὸ γὰρ μέτρον ἐστὶν ἄριστον.
Γαῖαν ἐπιμοιρᾶσθαι ἀταρχύτοις νεκύεσσι.
μὴ τύμβον φθιμένου ἀνορύξῃς, μηδ' ἀθέατα
δείξῃς ἠελίῳ, καὶ δαιμόνιον χόλον ὄρσῃς.
σὺ καλὸν ἁρμονίην ἀναλυέμεν ἀνθρώποισι.
καὶ τάχα δ' ἐκ γαίης ἐλαίζομεν ἐς φάος ἐλθεῖν
λείψανα ἀποιχομένων· ἐπίσω δὲ θεοὶ τελέθουσι.
ψυχαὶ γὰρ μίμνουσιν ἀκήριοι ἐν φθιμένοισι.
πνεῦμα γάρ ἐστι θεοῦ χρῆσις θνητοῖσι καὶ εἰκών·
σῶμα δ' ἄρ' ἐκ γαίης ἔχομεν, καὶ πᾶν τόδ' ἐς αὐτὴν
λυόμενον κόνις ἐστίν· ἀὴρ δ' αὖτε πνεῦμα δεδέκται.
Πλούτου μὴ φείδου· μέμνησο ὅτι θνητὸς ὑπάρχεις.
οὐκ ἐν ἐς Ἀιδην ὅλβον ἔχειν, οὐδὲ χρήματ' ἄγεσθαι.
πάντες ἴσοι νέκυες· ψυχῶν δὲ θεὸς βασιλεύει.
καινὰ μέλαθρα δόμων αἰῶνια, καὶ πάτρης Ἀιδης·

Μὴ μείνῃς ἄγαμος, μή πως νώνυμνος ὄλησαι.
δός τι φύσει κ' αὐτός· τέκε δ' ἔμπαλιν, ὡς ἐλοχεύθης
Μὴ προαγωγεύσῃς ἄλοχον σέο, τέκνα μιαίνων·
οὐ γὰρ τίκτει παῖδας ὁμοίους μοιχικὰ λέκτρα.
μητρυιῆς μὴ ψαῦε τὰ δεύτερα λέκτρα γονῆος·
μητέρα δ' ὣς, τίμα τὴν μητέρος ἴχνια βᾶσαν.
μηδὲ κασιγνήτης ἐς ἀπότροπον ἐλθέμεν εὐνήν.
μηδ' ἐπὶ παλλακίσιν πατρὸς λεχέεσσι μιγείης.
μηδὲ γυνὴ φθείρῃ βρέφος ἔμβρυον ἔνδοθι γαστρὸς,
μηδὲ τεκοῦσα κυσὶ ῥίψῃ καὶ γυψὶν ἕλωρα.
μηδ' αὖ παιδογόνον ποτὲ τέμνειν ἄρσενα κοῦρον.
μηδὲ τεῇ ἀλόχῳ ἐγκύμονι χεῖρα βάλοιο.
μηδ' ἀλόγοις ζώοισι βατήριον ἐς λέχος ἔλθοις.
μηδ' ὕβριζε γυναῖκα ἐπ' αἰσχυντοῖς χείλεσσι.
μὴ παραβῇς εὐνὰς φύσεως ἐς κύπριν ἄθεσμον.
οὐδ' αὐτοῖς θήρεσσι συνεύαδον ἄρσενες εὐναί.
μηδέ τι θηλύτεραι λέχος ἀνδρῶν μιμήσαιντο.
μηδ' ἐς ἔρωτα γυναικὸς ἅπας ῥεύσῃς ἀκάθεκτον.
οὐ γὰρ ἔρως θεός ἐστι, πάθος δ' αἴδηλον ἁπάντων.
μηδὲ κασιγνήτων ἀλόχων ἐπὶ δέμνια βαίνειν.
στέργε τεὴν ἄλοχον· τί γὰρ ἡδύτερον καὶ ἄρειον,
ἢ ὅταν ἀνδρὶ γυνὴ φρονέῃ φίλα γήραος ἄχρι,
καὶ πόσις ᾗ ἀλόχῳ, μηδ' ἐμπέσῃ ἄνδιχα νεῖκος;
μηδέ τις ἀμνήστευτα βίῃ κούρῃσι μιγείη.
Μηδὲ γυναῖκα κακὴν πολυχρήματον οἴκαδ' ἄγεσθαι,
λατρεύειν δ' ἀλόχῳ λυγρῆς χάριν εἵνεκα φερνῆς.
ἵππους εὐγενέας δίζεσθαι μὲν κατὰ οἶκον,
ταύρους δ' ὑψιτένοντας, ἀτὰρ σκυλάκων παναγρείους·
γῆμαι δ' οὐκ ἀγαθὴν ἐριδαίνομεν ἀφρονέοντες·

οὐδὲ γυνὴ κακὸν ἄνδρ' ἀπαναίνεται ἀφνεὸν ὄντα.
μηδὲ γάμῳ γάμον ἄλλον ἄγοις, ἐπὶ πήματι πῆμα.
Μηδ' ἀμφὶ κτεάνων συνομαίμοσιν εἰς ἔριν ἔλθοις.
Παισὶ δὲ μὴ χαλέπαινε τεοῖς, ἀλλ' ἤπιος ἴσθι·
ἢν δέ τι παῖς ἀλίτῃ, κωλυέτω υἱέα μήτηρ,
ἢ καὶ πρεσβύτατοι γενεῆς, ἢ δημογέροντες.
Μὴ μὲν ἐπ' ἄρσενι παιδὶ τρέφειν πλοκάμους ἐπὶ χαίτης·
μὴ κορυφὴν πλέξῃς, μήθ' ἅμματα λοξὰ κορύμβων.
ἄρσεσιν οὐκ ἐπέοικε κόμη, χλιδαὶ δὲ γυναιξί.
Παιδὸς δ' εὐμόρφου φρουρεῖν νεοτήσιον ὥρην.
πολλοὶ γὰρ λυσσῶσι πρὸς ἄρσενα μίξιν ἔρωτος.
παρθενικὴν δὲ φύλασσε πολυκλείστοις θαλάμοισι·
μηδέ μιν ἄχρι γάμων πρὸ δόμων ὀφθῆναι ἐάσῃς.
κάλλος δυστήρητον ἔφυ παίδων τοκέεσσιν.
Συγγενέσι φιλότητα νέμοις, ὁσίην θ' ὁμόνοιαν.
αἰδεῖσθαι πολιοκροτάφους, εἴκειν δὲ γέρουσιν
ἕδρης καὶ γεράων πάντων· γενεῇ δ' ἀτάλαντον
πρέσβυν ὁμήλικα πατρὸς ἴσαις τιμαῖσι γέραιρε.
Γαστρὸς ὀφειλόμενον δασμὸν παρέχου θεράπουσι.
δούλῳ τακτὰ νέμοις, ἵνα τοι καταθύμιος εἴη.
στίγματα μὴ γράψῃς, ἐπονειδίζων θεράποντα.
δοῦλον μὴ βλάψῃς, τι κακηγορέων πρὸς ἄνακτα.
λάμβανε καὶ βουλὴν παρὰ οἰκέτου εὖ φρονέοντος.
Αγνείη ψυχῆς, τοῦ σώματός ἐστι καθαρμός.
Ταῦτα δικαιοσύνης μυστήρια· τοῖα βιεῦντες
ζωὴν ἐκτελέοιτ' ἀγαθὴν μέχρι γήραος οὐδοῦ.

ΤΕΛΟΣ ΤΩΝ ΝΟΥΘΕΣΙΩΝ.

PSEUDO - PHOCYLIDIS VERSUS

QUI APUD STOBÆUM SUNT INTERPRETE HUGONE GROTIO.

V. 2. Tit. XII.

Nectere parce dolos.

V. 5. Tit. XII.

Vera loqui ſemper, falſis abſiſtere cura.

V. 10. Tit. XII.

Vera loqui, nunquam teſtari falſa memento.

V. 11. Tit. XI.

Fidem ſemper ſervare memento.

V. 43. Tit. III.

Nec tibi mens aliud condat, quam lingua profatur.

V. 47. Tit. III.

Ne tibi cor inflent ſapientia, robur, opesve.
Unus enim Deus eſt ſapiens, divesque potensque.

V. 53. Tit. V.

Sume tibi affectus medios, nec grandia quære:
nam quidquid nimium eſt in nullos ſerviet uſus,
immodicæque dapes vitiis alimenta miniſtrant.

V. 61. Tit. V.

Pulcher amor recti; Veneris, ſine crimine non eſt.

V. 63. Tit. V.

Eſſe, loqui, potare, ſuo ſtent omnia fine:
optima res modus eſt: hunc tranſiliiſſe nocebit.

V. 65. Tit. XXXVIII.

Alterius lætis noli macreſcere rebus.
Invidia cœlum vacat & gens tota Deorum:
non Phœbi radiis majoribus invida Phœbe;
non terra inferior cœli laquearibus altis;
non amnes pelago: ſed habent hæc omnia pacem.

V. 71. Tit. V.

Caſta tibi placeant: factis te turpibus arce.

V. 81. Tit. IV.

Judicis arbitrium ignaris permittere noli:
doctrinam doctus regit, artem conſcius artis.
Non capit indoctus ſublimia doctrinarum.
Qui didicere boni nil, mens obbrutuit illis.

V. 105. Tit. CXIX.

Omnia mors æquat. Solus Deus imperat umbris:
& tam pauperibus ſedes quam ditibus una eſt.

V. 116. Tit. III.

Telum homini ratio, ferro vel acutius ipſo.
Nam Deus inſevit cunctis animantibus arma:
hinc avibus pennæ celeres, vis tanta leoni,
ſpicula ſunt apibus, ſunt & ſua cornua tauris,
munimenta ſui. Aſt homini mens ſola relicta eſt.
Illa autem princeps ſapientia, quam Deus afflat.
Bellipotentibus antiſtant ſapientipotentes.
Rura, rates, urbes ſapientia ſola gubernat.

V. 203. Tit. V.

Liminibus thalami natas arcete, parentes,
nec ſecus innuptum ſinite extra clauſtra vagari:
nam tenerum pudor, & gravis eſt cuſtodia formæ.

ΝΑΥΜΑΧΙΟΥ

ΓΑΜΙΚΑ ΠΑΡΑΓΓΕΛΜΑΤΑ.

Καλὸν μὲν δέμας ἀγνὴν ἔχειν, ἄδμητά τε μίμνειν
παρθενικὴν, καθαροῖσί τ' ἀεὶ μελεδήμασι χαίρειν,
μήτε βαρυτλήτων λαγόνων περὶ φόρτον ἄγουσαν,
μήτε πόνον τρομέουσαν ἀγάσσονον Εἰλειθυίης,
ἀλλ' ἧσθαι βασίλειαν ἀφαυρῶν θηλυτεράων,
ψυχῆς ὄμμα φαεινὸν ὑπὲρ βιότοιο χέουσαν,
ἔνθα γάμοι μεδεοὶ καὶ ἀληθέες, ἔνθα μιγεῖσα
θεσπεσίοις ἐπέεσσι νοήματα φαιδίμα τίκτει.
εἰ δέ σε καὶ ξυνοῖο πόθος βιότοιο κιχάνοι,
καὶ τοῦτο προδαεὶς ἐρέω, πῶς χρή σε περῆσαι
τὸν πλοῦν, ὡς φασιν, τὸν δεύτερον ἔμφρονι θυμῷ.
Εσλω σοι πόσις οὗτος, ὃν ἂν κρίνωσι τοκῆες.
κἠν μὲν ἔῃ πλουτοῦς, σὺ μακαρτάτη· εἰ δέ κεν ἄλλως
ἀνέρα μοιρήσαιο, φέρειν καὶ τοῦτον ἀνάγκη.
ἀλλ' ἢν μέν τις σοι πεπνυμένος, ὅ τί κεν εἴπῃ,
πείθεο· μηδ' ἔσλω βίος ἄνδιχα. γίγνεο δ' αὐτῷ
μειλιχίη, καὶ μᾶλλον ὅταν τι ἓ κῆδος ἱκάνῃ.
ἀνδρὶ γὰρ ἀσχαλόωντι παραίφασίς ἐστιν ἄκοιτις.
λεῖπε δέ οἱ τὰ θύρηφι, τὰ καὶ δύνασαι πονέεσθαι·
σοὶ δ' οἰκωφελίη μελέτω, μέγαρόν τε φυλάσσειν.
μηδέ μιν ἐξερέεινε, τὰ μὴ θέμις ἐστὶ γυναῖκας
ἴδμεναι· εἰ δ' αὐτός σ' ἐθέλει συμφράδμονα θέσθαι,
σύνθεο μὲν τάχα μύθῳ, ἀμείβεο δ' ὀψὲ, σὺν αὐτῷ

φραζομένη, καὶ μηδὲν ὑπίσχεο, μηδὲ κέλευε
σῇ ῥέζειν ἰότητι· τὸ γὰρ τέλος ἐστὶν ἀφαυρόν.
κουρίδιος πινυτῇ πόσις ἄρκιος, οὐδέ τ' ἐκείνην
δεύτερος ἀθρήσει λεχέων ἔπι γυμνωθεῖσαν.
πρῶτα μὲν ἀφραίνοντος ἀνάσχεο, καὶ γὰρ ἀνάγκη.
πολλάκι που καὶ νοῦσον ἀνάσχεο κηδομένη περ.
ἴσχεο δ' ἐν στέρνοις τὰ σὰ κήδεα, μηδ' ἀγόρευε
πᾶσιν ὅσα πρήσσει, μηδ' ἔννεπε πάντα τοκεῦσι.
μούνη δ' ἀφραδέοντα πινυσσέμεν, ἀλλὰ κατ' αἶσαν.
καὶ πινυτὸν δεδάηκ' ἐρεθιζέμεν ἀνέρα λώβη·
πολλάκι δ' ἤπιος ἄνδρα καὶ ἄφρονα μῦθος ἔθελξεν.
εἰ δ' ὀλοοῖς ἑτάροισιν ἐφεσπόμενος κακὸς εἴη,
μὴ σὺ μὲν ἀντιβίην κείνου, τέκος, εἰς ἔριν ἔλθῃς·
ἀλλ' ἑτάρους ὄτρυνε μετὰ σφίσι νείκεα βάλλειν.
ῥηϊδίη δ' ὁδὸς ἥδε διακρῖναι φιλότητα
λευγαλέην, ἑτάροις δὲ φίλον ἀγαθοῖσι γενέσθαι
σῇ πινυτῇ. τίς γάρ κεν ἑκὼν φίλον ἄφρονα θεῖτο;
καὶ σὺ μὲν ὣς φίλον ἄνδρα καὶ ἀτρεκέως ἀγάπαζε.
γνώτω δ' ἀμφαδίην καὶ σὸς πόσις, ὅττι γε τέκνα
ἐκ θυμοῦ φιλέεις· ἐπεὶ οὔ τι γε τοῖος ἐτύχθη
οἷος ἔχειν φιλότητα, καὶ ἤθεα πιστὰ δαῆναι.
παρθενικὴ σὺ δ' ἄκουε, τά σε χρὴ πάντα φυλάσσειν.
μήτε φιλομμειδὴς μάλα γίγνεο, μήτε κατηφής.
μήτ' ἔσο πάμπαν ἀεργὸς, ἅλις δ' ἔχε καὶ πονοῦ ἔργον.
μήτε κακὴ δμώεσσι τεοῖς ἔσο· μήτε μάλ' ἐσθλὴ
φαίνεο. ῥηΐτεροι γὰρ ἀεί που πῆμα φέρονται.
θάρσεϊ δειδιότων μάλ' ἐπικρατέουσιν ἄνακτες.
ὀθνείων φιλότητας ἀναίνεο, πρίν κεν ἀπ' ἄλλων

εἰδείης ἐτύμως μελεδήματα καὶ νόον αὐτῶν.
μήτε γραῦν ποτὲ σοῖσι κακὴν δέξαιο μελάθροις.
πολλῶν γρῆες ἔπερσαν ἐΰκτιτα δώματα φώτων.
μηδὲ μὲν ἀκριτόμυθον ἑταιρίσσαιο γυναῖκα.
κεδνὰ κακοὶ φθείρουσι γυναικῶν ἤθεα μύθοι.
μὴ σύ ποτε χρυσῷ περιμαίνεο, μήτ' ἐπὶ δειρῆς
πορφυρέην ὑάκινθον ἔχοις, ἢ χλωρὸν ἴασπιν.
χρυσός τοι κόνις ἐστὶ, καὶ ἄργυρος· οἱ δὲ καὶ αὐτοὶ
λᾶες ἐπὶ ῥηγμῖνι πολυψηφῖδι θαλάσσης.
πολλοὶ δ' ἐῤῥίφαται ποταμῶν παρὰ χείλεσιν αὔτως.
εἵματα δ' εἰναλίης ἐρυθαίνεται αἵματι κόχλου·
τοῖς ἔπι φυσιόωσιν ἀλίφρονες. ἀλλὰ σὺ κόσμου,
παρθένε, τηϋσίου μὴ δεύεο, μηδὲ κατόπτρῳ
χειρὶ διακρίνουσα τεὴν αὐγάζεο μορφὴν,
μηδὲ κόμης περίαλλα πολυσχιδέας πλέκε σειρὰς,
μηδὲ μέλαινε τεοῖσιν ὑπὸ βλεφάροισιν ὀπωπάς.
οὐ γὰρ θηλυτέραις φύσις ὤπασεν ἡμιτέλεστον
μορφὴν, ὄφρα καὶ ἄλλα περὶ χροΐ τεχνήσαιντο.
πῶς δ' ἂν, κοῦρα, δύναιο δαήμονι φωτὶ φανῆναι,
θνητὸν ἐφημερίῃ κομιδῇ χρόα ποικίλλουσα;
ἐξ ἑτέρης ἑτέρην σε, καὶ ἄλλην ἄλλοτε λεύσσω,
φαινομένην πολλῇσι μίαν μορφῇσι γυναῖκα.

NAUMACHII
NUPTIALIA MONITA
H. GROTIO INTERPRETE.

Pulchra quidem res eſt intacta in corpore caſto
virginitas, animi ſanctis exercita curis;
quæ nec onuſta malis trahit ilia feſſa laborum,
ſæva nec immitis Lucinæ tela tremiſcit.
Hanc ſectata viam, veluti Dea, cœtibus exſtans
femineis, trans vitam humilem ſua lumina mittit,
vera jugantur ubi connubia, fœtaque ſanctis
vocibus interno gaudet mens conſcia partu.
Quod ſi vita tibi placet hoſpita, providus horum
quæ ſors iſta trahit, monitis te ducere pergam,
ut portum curſu liceat tenuiſſe ſecundo.

Is tibi ſit conjunx, quem dilegere parentes.
Si fuerit ſapiens, macta eſto hoc munere cœli:
ſin minus, hunc etiam ferre ac tolerare neceſſe eſt.
Si tibi vir prudens aliquid præceperit, audi,
nec tibi ſit diſcors ſtudium. Solare maritum
blanda, ſed inprimis verſant quum pectora curæ;
quippe viro triſti conjunx eſt dulce levamen.
Quicquid agendum extra eſt, & res quæcunque virorum,
illi cede: domus tibi ſit cuſtodia cordi.
Quicquid non recte ſcit femina, quærere noli.
Sin te conſilium ſociam velit eſſe ſuorum,
ſis voces audire celer, ſed reddere tarda,
diſpice cunctando. Nihil illum hortere rogeſve
arbitrio feciſſe tuo: res plena periculi eſt.

Quæ ſapit, illa ſatis primos ſibi credat amores,
nec velit unquam oculis ſpectari nuda ſecundis.
Si videas peccare virum, fer; (ferre neceſſe eſt)
& tacitum cela, multum licet anxia, vulnus.
Pectore conde malum. Quid agat, vulgare caveto,
vir tuus, idque ipſos malis neſcire parentes.
Ipſa mone errantem, ſed quum molliſſima fandi
tempora. Sæpe bonos irritant aſpera verba,
& duros mulcere datur ſermone benigno.
Si flectat pravis conjunx tuus uſus amicis
in pravum mores, tu ne ſere jurgia contra:
ipſos inter ſe potius committe ſodales:
nec tibi, ſi ſapias, morboſum abrumpere fœdus,
atque ad amicitias potiores vertere mentem,
durum adeo. Quis ſponte malis lætetur amicis?
Mendax abſit amor; tu puro corde maritum
dilige: tum quanta tibi ſint ſua pignora curæ
conſpiciat conjunx: nec erit tam ferreus, ut non
& conſtante fide & ſtabili tangatur amore.
Hæc quoque ſint, virgo, memori tibi mente repoſita.
Nec nimia in riſum, triſti nec nubila vultu,
otia defugiens, moderatos ſume labores.
Nec duro imperio famulos preme, nec tamen illis
te dederis facilem: patet indulgentia damnis:
ſecuros dominos metus & reverentia præſtant.
Externas fuge amicitias, niſi cognita quorum
ſint ſtudia & mores & vitæ totius ordo.
Improba quæ ſit anus, ſubeat tua tecta caveto:
ſtantes ſæpe domos vertit maleſuada ſenectus.
Nec ſociam multi quæ ſit ſermonis adopta:
nam mala femineos perdunt conſortia mores.
Nec gravis incedas auro, nec jaſpide fulva

impedire collum, vel purpureo hyacintho.
Argentum atque aurum nihil eſt, niſi gleba. Lapilli,
quiſquiliæ, & fluctus ſunt purgamenta marini,
qualia flumineæ ſunt multa in margine ripæ.
At, qua lana rubet, ſanies de murice fluxit.
His ſeſe oſtentat veſana ſuperbia: tu cur
ornamenta foris cupias adſciſcere non eſt,
mirarive tuam ſpeculo ſub judice formam,
aut ſuggeſta comæ variis componere nodis,
aut oculos nigrore, genas aut pingere fuco.
Non ita femineum corpus natura creavit,
ut partem ipſa daret, pars exigeretur ab arte.
Nam quî ſuſtineas ſapientis ob ora venire,
alternis varians corpus mortale figuris?
diſcolor, ipſa tibi contraria, cui nova rurſus
& nova forma placet, nunquam potes una videri.

ΕΚ ΤΩΝ ΛΙΝΟΥ.

I.

Φράζεο δὴ, σταυδὴν ἐνιυνάμενος δὲ ἀκουῆς
μύθων ἡμετέρων, ἀτρεκέως περὶ παιδὸς ἀληθῆ,
κῆρας ἀπωσάμενος πολυκήμονας, αἵ τε βεβήλων
ἔχλον αἰσλῶσαι, ἄταις περὶ πάντα πεδῶσι
παντοίαις, μορφῶν χαλεπῶν ἀπατήματ' ἔχουσαι·
σὰς μὲν ἀπὸ ψυχῆς εἴργειν φυλακαῖσι νόσιο.
οὗτος γάρ σε καθαρμὸς ἀπ' ἀμπλακιῶν ὀσιώσει,
εἴ κεν ἀληθείῃ μισῇς ὅλον γένος αὐτῶν.
νηδὺν μὲν πρώτιστ' ἀίσχρῶν δώτειραν ἀπάντων,
ἣν ἐπιθυμία κνιοχεῖ μάργοισι χαλινοῖς.

II.

Ελπεσθαι χρὴ πάντ', ἐπεὶ οὐκ ἔστ' οὐδὲν ἄελπτον.
ῥᾴδια πάντα θεῷ τελέσαι, καὶ ἀνήνυτον οὐδέν.

LINI

H. GROTIO INTERPRETE.

I.

Certius ut veri poſſis inſiſtere callem,
imbue ſollicitas noſtris ſermonibus aures,
ut procul immanes Furias de pectore pellas,
quæ pœnis vincire ſolent genus omne profanum,
indutæ varias mendaci corpore formas:
has arcere vigil mentis cuſtodia debet:
hoc etenim te rite ſacrum luſtrale piabit,
si potes ex animo peſtes odiſſe nefandas,
quarum prima, malis, & maxima cauſa, voluptas,
quam laxis agitat frænis furioſa cupido.

II.

Omnia ſunt ſperanda, nihil ſperare negatum:
nam nihil eſt, quod non valeat divina poteſtas.

ΠΑΝΥΑΣΙΔΟΣ ΑΛΙΚΑΡΝΑΣΣΕΩΣ.

I.

Ξειν' ἄγε δὴ καὶ πῖν' · ἀρετή νυ τις ἔσλι καὶ αὕτη,
ὅς κ' ἀνδρῶν πολὺ πλεῖσον ἐν εἰλαπίνῃ μέθυ πίνῃ
εὖ καὶ ἐπισταμένως, ἅμα τ' ἄλλον φῶτα κελεύῃ.
ἶσον θ' ὅς τ' ἐν δαιτὶ καὶ ἐν πολέμῳ θοὸς ἀνὴρ
ὑσμίνας διέπων ταλαπενθέας, ἔνθα τε παῦροι
θαρσαλέοι τελέθουσι, μένουσί τε θοῦρον Ἄρηα·
τοῦ κεν ἐγὼ θείμην ἶσον κλέος, ὅς τ' ἐνὶ δαιτὶ
τέρπηται πάρεών, ἅμα τ' ἄλλον λαὸν ἀνώγῃ.
οὐ χάρ μοι ζώειν γε δοκεῖ βροτός, ἠὲ βιώναι
ἀνθρώποιο βίον ταλασίφρονος, ὅς τις ἀπ' οἴνου
θυμὸν ἐρητύσας, πίνει ποτὸν ἄλλο νεόφρων.
οἶνος γὰρ πυρὶ ἶσον ἐπιχθονίοισιν ὄνειαρ,
ἐσθλόν, ἀλεξίκακον, πάσης συνοπηδὸν ἀοιδῆς.
ἐν μὲν γὰρ θαλίης ἱερὸν μέρος, ἀγλαΐης τε,
ἐν δὲ χοραιτυπίης, ἐν δ' ἱμερτῆς φιλότητος.
τῷ σε χρὴ παρὰ δαιτὶ δεδεγμένον εὔφρονι θυμῷ
πίνειν, μηδὲ βορῆς κεκορημένον, ἠύτε γῦπα,
ἧσθαι πλημμύροντα, λελησμένον εὐφροσυνάων.

II.

Οἶνος δὲ θνητοῖσι θεῶν πάρα δῶρον ἄριστον,
ἀγλαός, ᾧ πᾶσαι μὲν ἐφαρμόζουσιν ἀοιδαὶ,
πάντες δ' ὀρχηθμοὶ, πᾶσαι δ' ἑταῖραι φιλότητες·
πάσας δ' ἐκ κραδίης ἀνδρῶν ἀλαπάζει ἀνίας
πινόμενος κατὰ μέτρον· ὑπὲρ μέτρον δὲ χερείων.

III.

Τοῦ κεράσας κρητῆρα μέγαν χρυσοῖο φαεινὸν,
σκύπφους αἰνύμενος θαμέας ποτὸν ἡδὺν ἔπινε.

ΡΙΑΝΘΥ.

Ἦ ἄρα δὴ μάλα πάντες ἁμαρτίνοοι πελόμεσθα
ἀνθρώποι, φέρομεν δὲ θεῶν ἑτερόῤῥοπα δῶρα
ἀφραδέϊ κραδίῃ. βιότοιο μὲν ὅς κ' ἐπιδευὴς
στρωφᾶται, μακάρεσσιν ἐπὶ ψόγον αἰνὸν ἰάπτει,
ἀχνύμενος· σφετέρην δ' ἀρετὴν καὶ θυμὸν ἀτίζει,
οὐδέ τι θαρσαλέος νοέειν ἔπος, οὐδέ τι ῥέξαι,
ἐῤῥιγὼς, ὅταν ἄνδρες ἐχεκτέανοι παρέωσι·
καί οἱ θυμὸν ἔδουσι κατηφείη καὶ ὀϊζύς.
ὃς δέ κεν εὐοχθῇσι, θεὸς δ' ἐπὶ ὄλβον ὀπάζῃ
καὶ πολυκοιρανίην, ἐπιλήθεται οὕνεκα γαῖαν
ποσσὶν ἐπιστείβει, θνητοὶ δέ οἱ εἰσὶ τοκῆες.
ἀλλ' ὑπεροπλίῃ καὶ ἁμαρτωλῇσι νόοιο
ἶσα Διὶ βρομέει, κεφαλὴν δ' ὑπὲρ αὐχένας ἴσχει,
καί περ ἐὼν ὀλίγος· μνᾶται δ' εὔπηχυν Αθήνην,
ἠέ τιν' ἀτραπιτὸν τεκμαίρεται Οὔλυμπόνδε,
ὥς κε μετ' ἀθανάτοις ἐναρίθμιος εἰλαπινάζῃ.
ἡ δ' Ατη ἁπαλοῖσι μετατρωχῶσα πόδεσσιν
ἄκρῃς ἐν κεφαλῇσιν ἀνώϊστος καὶ ἄφαντος,
ἄλλοτε μὲν γραίῃσι νεωτέρῃ, ἄλλοτε δ' αὖτε
ὁπλοτέρῃσι γρῆυς ἐφίσταται ἀμπλακίῃσι,
Ζηνὶ θεῶν κρείοντι, Δίκῃ τ' ἐπίηρα φέρουσα.

ΕΥΗΝΟΥ ΠΑΡΙΟΥ.

I.

Παλαιῶς ἀνθιλέγειν μὲν ἔθος περὶ παντὸς ὁμοίως·
ὀρθῶς δ' ἀνθιλέγειν, οὐκ ἔτι τοῦτ' ἐν ἔθει.
καὶ πρὸς μὲν τούτους ἀρκεῖ λόγος εἷς ὁ παλαιός·
» Σοὶ μὲν ταῦτα δοκοῦντ' ἐστὶν, ἐμοὶ δὲ τάδε. »

II.

Τοὺς ξυνετοὺς δ' ἂν τις πείσειε τάχιστα λέγων εὖ,
ὥσπερ καὶ ῥᾴστης εἰσὶ διδασκαλίας.

III.

Πρὸς σοφίᾳ μὲν ἔχειν τέλμαν, μάλα σύμφορόν ἐστι·
χωρὶς δὲ, βλαβερὴ, καὶ πακότητα φέρει.

IV.

Πολλάκις ἀνθρώπων ὀργὴ νόον ἐξεκάλυψε
κρυπτόμενον, μανίας πουλὺ χερειότερον.

V.

Φημὶ πολυχρονίην μελέτην ἔμεναι, φίλε· καὶ δὴ
ταύτην ἀνθρώποισι τελευτῶσαν φύσιν εἶναι.

ΕΚ ΤΩΝ ΚΑΛΛΙΜΑΧΟΥ.

I.

Ὤμοσεν. ἀλλὰ λέγουσιν ἀληθέα, τοὺς ἐν ἔρωτι
ὅρκους μὴ δύνειν οὔατ' ἐς ἀθανάτων.

II.

Καὶ γὰρ ἐγὼ τὰ μὲν ὅσσα καρήατι τῆμος ἔδωκα,
Ξάνθε, σὺν εὐόδμοις ἄβρα λίπη σταφάνοις,
ἄπνοα πάνθ' ἐγένοντο παραχρῆμ'· ὅσσα τ' ὀδύλων
ἔνδοθι, νειαίραν τ' εἰς ἀχάριστον ἔδυ,
κοὐ τῶν οὐδὲν ἔμεινεν ἐς αὔριον. ὅσσα δ' ἀκουσᾶς
εἰσεδέμην, ἔτι μοι μοῦνα παρῃσὶ τάδε.

III.

Αἰεὶ τοῖς μίκκοις μίκκα δίδου σὺ θεοί.

ΕΡΑΤΟΣΘΕΝΟΥΣ ΚΥΡΗΝΑΙΟΥ.

Οἶνός τοι πυρὶ ἶσον ἔχει μένος, εὖτ' ἂν ἐς ἄνδρα
ἔλθῃ· κυμαίνει δ', οἷα Λίβυσσαν ἅλα
Βοῤῥᾶς ἠὲ Νότος· τὰ δὲ καὶ κεκρυμμένα φαίνει
βυσσόθεν, ἐκ δ' ἀνδρῶν πάντ' ἐτίναξε νόον.

ΜΕΝΕΚΡΑΤΟΥΣ ΣΑΜΙΟΥ.

I.

Γῆρας ἐπὰν μὲν ἀπῇ, πᾶς εὔχεται· ἢν δέ ποτ' ἔλθῃ,
μέμφεται· ἔστι δ' ἀεὶ κρεῖσσον ὀφειλόμενον.

II.

Εἴ τις γηράσας ζῆν εὔχεται, ἄξιός ἐστι
γηράσκειν πολλὰς εἰς ἐτέων δεκάδας.

ΠΟΣΕΙΔΙΠΠΟΥ.

Ποίην τις βιότοιο τάμῃ τρίβον; εἰν ἀγορῇ μὲν
νείκεα καὶ χαλεπαὶ πρήξιες· ἐν δὲ δόμοις
φροντίδες· ἐν δ' ἀγροῖς κακμάτων ἅλις· ἐν δὲ θαλάσσῃ
τάρβος. ἐπὶ ξείνης δ', ἢν μὲν ἔχῃς τι, δέος·
ἢν δ' ἀπορῇς, ἀνιηρόν. ἔχεις γάμον; οὐκ ἀμέριμνος
ἔσσεαι. οὐ γαμέεις; ζώῃ ἐρημότερος.
τέκνα, πόνοι· πήρωσις, ἄπαις βίος. αἱ νεότητες
ἄφρονες· αἱ πολιαὶ δ' ἔμπαλιν ἀδρανέες.
ἦν ἄρα τοῖνδε δυοῖν ἑνὸς αἵρεσις, ἢ τὸ γενέσθαι
μηδέποτ', ἢ τὸ θανεῖν αὐτίκα τικτόμενον.

ΜΗΤΡΟΔΩΡΟΥ

ΕΚ ΤΟΥ ΕΝΑΝΤΙΟΥ.

Παντοίην βιότοιο τάμοις τρίβον. εἰν ἀγορῇ μὲν
κύδεα καὶ πινυταὶ πρήξιες· ἐν δὲ δόμοις
ἀφροσύνη· ἐν δ' ἀγροῖς Φύσιος χάρις· ἐν δὲ θαλάσσῃ
κέρδος. ἐπὶ ξείνης, ἢν μὲν ἔχῃς τι, κλέος·
ἢν δ' ἀπορῇς, μόνος οἶδας. ἔχεις γάμον; οἶκος ἄριστος
ἔσσεται· οὐ γαμέεις; ζῇς ἔτ' ἐλαφρότερον.
τέκνα, πόθος· ἄφρονίς ἄπαις βίος. αἱ νεότητες
ῥωμαλέαι· πολιαὶ δ' ἔμπαλιν εὐσεβέες.
οὐκ ἄρα τῶν δισσῶν ἑνὸς αἵρεσις, ἢ τὸ γενέσθαι
μηδέποτ', ἢ τὸ θανεῖν. πάντα γὰρ ἐσθλὰ βίου.

PANYASIDIS HALICARNASSÆI

INTERPRETE H. GROTIO.

I.

Quin bibis, ô hospes? non est hæc infima virtus,
appositis dapibus calices educere multos
artis ad ingenium, atque alios ad pocla vocare.
Et mensa pariter robur spectatur & armis:
namque ut confertos ductor ruit acer in hostes,
quamvis late alii trepident & bella paveſcant:
talis & ille mihi (levior nec gloria) lætus
qui conviva sedens alios ad gaudia cogit.
Ille mihi vita penitus caruisse videtur,
aut certe minime vitalem ducere vitam,
qui vinum fugiens aliis se potibus implet.
Prima hominum generi data sunt bona, flamma merumque.
Pulsa mero longe cedunt mala: carmina vivunt.
Namque sui partem vino tribuere venustas,
& jocus, & festivus amor, mollesque choreæ.
Mente igitur grata Bacchi complectere munus,
& bibe, ne ventrem stipans dape, vulturis instar,
assideas mensæ, lætæ dulcedinis expers.

RHIANI

CARMEN

H. GROTIO INTERPRETE.

Dedita gens vitiis homines sumus, ipsaque Divûm
munera, & alternas sortes corrumpimus, ante
corruptis animis. Hîc quem gravis urget egestas
innumera in superos audet convicia, mœsto
corde fremens: premit & vires animique vigorem
degener: hunc aliquid facere aut memorare parantem
impediunt segnisque pudor vultusque potentum:
mœror edax, pavidæque habitant in pectore curæ.
Est alius, cui divitias, cui nobile regnum
dat Deus; hîc vix se terris incedere credit,
vix se mortali meminit de sanguine natum,
tantum corda tument: parvus licet, erigit altum
suppositâ cervice caput: fulmenque Tonantis
jam sibi, jam thalamos audet spondere Minervæ:
aut fertur sublime, viamque affectat Olympo,
dulcibus ut possit mensis accumbere Divûm.
Interea, sperata prius spectataque nulli,
lentos certa gradus, sedet ipso in vertice Pœna,
& vel anum simulans culpis juvenilibus instat,
vel culpas sequitur veteres, mentita puellam,
Justitiæ magnique Jovis mandata capessens.

EVENI PARII
AB HUGONE GROTIO CONVERSA.

I.

Sunt quibus is mos eſt, nullo ut diſcrimine contra
dicere, non etiam dicere recta velint.
His ego cenſuerim vetus hoc debere reponi:
„Illa tibi placeant, dum magis iſta mihi.„

II.

Rem bene ſi dicas, prudentes flectere paucis
eſt tibi: ſunt etenim ductilis ingenii.

III.

Audere egregium eſt atque utile, ſi ſapere adſit:
abjunctum clades & mala ferre ſolet.

IV.

Ira & quæ penita cordis ſub ſede latebant,
tormentum gravius quam furor, exterebrat.

E CALLIMACHI
ELEGIA
FRAGMENTUM AB H. GROTIO CONVERSUM.

II.

Infudi quæcunque meis unguenta capillis,
& quæ temporibus florea ſerta dedi,
omnia nunc ſine honore jacent: nec tradita quæ ſunt
dentibus, ingratus quæ ſibi venter habet,
altera lux novit. Sed ſi qua fidelibus hauſi
auribus, hæc mecum non peritura manent.

ERATOSTHENIS
ELEGI AB H. GROTIO CONVERSI.

Tantundem flammæ vinum valet: atque ita verſat
quem ſubiit, Libycum ceu mare fert Aquilo,
aut Notus imbricitor. Mentis ſecreta recludit,
ex imis animum ſedibus excutiens.

POSIDIPPI ET METRODORI
DE VITÆ INCOMMODIS ET COMMODIS CARMINA
INTERPRETE RAYMUNDO CUNICHIO.

Quod mihi jam vitæ placeat genus? & fora fervent
litibus, & curis mœret onuſta domus.

Rura labor, terror maris insidet. Urbe paterna
si procul externos mens sit adire lares,
ditem anget graviter servanda pecunia, egentem
nuda & inops anget pauperies gravius.
Duxeris uxorem; curarum millia duces
multa domum: nolis ducere; solus eris.
Sit proles; curis patrem enecet: orbus at idem,
mancus eris, ceu sit pars tibi demta tui.
Mente caret juvenis: postquam sapientia venit
sera, sibi queritur genua labare senex.
Et vitam optamus? multo est fors optima, nunquam
vel nasci, primo vel periisse die.

Quod mihi non vitæ placeat genus? & fora laudem,
& requiem fessa præbet amica domus.
Rura petis; animos oblectant rura: per altum
is mare; longinquo a litore lucra refers.
Quum peregre es, dives, poteris clarescere: pauper,
pauperiem solus noveris ipse tuam.
Duxeris uxorem; gnatis angebere: cælebs
si fueris, nullo colla premere jugo.
Dulce patri gnati circum oscula; sed tamen orbi
patris sollicito corda timore vacant.
Et senium, & viridem possum laudare juventam:
nam juvenis præstat robore, mente senex.
Et vitam culpas? vitæ genus elige quodvis;
quippe vides multis omnia plena bonis.

ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ

ΤΜΝΟΣ ΕΙΣ ΔΙΑ.

Κύδιστ' ἀθανάτων, πολυώνυμε, παγκρατὲς αἰεὶ
Ζεῦ, Φύσεως ἀρχηγέ, νόμου μέτα πάντα κυβερνῶν,
χαῖρε· σὲ γὰρ πάντεσσι θέμις θνητοῖσι προσαυδᾶν.
ἐκ σοῦ γὰρ γένος ἐσμέν, ἰῆς μίμημα λαχόντες
μοῦνον, ὅσα ζώει τε καὶ ἕρπει θνητ' ἐπὶ γαῖαν.
τῷ σε πανθυμνήσω, καὶ σὸν κράτος αἰὲν ἀείσω.
σοὶ δὴ πᾶς ὅδε κόσμος ἑλισσόμενος περὶ γαῖαν
πείθεται, ᾗ κεν ἄγῃς, καὶ ἑκὼν ὑπὸ σεῖο κρατεῖται.
τοῖον ἔχεις ὑπουργὸν ἀνικήτοις ἐνὶ χερσὶ
ἀμφήκη, πυρόεντα, ἀειζώοντα κεραυνόν.
τοῦ γὰρ ὑπὸ πληγῆς Φύσεως πάντ' ἐρρίγασιν,
ᾧ σὺ κατευθύνεις κοινὸν λόγον, ὃς διὰ πάντων
φοιτᾷ, μιγνύμενος μεγάλοις μικροῖς τε φάεσσιν.
ὃς τόσσος γεγαὼς ὕπατος βασιλεὺς διὰ παντὸς -

- - - - - - - - - - - - - - -

οὐδέ τι γίγνεται ἔργον ἐπὶ χθονὶ σοῦ δίχα, δαῖμον,
οὔτε κατ' αἰθέριον θεῖον πόλον, οὔτ' ἐνὶ πόντῳ,
πλὴν ὁπόσα ῥέζουσι κακοὶ σφετέρῃσιν ἀνοίαις·
ἀλλὰ σὺ καὶ τὰ περισσὰ ἐπίστασαι ἄρτια θεῖναι,
καὶ κοσμεῖς τὰ ἄκοσμα, καὶ οὐ φίλα σοὶ φίλα ἐστίν.
ὧδε γὰρ εἰς ἓν ἅπαντα συνήρμοκας ἐσθλὰ κακοῖσιν,
ὥστ' ἕνα γίγνεσθαι πάντων λόγον αἰὲν ἐόντα,
ὃν φεύγοντες ἐῶσιν, ὅσοι θνητῶν κακοί εἰσι,

δύσμοροι, οἵτ' ἀγαθῶν μὲν ἀεὶ κλῆσιν ποθέουσες,
οὔτ' ἐσορῶσι θεοῦ κοινὸν νόμον, οὔτε κλύουσιν,
ᾧ κεν πειθόμενοι σὺν νῷ βίον ἐσθλὸν ἔχοιεν.
αὐτοὶ δ' αὖ ὁρμῶσιν ἄνευ καλοῦ ἄλλος ἐπ' ἄλλα,
οἱ μὲν ὑπὲρ δόξης σφωιδὴν δυσέριστον ἔχοντες,
οἱ δ' ἐπὶ κερδοσύνας τετραμμένοι οὐδενὶ κόσμῳ,
ἄλλοι δ' εἰς ὕπνους, καὶ σώματος ἡδέα ἔργα,
σπευδόντες μάλα πάμπαν ἐναντία τῶνδε γενέσθαι.
ἀλλὰ Ζεῦ πάνδωρε, κελαινεφὲς, ἀρχικέραυνε,
ἀνθρώπους ῥύομαι ἀφειροσύνης ἀπὸ λυγρῆς,
ἣν σύ, πάτερ, σκέδασον ψυχῆς ἄπο, δὸς δὲ κυρῆσαι
γνώμης, ἣ πίσυνος σὺ δίκης μέτα πάντα κυβερνᾷς,
ὄφρ' ἂν τιμηθέντες ἀμειβώμεσθά σε τιμῇ,
ὑμνοῦντες τὰ σὰ ἔργα διηνεκές, ὡς ἐπέοικε
θνητὸν ἐόντ'· ἐπεὶ οὔτε βροτοῖς γέρας ἄλλο τι μεῖζον,
οὔτε θεοῖς, ἢ κοινὸν ἀεὶ νόμον ἐν δίκῃ ὑμνεῖν.

CLEANTHIS

HYMNUS AD JOVEM

JACOBO DUPORTO INTERPRETE.

Magne pater Divûm, cui nomina multa, ſed una
omnipotens ſemper virtus, tu Juppiter auctor
naturæ, certa qui ſingula lege gubernas,
rex, ſalve! Te nempe licet mortalibus ægris
cunctis compellare: omnes tua namque propago
nos ſumus, æternæ quaſi imago vocis & echo
tantum, quotquot humi ſpirantes repimus. Ergo
te cantabo, tuum & robur ſine fine celebrans.
Quippe tuo hic totus, terram qui circuit, orbis
paret, quoquo agis, imperio, atque obtemperat ultro.
Invictis telum manibus tibi tale miniſtrum
anceps, ignitum, haud moriturum denique fulmen:
ictu etenim illius tota & natura tremiſcit:
illo & communem rationem dirigis, & quæ
mundi agitat molem, magno ſe corpore miſcens.
Tantus tu rerum dominus, rectorque ſupremus:
nec ſine te factum in terris, Deus, aut opus ullum
æthere nec dio fit, nec per cœrula ponti,
errore acta ſuo niſi quæ gens impia patrat:
confuſa in ſeſe tu dirigis ordine certo:
auſpice te ingratis & ineſt ſua gratia rebus
felice harmonia. Tu ſcilicet omnia in unum
ſic bona miſta malis compingis, ut una reſurgat
cunctorum ratio communis & usque perennans,
quam refugit ſpernitque hominum mens læva malorum.
Heu miſeri! bona qui quærunt ſibi ſemper & optant,

divinam tamen hanc communem & denique legem
nec ſpectare oculis, nec fando attendere curant:
cui ſi parerent, poterant traducere vitam
cum ratione & mente bonam: nunc ſponte feruntur
in mala præcipites, trahit & ſua quemque voluptas.
Hunc agit ambitio laudiſque immenſa cupido;
illum & avarities & amor veſanus habendi;
blanda libido alium, Veneriſque licentia dulcis:
ſic alii tendunt alio in diverſa ruentes.
At tu, Juppiter alme, tonans in nubibus atris,
da ſapere, & mentem miſeris mortalibus aufer
inſanam: hanc tu pelle, pater: da apprendere poſſe
conſilium, fretus quo tu omnia rite gubernas:
nos ut honorati pariter tibi demus honorem,
perpetuis tua facta hymnis præclara canentes,
ut fas eſt homini: nec enim mortalibus ullum
nec ſuperis majus poterit contingere donum,
quam canere æterno communem carmine legem.

TRADUCTION

DE

L'HYMNE DE CLEANTHE

PAR Mr. DE BOUGAINVILLE.

Pere & maître des Dieux, auteur de la Nature,
Jupiter, ô ſageſſe ! ô loi ſublime & pure !
unité ſouveraine à qui tous les mortels
ſous mille noms divers élevent des autels ;
je t'adore, nos cœurs te doivent leur hommage,
nous ſommes tes enfans, ton ombre, ton image :
& tout ce qui reſpire animé par tes mains,
à célébrer ta gloire invite les humains.
Béni ſois à jamais ! ma voix reconnoiſſante
conſacre ſes accens à ta bonté puiſſante :
tu régis l'Univers. Ce tout illimité
qui renferme la terre en ſon immenſité,
ce tout harmonieux, émané de toi-même,
s'applaudit d'obéir à ton ordre ſuprême ;
ton ſouffle intelligent circule en ce grand corps,
en féconde la maſſe, en meut tous les reſſorts ;
la foudre étincellante en ta main redoutable
porte un effroi vengeur dans l'ame du coupable.
Préſent à tous les tems, tu remplis tous les lieux,
la Terre, l'Océan, le Ciel t'offre à mes yeux.
Tout dérive de toi, j'en excepte nos vices,
nos injuſtes projets, nos fureurs, nos caprices ;
par toi l'ordre naquit du Chaos étonné ;
chaque être tient le rang par toi ſeul aſſigné :

par toi des élémens la diſcorde eſt bannie,
& des biens & des maux la conſtante harmonie,
les enchaînant entre eux par un ſecret lien,
forme de leur accord un monde où tout eſt bien.
L'homme inſenſé, qu'aveugle un jour perfide & ſombre,
cherche par tout ce bien & n'en ſaiſit que l'ombre;
ta loi ſeule, ta loi, vrai flambeau des humains,
de la félicité leur montre les chemins.
Mais l'un dort inutile au ſein de la pareſſe,
l'autre boit de Vénus la coupe enchantereſſe:
de la ſoif des grandeurs cet autre eſt dévoré,
ou ſéche auprès de l'or dont il eſt altéré.
Grand Dieu, pere du jour & maître du tonnerre,
du crime & de l'erreur daigne purger la terre,
affranchis la raiſon du joug de ſes tyrans,
parle, laiſſe entrevoir aux mortels ignorants
des éternelles loix le plan ſage & ſublime.
Puiſſe alors de nos cœurs le concert unanime
te rendre un pur hommage égal à tes bienfaits,
& digne enfin de toi, s'il peut l'être jamais.
Ame de l'Univers, Dieu, par qui tout reſpire,
qu'à célébrer ton nom le monde entier conſpire;
que la terre à l'envi s'uniſſe avec les cieux:
c'eſt le devoir de l'homme & le bonheur des Dieux.

INNO DI CLEANTE

A GIOVE

TRADOTTO IN VERSI ITALIANI

DA GIROLAMO POMPEI

GENTILUOMO VERONESE.

O glorioso fra gli eterni, in guise
molte nomato, onnipossente ognora,
tu che, tutto con legge governando,
de la natura sei principio e duce,
salve, o Giove; però che gli uomin tutti
dritto è ben, che a te volgan le parole;
che siam tua stirpe, e solo noi, fra quanti
vivon mortali e muovon su la terra,
lo imitar de la voce abbiam sortito.
Quindi con inni, io loderotti, e sempre
canterò tua possanza. Obbediente
a te rendesi già, dovunque il traggi,
questo ciel tutto, che al suol gira intorno,
e volentieri governar si lascia
da la tua forza: tal ministro, aguzzo
d' ambo le parti, ardente, e sempre vivo
il fulmin hai ne l' invincibil mano;
però che tutte inorridiscon sotto
de' colpi suoi le cose di natura,
e una favella, che da ognun s' intende,
tu con esso indirizzi, ed esso scorre

pur fra le cose tutte, a grandi misto
e a piccioli fulgori. Un tanto e sommo
sendo tu regnator per ogni loco,
nè in terra, o Nume, senza te, nè sopra
de l' etereo divin polo, nè in mare
opra fassi veruna, eccetto quante
di propria insania lor fanno i malvagi.
Ma tu comporre ciò ben anche sai
che troppo eccede, e ciò che d' ornamento
è privo, adorno rendi, e torni amico
ciò che amico non è; che in tal concerto
tutte unisti a le ree cose le buone;
onde di tutte un ordine si forma,
che sempre dura, e che lascian, fuggendo,
quanti sono malvagi in fra i mortali.
Miseri! che pur sempre desiosi
d' acquistar beni, la comun di Dio
legge nè ascoltan nè guardano, a cui
rispondendo con senno, aver felice
potrebber vita: ma, scevri dal bello,
corron essi chi ad un chi ad altro oggetto,
quai per la gloria da un ardor portati
che mal soffre contrasto, e quali, senza
onesto modo alcun, volti a le frodi,
e quali pure a l' ozio ed a' soavi
piacer del corpo; ed a gran passi in vece
s' affrettano a produr contrari effetti.
Ma tu, che aduni gli atri nembi, o Giove,
e il fulmin tratti, ed ogni don dispensi,
gli uomin libera tu da la funesta
trista ignoranza, e la disperdi, o padre,
da l' alme, e loro di trovar concedi

quel consiglio, in cui tu fidando, reggi
con giustizia ogni cosa; onde onorati
fia che a vicenda ti rendiamo onore,
l' opere tue sempre laudando, come
a chi mortale sia far si conviene;
che a gli uomini, e a gli Dei verun più grande
onore altro non v' ha; che giustamente
l' ordin sempre laudar de l' Universo.

ΗΣΙΟΔΟΥ

ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΗΜΕΡΑΙ.

Οὐκ ἄρα μοῦνον ἔην ἐρίδων γένος, ἀλλ' ἐπὶ γαῖαν
εἰσὶ δύω· τὴν μέν κεν ἐπαινήσειε νοήσας·
ἡ δ' ἐπιμωμητή· διὰ δ' ἄνδιχα θυμὸν ἔχουσιν.
ἡ μὲν γὰρ πόλεμόν τε κακὸν καὶ δῆριν ὀφέλλει,
σχετλίη· οὔ τις τήνγε φιλεῖ βροτός, ἀλλ' ὑπ' ἀνάγκης
ἀθανάτων βουλῇσιν ἔριν τιμῶσι βαρεῖαν.
τὴν δ' ἑτέρην πρότερον μὲν ἐγείνατο Νὺξ ἐρεβεννὴ,
θῆκε δέ μιν Κρονίδης ὑψίζυγος, αἰθέρι ναίων,
γαίης ἐν ῥίζῃσι καὶ ἀνδράσι, πολλὸν ἀμείνω·
ἥ τε καὶ ἀπάλαμόν περ ὁμως ἐπὶ ἔργον ἐγείρει.
εἰς ἕτερον γάρ τίς τε ἰδὼν ἔργοια χάτιζαι
πλούσιον, ὃς σπεύδει μὲν ἀρόμεναι ἠδὲ φυτεύειν,
οἰκόν τ' εὖ θέσθαι· ζηλοῖ δέ τε γείτονα γείτων
εἰς ἄφενον σπεύδοντ'· ἀγαθὴ δ' ἔρις ἥδε βροτοῖσι.
καὶ κεραμεὺς κεραμεῖ κοτέει, καὶ τέκτονι τέκτων,
καὶ πτωχὸς πτωχῷ φθονέει, καὶ ἀοιδὸς ἀοιδῷ.
Ω Πέρση, σὺ δὲ ταῦτα τεῷ ἐνικάτθεο θυμῷ·
μηδέ σ' ἔρις κακόχαρτος ἀπ' ἔργου θυμὸν ἐρύκοι
νείκεα θαμπλεύοντ', ἀγορῆς ἐπακουὸν ἐόντα.
ὥρη γάρ τ' ὀλίγη πέλεται νεικέων τ' ἀγορέων τε,
ᾧ τινι μὴ βίος ἔνδον ἐπητανὸς κατάκειται
ὡραῖος, τὸν γαῖα φέρει, Δημήτερος ἀκτήν,
τοῦ κεκορεσσάμενος νείκεα καὶ δῆριν ὀφέλλοις
κτήμασ' ἐπ' ἀλλοτρίοις. σοὶ δ' οὐκ ἔτι δεύτερον ἔσται

ὧδ' ἔρδειν· ἀλλ' αὖθι διακρινώμεθα νείκεα
ἰθείῃσι δίκῃσι, αἵ τ' ἐκ Διός εἰσιν ἄρισται.
ἤδη μὲν γὰρ κλῆρον ἐδασσάμεθ'· ἀλλὰ τὰ πολλὰ
ἁρπάζων ἐφόρεις, μέγα κυδαίνων βασιλῆας
δωροφάγους, οἳ τήνδε δίκην ἐθέλουσι δικάσσαι·
νήπιοι· οὐδὲ ἴσασιν ὅσῳ πλέον ἥμισυ παντὸς,
οὐδ' ὅσον ἐν μαλάχῃ τε καὶ ἀσφοδέλῳ μέγ' ὄνειαρ.
κρύψαντες γὰρ ἔχουσι θεοὶ βίον ἀνθρώποισι.
ῥηϊδίως γάρ κεν καὶ ἐπ' ἤματι ἐργάσαιο,
ὥστε σε καὶ εἰς ἐνιαυτὸν ἔχειν, καὶ ἀεργὸν ἐόντα.
αἶψά κε πηδάλιον μὲν ὑπὲρ καπνοῦ κατάθοιο,
ἔργα βοῶν δ' ἀπόλοιτο καὶ ἡμιόνων ταλαεργῶν.
ἀλλὰ Ζεὺς ἔκρυψε χολωσάμενος φρεσὶν ᾗσιν,
ὅτι μιν ἐξαπάτησε Προμηθεὺς ἀγκυλομήτης.
τοὔνεκ' ἄρ' ἀνθρώποισιν ἐμήσατο κήδεα λυγρά.
κρύψε δὲ πῦρ· τὸ μὲν αὖθις ἐὺς παῖς Ἰαπετοῖο
ἔκλεψ' ἀνθρώποισι Διὸς παρὰ μητιόεντος
ἐν κοίλῳ νάρθηκι, λαθὼν Δία τερπικέραυνον.
τὸν δὲ χολωσάμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
Ἰαπετιονίδη, πάντων πέρι μήδεα εἰδώς,
χαίρεις πῦρ κλέψας, καὶ ἐμὰς φρένας ἠπεροπεύσας,
σοί τ' αὐτῷ μέγα πῆμα καὶ ἀνδράσιν ἐσσομένοισι.
τοῖς δ' ἐγὼ ἀντὶ πυρὸς δώσω κακόν, ᾧ κεν ἅπαντες
τέρπωνται κατὰ θυμόν, ἑὸν κακὸν ἀμφαγαπῶντες.
Ὣς ἔφατ'· ἐκ δ' ἐγέλασσε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε·
Ἡφαίστου δ' ἐκέλευσε περικλυτὸν ὅττι τάχιστα
γαῖαν ὕδει φύρειν, ἐν δ' ἀνθρώπου θέμεν αὐδὴν,
καὶ σθένος, ἀθανάταις δὲ θεαῖς εἰς ὦπα εἰσκεῖν

παραθενικῆς καλὸν εἶδος ἐπήρατον· αὐτὰρ Ἀθήνην
ἔργα διδασκήμεναι, πολυδαίδαλον ἱστὸν ὑφαίνειν·
καὶ χάριν ἀμφιχέαι κεφαλῇ χρυσῆν Ἀφροδίτην,
καὶ πόθον ἀργαλέον, καὶ γυιοβόρους μελεδῶνας·
ἐν δὲ θέμεν κύνεόν τε νόον καὶ ἐπίκλοπον ἦθος
Ἑρμείην ἤνωγε διάκτορον Ἀργειφόντην.
Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἐπίθοντο Διῒ Κρονίωνι ἄνακτι.
αὐτίκα δ' ἐκ γαίης πλάσσε κλυτὸς Ἀμφιγυήεις
παρθένῳ αἰδοίῃ ἴκελον, Κρονίδεω διὰ βουλάς·
ζῶσε δὲ καὶ κόσμησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
ἀμφὶ δέ οἱ Χάριτές τε θεαὶ, καὶ πότνια Πειθὼ
ὅρμους χρυσείους ἔθεσαν χροΐ· ἀμφὶ δὲ τὴν γε
Ὧραι καλλίκομοι σὶ ἔφον ἄνθεσιν εἰαρινοῖσι.
ἐν δ' ἄρα οἱ σὶ ήθεσσι διάκτορος Ἀργειφόντης
ψεύδεά θ', αἱμυλίους τε λόγους, καὶ ἐπίκλοπον ἦθος
τεῦξε, Διὸς βουλῇσι βαρυκτύπου· ἐν δ' ἄρα φωνὴν
θῆκε θεῶν κῆρυξ, ὀνόμηνε δὲ τήνδε γυναῖκα
Πανδώρην, ὅτι πάντες Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες
δῶρον ἐδώρησαν, πῆμ' ἀνδράσιν ἀλφησίῃσιν.
αὐτὰρ ἐπεὶ δόλον αἰπὺν ἀμήχανον ἐξετέλεσσεν,
εἰς Ἐπιμηθέα πέμπε πατὴρ κλυτὸν Ἀργειφόντην
δῶρον ἄγοντα θεῶν, ταχὺν ἄγγελον. οὐδ' Ἐπιμηθεὺς
ἐφράσατ' ὡς οἱ ἔειπε Προμηθεὺς, μήποτε δῶρον
δέξασθαι πὰρ Ζηνὸς Ὀλυμπίου, ἀλλ' ἀποπέμπειν
ἐξοπίσω, μή πού τι κακὸν θνητοῖσι γένοιτο.
αὐτὰρ ὁ δεξάμενος, ὅτε δὴ κακὸν εἶχ', ἐνόησε.
πρὶν μὲν γὰρ ζώεσκον ἐπὶ χθονὶ φῦλ' ἀνθρώπων
νόσφιν ἄτερθε κακῶν, καὶ ἄτερ χαλεποῖο πόνοιο,

νούσων τ' ἀργαλέων, αἵ τ' ἀνδράσι κῆρας ἔδωκαν.
ἀλλὰ γυνὴ χείρεσσι πίθου μέγα πῶμ' ἀφελοῦσα
ἐσκέδασ'· ἀνθρώποισι δ' ἐμήσατο κήδεα λυγρά.
μούνη δ' αὐτόθι Ἐλπὶς ἐν ἀῤῥηκτοισι δόμοισιν
ἔνδον ἔμεινε πίθου ὑπὸ χείλεσιν, οὐδὲ θύραζε
ἐξέπτη· πρόσθεν γὰρ ἐπέμβαλε πῶμα πίθοιο.
ἄλλα δὲ μυρία λυγρὰ κατ' ἀνθρώπους ἀλάληται.
πλείη μὲν γὰρ γαῖα κακῶν, πλείη δὲ θάλασσα·
νοῦσοι δ' ἀνθρώποισιν ἐφ' ἡμέρῃ ἠδ' ἐπὶ νυκτὶ
αὐτόματοι φοιτῶσι, κακὰ θνητοῖσι φέρουσαι
σιγῇ, ἐπεὶ φωνὴν ἐξείλετο μητίετα Ζεύς.
οὕτως οὔ τι πού ἐστι Διὸς νόον ἐξαλέασθαι.
εἰ δ' ἐθέλεις, ἕτερόν τοι ἐγὼ λόγον ἐκκορυφώσω
εὖ καὶ ἐπισταμένως· σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν.
Ὡς ὁμόθεν γεγάασι θεοὶ θνητοί τ' ἄνθρωποι,
χρύσεον μὲν πρώτιστα γένος μερόπων ἀνθρώπων
ἀθάνατοι ποίησαν Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες.
οἳ μὲν ἐπὶ Κρόνου ἦσαν, ὅτ' οὐρανῷ ἐμβασίλευεν·
ὡς δὲ θεοὶ ζώεσκον, ἀκηδέα θυμὸν ἔχοντες,
νόσφιν ἄτερθε πόνων καὶ ὀιζύος· οὐδέ τι δειλὸν
γῆρας ἐπῆν· αἰεὶ δὲ πόδας καὶ χεῖρας ὁμοῖοι
τέρποντ' ἐν θαλίῃσι κακῶν ἔκτοσθεν ἁπάντων.
θνῆσκον δ' ὡς ὕπνῳ δεδμημένοι· ἐσθλὰ δὲ πάντα
τοῖσιν ἔην· καρπὸν δ' ἔφερε ζείδωρος ἄρουρα
αὐτομάτη πολλόν τε καὶ ἄφθονον· οἱ δ' ἐθελημοὶ
ἥσυχοι ἔργα νέμοντο σὺν ἐσθλοῖσιν πολέεσσιν.
αὖτὰρ ἐπειδὴ τοῦτο γένος κατὰ γαῖα κάλυψεν,
οἱ μὲν δαίμονες ἁγνοὶ ἐπιχθόνιοι καλέονται,

ἐσθλοὶ, ἀλεξίκακοι, φύλακες θνητῶν ἀνθρώπων,
πλουτοδόται· καὶ τοῦτο γέρας βασιλήϊον ἔσχον.
Δεύτερον αὖτε γένος πολὺ χειρότερον μετόπισθεν
ἀργύρεον ποίησαν Ολύμπια δώματ' ἔχοντες,
χρυσέῳ οὔτε φυὴν ἐναλίγκιον, οὔτε νόημα.
ἀλλ' ἑκατὸν μὲν παῖς ἔτεα παρὰ μητέρι κεδνῇ
ἐτρέφετ' ἀτάλλων μέγα νήπιος ᾧ ἐνὶ οἴκῳ.
ἀλλ' ὅταν ἡβήσειε, καὶ ἥβης μέτρον ἵκοιτο,
παυρίδιον ζώεσκον ἐπὶ χρόνον, ἄλγε' ἔχοντες
ἀφραδίαις. ὕβριν γὰρ ἀτάσθαλον οὐκ ἐδύναντο
ἀλλήλων ἀπέχειν, οὐδ' ἀθανάτους θεραπεύειν
ἤθελον, οὐδ' ἔρδειν μακάρων ἱεροῖς ἐπὶ βωμοῖς,
ᾗ θέμις ἀνθρώποισι κατ' ἤθεα. τοὺς μὲν ἔπειτα
Ζεὺς Κρονίδης ἔκρυψε, χολούμενος οὕνεκα τιμὰς
οὐκ ἐδίδουν μακάρεσσι θεοῖς οἳ Ολυμπον ἔχουσιν.
αὐτὰρ ἐπεὶ καὶ τοῦτο γένος κατὰ γαῖα κάλυψε,
τοὶ μὲν ἐπιχθόνιοι μάκαρες θνητοὶ καλέονται
δεύτεροι, ἀλλ' ἔμπης τιμὴ καὶ τοῖσιν ὀπηδεῖ.
Ζεὺς δὲ πατὴρ τρίτον ἄλλο γένος μερόπων ἀνθρώπων
χάλκειον ποίησ', οὐκ ἀργυρῷ οὐδὲν ὁμοῖον,
ἐκ μελιᾶν, δεινόν τε καὶ ὄβριμον· οἷσιν Αρηος
ἔργ' ἔμελε στονόεντα, καὶ ὕβριες· οὐδέ τι σῖτον
ἤσθιον, ἀλλ' ἀδάμαντος ἔχον κρατερόφρονα θυμὸν
ἄπλατοι· μεγάλη δὲ βίη καὶ χεῖρες ἄαπτοι
ἐξ ὤμων ἐπέφυκον ἐπὶ στιβαροῖσι μέλεσσιν.
τοῖς δ' ἦν χάλκεα μὲν τεύχεα, χάλκεοι δέ τε οἶκοι,
χαλκῷ δ' εἰργάζοντο· μέλας δ' οὐκ ἔσκε σίδηρος.
καὶ τοὶ μὲν χείρεσσιν ὑπὸ σφετέρῃσι δαμέντες

βῆσαν ἐς εὐρώεντα δόμον κρυεροῦ Ἀΐδαο,
νώνυμνοι· θάνατος δὲ καὶ ἐκπάγλους περ ἐόντας
εἷλε μέλας, λαμπρὸν δ' ἔλιπον φάος ἠελίοιο.
Αὐτὰρ ἐπεὶ καὶ τοῦτο γένος κατὰ γαῖα κάλυψεν,
αὖθις ἔτ' ἄλλο τέταρτον ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ
Ζεὺς Κρονίδης ποίησε δικαιότερον καὶ ἄρειον,
ἀνδρῶν ἡρώων θεῖον γένος, οἳ καλέονται
ἡμίθεοι, προτέρῃ γενεῇ, κατ' ἀπείρονα γαῖαν.
καὶ τοὺς μὲν πόλεμός τε κακὸς καὶ φύλοπις αἰνὴ
τοὺς μὲν ἐφ' ἑπταπύλῳ Θήβῃ, Καδμηίδι γαίῃ,
ὤλεσε μαρναμένους μήλων ἕνεκ' Οἰδιπόδαο·
τοὺς δὲ καὶ ἐν νήεσσιν ὑπὲρ μέγα λαῖτμα θαλάσσης
εἰς Τροίην ἀγαγὼν, Ἑλένης ἕνεκ' ἠυκόμοιο·
ἔνθ' ἤτοι τοὺς μὲν θανάτου τέλος ἀμφεκάλυψε,
τοῖς δὲ δίχ' ἀνθρώπων βίοτον καὶ ἤθε' ἐπάσσας
Ζεὺς Κρονίδης κατέναισε πατὴρ ἐς πείρατα γαίης·
καὶ τοὶ μὲν ναίουσιν ἀκηδέα θυμὸν ἔχοντες
ἐν μακάρων νήσοισι, παρ' Ὠκεανὸν βαθυδίνην,
ὄλβιοι ἥρωες· τοῖσι μελιηδέα καρπὸν
τρὶς ἔτεος θάλλουσα φέρει ζείδωρος ἄρουρα.
Μηκέτ' ἔπειτ' ὤφελον ἐγὼ πέμπτοισι μετεῖναι
ἀνδράσιν, ἀλλ' ἢ πρόσθε θανεῖν, ἢ ἔπειτα γενέσθαι.
νῦν γὰρ δὴ γένος ἐστὶ σιδήρεον· οὐδέ ποτ' ἦμαρ
παύσονται καμάτου καὶ ὀιζύος, οὐδέ τι νύκτωρ
φθειρόμενοι· χαλεπὰς δὲ θεοὶ δώσουσι μερίμνας.
ἀλλ' ἔμπης καὶ τοῖσι μεμίξεται ἐσθλὰ κακοῖσιν.
Ζεὺς δ' ὀλέσει καὶ τοῦτο γένος μερόπων ἀνθρώπων,
εὖτ' ἂν γεινόμενοι πολιοκρόταφοι τελέθωσιν.

οὐδὲ πατὴρ παίδεσσιν ὁμοίϊος, οὐδέ τι παῖδες,
οὐδὲ ξεῖνος ξεινοδόκῳ, καὶ ἑταῖρος ἑταίρῳ,
οὐδὲ κασίγνητος φίλος ἔσσεται, ὡς τὸ πάρος περ.
αἶψα δὲ γηράσκοντας ἀτιμήσουσι τοκῆας·
μέμψονται δ' ἄρα τοὺς χαλεποῖσι βάζων ἐπέεσσι,
σχέτλιοι, οὐδὲ θεῶν ὄπιν εἰδότες· οὐδέ κεν οἵ γε
γηράντεσσι τοκεῦσιν ἀπὸ θρεπτήρια δοῖεν,
χειροδίκαι· ἕτερος δ' ἑτέρου πόλιν ἐξαλαπάξει.
οὐδέ τις εὐόρκου χάρις ἔσσεται, οὔτε δικαίου,
οὔτ' ἀγαθοῦ· μᾶλλον δὲ κακῶν ῥεκτῆρα, καὶ ὕβριν
ἀνέρα τιμήσουσι· δίκη δ' ἐν χερσὶ, καὶ αἰδὼς
οὐκ ἔσται· βλάψει δ' ὁ κακὸς τὸν ἀρείονα φῶτα,
μύθοισι σκαληοῖς ἐνέπων, ἐπὶ δ' ὅρκον ὀμεῖται·
ζῆλος δ' ἀνθρώποισιν ὀϊζυροῖσιν ἅπασιν
δυσκέλαδος κακόχαρτος ὁμαρτήσει στυγερώπης.
καὶ τότε δὴ πρὸς Ὄλυμπον ἀπὸ χθονὸς εὐρυοδείης,
λευκοῖσιν φαρέεσσι καλυψαμένω χρόα καλὸν,
ἀθανάτων μετὰ φῦλον ἴτην, προλιποῦσ' ἀνθρώπους,
Αἰδὼς καὶ Νέμεσις· τὰ δὲ λείψεται ἄλγεα λυγρὰ
θνητοῖς ἀνθρώποισι· κακοῦ δ' οὐκ ἔσσεται ἀλκή.
Νῦν δ' αἶνον βασιλεῦσι ἐρέω φρονέουσι καὶ αὐτοῖς,
ὧδ' ἔρηξ προσέειπεν ἀηδόνα ποικιλόγηρυν,
ὕψι μάλ' ἐν νεφέεσσι φέρων ὀνύχεσσι μεμαρπώς·
ἡ δ' ἐλεὸν, γναμπτοῖσι πεπαρμένη ἀμφ' ὀνύχεσσι,
μύρετο· τὴν δ' ὅγ' ἐπικρατέως πρὸς μῦθον ἔειπε.
Δαιμονίη, τί λέληκας; ἔχει νύ σε πολλὸν ἀρείων.
τῇδ' εἷς, ἣ σ' ἂν ἐγὼ περ ἄγω, καὶ ἀοιδὸν ἐοῦσαν·
δεῖπνον δ', αἴ κ' ἐθέλω, ποιήσομαι, ἠὲ μεθήσω,

Ὡς ἔφατ' ὠκυπέτης ἴρηξ, ταναυσίπτερος ὄρνις.
ἄφρων δ', ὃς κ' ἐθέλῃ πρὸς κρείσσονας ἀντιφερίζειν·
νίκης τε στέρεται, πρός τ' αἴσχεσιν ἄλγεα πάσχει.
ὦ Πέρση, σὺ δ' ἄκουε δίκης, μηδ' ὕβριν ὄφελλε,
ὕβρις γάρ τε κακὴ δειλῷ βροτῷ· οὐδὲ μὲν ἐσθλὸς
ῥηϊδίως φερέμεν δύναται, βαρύθει δέ θ' ὑπ' αὐτῆς,
ἐξκύρσας ἄτῃσιν· ὁδὸς δ' ἑτέρῃφι παρελθεῖν
κρείσσων ἐς τὰ δίκαια· δίκη δ' ὑπὲρ ὕβριος ἴσχει,
ἐς τέλος ἐξελθοῦσα· παθὼν δέ τε νήπιος ἔγνω.
αὐτίκα γὰρ τρέχει Ὅρκος ἅμα σκολιῇσι δίκῃσιν.
τῆς δὲ Δίκης ῥόθος ἑλκομένης ᾗ κ' ἄνδρες ἄγωσι
δωροφάγοι, σκολιῇς δὲ δίκαις κρίνωσι θέμιστας·
ἡ δ' ἕσπεται κλαίουσα πόλιν τε καὶ ἤθεα λαῶν,
ἠέρα ἑσσαμένη, κακὸν ἀνθρώποισι φέρουσα,
οἵ τε μιν ἐξελάσωσι, καὶ οὐκ ἰθεῖαν ἔνειμαν.
οἱ δὲ δίκας ξείνοισι καὶ ἐνδήμοισι διδοῦσιν
ἰθείας, καὶ μή τι παρεκβαίνουσι δικαίου,
τοῖσι τέθηλε πόλις, λαοὶ δ' ἀνθεῦσιν ἐν αὐτῇ,
εἰρήνη δ' ἀνὰ γῆν κουροτρόφος· οὐδέ ποτ' αὐτοῖς
ἀργαλέον πόλεμον τεκμαίρεται εὐρύοπα Ζεύς,
οὐδέ ποτ' ἰθυδίκαισι μετ' ἀνδράσι λιμὸς ὀπηδεῖ,
οὐδ' ἄτη· θαλίῃς δὲ μεμηλότα ἔργα νέμονται.
τοῖσι φέρει μὲν γαῖα πολὺν βίον· οὔρεσι δὲ δρῦς
ἄκρη μέν τε φέρει βαλάνους, μέσση δὲ μελίσσας·
εἰροπόκοι δ' ὄιες μαλλοῖς καταβεβρίθασι·
τίκτουσιν δὲ γυναῖκες ἐοικότα τέκνα γονεῦσιν·
θάλλουσιν δ' ἀγαθοῖσι διαμπερές· οὐδ' ἐπὶ νηῶν
νείσονται, καρπὸν δὲ φέρει ζείδωρος ἄρουρα.

οἷς δ' ὕβρις τε μέμηλε κακὴ καὶ σχέτλια ἔργα,
τοῖσδε δίκην Κρονίδης τεκμαίρεται εὐρύοπα Ζεύς.
πολλάκι καὶ ξύμπασα πόλις κακοῦ ἀνδρὸς ἀπηύρα,
ὅστις ἀλιτραίνει, καὶ ἀτάσθαλα μηχανάαται.
τοῖσιν δ' οὐρανόθεν μέγ' ἐπήλασε πῆμα Κρονίων,
λιμὸν ὁμοῦ καὶ λοιμόν· ἀποφθινύθουσι δὲ λαοί.
οὐδὲ γυναῖκες τίκτουσιν· μινύθουσι δὲ οἶκοι,
Ζηνὸς φραδμοσύνῃσιν Ολυμπίου. ἄλλοτε δ' αὖτε
ἢ τῶν γε στρατὸν εὐρὺν ἀπώλεσεν, ἢ ὅγε τεῖχος,
ἢ νέας ἐν πόντῳ Κρονίδης ἀποτίνυται αὐτῶν.
Ω βασιλεῖς, ὑμεῖς δὲ καταφράζεσθε καὶ αὐτοὶ
τήνδε δίκην. ἐγγὺς γὰρ ἐν ἀνθρώποισιν ἐόντες
ἀθάνατοι λεύσσουσιν, ὅσοι σκολιῇσι δίκῃσιν
ἀλλήλους τρίβουσι, θεῶν ὄπιν οὐκ ἀλέγοντες.
τρὶς γὰρ μυρίοι εἰσὶν ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ
ἀθάνατοι Ζηνὸς, φύλακες θνητῶν ἀνθρώπων,
οἵ ῥα φυλάσσουσίν τε δίκας καὶ σχέτλια ἔργα,
ἠέρα ἑσσάμενοι, πάντη φοιτῶντες ἐπ' αἶαν.
ἡ δέ τε παρθένος ἐστὶ Δίκη, Διὸς ἐκγεγαυῖα,
κυδρή τ' αἰδοίη τε θεοῖς οἳ Ολυμπον ἔχουσιν·
καὶ ῥ' ὁπόταν τις μιν βλάπτῃ σκολιῶς ὀνοτάζων,
αὐτίκα πὰρ Διὶ πατρὶ καθεζομένη Κρονίωνι,
γηρύετ' ἀνθρώπων ἄδικον νόον, ὄφρ' ἀποτίσῃ
δῆμος ἀτασθαλίας βασιλέων, οἳ λυγρὰ νοεῦντες
ἄλλῃ παρκλίνουσι δίκας, σκολιῶς ἐνέποντες.
ταῦτα φυλασσόμενοι, βασιλῆες, ἰθύνετε μύθους,
δωροφάγοι, σκολιῶν δὲ δικῶν ἐπὶ πάγχυ λάθεσθε.
οἷ αὐτῷ κακὰ τεύχει ἀνὴρ ἄλλῳ κακὰ τεύχων·

ἡ δὲ κακὴ βουλὴ τῷ βουλεύσαντι κακίστη.
Ω Πέρση, σὺ δὲ ταῦτα μετὰ φρεσὶ βάλλεο σῇσι,
καί νυ δίκης ἐπάκουε, βίης δ' ἐπιλήθεο πάμπαν.
τόνδε γὰρ ἀνθρώποισι νόμον διέταξε Κρονίων,
ἰχθύσι μὲν καὶ θηρσὶ καὶ οἰωνοῖς πετεηνοῖς,
ἔσθειν ἀλλήλους, ἐπεὶ οὐ δίκη ἐστὶν ἐν αὐτοῖς.
ἀνθρώποισι δ' ἔδωκε δίκην, ἣ πολλὸν ἀρίστη
γίγνεται. εἰ γάρ τις κ' ἐθέλῃ τὰ δίκαι' ἀγορεύειν
γιγνώσκων, τῷ μὲν τ' ὄλβον διδοῖ εὐρύοπα Ζεύς·
ὃς δέ κε μαρτυρίῃσιν ἑκὼν ἐπίορκον ὀμόσσας
ψεύσεται, ἐν δὲ δίκην βλάψας, νήκεστον ἄάσθη,
τοῦδέ τ' ἀμαυρότερη γενεὴ μετόπισθε λέλειπται·
ἀνδρὸς δ' εὐόρκου γενεὴ μετόπισθεν ἀμείνων.
σοὶ δ' ἐγὼ ἐσθλὰ νοέων ἐρέω, μέγα νήπιε Πέρση.
τὴν μέν τοι κακότητα καὶ ἰλαδὸν ἔστιν ἑλέσθαι
ῥηϊδίως· λείη μὲν ὁδός, μάλα δ' ἐγγύθι ναίει.
τῆς δ' ἀρετῆς ἱδρῶτα θεοὶ προπάροιθεν ἔθηκαν
ἀθάνατοι· μακρὸς δὲ καὶ ὄρθιος οἶμος ἐπ' αὐτὴν,
καὶ τρηχὺς τὸ πρῶτον· ἐπὴν δ' εἰς ἄκρον ἵκηαι,
ῥηϊδίη δὴ ἔπειτα πέλει, χαλεπὴ περ ἐοῦσα.
οὗτος μὲν παναρίστης, ὃς αὐτὸς πάντα νοήσει·
ἐσθλὸς δ' αὖ κἀκεῖνος, ὃς εὖ εἰπόντι πίθηται.
ὃς δέ κε μήτ' αὐτὸς νοέῃ, μήτ' ἄλλου ἀκούων
ἐν θυμῷ βάλληται, ὅδ' αὖτ' ἀχρήϊος ἀνήρ.
ἀλλὰ σύ γ' ἡμετέρης μεμνημένος αἰὲν ἐφετμῆς
ἐργάζευ, Πέρση, Διόθεν γένος, ὄφρα σε λιμὸς
ἐχθαίρῃ, φιλέῃ δὲ ἐϋστέφανος Δημήτηρ
αἰδοίη, βιότου δὲ τεὴν πίμπλῃσι καλιήν.

λιμὸς γάρ τοι πάμπαν ἀεργῷ σύμφορος ἀνδρί.
τῷ δὲ θεοὶ νεμέσσωσι καὶ ἀνέρες, ὅς κεν ἀεργὸς
ζώῃ, κηφήνεσσι κοθούροις εἴκελος ὀργήν,
οἵ τε μελισσάων κάματον τρύχουσιν ἀεργοὶ
ἔσθοντες· σοὶ δ' ἔργα φίλ' ἔσθω μέτρια κοσμεῖν,
ὥς κε τοι ὡραίου βιότου πλήθωσι καλιαί.
ἐξ ἔργων δ' ἄνδρες πολυμηλοί τ' ἀφνειοί τε·
καί τ' ἐργαζόμενος, πολὺ φίλτερος ἀθανάτοισιν
ἔσσεαι ἠδὲ βροτοῖς. μάλα γὰρ στυγέουσιν ἀεργούς.
ἔργον δ' οὐδὲν ὄνειδος, ἀεργίη δέ τ' ὄνειδος.
εἰ δέ κεν ἐργάζῃ, τάχα σε ζηλώσει ἀεργὸς
πλουτεῦντα· πλούτῳ δ' ἀρετὴ καὶ κῦδος ὀπηδεῖ.
δαίμονι δ' οἷος ἔησθα. τὸ ἐργάζεσθαι ἄμεινον,
εἴ κεν ἀπ' ἀλλοτρίων κλεάνων ἀεσίφρονα θυμὸν
εἰς ἔργον τρέψας, μελετᾷς βίου, ὥς σε κελεύω.
αἰδὼς τοι πρὸς ἀνολβίην, θάρσος δὲ πρὸς ὄλβον.
χρήματα δ' οὐχ ἁρπακτά· θεόσδοτα πολλὸν ἀμείνω.
εἰ γάρ τις καὶ χερσὶ βίῃ μέγαν ὄλβον ἕληται,
ἢ ὅγ' ἀπὸ γλώσσης λήσσεται, (οἷά τε πολλὰ
γίγνεται, εὖτ' ἂν δὴ κέρδος νόον ἐξαπατήσῃ
ἀνθρώπων, αἰδὼ δέ τ' ἀναιδείῃ κατοπάζῃ)
βεῖά τε μιν μαυροῦσι θεοὶ, μινύθουσι δὲ οἶκοι
ἀνέρι τῷ· παῦρον δέ τ' ἐπὶ χρόνον ὄλβος ὀπηδεῖ.
Ισον δ' ὅς θ' ἱκέτην, ὅς τε ξεῖνον κακὸν ἔρξει·
ὅς τε κασιγνήτοιο ἑοῦ ἀνὰ δέμνια βαίνει,
ἀρτιπλαδίης εὐνῆς ἀλόχου, παρακαίρια βέζων·
ὅς τε τευ ἀφραδίῃς ἀλιταίνεται ὀρφανὰ τέκνα·
ὅς τε γονῆα γέροντα κακῷ ἐπὶ γήραος οὐδῷ

νεικείῃ χαλεποῖσι καθαπτόμενος ἐπέεσσιν.
τῷ δή τοι Ζεὺς αὐτὸς ἀγαίεται, ἐς δὲ τελευτὴν
ἔργων ἀντ' ἀδίκων χαλεπὴν ἐπέθηκεν ἀμοιβήν.
ἀλλὰ σὺ τῶν μὲν πάμπαν ἔεργ' ἀεσίφρονα θυμόν·
καδδύναμιν δ' ἔρδειν ἱέρ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν
ἁγνῶς καὶ καθαρῶς, ἐπὶ δ' ἀγλαὰ μηρία καίειν·
ἄλλοτε δὴ σπονδῇς θυέεσσί τε ἱλάσκεσθαι,
ἠ μὲν ὅτ' εὐνάζῃ, καὶ ὅταν φάος ἱερὸν ἔλθῃ,
ὥς κε τοι ἵλαον κραδίην καὶ θυμὸν ἔχωσιν·
ὄφρ' ἄλλων ὠνῇ κλῆρον, μὴ τὸν τεὸν ἄλλος.
Τὸν φιλέοντ' ἐπὶ δαῖτα καλεῖν, τὸν δ' ἐχθρὸν ἐᾶσαι·
τὸν δὲ μάλιστα καλεῖν, ὅς τις σέθεν ἐγγύθι ναίει.
εἰ γάρ τοι καὶ χρῆμ' ἐγκώμιον ἄλλο γένοιτο,
γείτονες ἄζωστοι ἔκιον, ζώσαντο δὲ πηοί.
πῆμα κακὸς γείτων, ὅσσον τ' ἀγαθὸς μέγ' ὄνειαρ·
ἔμμορέ τοι τιμῆς, ὅς τ' ἔμμορε γείτονος ἐσθλοῦ·
οὐδ' ἂν βοῦς ἀπόλοιτ', εἰ μὴ γείτων κακὸς εἴη.
εὖ μὲν μετρεῖσθαι παρὰ γείτονος, εὖ δ' ἀποδοῦναι
αὐτῷ τῷ μέτρῳ, καὶ λώϊον, αἴ κε δύνηαι,
ὡς ἂν χρηΐζων καὶ ἐς ὕστερον ἄρκιον εὕρῃς.
μὴ κακὰ κερδαίνειν· κακὰ κέρδεα ἶσ' ἄτῃσιν.
δὼς ἀγαθὴ, ἅρπαξ δὲ κακὴ, θανάτοιο δότειρα.
ὃς μὲν γάρ κεν ἀνὴρ ἐθέλων, ὅγε κἂν μέγα δώῃ,
χαίρει τῷ δώρῳ, καὶ τέρπεται ὃν κατὰ θυμόν.
ὃς δέ κεν αὐτὸς ἕληται, ἀναιδείῃφι πιθήσας,
καί τε σμικρὸν ἐὸν, τό γ' ἐπάχνωσεν φίλον ἦτορ.
εἰ γάρ κεν καὶ σμικρὸν ἐπὶ σμικρῷ καταθεῖο,
καὶ θαμὰ τοῦτ' ἔρδοις, τάχα κεν μέγα καὶ τὸ γένοιτο.

ὃς δ' ἐπ' ἐόνλι φέρει, ζδ' ἀλύξεται αἴθοπα λιμόν.
οὐδὲ τό γ' εἰν οἴκῳ κατακείμενον ἀνέρα κήδει.
οἶκοι βέλτερον εἶναι, ἐπεὶ βλαβερὸν τὸ θύραζε.
ἐσθλὸν μὲν παρεόνλος ἐλέσθαι· πῆμα δὲ θυμῷ
χρηίζειν ἀπεόνλος· ἃ σε φράζεσθαι ἄνωγα.
ἀρχομένου δὲ πίθου, καὶ λήγοντος κορέσασθαι·
μεσσόθι φείδεσθαι· δειλὴ δ' ἐνὶ πυθμένι φειδώ.
μισθὸς δ' ἀνδρὶ φίλῳ εἰρημένος ἄρκιος ἔσλω.
καί τε κασιγνήτῳ γελάσας ἐπὶ μάρτυρα θέσθαι.
πίσλεις δ' ἄρα ὁμῶς καὶ ἀπιστίαι ὤλεσαν ἄνδρας.
Μηδὲ γυνή σε νόον πυγοσλόλος ἐξαπατάτω,
αἰμύλα κωτίλλουσα, τεὴν διφῶσα καλιήν.
ὃς δὲ γυναικὶ πέποιθε, πέποιθ' ὅγε φηλήτῃσι.
Μουνογενὴς δὲ παῖς σώζοι πατρώιον οἶκον·
γηραιὸς δὲ θάνοις ἕτερον παῖδ' ἐκταλείπων.
Ζεὺς δέ σφ' ἄλλους πολλοὺς ἐπιδώσει ἀρίθμιον.
ῥεῖα δέ κεν πλουτοῖεν πόροι Ζεὺς ἄσπετον ὄλβον.
πλείων μὲν πλειόνων μελέτη, μείζων δ' ἐπιθήκη.
σοὶ δ' εἰ πλούτου θυμὸς ἐέλδεται ἐν φρεσὶ σῇσι,
ὧδ' ἔρδειν· ἔργον δὲ τ' ἐπ' ἔργῳ ἐργάζεσθαι.
Πληϊάδων Ἀτλαγενέων ἐπιτελλομενάων,
ἄρχεσθ' ἀμητοῦ· ἀρότοιο δὲ, δυσομενάων·
αἳ δή τοι νύκλας τε καὶ ἤματα τεσσαράκοντα
κεκρύφαται· αὖτις δὲ περιπλομένου ἐνιαυτοῦ
φαίνονται, τὰ πρῶτα χαρασσομένοιο σιδήρου.
οὗτός τοι πεδίων πέλεται νόμος, οἵ τε θαλάσσης
ἐγγύθι ναιετάουσ', οἵ τ' ἄγκεα βησσήεντα,
πόντου κυμαίνοντος ἀποτροπόν, πίονα χῶρον

ναίουσιν. γυμνὸν σπείρειν, γυμνὸν δὲ βοωτεῖν,
γυμνὸν δ' ἀμάειν, εἴ χ' ὥριαι πάντ' ἐθέλησθα
ἔργα κομίζεσθαι Δημήτερος· ὥς τοι ἕκαστα
ὥρῃ αἴξηται, μή πως τὰ μεταξὺ χατίζων
πτώσσῃς ἀλλοτρίους οἴκους, καὶ μηδὲν ἀνύσσῃς·
ὡς καὶ νῦν ἐπ' ἐμ' ἦλθες· ἐγὼ δέ τοι οὐκ ἐπιδώσω,
οὐδ' ἐπιμετρήσω. ἐργάζευ, νήπιε Πέρση,
ἔργα, τά τ' ἀνθρώποισι θεὸὶ διετεκμήραντο,
μή ποτε σὺν παίδεσσι γυναικί τε θυμὸν ἀκεύων,
ζητεύῃς βίοτον κατὰ γείτονας, οἱ δ' ἀμελῶσιν.
δὶς μὲν γὰρ καὶ τρὶς τάχα τεύξεαι· ἢν δ' ἔτι λυπῇς,
χρῆμα μὲν οὐ πρήξεις, σὺ δ' ἐτώσια πολλὰ ἀγορεύσεις.
ἀχρεῖος δ' ἔσται ἐπέων νομός. ἀλλά σ' ἄνωγα.
Φράζεσθαι χρειῶν τε λύσιν, λιμοῦ τ' ἀλεωρήν.
Οἶκον μὲν πρώτιστα, γυναῖκά τε, βοῦν τ' ἀρότηρα,
κλητήν, οὐ γαμετήν, ἥ τις καὶ βουσὶν ἕποιτο.
χρήματα δ' ἐν οἴκῳ πάντ' ἄρμενα ποιήσασθαι,
μὴ σὺ μὲν αἰτῇς ἄλλον, ὁ δ' ἀρνῆται, σὺ δὲ τητᾷ,
ἡ δ' ὥρη παραμείβηται, μινύθῃ δέ τοι ἔργον.
μηδ' ἀναβαλλέσθαι ἐς τ' αὔριον, ἐς τ' ἔνηφιν.
οὐ γὰρ ἐτωσιεργὸς ἀνὴρ πίμπλησι καλιὴν,
οὐδ' ἀναβαλλόμενος· μελέτη δέ τοι ἔργον ὀφέλλει.
αἰεὶ δ' ἀμβολιεργὸς ἀνὴρ ἄτῃσι παλαίει.
Ἡμος δὴ λήγει μένος ὀξέος ἠελίοιο
καύματος ἰδαλίμου, μετοπωρινὸν ἐμβρήσαντος
Ζηνὸς ἐρισθενέος, μετὰ δὲ τρέπεται βρότεος χρὼς
πολλὸν ἐλαφρότερος· (δὴ γὰρ τότε σείριος ἀστὴρ
βαιὸν ὑπὲρ κεφαλῆς κηριτρεφέων ἀνθρώπων

ἔρχεται ἡμάτιος, πλεῖον δέ τε νυκτὸς ἐπαυρεῖ.)
ἦμος ἀδηλοτάτη πέλεται τμηθεῖσα σιδήρῳ
ὕλη, φύλλα δ' ἔραζε χέει, πίπτουσί τε λήγει·
τῆμος ἄρ' ὑλοτομεῖν μεμνημένος ὥριον ἔργον.
ὄλμον μὲν τριπόδην τάμνειν, ὕπερον δὲ τρίπηχυν,
ἄξονα δ' ἑπταπόδην· μάλα γάρ νύ τοι ἁρμένον οὕτως·
εἰ δέ κεν ὀκταπόδην, ἀτὰρ καὶ σφῦραν κε τάμοιο.
τρισπίθαμον δ' ἄψιν τάμνειν δικαδώρῳ ἀμάξῃ.
πολλὰ ἐπὶ καμπύλα κᾶλα· φέρειν δὲ γύην, ὅταν εὕρῃς,
εἰς οἶκον, κατ' ὄρος διζήμενος, ἢ κατ' ἄρουραν,
πρίνινον· ὧς γὰρ βουσὶν ἀροῦν ἐχυρώτατός ἐστιν,
ἔντ' ἂν Ἀθηναίης δμῳὸς ἐν ἐλύμασι πήξας
γόμφοισιν πελάσας προσαρήρεται ἰσοδόκῃσι.
δοιὰ δὲ θέσθαι ἄροτρα, πονησάμενος κατ' οἶκον,
αὐτόγυον καὶ πηκτόν· ἐπεὶ πολὺ λώϊον οὕτως.
εἰ χ' ἕτερόν γ' ἄξαις, ἕτερόν κ' ἐπὶ βουσὶ βάλοιο.
δάφνης δ' ἢ πελέης ἀκμώτατοι ἰσοδόκῃες.
δρυὸς ἔλυμα, γύην πρίνου, βόε δ' ἐνναετήρω
ἄρσενε κεκλῆσθαι, (τῶν γὰρ σθένος οὐκ ἀλαπαδνόν)
ἥβης μέτρον ἔχοντε, τὼ ἐργάζεσθαι ἀρίστω.
οὐκ ἂν τὼ γ' ἐρίσαιτε ἐν αὔλακι καμμενὲ ἄροτρον
ἄξειαν, τὸ δὲ ἔργον ἐτώσιον αὖθι λίποιεν.
τοῖς δ' ἅμα τεσσαρακοντάετὴς αἰζηὸς ἕποιτο,
ἄρτον δειπνήσας τετράτροφον, ὀκτάβωλον,
ὅς κ' ἔργου μελετῶν ἰθείαν αὔλακ' ἐλαύνοι,
μηκέτι παπταίνων μεθ' ὁμήλικας, ἀλλ' ἐπὶ ἔργῳ
θυμὸν ἔχων· τοῦ δ' οὔ τι νεώτερος ἄλλος ἀμείνων
σπέρματα δάσσασθαι, καὶ ἐφισταμένην ἀλέασθαι.

κουρότερος γὰρ ἀνὴρ μεθ' ὁμήλικας ἐπτοίηται.
Φράζεσθαι δ' εὖτ' ἂν γεράνου φωνὴν ἐπακούσῃς
ὑψόθεν ἐκ νεφέων ἐνιαύσια κεκληγυίης,
ἥ τ' ἀρότοιό τε σῆμα φέρει, καὶ χείματος ὥρην
δεικνύει ὀμβρηροῦ· κραδίην δ' ἔδακ' ἀνδρὸς ἀβούτεω·
δὴ τότε χορτάζειν ἕλικας βόας ἔνδον ἐόντας.
ῥηΐδιον γὰρ ἔπος εἰπεῖν· Βόε δὸς καὶ ἅμαξαν.
ῥηΐδιον δ' ἀπανήνασθαι· Πάρα δ' ἔργα βόεσσι.
φησὶ δ' ἀνὴρ φρένας ἀφνειὸς πήξασθαι ἅμαξαν,
νήπιος· οὐδὲ τό γ' οἶδ', ἑκατὸν δέ τε δούραθ' ἁμάξης,
τῶν πρόσθεν μελέτην ἐχέμεν οἰκήϊα θέσθαι.
εὖτ' ἂν δὲ πρώτιστ' ἀροτὸς θνητοῖσι φανείη,
δὴ τότ' ἐφορμηθῆναι, ὁμῶς δμῶές τε καὶ αὐτὸς,
αὔην καὶ διερὴν ἀρόων, ἀρότοιο καθ' ὥρην,
πρωῒ μάλα σπεύδων, ἵνα τοι πλήθωσιν ἄρουραι.
ἔαρι πολεῖν· θέρεος δὲ νεωμένη οὔ σ' ἀπατήσει.
νειὸν δὲ σπείρειν ἔτι κουφίζουσαν ἄρουραν.
νειὸς ἀλεξιάρη, παίδων εὐκηλήτειρα.
εὔχεσθαι δὲ Διῒ χθονίῳ, Δημήτερί θ' ἁγνῇ,
ἐκτελέα βρίθειν Δημήτερος ἱερὸν ἀκτήν,
ἀρχόμενος τὰ πρῶτ' ἀρότου, ὅταν ἄκρον ἐχέτλης
χειρὶ λαβὼν, ὄρπηκι βοῶν ἐπὶ νῶτον ἵκηαι,
ἔνδρυον ἑλκόντων μεσάβων. ὁ δὲ τυτθὸς ὄπισθεν
δμωὸς ἔχων μακέλην πόνον ὀρνίθεσσι τιθείη,
σπέρματα κακκρύπτων. εὐθημοσύνη γὰρ ἀρίστη
θνητοῖς ἀνθρώποις· κακοθημοσύνη δὲ κακίστη.
ὧδέ κεν ἁδροσύνῃ στάχυες νεύοιεν ἔραζε,
εἰ τέλος αὐτὸς ὄπισθεν Ολύμπιος ἐσθλὸν ὀπάζοι.

ἐκ δ' ἀΐγέων ἐλάσειας ἀράχνια· καί σε ἔολπα
γηθήσειν, βιότου αἱρεύμενον ἔνδον ἐόντος.
εὐοχθέων δ' ἵξεαι πολιὸν ἔαρ, οὐδὲ πρὸς ἄλλους
αὐγάσεαι· σέο δ' ἄλλος ἀνὴρ κεχρημένος ἔσται.
εἰ δέ κεν ἠελίοιο τροπαῖς ἀρόῃς χθόνα δῖαν,
ἥμενος ἀμήσεις, ὀλίγον περὶ χειρὸς ἐέργων,
ἀντία δεσμεύων κεκονιμένος, οὐ μάλα χαίρων.
οἴσεις δ' ἐν φορμῷ· παῦροι δέ σε θηήσονται.
ἄλλοτε δ' ἀλλοῖος Ζηνὸς νόος αἰγιόχοιο·
ἀργαλέος δ' ἄνδρεσσι κατὰ θνητοῖσι νοῆσαι.
εἰ δέ κεν ὄψ' ἀρόσῃς, τόδε κέν τοι φάρμακον εἴη.
ἦμος κόκκυξ κοκκύζει δρυὸς ἐν πετάλοισι
τὸ πρῶτον, τέρπει τε βροτοὺς ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν,
τῆμος Ζεὺς ὕοι τρίτῳ ἤματι, μηδ' ἀπολήγοι,
μήτ' ἄρ' ὑπερβάλλων βοὸς ὁπλὴν, μήτ' ἀπολείπων·
οὕτω κ' ὀψαρότης πρωτηρότῃ ἰσοφαρίζοι.
ἐν θυμῷ δ' εὖ πάντα φυλάσσεο· μηδέ σε λήθοι
μήτ' ἔαρ γιγνόμενον πολιὸν, μήθ' ὥριος ὄμβρος.
Πᾶρ δ' ἴθι χαλκεῖον θῶκον, καὶ ἐπαλέα λέσχην,
ὥρῃ χειμερίῃ, ὁπότε κρύος ἀνέρας εἴργον
ἰσχάνει· ἔνθα κ' ἄοκνος ἀνὴρ μέγα οἶκον ὀφέλλοι·
μή σε κακοῦ χειμῶνος ἀμηχανίη καταμάρψῃ
σὺν πενίῃ, λεπτῇ δὲ παχὺν πόδα χειρὶ πιέζῃς.
πολλὰ δ' ἀεργὸς ἀνὴρ κενεὴν ἐπὶ ἐλπίδα μίμνων,
χρηΐζων βιότοιο, κακὰ προσελέξατο θυμῷ.
ἐλπὶς δ' οὐκ ἀγαθὴ κεχρημένον ἄνδρα κομίζει,
ἥμενον ἐν λέσχῃ, τῷ μὴ βίος ἄρκιος εἴη.
δείκνυε δὲ δμώεσσι, θέρευς ἔτι μέσσου ἐόντος·

Οὐκ αἰεὶ θέρος ἐσσεῖται, ποιεῖσθε καλιάς.
μῆνα δὲ Ληναιῶνα, κάκ' ἤματα, βούδορα πάντα·
τοῦτον ἀλεύασθαι, καὶ πηγάδας· αἵ τ' ἐπὶ γαῖαν,
πνεύσαντος Βορέαο, δυσηλεγέες τελέθουσιν,
ὅς τε διὰ Θρήκης ἱπποτρόφου εὐρέϊ πόντῳ
ἐμπνεύσας ὤρινε· μέμυκε δὲ γαῖα καὶ ὕλη·
πολλὰς δὲ δρῦς ὑψικόμους, ἐλάτας τε παχείας,
οὔρεος ἐν βήσσῃς πιλνᾷ χθονὶ πουλυβοτείρῃ
ἐμπίπτων, καὶ πᾶσα βοᾷ τότε νήριτος ὕλη.
θῆρες δὲ φρίσσουσ', οὐρὰς δ' ὑπὸ μέζε' ἔθεντο,
τῶν καὶ λάχνῃ δέρμα κατάσκιον· ἀλλά νυ καὶ τῶν
ψυχρὸς ἐὼν διάησι, δασυστέρνων περ ἐόντων.
καί τε διὰ ῥινοῦ βοὸς ἔρχεται, οὐδέ μιν ἴσχει.
καί τε δι' αἶγα ἄησι τανύτριχα· πώεα δ' οὔ τι,
οὕνεκ' ἐπηεταναὶ τρίχες αὐτῶν, οὐ διάησιν
ἲς ἀνέμου Βορέου. τροχαλὸν δὲ γέροντα τίθησι.
καὶ διὰ παρθενικῆς ἁπαλόχροος οὐ διάησιν,
ἥ τε δόμων ἔντοσθε φίλῃ παρὰ μητέρι μίμνει,
οὔπω ἔργ' εἰδυῖα πολυχρύσου Αφροδίτης·
εὖτε λοεσσαμένη τέρενα χρόα, καὶ λίπ' ἐλαίῳ
χρισαμένη, νυχίη καταλέξεται ἔνδοθεν οἴκου
ἤματι χειμερίῳ, ὅτ' ἀνόστεος ὃν πόδα τένδει
ἔν τ' ἀπύρῳ οἴκῳ καὶ ἐν ἤθεσι λευγαλέοισιν.
οὐ γάρ οἱ ἠέλιος δείκνυ νομὸν ὁρμηθῆναι·
ἀλλ' ἐπὶ κυανέων ἀνδρῶν δῆμόν τε πόλιν τε
στρωφᾶται, βράδιον δὲ Πανελλήνεσσι φαείνει.
καὶ τότε δὴ κεραοὶ καὶ νήκεροι ὑληκοῖται
λυχρὸν μαλκιόωντες ἀνὰ δρία βησσήεντα

Φεύγουσιν· καὶ πᾶσιν ἐνὶ φρεσὶ τοῦτο μέμηλεν,
οἳ σκέπα μαιόμενοι πυκινοὺς κευθμῶνας ἔχουσι,
καὶ γλάφυ πετρῆεν· τότε δὴ τρίποδι βροτῷ ἶσοι,
οὔ τ' ἐπὶ νῶτα ἔαγε, κάρη δ' εἰς οὖδας ὁρᾶται,
τῷ ἴκελοι ποιτῶσιν ἀλευόμενοι νίφα λευκήν.
καὶ τότε ἔσσασθαι ἔρυμα χροὸς, ὥς σε κελεύω,
χλαῖναν μὲν μαλακὴν, καὶ τερμιόεσσα χιτῶνα·
σήμονι δ' ἐν παύρῳ πυκνὴν κρόκα μηρύσασθαι.
τὴν περιέσσασθαι, ἵνα τοι τρίχες ἀτρεμέωσι,
μηδ' ὀρθαὶ φρίσσωσιν, ἀειρόμεναι κατὰ σῶμα.
ἀμφὶ δὲ ποσσὶ πέδιλα βοὸς ἶφι κλαμένοιο
ἆψαι δησάσθαι, πίλοις ἔνδοσθε πυκάσσας.
πρωτογόνων δ' ἐρίφων, ὁπόταν κρύος ὥριον ἔλθῃ,
δέρματα συρράπτειν νεύρῳ βοός, ὄφρ' ἐπὶ ὤμου
ὑετοῦ ἀμφιβάλῃ ἀλεήν. πεφαλῆφι δ' ὕπερθεν
πῖλον ἔχειν ἀσκητὸν, ἵν' οὔατα μὴ καταδεύῃ·
ψυχρὴ γάρ τ' ἠὼς πέλεται, βορέαο πεσόντος,
τὸν φθάμενος, ἔργον τελέσας, οἶκόνδε νέεσθαι,
μή ποτέ σ' οὐρανόθεν σκοτόεν νέφος ἀμφικαλύψῃ,
χρῶτά τε μυδαλέον θεῖη, κατὰ δ' εἵματα δεύσῃ·
ἀλλ' ὑπαλεύασθαι· μεὶς γὰρ χαλεπώτατος οὗτος
χειμέριος, χαλεπὸς προβάτοις, χαλεπὸς δ' ἀνθρώποις.
τῆμος θωΐσσειν βουσὶν, ἐπ' ἀνέρι δὲ πλέον εἴη
ἁρμαλιῆς· μακραὶ γὰρ ἐπίρροθοι εὐφρόναι εἰσί.
Εὖτ' ἂν δ' ἑξήκοντα μετὰ τροπὰς ἠελίοιο
χειμέριαι ἐκπελέσῃ Ζεὺς ὄμβρια, δὴ τότ' ἀπ' αὐτῆς
Ἀρκτούρου προλιπὼν ἱερὸν ῥόον Ὠκεανοῖο
πρῶτον παμφαίνων ἐπιτέλλεται ἀκροκνέφαιος.

τόνδε μετ' ὀρθρογόην Πανδιονὶς ὦρτο χελιδὼν
ἐς φάος ἀνθρώποις, ἔαρος νέον ἱσταμένοιο.
τὴν φθάμενος, οἴνας περιταμνέμεν· ὣς γὰρ ἄμεινον.
ἀλλ' ὁπότ' ἂν Περσέος ἀπὸ χθονὸς ἐν φυτὰ βαίνῃ
Πληϊάδας φεύγων, τότε δὴ σκάφος οὐκ ἔτι οἰνέων·
ἀλλ' ἄρσας τε χαρασσέμεναι, καὶ δμῶας ἐγείρειν.
φεύγειν δὲ σκιεροὺς θώκους, καὶ ἐπ' ἠῶ κοῖτον,
ὥρῃ ἐν ἀμητοῦ, ὅτε τ' ἠέλιος χρόα κάρφει·
τημοῦτος σπεύδειν, καὶ ὀπάζειν καρπὸν ἀγείρειν,
ὄρθρου ἀνισλάμενος, ἵνα τοι βίος ἄρκιος εἴη.
ἠὼς γάρ τ' ἔργοιο τρίτην ἀπομείρεται αἶσαν·
ἠὼς τοι προφέρει μὲν ὁδοῦ, προφέρει δὲ καὶ ἔργου·
ἠὼς, ἥ τε φανεῖσα πολέας ἐπέθηκε κελεύθου
ἀνθρώπους, πολλοῖσι δ' ἐπὶ ζυγὰ βουσὶ τίθησιν.
Ἦμος δὲ σκόλυμός τ' ἀνθεῖ, καὶ ἠχέτα τέττιξ
δενδρέῳ ἐφεζόμενος λιγυρὴν καταχεύετ' ἀοιδὴν
πυκνὸν ὑπὸ πτερύγων, θέρεος καματώδεος ὥρῃ·
τῆμος πιότατοί τ' αἶγες, καὶ οἶνος ἄριστος,
μαχλότατοι δὲ γυναῖκες, ἀφαυρότατοι δέ τε ἄνδρες
εἰσὶν, ἐπεὶ κεφαλὴν καὶ γούνατα Σείριος ἄζει,
αὐαλέος δέ τε χρὼς ὑπὸ καύματος. αἰθὶ τότ' ἤδη
εἴη πετραίη τε σκιὴ, καὶ Βίβλινος οἶνος,
μᾶζά τ' ἀμολγαίη, γάλα τ' αἰγῶν σβεννυμενάων,
καὶ βοὸς ὑλοφάγοιο κρέας μήπω τετοκυίης,
πρωτογόνων τ' ἐρίφων· ἐπὶ δ' αἴθοπα πινέμεν οἶνον,
ἐν σκιῇ ἑζόμενον, κεκορημένον ἦτορ ἐδωδῆς,
ἀντίον ἀκραέος Ζεφύρου τρέψαντα πρόσωπον,
κρήνης τ' ἀενάου καὶ ἀπορρύτου, ἥ τ' ἀφύλωτος.

τρὶς δ' ὕδατος προχέειν, τὸ δὲ τέτρατον ἦέμεν οἴνου.
δμωσὶ δ' ἐποτρύνειν Δημήτερος ἱερὸν ἀκλὴν
δινέμεν, εὖτ' ἂν πρῶτα φανῇ σθένος Ὠρίωνος,
χώρῳ ἐν εὐαέϊ, καὶ εὐτροχάλῳ ἐν ἀλωῇ.
μέτρῳ δ' εὖ κομίσασθαι ἐν ἄγγεσιν. αὐτὰρ ἐπὴν δὴ
πάντα βίον καταθῆται ἐπαρμένον ἔνδοθεν οἴκου,
θῆτά τ' ἄοικον ποιεῖσθαι, καὶ ἄτεκνον ἔριθον
δίζεσθαι κέλομαι· χαλεπὴ δ' ὑποπορτις ἔριθος.
καὶ κύνα παρχαρόδοντα κομεῖν· μὴ φείδεο σίτου·
μή ποτέ σ' ἠμερόκοιτος ἀνὴρ ἀπὸ χρήματ' ἕλῃται.
χόρτον δ' ἐσκομίσαι καὶ συρφετὸν, ὄφρα τοι εἶη
βουσὶ καὶ ἡμιόνοισιν ἐπητανόν. αὐτὰρ ἔπειτα
δμῶας ἀναψύξαι φίλα γούνατα, καὶ βόε λῦσαι.
Εὖτ' ἂν δ' Ὠρίων καὶ Σείριος εἰς μέσον ἔλθῃ
οὐρανὸν, Ἀρκτοῦρον δ' ἐσίδῃ ῥοδοδάκτυλος Ἠώς,
ὦ Πέρση, τότε πάντας ἀποδρέπε οἰκαδε βότρυς.
δεῖξαι δ' ἠελίῳ δέκα τ' ἤματα καὶ δέκα νύκτας·
πέντε δὲ συσκιάσαι, ἕκτῳ δ' εἰς ἄγγε' ἀφύσσαι
δῶρα Διωνύσου πολυγήθεος. αὐτὰρ ἐπὴν δὴ
Πληϊάδες Ὑάδες τε, τό τε σθένος Ὠρίωνος
δύνωσι, τότ' ἔπειτ' ἀρότου μεμνημένος εἶναι
ὡραίου· πλειὼν δὲ κατὰ χθονὸς ἄρμενος εἴη.
Εἰ δέ σε ναυτιλίης δυσπεμφέλου ἵμερος αἱρεῖ,
εὖτ' ἂν Πληϊάδες, σθένος ὄβριμον Ὠρίωνος
φεύγουσαι, πίπτωσιν ἐς ἠεροειδέα πόντον,
δὴ τότε παντοίων ἀνέμων θύουσιν ἀῆται·
καὶ τότε μηκέτι νῆας ἔχειν ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ,
γῆν δ' ἐργάζεσθαι μεμνημένος, ὥς σε κελεύω.

νῆα δ' ἐπ' ἠπείρου ἐρύσαι, πυκάσαι τε λίθοισι
πάντοθεν, ὄφρ' ἴσχωσ' ἀνέμων μένος ὑγρὸν ἀέντων,
χείμαρον ἐξερύσας, ἵνα μὴ πύθῃ Διὸς ὄμβρος.
ὅπλα δ' ἐπάρμενα πάντα τεῷ ἐνικάτθεο οἴκῳ,
εὐκόσμως στολίσας νηὸς πτερὰ ποντοπόροιο·
πηδάλιον δ' εὐεργὲς ὑπὲρ καπνοῦ κρεμάσασθαι.
αὐτὸς δ' ὡραῖον μίμνειν πλόον, εἰσόκεν ἔλθῃ·
καὶ τότε νῆα θοὴν ἅλαδ' ἑλκέμεν, ἐν δέ τε φόρτον
ἄρμενον ἐντύνασθαι, ἵν' οἴκαδε κέρδος ἄρηαι·
ὥσπερ ἐμός τε πατὴρ καὶ σὸς, μέγα νήπιε Πέρση,
πλωΐζεσκεν νηυσὶ, βίου κεχρημένος ἐσθλοῦ·
ὅς ποτε καὶ τῇδ' ἦλθε, πολὺν διὰ πόντον ἀνύσσας,
Κύμην Αἰολίδα προλιπὼν, ἐν νηῒ μελαίνῃ·
νάσσατο δ' ἄγχ' Ελικῶνος ὀϊζυρῇ ἐνὶ κώμῃ,
Ασκρῃ, χεῖμα κακῇ, θέρει ἀργαλέῃ, οὐδέ ποτ' ἐσθλῇ.
Τύνη δ', ὦ Πέρση, ἔργων μεμνημένος εἶναι
ὡραίων πάντων, περὶ ναυτιλίης δὲ μάλιστα.
νῆ' ὀλίγην αἰνεῖν, μεγάλῃ δ' ἐνὶ φορτία θέσθαι·
μείζων μὲν φόρτος, μεῖζον δ' ἐπὶ κέρδεϊ κέρδος
ἔσσεται, εἴ κ' ἄνεμοί γε κακὰς ἀπέχωσιν ἀήτας.
εὖτ' ἂν ἐπ' ἐμπορίην τρέψῃς ἀεσίφρονα θυμὸν,
βούληαι δὲ χρέα τε φυγεῖν καὶ ἀτερπέα λιμὸν,
δείξω δή τοι μέτρα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης.
Ηματα πεντήκοντα μετὰ τροπὰς ἠελίοιο,
ἐς τέλος ἐλθόντος θέρεος, καματώδεος ὥρης,
ὡραῖος πέλεται θνητοῖς πλόος· οὔτε κε νῆα
καυάξαις, οὔτ' ἄνδρας ἀποφθίσειε θάλασσα,
εἰ μὴ δὴ πρόφρων γε Ποσειδάων ἐνοσίχθων,

ἢ Ζεὺς ἀθανάτων βασιλεὺς ἐθέλῃσιν ἐλέσσαι.
ἐν τοῖς γὰρ τέλος ἐστὶν ὁμῶς ἀγαθῶν τε κακῶν τε.
τῆμος δ' εὐκρινέες τ' αὐραι, καὶ πόντος ἀπήμων,
εὔκηλος· τότε νῆα θοὴν, ἀνέμοισι πιθήσας,
ἑλκέμεν ἐς πόντον, φόρτον δ' ἐν πάντα τίθεσθαι.
σπεύδειν δ' ὅττι τάχιστα πάλιν οἶκόνδε νέεσθαι·
μηδὲ μένειν οἴνόν τε νέον, καὶ ὀπωρινὸν ὄμβρον,
καὶ χειμῶν' ἐπιόντα, Νότοιό τε δεινὰς ἀήτας,
ὅς τ' ὠρινε θάλασσαν, ὁμαρτήσας Διὸς ὄμβρῳ
πολλῷ ὀπωρινῷ· χαλεπὸν δέ τε πόντον ἔθηκεν.
ἄλλος δ' εἰαρινὸς πέλεται πλόος ἀνθρώποισιν.
ἦμος δὴ τὸ πρῶτον, ὅσον τ' ἐπιβᾶσα κορώνη
ἴχνος ἐποίησεν, τόσσον πέταλ' ἀνδρὶ φανείη
ἐν κλάδῃ ἀκροτάτῃ, τότε δ' ἄμβατός ἐστι θάλασσα.
εἰαρινὸς δ' οὗτος πέλεται πλόος. οὔ μιν ἔγωγε
αἴνημ'· οὐ γὰρ ἐμῷ θυμῷ κεχαρισμένος ἐστὶν,
ἁρπακτός. χαλεπῶς κε φύγοις κάκον. ἀλλά νυ καὶ τὸν
ἄνθρωποι ῥέζουσιν ἀϊδρείῃσι νόοισι.
χρήματα γὰρ ψυχὴ πέλεται δειλοῖσι βροτοῖσι.
δεινὸν δ' ἐστὶ θανεῖν μετὰ κύμασι. ἀλλά σ' ἄνωγα
φράζεσθαι τάδε πάντα μετὰ φρεσὶν, ὅσσ' ἀγορεύω.
μηδ' ἐνὶ νηυσὶν ἅπαντα βίον κοίλῃσι τίθεσθαι·
ἀλλὰ πλέω λείπειν, τὰ δὲ μείονα φορτίζεσθαι.
δεινὸν γὰρ πόντου μετὰ κύμασι πήματι κύρσαι.
δεινόν τ', εἴ κ' ἐφ' ἅμαξαν ὑπερβιον ἄχθος ἀείρας,
ἄξονα καυάξαις, τὰ δὲ φορτί' ἀμαυρωθείη.
μέτρα φυλάσσεσθαι. καιρὸς δ' ἐπὶ πᾶσιν ἄριστος.
Ὡραῖος δὲ γυναῖκα τεὸν ποτὶ οἶκον ἄγεσθαι,

μήτε τριηκόντων ἐτέων μάλα πόλλ' ἀπολείπων,
μήτ' ἐπιθεὶς μάλα πολλά· γάμος δέ τοι ὥριος οὗτος.
ἡ δὲ γυνὴ τέτορ' ἡβῴη, πέμπτῳ δὲ γαμοῖτο.
παρθενικὴν δὲ γαμεῖν, ὥς κ' ἤθεα κεδνὰ διδάξῃς·
τὴν δὲ μάλιστα γαμεῖν, ἥ τις σέθεν ἐγγύθι ναίει,
πάντα μάλ' ἀμφὶς ἰδὼν, μὴ γείτοσι χάρματα γήμῃς.
οὐ μὲν γάρ τι γυναικὸς ἀνὴρ λήϊζετ' ἄμεινον
τῆς ἀγαθῆς· τῆς δ' αὖτε κακῆς οὐ ῥίγιον ἄλλο,
δειπνολόχου, ἥ τ' ἄνδρα καὶ ἴφθιμόν περ ἐόντα
εὖει ἄτερ δαλοῦ, καὶ ἐν ὠμῷ γήραϊ θῆκεν.
Εὖ δ' ὄπιν ἀθανάτων μακάρων πεφυλαγμένος εἶναι.
μηδὲ κασιγνήτῳ ἶσον ποιεῖσθαι ἑταῖρον·
εἰ δέ κε ποιήσῃς, μή μιν πρότερος κακὸν ἔρξῃς.
μηδὲ ψεύδεσθαι γλώσσης χάριν. εἰ δέ κεν ἄρχῃ,
ἤ τι ἔπος εἰπὼν ἀποθύμιον, ἠὲ καὶ ἔρξας,
δὶς τόσα τίνυσθαι μεμνημένος· εἰ δέ κεν αὖθις
ἡγῆτ' ἐς φιλότητα, δίκην δ' ἐθέλῃσι παρασχεῖν,
δέξασθαι. δειλός τοι ἀνὴρ φίλον ἄλλοτε ἄλλον
ποιεῖται. σὲ δὲ μή τι νόον κατελεγχέτω εἶδος.
μηδὲ πολύξεινον, μηδ' ἄξεινον καλέεσθαι,
μηδὲ κακῶν ἕταρον, μηδ' ἐσθλῶν νεικεστῆρα.
μηδέ ποτ' οὐλομένην πενίην θυμοφθόρον ἀνδρὶ
τέτλαθ' ὀνειδίζειν, μακάρων δόσιν αἰὲν ἐόντων.
γλώσσης τοι θησαυρὸς ἐν ἀνθρώποισιν ἄριστος
φειδωλῆς, πλείστη δὲ χάρις κατὰ μέτρον ἰούσης.
εἰ δὲ κακὸν εἴποις, τάχα κ' αὐτὸς μεῖζον ἀκούσαις.
μηδὲ πολυξείνου δαιτὸς δυσπέμφελος εἶναι
ἐκ κοινοῦ· πλείστη δὲ χάρις, δαπάνη τ' ὀλιγίστη.

Μηδέ ποτ' ἐξ ἠοῦς Διὶ λείβειν αἴθοπα οἶνον
χερσὶν ἀνίπτοισι, μηδ' ἄλλοις ἀθανάτοισιν·
οὐ γὰρ τοίγε κλύουσιν, ἀποπτύουσι δέ τ' ἀράς.
μηδ' ἀντ' ἠελίοιο τετραμμένος ὀρθὸς ὀμιχεῖν·
αὐτὰρ ἐπήν κε δύῃ, μεμνημένος, ἔς τ' ἀνιόντος,
μήτ' ἐν ὁδῷ, μήτ' ἐκτὸς ὁδοῦ προβάδην οὐρήσῃς,
μηδ' ἀπογυμνωθείς· μακάρων τοι νύκτες ἔασιν·
ἑζόμενος δ' ὅ γε θεῖος ἀνὴρ πεπνυμένα εἰδὼς,
ἢ ὅ γε πρὸς τοῖχον πελάσας εὐερκέος αὐλῆς.
μηδ' αἰδοῖα γονῇ πεπαλαγμένος ἔνδοθεν οἴκου
ἑστίῃ ἐμπελαδὸν παραφαινέμεν, ἀλλ' ἀλέασθαι.
μηδ' ἀπὸ δυσφήμοιο τάφου ἀπονοστήσαντα
σπερμαίνειν γενεὴν, ἀλλ' ἀθανάτων ἀπὸ δαιτός.
Μηδέ ποτ' ἀενάων ποταμῶν καλλίῤῥοον ὕδωρ
ποσσὶ περᾶν, πρίν γ' εὔξῃ ἰδὼν ἐς καλὰ ῥέεθρα,
χεῖρας νιψάμενος πολυηράτῳ ὕδατι λευκῷ.
ὃς ποταμὸν διαβῇ, κακότητι δὲ χεῖρας ἄνιπτος,
τῷδε θεοὶ νεμεσῶσι, καὶ ἄλγεα δῶκαν ὀπίσσω.
Μηδ' ἀπὸ πεντόζοιο, θεῶν ἐν δαιτὶ θαλείῃ,
αὖον ἀπὸ χλωροῦ τάμνειν αἴθωνι σιδήρῳ.
μηδέ ποτ' οἰνοχόην τιθέμεν κρητῆρος ὕπερθε
πινόντων· ὀλοὴ γὰρ ἐπ' αὐτῷ μοῖρα τέτυκται.
μηδὲ δόμον ποιῶν ἀνεπίξεστον καταλείπειν,
μή τοι ἐφεζομένη κρώζῃ λακέρυζα κορώνη.
μηδ' ἀπὸ χυτροπόδων ἀνεπιῤῥέκτων ἀνελόντα
ἔσθειν, μηδὲ λόεσθαι· ἐπεὶ καὶ τοῖς ἔνι ποινή.
μηδ' ἐπ' ἀκινήτοισι καθίζειν (οὐ γὰρ ἄμεινον)
παῖδα δυωδεκαταῖον, ὅ τ' ἀνέρ' ἀνήνορα ποιεῖ·

μηδὲ δυωδεκάμηνον· ἴσον καὶ τοῦτο τέτυκται.
μηδὲ γυναικείῳ λουτρῷ χρόα φαιδρύνεσθαι
ἀνέρα· λευγαλέη γὰρ ἐπὶ χρόνον ἔστ' ἐπὶ καὶ τῷ
ποινή. μηδ' ἱεροῖσιν ἐπ' αἰθομένοισι κυρήσας,
μωμεύειν αἴδηλα· θεός νυ τι καὶ τὰ νεμεσσᾷ.
μηδέ ποτ' ἐν προχοῇ ποταμῶν ἅλαδε προρεόντων,
μηδ' ἐπὶ κρηνάων οὐρεῖν· μάλα δ' ἐξαλέασθαι·
μηδ' ἐναποψύχειν· τὸ γὰρ οὔ τοι λώϊόν ἐστιν.
Ὠδ' ἔρδειν, δεινὴν δὲ βροτῶν ὑπαλεύεο φήμην.
φήμη γάρ τε κακὴ πέλεται, κούφη μὲν ἀεῖραι
ῥεῖα μάλ', ἀργαλέη δὲ φέρειν, χαλεπὴ δ' ἀποθέσθαι.
φήμη δ' οὔ τις πάμπαν ἀπόλλυται, ἥν τινα πολλοὶ
λαοὶ φημίζουσι· θεός νύ τις ἐστὶ καὶ αὐτή.
Ἤματα δ' ἐκ Διόθεν πεφυλαγμένος εὖ κατὰ μοῖραν,
πεφραδέμεν δμώεσσι. τριηκάδα μηνὸς ἀρίστην
ἔργα τ' ἐποπτεύειν, ἠδ' ἁρμαλιὴν δατέασθαι,
εὖτ' ἂν ἀληθείην λαοὶ κρίνοντες ἄγωσιν.
αἵδε γὰρ ἡμέραι εἰσὶ Διὸς παρὰ μητιόεντος.
πρῶτον ἕνη, τετράς τε, καὶ ἑβδόμη, ἱερὸν ἦμαρ.
τῇ γὰρ Ἀπόλλωνα χρυσάορα γείνατο Λητώ.
ὀγδοάτη τ' ἐνάτη τε, δύω γε μὲν ἤματα μηνὸς
ἔξοχ' ἀεξομένοιο βροτήσια ἔργα πένεσθαι.
ἑνδεκάτη τε, δυωδεκάτη τ', ἄμφω γε μὲν ἐσθλαί·
ἡ μὲν ὄϊς πείκειν, ἡ δ' εὔφρονα καρπὸν ἀμᾶσθαι.
ἡ δὲ δυωδεκάτη τῆς ἑνδεκάτης μέγ' ἀμείνων.
τῇ γάρ τοι νεῖ νήματ' ἀερσιπότητος ἀράχνης
ἤματος ἐκ πλείου, ὅτε τ' ἴδρις σῶρον ἀμᾶται·
τῇδ' ἱστὸν στήσαιτο γυνὴ, προβάλοιτό τε ἔργον.

μηνὸς δ' ἰσταμένου τρισκαιδεκάτην ἀλέασθαι
σπέρματος ἄρξασθαι· φυτὰ δ' ἐνθρέψασθαι ἀρίστη.
ἕκτη δ' ἡ μέσση μάλ' ἀσύμφορός ἐστι φυτοῖσιν·
ἀνδρογόνος τ' ἀγαθή· κούρῃ δ' οὐ σύμφορός ἐστιν,
οὔτε γενέσθαι πρῶτ', οὔτ' ἂρ γάμου ἀντιβολῆσαι.
οὐδὲ μὲν ἡ πρώτη ἕκτη κούρῃσι γενέσθαι
ἄρμενος, ἀλλ' ἐρίφους τάμνειν καὶ πώεα μήλων·
σηκόν τ' ἀμφιβαλεῖν ποιμνήϊον ἤπιον ἦμαρ.
ἑσθλὴ δ' ἀνδρογόνος, φιλέει δέ τε κέρτομα βάζειν,
ψευδέά θ', αἱμυλίους τε λόγους, κρυφίους τ' ὀαρισμούς.
μηνὸς δ' ὀγδοάτῃ κάπρον καὶ βοῦν ἐρίμυκον
ταμνέμεν, οὐρῆας δὲ δυωδεκάτῃ ταλαεργούς.
εἰκάδι δ' ἐν μεγάλῃ, πλέῳ ἤματι, ἴσθμια φῶτα
γείνασθαι· μάλα γάρ τε νόον πεπυκασμένος ἐστίν.
ἑσθλὴ δ' ἀνδρογόνος δεκάτη, κούρῃσι δὲ τετρὰς
μέσση. τῇ δέ τε μῆλα, καὶ εἰλίποδας ἕλικας βοῦς,
καὶ κύνα καρχαρόδοντα, καὶ οὐρῆας ταλαεργοὺς
πρηΰνειν, ἐπὶ χεῖρα τιθείς. πεφύλαξο δὲ θυμῷ
τετράδ' ἀλεύασθαι φθίνοντός θ' ἰσταμένου τε
ἄλγεα θυμοβορεῖν. μάλα τοι τετελεσμένον ἦμαρ.
ἐν δὲ τετάρτῃ μηνὸς ἄγεσθαι ἐς οἶκον ἄκοιτιν,
οἰωνοὺς κρίνας, οἳ ἐπ' ἔργματι τούτῳ ἄριστοι.
πέμπτας δ' ἐξαλέασθαι· ἐπεὶ χαλεπαί τε καὶ αἰναί.
ἐν πέμπτῃ γάρ φασιν Ἐριννύας ἀμφιπολεύειν,
Ὅρκον τινυμένας, τὸν Ἔρις τέκε πῆμ' ἐπιόρκοις.
μέσσῃ δ' ἑβδομάτῃ Δημήτερος ἱερὸν ἀκτὴν
εὖ μάλ' ὀπιπεύοντα εὐτροχάλῳ ἐν ἀλωῇ
βάλλειν· ὑλοτόμον τε ταμεῖν θαλαμήϊα δοῦρα,

πλ

νηΐτα τε ξύλα πολλὰ, τά τ' ἄρμενα νηυσὶ πέλονται.
τετρᾶδι δ' ἄρχεσθαι νῆας πήγνυσθαι ἀραιάς.
εἴνατος δ' ἡ μέσση ἐπιδείελα λώϊον ἦμαρ·
πρωτίστη δ' εἴνατος ἀνακτήμων ἀνθρώποισιν.
ἐσθλὴ μὲν γὰρ δ' ἥδε φυτευέμεν, ἠδὲ γενέσθαι,
ἀνέρι τ' ἠδὲ γυναικί· καὶ οὔ ποτε πάγκακον ἦμαρ.
παῦροι δ' αὖτε ἴσασι τριτείνατα μηνὸς ἀρίστην
ἄρξασθαί τε πίθου, καὶ ἐπὶ ζυγὸν αὐχένα θεῖναι
βουσὶ καὶ ἡμιόνοισι καὶ ἵπποις ὠκυπόδεσσι,
νῆα πολυκληῖδα θοὴν εἰς οἶνοπα πόντον
εἰρύμεναι· παῦροι δέ τ' ἀληθέα κικλήσκουσι.
τετρᾶδι δ' οἵγε πίθον· περὶ πάντων ἱερὸν ἦμαρ
μέσση· παῦροι δ' αὖτε μετ' εἰνάδα μηνὸς ἀρίστην
ἠῶϊ γιγνομένηι· ἐπιδείελα δ' ἐσθλὴ χερείων.
αἵδε μὲν ἡμέραι εἰσὶν ἐπιχθονίοις μέγ' ὄνειαρ·
αἱ δ' ἄλλαι μεταδουπιοι, ἀκήριοι, οὔ τι φέρουσαι.
ἄλλος δ' ἄλλοίην αἰνεῖ, παῦροι δέ τ' ἴσασιν.
ἄλλοτε μητρυιὴ πέλει ἡμέρη, ἄλλοτε μήτηρ.
τὰων εὐδαίμων τε καὶ ὄλβιος, ὃς τάδε πάντα
εἰδὼς ἐργάζηται, ἀναίτιος ἀθανάτοισιν,
ὄρνιθας κρίνων, καὶ ὑπερβασίας ἀλεείνων.

ΤΕΛΟΣ ΤΩΝ ΗΣΙΟΔΟΥ ΕΡΓΩΝ ΚΑΙ ΗΜΕΡΩΝ.

SENTENTIÆ EX HESIODI OPERIBUS ET DIEBUS EXCERPTÆ

A JOANNE STOBÆO

LATINIS VERSIBUS REDDITÆ

AB H. GROTIO.

V. 11. Tit. XXIX. & XXXVIII.

Nam piger alterius magnos ſi ſpectat acervos,
qui ferat arboribus terram, qui verſet aratro,
qui regat arte domum, flagrat ſub corde cupido
æmula: certamen pulchrum mortalibus hoc eſt.
Sic figulo figulus, fabro faber invidet, & fic
odit inops inopem, fic vatem denique vates.

V. 30. Floril. Tit. X. & E. M. Tit. I.

Heu miſeri! ignorant quanto præſtantior aſſe
ſit ſemis: quantum lapathus juvet, herbaque malvæ.
Dii vitam miſeris mortalibus abſconderunt.

V. 47. Tit. LXXIII.

~~Hic~~ ego pro rapto igne malum dabo, quod tamen omnes
læto corde colant & ament, ſua damna foventes.

V. 57. ~~Ibid.~~

Indita mens illi fallax, nec gnara vereri.

V. 66. Ibid.

Illi Mercurius ſubter præcordia fixit
blanditiam, falſosque dolos, mentitaque verba.

V. 84. Tit. CXI.

Sola ſed intactis Spes in penetralibus hæſit
margine preſſa cadi, nec ſe projecit in auras
evolitans. Quippe illa cadum jam clauſerat ante.

V. 88. Tit. XCVIII.

Plena malis tellus, plenæ ſunt æquoris undæ:
præterea adveniunt morbi noctuque diuque,
exitium humano generi & tormenta ferentes.

V. 173. Tit. II.

Nulla boni juſtique & fas ſervantis & æquum
gratia: laudatur ſcelerum fraudisque repertor,
& vi cuncta trahens: nuſquam pudor: aurea nuſquam
juſtitia: inſultant pravi potioribus ultro
falſiloquo ſermone, ſed & jurare parati.
Invidia a tergo miſeris mortalibus inſtat
læta malis, immane tuens, ſæva omina portans.

V. 194. Tit. IV.

Mente caret, quiſquis certare potentibus audet:
ſpe ſine vincendi probrum ſubit atque dolores.

V. 239. Tit. IX.

Juſtitia eſt virgo, ſoboles Jovis altitonantis,
quam Dii ſuſpiciunt cœleſtia templa colentes.
Læſerit hanc aliquis deflectens tramite recto;
illa ſedens ſolium juxta ſublime parentis
facta hominum narrat crudelia, nec tacet ante
pendat quam populus regum pro crimine pœnas,
obliquis qui jura parant invertere dictis.

V. 252. Ecl. Phyſ. Tit. VII.

Juppiter hanc poſuit legem mortalibus ipſe.
Fit fera namque feris, & piſcis piſcibus eſca,

alitibuſque ales; nullo quia jure tenentur:
aſt hominum generi data lux præſtantior æquí.

V. 263. Tit. I. & III.

Improbitas nullo datur amplectenda labore:
tam prope nos habitat; tam molli calle petenda.
Sudorem ante aditum virtutis Dii poſuerunt:
& longa huc & celſa ſimul via ducit euntem,
ardua principio: ſed ubi eſt ad culmina ventum,
incipiet molli ſeſe ſubmittere clivo.
Ille quidem ante omnes, per ſe ipſe quid utile, quid non,
qui videt, & longe fines proſpectat agendi:
qui bene conſultis didicit parere, ſecundus:
at qui conſiliis pollet nihil ipſe, nec audit
ſuadentes alios, nullos homo vivit ad uſus.

V. 278. Tit. XXX.

Ille iram Superûm atque odium mortale meretur,
qui ſic vivit iners, tanquam ſine acumine fucus
depaſcens ignavus apum congeſta labore.

V. 283. Tit. XXIX.

Divitias pariunt ſtudia indefeſſa laborum.
Ipſi ſudantem clementius aſpiciunt Dii.
Non labor in probro, ſed diffugiſſe laborem.
Impiger invidia pigrum ſtimulabis, opima
ſorte nitens. Comitantur opes virtuſque decuſque.

V. 292. Ibid.

Sæpe pudor miſeros facit, & fiducia dites.
Quæ non rapta datur divinitus, eſt melior res.

V. 319. Tit. II.

Vicinus malus, atra lues: bonus, optima merx eſt:
quem qui indeptus erit, mactum ſe credat honore.

V. 325. Tit. X. & XXIX.

Ne male lucreris: mala lucra æqualia noxæ.
Donare, egregium: raptus, malus & necis auctor.
Nam quicunque dedit quamvis ingentia dona,
ipſe ſibi placet, & ſubter præcordia gaudet:
at ſi quis rapuit, perrupta lege pudoris,
vel minimum, luctu langueſcit tabifico cor.
Nam ſi vel modicum modico ſuperaddere tentes,
atque iterum atque iterum, tandem conſurget acervus.

V. 343. Tit. LXXXV. & LXXIII.

Ne malecaſta tibi prædetur fœmina mentem,
blanda, tuos lepido captans ſermone penates.
Credere femineis, eſt furi credere, verbis.

V. 380. Ecl. Mor. Tit. V.

Cras & cras iterum noli differre paratus:
qui nimium differt, in luctum damna laceſſit.

V. 468. Tit. XXX.

Pauper & ignavus, ſed ſpe lactatus inani,
perpetuo mala multa ſuo ſub corde volutat.
Ah! nimium ſpes illa nocens, quæ ſola ſedentem
in triviis hominem victus ſolatur egenum.

V. 631. Tit. XCI.

Argentum miſeris mortalibus, altera vita eſt.

V. 640. Tit. LXXI. LXX. LXIX.

Quære tibi uxorem, quum juſta adoleverit ætas,
nec multum decies ternis provectior annis,
nec minor: hic verus thalamo modus. Apta puella
connubiis, quinto floris jam puberis anno.

Quære toro intactam, pulchris quam moribus ornes:
neu ſit læta tua vicinia labe, caveto.
Commoda ſi qua viro conjunx obvenerit, hæc eſt
fortunæ pars prima bonæ: mala, peſſima ſors eſt,
delitioſa, virum quæ torre potentius omni
urit, & ad celeris perducit fata ſenectæ.

V. 662. Tit. XCVI. & XXXV.

Ne cui pauperiem mortalia corda domantem
objectes, quando dono datur illa Deorum.
Humanas res inter opes cariſſima, lingua eſt
parca ſui: magnus favor eſt moderata loquentis.

V. 770. Tit. CV.

Ipſa dies homini jam mater jamque noverca eſt.

ΚΩΜΙΚΩΝ

ΤΙΝΩΝ ΠΑΛΑΙΩΝ ΓΝΩΜΑΙ.

ΕΚ ΤΩΝ ΑΛΕΞΙΔΟΣ.

I.

Εἰ τοῦ μεθύσκεσθαι πρότερον τὸ κραιπαλᾶν
παρεγένεθ' ἡμῖν, οὐδ' ἂν εἷς οἶνόν ποτε
προσίετο πλεῖον τοῦ μετρίου· νυνὶ δὲ τὴν
τιμωρίαν οὐ προσδοκῶντες τῆς μέθης
ἥξειν, προχείρως τοὺς ἀκράτους πίνομεν.

II.

Ὁμοιότατον ἄνθρωπος οἴνῳ τὴν φύσιν
τρόπον τιν' ἐστί. καὶ γὰρ οἶνον τὸν νέον
πολλή γ' ἀνάγκη καὶ τὸν ἄνδρ' ἀποζέσαι
πρώτιστον, ἀφυβρίσαι τ'· ἀπανθήσαντα δὲ,
σκληρὸν γενέσθαι· παρακμάσαντα δ' ὧν λέγω
τούτων ἁπάντων, ἀπαρυθέντα τὴν ἄνω
ταύτην ἄνοιαν ἐπιπολάζουσαν, ποτὲ
πότιμον γενέσθαι, καὶ καταστῆναι πάλιν,
ἡδύν θ' ἅπασι τοὐπίλοιπον διατελεῖν.

III.

Οὐκ ἔστιν οὔτε τεῖχος, οὔτε χρήματα,
οὔτ' ἄλλο δυσφύλακτον οὐδὲν ὡς γυνή.

ΕΚ ΤΩΝ ΑΜΦΙΔΟΣ.

I.

Εν οἷς ἂν ἀτυχήσῃ τις ἄνθρωπος πόσοις,
πικρία τούτοις πλησιάζων ἥδεται.

II.

Οστις γὰρ ὀμνύσιν μηδὲν πείθεσθαι,
αὐτὸς ἐπιορκεῖν ῥᾳδίως ἐπίσταται.

ΕΚ ΤΩΝ ΑΝΑΞΑΝΔΡΙΔΟΥ.

I.

Οστις λόγους γὰρ, παρακαταθήκην ὡς, λευκῶν,
ἐξεῖπεν, ἄδικός ἐστιν, ἢ ἀκρατὴς ἄγαν.
ὁ μὲν διὰ κέρδος, ἄδικος· ὁ δὲ τούτου δίχα,
ἀκρατής. ἴσως δέ γ' εἰσὶν ἀμφότεροι κακοί.

II.

Οὔ τοι τὸ γῆρας ἐστὶν, ὡς οἴει, πάτερ,
τῶν φορτίων μέγιστον. ἀλλ' ὃς ἂν φέρῃ
ἀγνωμόνως αὐτὸ, οὗτός ἐστιν αἴτιος·
ὁ δ' εὐκόλως, ἐνίοτε κουφίζειν ποτεῖ,
ἢ μεταλαμβάνων ἐπιδέξι' αὐτοῦ τὸν τρόπον,
λύπην ἀφαιρῶν, ἡδονήν τε προσλιπεῖς.
λύπην δ' ἐποίησ', ὅστις εἶχε δυσκόλως.

ΕΚ ΤΩΝ ΑΝΤΙΦΑΝΟΥΣ.

I.

Δέσποιν', ὅταν τις ὀμνύοντος καταφρονῇ,
ᾧ μὴ ξύνοιδε πρότερον ἐπιωρκηκότι,
οὗτος καταφρονεῖν τῶν θεῶν ἐμοὶ δοκεῖ,
καὶ πρότερον ὀμόσας αὐτὸς ἐπιωρκηκέναι.

II.

Καὶ χρήμασιν ἰδὼν ἔμπαρος φρονεῖ μέγα,
ὧν ἐστὶ πάντων ἐνιοτ' ἄνεμος κύριος.

III.

Κρύψαι, Φειδίας,
ἀπατήλα καλά τις δύναιτ' ἂν, πλὴν δυοῖν,
οἴνου τε πίνων, εἰς ἔρωτά τ' ἐμπεσών·
ἀμφότερα μανύει γὰρ ἀπὸ τῶν βλεμμάτων,
καὶ τῶν λόγων αὖ· ὥστε τοὺς ἀργουμένους
μὴ λαλίαλα ταῦτα καταφανεῖς πολλοὺς ποιεῖν.

IV.

Οὐκ ἔστιν οὐδὲν βαρύτερον τῶν φορτίων
ὄνου, γυναικὸς προῖκα πολλὴν φερομένης.

V.

Πενθεῖν δὲ μετρίως τοὺς προσήκοντας φίλους.
οὐ γὰρ τεθνᾶσιν, ἀλλὰ τὴν αὐτὴν ὁδὸν,
ἣν πᾶσιν ἐλθεῖν ἔστ' ἀναγκαίως ἔχον,
προελήλυθασιν· εἶτα χ' ἡμεῖς ὕστερον

ς ἐς ταυτὸ καταγώγειον αὐτοῖς ἥξομεν,
κοινῇ τὸν ἄλλον συνδιατρίψοντες χρόνον.

VI.

Πλοῦτος δὲ βάσανός ἐστιν ἀνθρώπου τρόπων.
ὅταν εὐπορῶν γάρ αἰσχρὰ πράττῃ πράγματα,
τί τοῦτον ἀπορήσαντ' ἂν οὐκ εἴη ποιεῖν;

VII.

Πρὸς γὰρ τὸ γῆρας, ὥσπερ ἐργαστήριον,
ἅπαντα τἀνθρώπεια προσφοιτᾷ κακά.

VIII.

Σφόδρ' ἐστὶν ἡμῶν ὁ βίος οἴνῳ προσφερής·
ὅταν γὴ τὸ λοιπὸν μικρόν, ὄξος γίγνεται.

IX.

Καλῶς πένεσθαι μᾶλλον, ἢ πλουτεῖν κακῶς.
τὸ μὲν γὰρ ἔλεον, τὸ δ' ἐπιτίμησιν φέρει.

X.

Τί δ'; οὐχὶ θανάτου μισθοφόρος, ὦ φιλτάτη,
ὃς ἕνεκα τοῦ ζῆν ἔρχετ' ἀποθανούμενος;

XI.

Τὸ γῆρας ὥσπερ βωμός ἐστι τῶν κακῶν.
πάντ' ἐσθ' ἱδεῖν ἐς τοῦτο καταπεφευγότα.

XII.

Τοῦ γάρ ποτ' ἄλλου, πρὸς θεῶν, τις οὕνεκα
εὔξαιτο πλουτεῖν, εὐπορεῖν τε χρημάτων,
ἢ τοῦ δύνασθαι παραβοηθεῖν τοῖς φίλοις;

σπείρειν τε καρπὸν Χάριτος, ἡδίστης θεῶν·
ς τοῦ γὰρ πιεῖν τε καὶ φαγεῖν τὰς ἡδονὰς
ἔχομεν ὁμοίας· οὐχὶ τοῖς λαμπροῖσι δὲ
δείπνοις τὸ πεινῆν παύεται.

ΕΚ ΤΩΝ ΑΠΟΛΛΟΔΩΡΟΥ.

I.

Καὶ κλείθ' ἡ θύρα μοχλοῖς· ἀλλ' οὐδὲ εἷς
τέκνων ὀχυρὰν οὕτως ἐποίησεν θύραν,
δι' ἧς γαλῆ καὶ μοιχὸς οὐκ ἐσέρχεται.

II.

Ὅτε μειράκιον ἦν, τοὺς ἀώρους ἠλέουν·
νυνὶ δ' ὅταν γέροντος ἐκφορὰν ἴδω,
κλαίω. πρὸς ἐμὲ γάρ ἐστι τοῦτ' ἐκεῖν' ὁδοῦ.

III.

Οὐδέποτ' ἀθυμεῖν τὸν κακῶς πράττοντα δεῖ,
ἄνδρες, τὰ βελτίω δὲ προσδοκᾶν ἀεί.

IV.

Τὰ μεγάλα δῶρα τῆς τύχης ἔχει φόβον.
καὶ τὸ πάνυ λαμπρὸν οὐκ ἀκίνδυνον κυρεῖ·
οὐδ' ἀσφαλὲς πᾶν ὕψος ἐν θνητῷ γένει,
ὃ περιέτρεψεν ἢ χρόνος τις ἢ φθόνος,
ς ἐπὰν ἐπ' ἄκρον τις τοῦ καλῶς πράττειν δρόμου.
ἡ δὲ μεσότης ἐν πᾶσιν ἀσφαλεστέρα,
τῷ μήτε λίαν ἐν ταπεινῷ τῆς τύχης

μέρει φερέσθαι, μήτ' ἐν ὑψηλῷ πάλιν.
κἂν γὰρ πέσῃ τις ἐξ ἐλάττονος μέτρου,
εὐπερικάλυπτον ἔσχε τὴν δυσπραξίαν·
ὄγκου δὲ μεγάλου πῶμα γίγνεται μέγα.
πρὸς γὰρ τὸ λαμπρὸν ὁ φθόνος βιάζεται,
σφάλλει δ' ἐκείνους, οὓς ἂν ὑψώσῃ τύχη.

ΕΚ ΤΩΝ ΔΙΦΙΛΟΥ.

I.

Εὖ γ' ὁ κατάχρυσος εἶπε τοῦτ' Εὐριπίδης·
„Νικᾷ δὲ χρεία μ', ἡ κακῶς τ' ὀλουμένη
γασπὴρ." ταλαιπωρότερον οὐδὲν ἐστὶ γὰρ
τῆς γασπρᾶς, εἰς ἣν πρῶτον ἂν πάντ' ἐμβάλοις,
ἀλλ' οὐχ ἕτερον ἀργεῖον. ἐν πήρᾳ φέροις
ἄρτους ἄν, ἀλλ' οὐ ζωμόν, ἢ διαφθερεῖς·
εἰς σαυρίδα μάζας ἐμβαλεῖς, ἀλλ' οὐ φακῆν·
οἰνάριον εἰς λάγηνον, ἀλλ' οὐ κάραβον.
εἰς τὴν θεοῖς ἐχθρὰν δὲ ταύτην εἰσφορεῖς
τὰ πάνθ', ἑαυτοῖς οὐδὲν ὁμολογούμενα.
κοὐ προστίθημι τἄλλα, διότι παντάχοῦ
διὰ τὴν τἀλαιναν πάντα τλητὰ γίγνεται.

II.

Ὅστις γὰρ αὐτὸς αὑτὸν οὐκ αἰσχύνεται
συνειδὼς αὑτῷ φαῦλα διαπεπραγμένῳ,
πῶς τόν γε μηδὲν εἰδότ' αἰσχυνθήσεται;

III.

Πένητος ἀνδρὸς οὐδὲν εὐτυχέστερον.
τὴν γὰρ ἐπὶ τὸ χεῖρον μεταβολὴν οὐ προσδοκᾷ.

ΕΚ ΤΩΝ ΜΕΝΑΝΔΡΟΥ.

I.

Ἀεὶ πράττειόν ἐστι τἀληθῆ λέγειν
ἐν παντὶ καιρῷ. τοῦτ' ἐγὼ παρεγγυῶ
εἰς ἀσφάλειαν τῷ βίῳ πλεῖστον μέρος.

II.

Ἂν μὲν πλέωμεν ἡμερῶν που τεττάρων,
σκοπούμεθα τἀναγκαῖ' ἑκάστης ἡμέρας·
δέον δὲ φείσασθαί τι τοῦ γήρως χάριν,
οὐ φειδόμεσθ', ἐφόδια περιποιούμενοι.

III.

Ἀπαίδα τὰ ζῷ' ἐστὶ μακαριώτερα
καὶ τοῦν ἔχοιλα μᾶλλον ἀνθρώπου πολύ.
τὸν ὄνον ὁρᾶν ἔξεστι πρῶτον τουτονί.
οὗτος κακοδαίμων ἐστὶν ὁμολογουμένως.
τούτῳ κακὸν δι' αὐτὸν οὐδὲν γίγνεται·
ἃ δ' ἡ φύσις δέδωκε, ταῦτ' ἔχει μόνα.
ἡμεῖς δὲ, χωρὶς τῶν ἀναγκαίων κακῶν,
αὐτοὶ παρ' αὑτῶν ἕτερα προσπορίζομεν.
λυπούμεθ' ἂν πλάξῃ τις· ἂν εἴπῃ κακῶς,
ὀργιζόμεθ'· ἂν ἴδῃ τις ἐνύπνιον, σφόδρα

φοβούμεθ'· ἂν γλαὺξ ἀνακράγῃ, δεδοίκαμεν.
ἀγωνίαι, δόξαι, φιλοτιμίαι, νόμοι,
ἅπαντα ταῦτ' ἐπίθετα τῇ φύσει κακά.

IV.

Γέρων γέροντι γλῶτταν ἡδίστην ἔχει,
παῖς παιδὶ, καὶ γυναικὶ πρόσφορον γυνὴ,
νοσῶν τ' ἀνὴρ νοσοῦντι· καὶ δυσπραξίᾳ
ληφθεὶς, ἐπῳδός ἐστι τῷ πειρωμένῳ.

V.

Σ. πρὸς τὸ πρᾶγμ' ἔχω
κακῶς. Α. ἐπαριστερῶς γὰρ αὐτὸ λαμβάνεις.
τὰ δυσχερῆ γὰρ καὶ τὰ λυπήσαντά σε
ὁρᾷς ἐν αὑτῷ· τὰ δ' ἀγάθ' οὐκ ἐπιβλέπεις.
εὕροις δ' ἂν οὐδὲν τῶν ἁπάντων, Σιμύλε,
ἀγαθὸν, ὅπου τι μὴ πρόσεστι καὶ κακόν.
γυνὴ πολυτελὴς, ἔστ' ὀχληρὸν, οὐδ' ἐᾷ
ζῆν τὸν λαβόνθ' ὡς βούλετ'· ἀλλ' ἔνεστί τι
ἀγαθὸν ἀπ' αὐτῆς, παῖδες· ἐλθόντ' εἰς νόσον,
τὸν ἔχοντα ταύτην ἐθεράπευσεν ἐπιμελῶς·
ἀτυχοῦντι συμπαρέμεινεν· ἀποθανόντα τε
ἔθαψε· περιέστειλεν οἰκείως. ὅρα
εἰς ταῦθ', ὅταν λυπῇ τι τῶν καθ' ἡμέραν.
οὕτω γὰρ οἴσεις πᾶν τὸ πρᾶγμ'· ἂν δ' ἐκλέγῃς
ἀεὶ τὸ λυποῦν, μηδὲν ἀντιπαρατιθεὶς
τῶν προσδοκωμένων, ὀδυνήσῃ διὰ τέλους.

VI.

Εἰ γὰρ ἐγένου σὺ, Τρόφιμε, τῶν πάντων μόνος,
ὅτ' ἔτικτεν ἡ μήτηρ σ', ἐφ' ᾧ γε διατελεῖν

πράττων ἃ βούλει, καὶ διευτυχῶν ἀεὶ,
καὶ τοῦτο τῶν θεῶν τις ὡμολόγησέ σοι,
ὀρθῶς ἀγανακτεῖς· ἔσῃ γάρ σ' ἐψευσμένος,
ἄτοπόν τε πεποίηκ'. εἰ δ' ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς νόμοις,
ἐφ' οἷσπερ ἡμεῖς, ἔσπασας τὸν ἀέρα
τὸν κοινόν, ἵνα σοί τι τραγικώτερον λαλῶ,
οἰστέον ἄμεινον ταῦτα καὶ λογιστέον.
τὸ δὲ κεφάλαιον τῶν λόγων· ἄνθρωπος εἶ,
οὗ μεταβολὴν θᾶττον πρὸς ὕψος, καὶ πάλιν
ταπεινότητα, ζῶον οὐδὲν λαμβάνει·
καὶ μάλα δικαίως. ἀσθενέστερον γὰρ ὦ
φύσει, μεγίστοις οἰκονομεῖται πράγμασιν·
ὅταν πέσῃ δὲ, πλεῖστα συνῤῥιβεῖ καλά.
σὺ δ' οὔθ' ὑπερβάλλουλα, Τρόφιμ', ἀπώλεσας
ἀγαθά· τὰ νυνὶ δ' ἐστὶ μέτρια σοι κακά·
ὡς τἀναμεσόν που καὶ τὸ λοιπὸν εὖ φέρε.

VII.

Εἰρήνη γεωργὸν κἂν πέτραις
τρέφει καλῶς· πόλεμος δὲ κἂν πεδίῳ κακῶς.

VIII.

Θυγάτηρ ἐπίγαμος, κἂν ὅλως μηδὲν λαλῇ,
διὰ τοῦ σιωπᾶν, πλεῖστα περὶ αὐτῆς λέγει.

IX.

Πλεονεξία μέγιστον ἀνθρώποις κακόν.
οἱ γὰρ θέλοντες προσλαβεῖν τὰ τῶν πέλας,
ἀποτυγχάνουσι πολλάκις νικώμενοι,
τὰ δ' ἴδια προσλιθέασι τοῖς ἀλλοτρίοις.

X.

Οὐπώποτ' ἐζήλωσα πολυτελῆ νεκρόν.
εἰς τὸν ἴσον οἶκον τῷ σφέδρ' ἔρχετ' εὐτελεῖ.

XI.

Μὴ τοῦτο βλέψῃς, εἰ νεώτερος λέγω,
ἀλλ' εἰ φρονούντων τοὺς λόγους ἀνδρῶν ἐρῶ.

XII.

Ὁ σκληρότατος πρὸς υἱὸν ἐν τῷ νουθετεῖν,
τοῖς μὲν λόγοις πικρός ἐστι, τοῖς δ' ἔργοις πατήρ.

XIII.

Ὅστις δὲ διαβολαῖσι πείθεται ταχύ,
ἢ τοι πονηρὸς αὐτός ἐστι τοὺς τρόπους,
ἢ παιδάποσι παιδαρίου γνώμην ἔχει.

XIV.

Οὔτ' ἐκ χερὸς μεθέντα κωφὸν λίθον
φῶν κατάσχειν, οὔτ' ἀπὸ γλώττης λόγον.

XV.

Οὗτος πράτιστός ἐστ' ἀνήρ, ὦ Γοργία,
ὅστις ἀδικεῖσθαι πλεῖστ' ἐπίσταται βροτῶν.

XVI.

Τὸ κουφότατον θε τῶν κακῶν πάντων δάκνει,
πενία. τί γὰρ τοῦτ' ἔστιν, ἢ γένοιτ' ἂν εἰς
φίλος βοηθήσας, ἰατρὸς ῥᾳδίως;

XVII.

XVII.

Τρία γάρ ἐστι, δέσποτα,
δι' ὧν ἄπαντα γίγνετ', ἢ κατὰ τοὺς νόμους,
ἢ ταῖς ἀνάγκαις, ἢ τὸ τρίτον ἔθει τινί.

XVIII.

Τῷ μὲν τὸ σῶμα διαπεθειμένῳ κακῶς
χρεία 'στὶν ἰατροῦ· τῷ δὲ τὴν ψυχήν, Φίλου,
λύπην γὰρ ἔννους ῥᾳδίᾳ θεραπεύσει λόγος.

XIX.

Τὼ περὶ Φανίου γίγνεθ' ἡ λίαν τρυφή·
ὅ τε πλοῦτος ἐξώκειλε τὸν κεκτημένον
εἰς ἕτερον ἦθος, οὐκ ἐν ᾧ τὸ πρόσθεν ἦν.

XX.

Ὤμην ἐγὼ τοὺς πλουσίους, ὦ Φανία,
οἷς μὴ τὸ δανείζεσθαι πρόσεστιν, οὐ σίγειν
τὰς νύκτας, οὐδὲ σπερχομένους ἄνω κάτω
ΟΙΜΟΙ λέγειν· ἡδὺν δὲ καὶ σφαῖρόν τινα
ὕπνον καθεύδειν, ἀλλὰ τῶν πλουτούντων τινά.
νυνὶ δὲ καὶ τοὺς μακαρίους καλουμένους
ὑμᾶς, ὄρῳ ποιοῦντας ἡμῖν ἐμφερῆ.

XXI.

Ἀλλ' ὅταν ἐρῶντα νοῦν ἔχειν τις αἰτεῖ,
παρὰ τίνι τἀνόητον οὗτος ὤνεται;

XXII.

Ὁ προκαταγιγνώσκων δὲ πρὶν ἀκοῦσαι σαφῶς,
αὐτὸς πονηρός ἐστι, πιστεύσας κακῶς.

XXIII.

Πολλοὺς δὲ ἀνάγκην γὰρ πονηροὺς οἶδ' ἐγὼ,
ὅταν ἀτυχήσωσιν, γεγονότας, οὐ φύσει
ὄντας τοιούτους.

ΕΚ ΤΩΝ ΦΙΛΗΜΟΝΟΣ.

I.

Ἀγαθῆς γυναικός ἐστιν, ὦ Νικοστράτη,
μὴ κρείττον' εἶναι τἀνδρός, ἀλλ' ὑπήκοον.
γυνὴ δὲ νικῶσ' ἄνδρα, κακὸν ἐστὶν μέγα.

II.

Ἀνὴρ δίκαιός ἐστιν, οὐχ ὁ μὴ ἀδικῶν,
ἀλλ' ὅστις, ἀδικεῖν δυνάμενος, μὴ βούλεται,
οὐδ' ὃς τὰ μικρὰ λαμβάνειν ἀπέσχετο,
ἀλλ' ὃς τὰ μεγάλα καρτερεῖ μὴ λαμβάνων,
ἔχειν δυνάμενος καὶ κρατεῖν ἀζημίως.
οὐδ' ὅς γε ταῦτα πάντα διατηρεῖ μόνον,
ἀλλ' ὅστις ἄδολον γνησίαν τ' ἔχων φύσιν,
εἶναι δίκαιος, καὶ δοκεῖν εἶναι θέλει.

III.

Εἴ τις δὲ θυσίαν προσφέρων, ὦ Παμφίλε,
ταύρων γε πλῆθος, ἢ ἐρίφων, ἢ νὴ Δία
ἑτέρων τοιούτων, ἢ κατασκευάσματα,
χρυσᾶς πιείσας χλαμύδας, ἤτοι πορφυρᾶς,
ἢ δι' ἐλέφαντος ἢ σμαράγδου ζῴδια,

εὔνουν νομίζει τὸν θεὸν καθιστάναι;
πεπλάνητ' ἐκεῖνος, καὶ φρένας κούφας ἔχει.
δεῖ γὰρ τὸν ἄνδρα χρήσιμον πεφυκέναι,
μὴ παρθένους φθείροντα, μὴ μαχώμενον,
κλέπτοντα, καὶ σφάττοντα χρημάτων χάριν.

* * * * * * * *

μηδὲ βελόνης,
ὦ φίλτατ', ἐπιθύμησον ἀλλοτρίας ποτέ.
ὁ θεὸς γὰρ ἔργοις τοῖς δικαίοις ἥδεται·
πονοῦντα δ' ἐᾷ τὸν ἴδιον ὑψῶσαι βίον,
τὴν γῆν ἀροῦντα νύκτα καὶ τὴν ἡμέραν.
θεῷ δὲ θῦε διὰ τέλους δίκαιος ὤν,
μὴ λαμπρὸς ὢν ταῖς χλαμύσιν ὡς τῇ καρδίᾳ.
βροντῆς δ' ἀκούσας μηδαμῶς πόρρω φύγῃς,
μηδὲν συνειδὼς αὐτὸς αὐτῷ, δέσποτα.
ὁ γὰρ θεὸς βλέπει σε πλησίον παρών.

IV.

Ἥδιον οὐδὲν, οὐδὲ μουσικώτερον
ἔστ', ἢ δύνασθαι λοιδορούμενον φέρειν.
ὁ λοιδορῶν γὰρ, ἐὰν ὁ λοιδορούμενος
μὴ προσποιῆται, λοιδορεῖται λοιδορῶν.

V.

Κἂν δοῦλος ᾖ τις, οὐδὲν ἧττον, δέσποτα,
ἄνθρωπος οὗτός ἐστιν, ἂν ἄνθρωπος ᾖ.

VI.

Οὐκ ἔστιν ἡμῖν οὐδεμία Τύχη θεὸς,
οὐκ ἔστιν· ἀλλὰ ταὐτόματον, ὃ γίγνεται
ὡς ἔτυχ' ἑκάστῳ, προσαγορεύεται Τύχη.

VII.

Οὔτε γὰρ ἰατρὸς οὐδὲ εἷς, ἂν εὖ σκοπῇς,
τοὺς αὐτὸς αὑτοῦ βούλεθ' ὑγιαίνειν φίλους,
οὔτε στρατιώτης πόλιν ὁρᾷν ἄνευ κακοῦ.

VIII.

Πάντ' ἐστὶν ἐξευρεῖν, ἐὰν μὴ τὸν πόνον
φεύγῃ τις, ὃς πρόσεστι τοῖς ζητουμένοις.

IX.

Πολὺ μεῖζόν ἐστι τοῦ κακῶς ἔχειν κακὸν,
τὸ καθ' ἕνα πᾶσι τοῖς ἐπισκοπουμένοις
δεῖν τὸν κακῶς ἔχοντα, πῶς ἔχει λέγειν.

X.

Α. Σύρα, Σύρα. Σ. Τί ἐστι; Α. Πῶς ἡμῖν ἔχεις;
Σ. Μηδέποτ' ἐρῶτα τοῦτ', ἐπὰν γέροντ' ἴδῃς,
ἢ γραῦν τιν'· ἴσθι δ' εὐθὺς ὅτι κακῶς ἔχει.

XI.

Ανθρωπον ὄντα ῥᾴδιον παραινέσαι
ἐστὶν, ποιῆσαι δ' αὐτὸν οὐχὶ ῥᾴδιον.
τεκμήριον δὲ τοὺς ἰατροὺς οἶδ' ἐγὼ
ὑπὲρ ἐγκρατείας τοῖς νοσοῦσιν εὖ σφόδρα
πάντας λαλοῦντας· εἶτ' ἐπὰν πταίσωσί τι,
αὐτοὺς ποιοῦντας πάνθ', ὅσ' οὐκ εἴων τότε.
ἕτερον τό τ' ἀλγεῖν καὶ τὸ θεωρεῖν ἔστ' ἴσως.

XII.

Α. Τίς ἐστιν οὗτος; Β. Ἰατρός. Α. Ως κακῶς ἔχει
ἅπας ἰατρὸς, ἂν κακῶς μηδεὶς ἔχῃ.

XIII.

Τὸν μὴ λέγοντα τῶν δεόντων μηδὲ ἕν,
μακρὸν νόμιζε, κἂν δύ' εἴπῃ συλλαβάς.
τὸν δ' εὖ λέγοντα μὴ νόμιζ' εἶναι μακρὸν,
μηδ' ἂν σφόδρ' εἴπῃ πολλά, καὶ πολὺν χρόνον.
τεκμήριον δὲ τοῦδε τὸν Ὅμηρον λάβε.
οὗτος γὰρ ἡμῖν μυριάδας ἐπῶν γράφει,
ἀλλ' οὐδὲ εἷς Ὁμήρου εἴρηκεν μακρός.

XIV.

Εἰ τὰ δάκρυ' ἡμῖν τῶν κακῶν ἦν φάρμακον,
ἀεί δ' ὁ κλαύσας τοῦ ποτεῖν ἐπαύετο,
ἠλαττόμεσθ' ἂν δάκρυα, δόντες χρυσίον.
νῦν δ' οὐ προσέχει τὰ πράγματ', οὐδ' ἀποβλέπει
ἐς ταῦτα, δέσποτ', ἀλλὰ τὴν αὑτὴν ὁδὸν,
ἐάν τε κλαίῃς, ἄν τε μὴ, πορεύσεται.
τί οὖν πλέον σοί γ'; οὐδέν. ἡ λύπη δ' ἀεὶ,
ὥσπερ τὰ δένδρα καρπὸν, ἔχει τὰ δάκρυα.

ΕΚ ΤΩΝ ΔΙΟΔΩΡΟΥ.

Ἐγὼ μὲν οὖν τὸν νόμον ἐμαυτῷ τουτονὶ
τίθεμαι, δοκιμάζων, ὥσπερ εἴρηται, ποιεῖν.
κρεῖττόν γὰρ ἐστιν εὖ τεθραμμένην λαβεῖν
γυναῖκ' ἄπροικον, ἢ κακὴν μετὰ χρημάτων,
τὴν ἐσομένην καὶ ταῦτα μέτοχον τοῦ βίου.

ΕΚ ΤΩΝ ΕΥΡΥΤΑΟΥ.

Τρεῖς γὰρ μόνους κρατῆρας ἐξεραννύω
τοῖς εὖ φρονοῦσι· τὸν μὲν ὑγιείας ἕνα,

ὃν πρῶτον ἐκπίνουσι· τὸν δὲ δεύτερον
ἔρωτος ἡδονῆς τε· τὸν τρίτον δ' ὕπνου,
ὃν εἰσπιόντες οἱ σοφοὶ κεκλημένοι
οἴκαδε βαδίζουσ'· ὁ δὲ τέταρτος οὐκ ἔτι
ἡμέτερος ἐστ', ἀλλ' ὕβρεος· ὁ δὲ πέμπτος, βοῆς·
ἕκτος δὲ κώμων· ἕβδομος δ' ὑπωπίων·
ὄγδοος ἀνακλητόρων· ὁ δ' ἔννατος χολῆς·
δέκατος δὲ μανίας, ὥστε καὶ βάλλειν ποιεῖν.
πολὺς γὰρ εἰς ἓν μικρὸν ἀγγεῖον χυθεὶς
ὑποσκελίζει ῥᾷστα τοὺς πεπωκότας.

ΕΚ ΤΩΝ ΙΠΠΑΡΧΟΥ.

Πολύ γ' ἐστὶ πάντων κτῆμα τιμιώτατον
ἅπασιν ἀνθρώποισιν εἰς τὸ ζῆν τέχνη.
τὰ μὲν γὰρ ἄλλα καὶ πόλεμος, καὶ μεταβολὴ
τύχης ἀνάλωσ'· ἡ τέχνη δὲ σώζεται.

ΕΚ ΤΩΝ ΚΡΑΤΗΤΟΣ.

I.

Ὁ γὰρ χρόνος μ' ἔκαμψε, τέκτων μὲν σοφὸς,
ἅπαντα δ' ἐργαζόμενος ἀσθενέστερα.

II.

Ὠνείδισάς μοι γῆρας, ὡς κακὸν μέγα,
οὗ μὴ τυχόντι θάνατος ἔσθ' ἡ ζημία,
οὗ πάντες ἐπιθυμοῦμεν· ἂν δ' ἔλθῃ ποτὲ,
ἀνιώμεθ'. οὕτως ἐσμὲν ἀχάριστοι φύσει.

III.

Γαστρὸς δὲ πειρῶ πᾶσαν ἡνίαν κρατεῖν·
μόνη γὰρ ὧν πέπονθεν οὐκ ἔχει χάριν·
ἀεὶ δὲ τοῦ βίου ἐνδεῖται πλέον.
ὅστις δὲ γαστρὸς μὴ κρατεῖν ἐπίσταται,
οὗτος τὰ πλείω τῶν κακῶν ἔχει κακά.

IV.

Γλώσσης μάλιστα παιδαγωγοῦ πειρῶ κρατεῖν·
ἃ καὶ γερουσὶ καὶ νέῳ τιμὴν φέρει
ἡ γλῶσσα σιγὴν καιρίαν κεκτημένη.

ΕΚ ΤΩΝ ΝΙΚΟΣΤΡΑΤΟΥ.

Εἰ τὸ συνεχῶς καὶ πολλὰ καὶ ταχέως λαλεῖν
ἦν τοῦ φρονεῖν παράσημον, αἱ χελιδόνες
ἐλέγοντ' ἂν ἡμῶν σωφρονέστεραι πολύ.

ΕΚ ΤΩΝ ΦΕΡΕΚΡΑΤΟΥΣ.

Ὦ γῆρας, ὡς ἐπαχθὲς ἀνθρώποισιν εἶ,
καὶ παιδαγωγὸν λυπηρόν, οὐ καθ' ἓν μόνον·
ἐν ᾧ γὰρ αὐδὲν δυνάμεθ', οὐδ' ἰσχύομεν,
σὺ τηνικαῦθ' ἡμᾶς προδιδάσκεις εὖ φρονεῖν.

ΕΚ ΤΩΝ ΦΙΛΙΠΠΟΥ.

Οὐ χαλεπόν ἐστι τῷ κακῶς διακειμένῳ
εἰπεῖν τιν' ἐσθίουσα, Μὴ κακῶς ἔχε,

πύκλῃ τ' ἐπιτιμᾶν, οὐδὲν ἔργον μαχόμενῳ·
αὐτὸν δὲ μάχεσθαι οὐκ ἔτ' ἐστὶ ῥᾴδιον
ἕτερόν τι τὸ λέγειν ἐστὶ καὶ τὸ πεπονθέναι.

ΕΚ ΤΩΝ ΦΙΛΙΠΠΙΔΟΥ.

I.

Αἰσχρὰν γυναῖκ' ἔγημας, ἀλλὰ πλουσίαν.
κάθευδ' ἀηδῶς, ἡδέως μαστώμενος.

II.

Ὅταν ἀτυχεῖν σοί συμπέσῃ τι, δέσποτα,
Εὐριπίδου μνήσθητι, καὶ ῥᾴων ἔσῃ·
» Οὐκ ἔστιν ἔστις πάντ' ἀνὴρ εὐδαιμονεῖ. »
εἶναι δ' ὑπόλαβε καὶ σὲ τῶν πολλῶν ἕνα.

ΕΚ ΤΩΝ ΣΩΤΑΔΟΥ.

Εἰ καὶ βασιλεὺς πέφυκας, ὡς θνητὸς ἄκουσον·
ἂν μακρὰ πίνῃς, φλεγματίῳ κράτῃ περισσῷ·
ἂν εὐματῇς, ταῦτα πρὸ τοῦ προβάτιον εἶχεν·
ἂν χρυσοφορῇς, τοῦτο τύχης ἐστὶν ἄπαιμα·
ἂν πλούσιος ᾖς, τοῦτο χρόνου ἄδηλος ἰσχύει·
ἂν δ' ἀλαζονῇς, τοῦτ' ἀνοίας ἐστὶ φρύαγμα·
ἂν δὲ σωφρονῇς, τοῦτο θεῶν δῶρον ὑπάρχει·
ἡ σωφροσύνη πάρεστιν, ἂν μετρῇς σεαυτόν.

ΕΚ ΤΩΝ ΕΡΙΦΟΥ.

Λόγος γάρ ἐστ' ἀρχαῖος οὐ κακῶς ἔχων
οἵους λέγουσι τοὺς γέροντας, ὦ πάτερ,
πείθειν χορεύειν οὐ θέλοντας.

ΕΚ ΤΩΝ ΠΟΣΕΙΔΙΠΠΟΥ.

I.

Ἔργον γέ λύπην ἐκφυγεῖν· ἡ δ' ἡμέρα
ἀεί τι καινὸν εἰς τὸ φρονίζειν φέρει.

II.

Ὁ μὴ πεπλευκὼς οὐδὲν ἑώρακεν κακόν.
τῶν μονομαχούντων ἐσμὲν ἀθλιώτεροι.

III.

Τὴν χλανίδα πάνυ, ὡς ἔοικεν, οὐκ ἐμὴν
προσηγόρευον· οὐδὲ εἷς νῦν μοι λαλεῖ.

IV.

Ὧν τοῖς θεοῖς ἄνθρωπος εὔχεται τυχεῖν,
τῆς εὐθανασίας κρεῖττον οὐδὲν εὔχεται.

ΕΚ ΤΩΝ ΤΙΜΟΚΛΕΟΥΣ.

I.

Ἀγορὰν ἰδεῖν εὔορτον, εὐπόρου νυὶ μὲν
ἥδιστον· ἂν δ' ἀπορῇ τις, ἀθλιώτατον.

II.

Ὦ παῖ, ἄκουσον, ἤν τι σοὶ δοκῶ λέγειν.
ἄνθρωπός ἐσθι ζῶν ἐπίπονον φύσει·

καὶ πολλὰ λυπήρ' ὁ βίος ἐν ἑαυτῷ φέρει.
παραψυχὰς οὖν φροντίδων ἀνεύρατο
ταύτας. ὁ γὰρ νοῦς τῶν ἰδίων λήθην λαβὼν,
πρὸς ἀλλοτρίῳ τε ψυχαγωγηθεὶς πάθει,
μεθ' ἡδονῆς ἀπῆλθε, παιδευθεὶς ἅμα.
τοὺς γὰρ τραγῳδοὺς πρῶτον, εἰ βούλει, σκόπει,
ὡς ὠφελοῦσι πάντας. ὢν μὲν γὰρ πένης,
πτωχότερον αὐτοῦ καταμαθὼν τὸν Τήλεφον
γενόμενον, οὕτω τὴν πενίαν ῥᾷον φέρει.
ὁ νοσῶν τι μανικὸν, Αλκμαίων' ἐσκέψατο.
ὀφθαλμιᾷ τις· εἰσὶ Φινεῖδαι τυφλοί.
τέθνηκέ τῳ παῖς· ἡ Νιόβη κεκούφικε.
χωλός τις ἔστι· τὸν Φιλοκτήτην ὁρᾷ.
γέρων τις ἀτυχεῖ, κατέμαθεν τὸν Οἰνέα.
ἅπαντα γάρ τοι, μείζον' ἢ πέπονθέ, τις
ἀτυχήματ' ἄλλοις γεγονότ' ἐννοούμενος,
τὰς αὐτὸς αὑτοῦ συμφορὰς ἧττον στένει.

ΕΚ ΤΩΝ ΚΛΕΑΡΧΟΥ.

Εἰ τοῖς μεθυσκομένοις ἑκάστης ἡμέρας
ἀλγεῖν συνέβαινε τὴν κεφαλὴν πρὸ τοῦ πιεῖν
τὸν ἄκρατον, ἡμῶν οὐδὲ εἷς ἔπινεν ἄν·
νῦν δὲ πρότερόν γε τοῦ πόνου τὴν ἡδονὴν
προλαμβάνοντες ὑστεροῦμεν τἀγαθοῦ.

COMICORUM QUORUNDAM VETERUM SENTENTIÆ.

EX ALEXIDE.

I.

Sane ebrietatem crapula ſi anteverteret,
nemo temetum ſupra qui ſatis eſt modum
haurire vellet. Sed enim nunc improvidi
non exſpectantes pœnam vinolentiæ,
promte quæ obveniunt exſiccamus pocula.

II.

Ex parte vino non male aſſimulaveris
humanum ingenium. Namque uti vinum novum,
ita juvenis animus opus eſt ut deferbeat,
& deſpumando ducat aſpritudinem.
At mox ubi illa nimia vis abſceſſerit,
& quæ natabat in ſublimi amentia
exhauſta fuerit, tempus eſt conſidere,
ut ſeſe præbens omnibus potabilem
perpetua placeat lenitate in poſterum.

III.

Non murus, non vis auri, non quidquid putes,
cuſtoditu difficile eſt æque, ac femina.

EX AMPHIDE.

I.

Quibus male homines rem geſſerunt in locis,
ad ea ſe rurſum non libenter applicant.

II.

Quicunque negat habere juranti fidem,
detegitur ipſe promtus in perjurium.

EX ANAXANDRIDE.

I.

Commiſſa cui ſunt verba, depoſitum velut,
ſi retegit, eſt iniquus, aut eſt garrulus:
ſi ſpe lucri, eſt iniquus: hac ſine, garrulus.
Cenſendus autem uterque pariter improbus.

II.

Non eſt ſenectus, ut tu, pater, exiſtimas,
onus adeo difficile: ſed qui fert eam
minus decore, ipſe impedimentum eſt ſibi.
At contra facilem reddit ac tractabilem
qui placide illius moribus ſe accommodat,
triſtitiam demens atque apponens gaudium.
Male qui fert, ſibi perpetuam mœſtitiam parit.

EX ANTIPHANE.

I.

Here, quiſquis aſpernatur jurantem alterum,
quem non compertum noverit perjurii,

Deorum hic aſpernari ſanctitudinem,
& ipſe pejeraſſe ſuſpectus mihi eſt.

II.

Divitiis inſolefcit mercator ſuis,
in quas dominii ventus ipſo plus habet.

III.

Res celare cæteras
utcunque poſſis, Phidia, hæc præter duo,
ſi nimium biberis, & ſi in amorem incubueris;
utrumque de ſe manifeſtum indicium facit
oratione ac vultu, ſic ut qui neget
tamen ipſe ſuo ſe prodat teſtimonio.

IV.

Nullum eſſe gravius impedimentum poteſt,
quam mulier, dote ſarcinata quum advenit.

V.

Lugere amicos luctu moderato decet:
nec enim perierunt, ſed eam, quam Neceſſitas
indixit cunctis, antevorterunt viam:
& nos citati mox ſuo quiſque ordine
cogemur omnes in idem diverſorium,
pariterque cum illis ævum agemus alterum.

VI.

Exploratrices ingeniorum ſunt opes:
nam qui fecundis rebus vivit turpiter,
quid preſſum paupertate facturum putas?

VII.

Senectus veluti ſtabulum eſt: nam quidquid mali
humana recipit vita, in illam confluit.

VIII.

Est nostra vino vita quam simillima:
accesit, est quum reliqua parva portio.

IX.

Sis pauper honeste potius quam dives male:
namque hoc fert crimen, illud misericordiam.

X.

Amice, qui non mortis sit peculium,
miles, qui vitæ causa se auctorat neci?

XI.

Aram malorum jure senectutem voces:
namque ad eam sese recipit quod ubique est mali.

XII.

Quid quæso causæ est, cur quis optet a Deis
pecunia florere & ferum copia,
nisi ut possimus amicis opitularier,
& ferere frugem Gratiæ, suavis Dea?
namque ea voluptas quæ in potu atque esu est sita,
par ferme est cunctis: neque magis lauta dapes
esuriem sedent.

EX APOLLODORO.

I.

Clauduntur ædes pessulis, repagulis:
sed januam faber haud ita unquam munivit,
ut non pateret fori aditus & adultero.

II.

Miserabat juvenis olim acerba funera:
at nunc quotiès intueor exsequias senis,
id lachrymo. Nam mox eadem me spectat via.

III.

Non debet animus desponderi in miseriis;
sed exspectanda sunt meliora in posterum.

IV.

Habent superba dona Fortunæ metum.
rebus negata fulgidis securitas,
tutumque hominibus nil & excelsum simul:
aut livor illud, aut edax sternit dies,
summum ad gradum quum claritatis venerit.
Mediocritatis tutior possessio,
per quam nec aliquis premitur afflictus solo,
nec se invidenda tollit in fastigia.
Nam qui minore volvitur spatio cadens,
multo facilius damna dissimulat sua.
Majore moles vasta cum strepitu ruit?
invidia claris semper est rebus comes,
& quum favet Fortuna, captatum venit.

E DIPHILO.

I.

Egregie, ut multa, dixit bonus Euripides:
„Me dira egestas subigit & miserabilis
venter.„ Nam certe ventre nihil est miserius:
in illum cuncta conjicis: at in vas aliud
idem non liceat. Panem fers in mantica,
jus non fers: aliter manticam corruperis.
Imples placenta sportulam, non lentibus:
in utrem villum immittis, non & carabum.
At in illum Diis invisum compingi solent
etiam quæ inter se nil habent commercii.

Nec cætera addo: quippe quum conſtet ſatis
illius ergo miſeri peccari omnia.

II.

Qui non veretur ipſe ſemet, conſcius
ſibi mali faciendi, quod commiſerit,
hic quomodo alios neſcios reverebitur?

III.

Paupertino homine nihil eſt fortunatius:
nam ſolus in deterius non metuit vices.

E MENANDRO.

I.

In re omni conducibile eſt quovis tempore
verum proloquier: idque in vita ſpondeo
ſecuritatis eſſe partem maximam.

II.

Si navigandum ſit diebus quatuor,
quantum ſat eſt paramus in totidem dies.
Cur non item ſollicita parſimonia eſt,
viaticum ne deſit ætati malæ?

III.

Hominibus alia quotquot ſunt animantia
tum ſunt beatiora, tum ſapiunt magis.
Principio, ſodes, aſinum ſpecta iſtum mihi.
Is eſt infelix extra controverſiam:
at nulla propriæ accepta culpæ fert mala;
ſed quæ natura injunxit, his defungitur.
Nos verò, præter ea quæ fert neceſſitas,
ipſi alia noſtra ſponte ſuper arceſſimus.

Dolemus

Dolemus ubi quis sternuit: convicium
quis dixit? indignamur: vidit somnium?
metuimus: ululat noctua? exhorrescimus.
Leges, honores, ambitus, certatio,
mala hæc adscita nobis sunt, non adsita.

IV.

Seni senilis lingua jucundissima;
puerque puero, & apta mulier mulieri,
& æger ægro: pressus infortunio
lenimen est homini malis exercito.

V.

S. Ut fatear, displicet
res ipsa. *A.* Nempe quia sinistrorsum rapis.
Quidquid molestum, quidquid adversum accidit,
tecum ipse spectas, & connives ad bona.
Atqui nihil usquam, Simyle, invenias boni,
cui nulla se mali admiscuerit portio.
Mulier opipara, res molesta est, nec sinit
virum pro arbitrio vivere: hæc eadem tamen
sua commoda adfert; liberos: mersum gravi
morbo maritum curat familiariter,
nec conflictantem cum fortuna deserit:
defuncti exsequias rite curat. Respice
ad ista, si quid tædii animo obvenerit.
Ita rem feres facilius. Sin quidquid dolet
excernas semper tibi, nec contra compares
quod est utibile, jam tolerando non eris.

VI.

Si solum, Trophime, te omnium mortalium
in hoc progenuit mater, ut tibi perpetim

agere ita liceret, animo ut collibitum foret,
idque ita futurum si aliquis promisit Deus,
recte indignaris. Nam rem fecit improbam,
qui te fefellit. Sin iisdem legibus,
quibus nos omnes, hunc communem spiritum
hausisti, ut aliquid etiam paratragœdiem,
ferenda sunt modeste hæc, ut ratio jubet.
Omnis sermonum summa redit istuc: homo es,
quo nullum est animal, quod mutetur celerius,
aut sursum enitens, aut deorsum decidens:
neque pol immerito: nam naturâ virium
quum sit vescarum, res molitur maximas,
suoque ipsu multa egregia proterit.
At tu quæ amisti, Trophime, non ingentia
sunt adeo: tum quæ pateris sunt mediocria:
quo magis hoc triste ferre te modice decet.

VII.

Vel inter saxa agricolam nutriat
pax alma: bello sordet & felix ager.

VIII.

Ætate nata nubili, ut dicat nihil,
satis tamen ipso significat silentio.

IX.

Summum est aviditas generis humani malum:
aliena namque pro suis qui vindicant,
persæpe non tantum improba spe decidunt
victi, sed apponunt & alienis sua.

X.

Nunquam laudavi sumtuosum mortuum:
namque in idem cum vili atque contemto redit.

XI.

Ne tu loquentis respice ætatem precor:
sed an, quæ deceant verba prudentem, loquar.

XII.

Qui commonefacit filium severiter,
verbis acerbus ut sit, revera est pater.

XIII.

Qui mentem addicit credulam calumniis,
aut ipse est pravis inquinatus moribus,
aut certe ingenio nil supra puerum valet.

XIV.

Nec saxum facile valida projectum manu
reprehendas, nec sermonem qui lingua fugit.

XV.

O Gorgia, ille vir virorum est optimus,
qui melius aliis callet ferre injurias.

XVI.

Adeon' te excruciat, quod malorum est omnium
levissimum, paupertas? quantillum est enim,
amicus unus cui medendo sufficit?

XVII.

Tria sunt, here,
ex quibus geruntur cuncta, nempe ex legibus,
aut ex necessitate, aut consuetudine.

XVIII.

Cuicunque affectum est corpus, ei medico est opus:
at cui laborat animus, is amico indiget.
benevolus amicus medicus ægrimoniæ est.

XIX.

Delitiæ nimiæ pariunt insolentiam;
pecuniæque dominum trajiciunt suum
in mores alios quam quos induerat prius.

XX.

Ego autumabam divites, ô Phania,
in ære vivunt qui suo, nec noctibus
suspiria agere, nec sus deque vortier,
nec dicere EHEU; sed tranquilla molliter
frui quiete: illa esse pauperum mala.
At nunc vos video, quos beatos prædicant,
vitam cum nostra vivere æquiparabilem.

XXI.

Amantem si quis mente credit præditum,
ubi ille rerum inveniet, quæso, amentiam?

XXII.

Quicunque damnat causa non bene cognita,
damnandus ipse est credulitatis crimine.

XXIII.

Multos jam vidi, quos malos necessitas
finxit miseriis, quum non essent ejusmodi
suopte ingenio.

E PHILEMONE.

I.

Bonæ mulieris, ô Nicostrata, est, dare
non imperiosam, sed morigeram se viro.
viro superior femina, immensum est malum.

II.

Injuriam qui non facit, non protinus
juſtus: ſed ille qui poteſt, non vult tamen.
manus nec ille qui ſuas parvo abſtinet:
ingentia ſed impune qui quum tollere
ſibique habere poſſit, animo temperat.
Immo nec ille, obſervat iſta qui omnia:
ſed ille mente præditus qui candida,
re juſtus eſſe, non videri eſſe, expetit.

III.

Adducat ſi quis victimas, ô Pamphile,
ſive ex caprigeno pecore, ſive ex bucero,
ſive adeo pecudes alias, aut dono ferat
paludamentum ex auro, ſive ex purpura,
aut ex ebore aut ſmaragdo ſigillaria,
atque his propitium ſperet adipiſci Deum,
decipitur vanitate mentis credulæ.
Sed oportet ipſum hominem eſſe puris moribus,
non felem virginalem, non adulterum,
non furem, non qui occidit quæſti gratia.
- - - - - - - - -
Ne tu ad aciculam
unquam alienam animum adjexis, mi cariſſime.
Nam juſtis factis gaudet omnipotens Deus:
eoque augere rem ſinit laboribus,
occando, ſarriendo noctes & dies.
Deo ſacrifica ſemper ingenio probo,
neu tu albam veſtem magis quam mores induas.
Neu ſi de cœlo tonerit fugias protinam,
here, quippe nullæ conſcius culpæ tibi,
Te namque cernit, cuncta qui videt, Deus.

IV.

Nullus concentus eſt auditu ſuavior,
quam quum diſſimulat, petitur qui convicijs:
nam qui ridetur, id ſi non ægre tulit,
ridendo riſor ipſe ridiculus manet.

V.

Here, quiſquis eſt homo natus, quamvis ſerviat
is ſervitutem, tamen eſſe homo non deſinit.

VI.

Profecto hominibus nulla Fortuna eſt dea:
nulla, inquam: verum quidquid temere provenit,
Fortunæ a nobis accipit vocabulum.

VII.

Si circumſpicias, nemo eſt medicorum omnium,
recte valere amicos qui cupiat ſuos;
nec miles urbis placidum qui exoptet ſtatum.

VIII.

Nihil eſt quòd homini non ſit indagabile,
ſi quæritandi non recuſetur labos.

IX.

Male eſſe habere levius eſt multo malum,
quam male ſe habentem cogier viſentibus,
quo ſe modo habeat, ſingulis exponere.

X.

A. Syra heus Syra. *S.* Hem quid me vis? *A.* Ut vero vales?
S. Nunquam iſtud percunctare, ſenem ſi videris,
anumve: quippe liquido non recte valent.

XI.

Facile omnes homines aliis consilium damus;
sed in re nostra non tam facile est exsequi.
A medicis argumentum est in promtu situm;
præcepta videas quos dare invalentibus
victus severi: at ipsi si in morbo cubent,
eadem illa facere, quæ aliis interdixerant.
Credo una nolunt dolor esse & curatio.

XII.

A. Quid hoc est hominis? *B.* Medicus. *A.* Pro superum fidem quam miser est omnis medicus, si nemo est miser!

XIII.

Quicunque dicit ad rem quæ non pertinent,
duas loquutus syllabas, prolixus est.
At bene dicentem ne prolixum dixeris,
quantumvis dicat multa & multo tempore.
Ab Homero sume testimonium tibi:
is quum exararit versuum tot millia,
nemo est Homerum qui prolixum judicet.

XIV.

Lamentæ nostris si mederentur malis,
& possent fletu deliniri miseriæ,
auro licerent contra & pluris lachrymæ.
Nunc non attendit luctum res, nec respicit:
sed plores, seu non plores, insistit viam.
Quid proficis? nec hilum. At interea tamen
ut arbor poma, sic dolor lachrymas parit.

E DIODORO.

Legem hanc condixi, atque ipſe conſtitui mihi:
ita ſcivi, ita ſanxi, ita animi ſtat ſententia:
pol ſatius inopem ducere eductam probe,
quam male moratam dote fretam dapſili,
vitæ conſortem aſſiduæ conſuetudinis.

EX EUBULO.

Bacchus loquitur.

Tres ego crateras ſolos his queis cor ſapit
miſcere ſoleo. Sanitati is eſt ſacer
qui primus bibitur: alterum ſibi vindicant
amor & voluptas: tertium poſcit ſopor:
quem poſtquam ebiberunt, qui eſſe ſapientes volunt,
domum recedunt: quartus contumeliæ,
non ultra noſter: quintus vociferantium:
ſextus nequitiæ: ſugillarum ſeptimus:
octavus revocatoris: nonus bilis eſt:
decimus furoris, tela ut mittantur quoque.
Nam Liber multus parvo infuſus vaſculo
ſuos potatores facile evertit e gradu.

EX HIPPARCHO.

In ætate hominum nihil arte eſt pretioſius,
aut ad degendam vitam conducibilius.
Res alias quippe belli & fortunæ vices
tranſmutant facile: ars ſemper incolumis manet.

E CRATETE.

I.

Me tempus incurvavit, egregius faber,
sed qui imbecilliora reddit omnia.

II.

Senectam ætatem quid mihi ut malum exprobras?
quam non apisci vitæ pretio constitit,
quam cuncti concupiscimus: at quum venerit,
toleramus ægre. Tam ingrato ingenio sumus!

III.

Frænis regendus venter adductis tibi est:
solus datorum gratias nullas agit,
supraque fines indigentiæ indiget.
Ventrem domare qui suum non sufficit,
malum necesse est semper accumulet malo.

IV.

Linguæ modum tenere præcipuum puta.
Juveni senique gloriam semper parit
edocta lingua conticere in tempore.

E NICOSTRATO.

Si multa indesinenter & propere eloqui
sapientiæ esset signum, certe hirundines
sapientiores hominibus multo forent.

E PHERECRATE.

O quam senectus tristis es mortalibus,
& tædiosa, vel ob hoc præter cætera,

quod, quum deficiunt vires ac valentia,
ſapientiam tum primum nos doctum venis!

E PHILIPPO.

Sane haud difficile eſt ægrotanti dicere
vegetum valentem: Ne tam te habeas molliter:
& caſtigare pugilem, quum a pugna vaces.
At ipſum depugnare non æque eſt facul.
Aliud differere eſt, aliud rem ſentiſcere.

E PHILIPPIDE.

I.

Dotata nupſit uxor & turpis tibi,
ut ſuave cœnes atque inſuave dormias.

II.

Here, ſi qua tibi unquam calamitas advenerit,
feres facilius dicti memor Euripidis:
Felix ab omni parte nemo uſquam eſt homo:
Tum vero e multis eſſe te unum exiſtima.

E SOTADE.

Si rex es, homo ſed tamen es, quapropter audi.
Si grande ſcreas, plenus es ergo pituitæ.
Si veſte nites, at prius hanc oves tulere.
Si vincula fers aurea, ſortis iſte luſus.
Si divitiæ ſunt tibi, temporis rapina eſt.
Si corde tumes, ſtultitiæ teneris æſtu.
Sin ſobria mens eſt tibi, munus eſt deorum,
te nempe tuo ſi pede tute metiaris.

EX ERIPHO.

Antiquus ſermo eſt, ac non aſpernabilis, pater: vinum, ajunt, quamvis invitos ſenes ſalire cogit.

E POSIDIPPO.

I.

Difficile eſt luctum fugere. Nam quot ſunt dies, materiam pariunt ſemper ad luctum novam.

II.

Qui mare non ſenſit, neſcit is quid ſit malum. nam nos miſeria gladiatores vincimus.

III.

Omnes locutos non mihi puto, ſed togas: uſque adeo nemo eſt nunc ſalutantum ſuper.

IV.

Res inter omnes quas Deos expoſcimus locum meretur principem tranquilla mors.

E TIMOCLE.

I.

Forum videre plenum egregiis piſcibus, diti voluptas, crux eſt ſumma pauperi.

II.

Advorte ſodes numquid ex uſu loquar. miſerum ſuapte natura animal eſt homo,

& vita quanta quanta eſt ſcatet incommodis:
lenimenta ideo curis & ſolatia
ſibi ipſa reperit. Namque mens proprii mali
oblita, alienis dum ſe mulcet miſeriis,
doctrinam pariter cum voluptate imbibit.
primum tragœdos, ſi placet, conſidera
quam pulchra dent documenta. Nam qui pauper eſt,
ubi pauperiorem ſe cognovit Telephum,
ibi paupertatem fert ſuam patientius.
Limſatur aliquis? Alcmœonem conſpicit.
Oculis laborans, cœcos Phinidas videt.
Natum effert alius: Niobe lugentem levat.
Dolet hic ſe claudum: ſed Philoctetem videt.
Miſer in ſenecta eſt: intuetur Œneum.
Ita quiſque, dum eveniſſe majores ſuis
olim aliis calamitates ſecum cogitat,
animo æquiore fert fortunæ injurias.

E CLEARCHO.

Hominibus ſi vinoſis ſemper pridie
caput doleret, antequam biberent merum,
nemo eſſet noſtrûm deditus temulentiæ:
nunc ante dolorem præcipientes gaudia,
a concupito mox bono relinquimur.

ΓΝΩΜΑΙ ΜΟΝΟΣΤΙΧΟΙ

ΕΚ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΠΟΙΗΤΩΝ ΚΑΤΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΑΙ.

ΕΙΣ ΑΓΑΘΟΝ ΑΝΔΡΑ.

Ανὴρ δὲ χρηστὸς χρηστὸν οὐ μισεῖ ποτέ.
Γνώμης γὰρ ἐσθλῆς ἔργα χρηστὰ γίγνεται.
Εσθλῷ γὰρ ἀνδρὶ ἐσθλὰ καὶ δίδοῖ θεός.
Ζήλου τὸν ἐσθλὸν ἄνδρα καὶ τὸν σώφρονα.

ΕΙΣ ΑΛΗΘΕΙΑΝ.

Ελευθέρου γὰρ ἀνδρὸς, ἀληθειαν λέγειν.
Η γλῶσσ' ἁμαρτάνουσα τἀληθῆ λέγει.

ΕΙΣ ΑΜΑΡΤΙΑΝ.

Αἰσχρὸν δὲ μηδὲν πράττε, μηδὲ μάνθανε.
Αμαρτάνει τι καὶ σοφοῦ σοφώτερος.
Δὶς ἐξαμαρτεῖν ταυτὸν, οὐκ ἀνδρὸς σοφοῦ.
Εργων πονηρῶν χεῖρ' ἐλευθέραν ἔχε.
Ο μηδὲν εἰδὼς οὐδὲν ἐξαμαρτάνει.

ΕΙΣ ΑΝΑΓΚΗΝ.

Οὐδεὶς ἀνάγκης μεῖζον ἰσχύει νόμος.
Πρὸς τὴν ἀνάγκην πάντα τἄλλ' ἐστ' ἀσθενῆ.
Τὸ τῆς ἀνάγκης οὐ λέγειν ὅσον ζυγόν.
Υπὸ τῆς ἀνάγκης πάντα δουλοῦται ταχύ.

Τὰ τῆς ἀνάγκης πολλὰ πειθόμεν καλά.
Χρεία διδάσκει, κἂν βραδύς τις ᾖ, σοφόν.

ΕΙΣ ΑΡΓΙΑΝ.

Ἀνάπαυσίς ἐστι τῶν κακῶν, ἀπραξία.

ΕΙΣ ΑΡΕΤΗΝ.

Ἀρετή, μέγιστον τῶν ἐν ἀνθρώποις καλῶν.
Ἀρετῆς βέβαιαι δ' εἰσὶν αἱ κλῆσεις μόναι.
Ἃ μὴ προσήκει μήτ' ἄκουε, μήθ' ὁρᾶ.
Βέλτιόν ἐστι σῶμά γ' ἢ ψυχὴν νοσεῖν.
Ἐλεύθερον φύλασσε τὸν σαυτοῦ τρόπον.
Ἔστιν δὲ καρπὸς ἀγαθὸς εὐτακτος βίος.
Καλὸν φύουσι καρπὸν αἱ σεμναὶ τρόποι.
Λάβε πρόνοιαν τοῦ προσήκοντος βίου.
Μακάριος ὅστις μακαρίοις ὑπηρετεῖ.
Ὄπλον μέγιστόν ἐστιν ἡ ἀρετὴ βροτοῖς.
Σαυτὸν φύλαττε τοῖς τρόποις ἐλεύθερον.
Ψυχῆς ἐπιμελοῦ τῆς σεαυτοῦ καθὰ δύνῃ.
Ψυχὴν ἔθιζε πρὸς τὰ χρηστὰ πράγματα.

ΕΙΣ ΑΧΑΡΙΣΤΙΑΝ.

Ἀχάριστος, ὅστις εὖ παθὼν ἀμνημονεῖ.
Ἀεὶ δ' ὁ σωθεὶς ἐστὶν ἀχάριστος φύσει.
Ἀμὴ ἡλέηται, καὶ τέθνηκεν ἡ χάρις.
Ἐπιλανθάνονται πάντες οἱ παθόντες εὖ.
Καλόν γε θησαύρισμα, πειμένη χάρις.
Μετὰ τὴν δόσιν τάχιστα γηράσκει χάρις.
Χάριν λαβὼν εὔκαιρον, εὔκαιρον δίδου.

Χάριν χαρίζου, καθ' ὅσον ἰσχύεις ὅμως.
Χάριτας δικαίας καὶ δίδου καὶ λάμβανε.
Χάριν λαβὼν μέμνησο, καὶ δοὺς ἐπιλάθου.

ΕΙΣ ΒΑΣΙΛΕΑ.

Ἀρχῆς τετεύχωὼς, ἴσθι ταύτης ἄξιος.
Εἰκὼν δὲ βασιλεύς ἐστιν ἔμψυχος θεοῦ.

ΕΙΣ ΒΙΟΝ.

Ἀμελοῦνλα τοῦ ζῆν οὐκ ἔνεστ' εὐσχημονεῖν.
Ἀνθρωπός ἐστι πνεῦμα καὶ σκιὰ μόνον.
Βιοῖ μὲν οὐδεὶς ὃν προαιρεῖται βίον.
Βίος ἐστὶν, ἄν τις τῷ βίῳ χαίρῃ βιῶν.
Βίος πέπλωται δ', ὅτι βία πορίζεται.
Γῆ πάνλα τίκλει, καὶ πάλιν κομίζεται.
Ζῶμεν γὰρ οὐχ ὡς θέλομεν, ἀλλ' ὡς δυνάμεθα.
Οὐ γὰρ θέμις ζῆν πλὴν θεοῖς ἄνευ κακῶν.
Οὐκ ἔστι βίον εὑρεῖν ἄλυπον οὐδενί.
Τὸ ζῆν ἀλύπως, ἀνδρός ἐστιν εὐτυχοῦς.
Τυφλόν γε καὶ δύσπλουν ἀνθρώπους βίος.
Ὡς ἡδὺς ὁ βίος, ἄν τις αὐτὸν μὴ μάθῃ.

ΕΙΣ ΒΟΗΘΕΙΑΝ.

Ἀνὴρ γὰρ ἄνδρα, καὶ πόλις σώζει πόλιν.
Μέμνησο πλουτῶν τοὺς πένητας ὠφελεῖν.
Τοὲρ γυναικὸς καὶ φίλου πονητέον.
Χεὶρ χεῖρα νίπλει, δάκλυλός τε δάκλυλον.

ΕΙΣ ΒΟΥΛΗΝ.

Ἀνὴρ ἄβουλος ἐς κενὸν μοχθεῖ τρέχων.
Ἀβουλία γὰρ πολλὰ βλάπλουσι βροτούς.

Τὰ τῆς ἀνάγκης πάντα πειθόμεν καλά.
Χρεία διδάσκει, κἂν βραδύς τις ᾖ, σοφόν.

ΕΙΣ ΑΡΓΙΑΝ.

Ἀνάπαυσίς ἐστι τῶν κακῶν, ἀπραξία.

ΕΙΣ ΑΡΕΤΗΝ.

Ἀρετή, μέγιστον τῶν ἐν ἀνθρώποις καλῶν.
Ἀρετῆς βέβαιοι δ' εἰσὶν αἱ κλῆσεις μόναι.
Ἃ μὴ προσήκει μηδ' ἅπτου, μηδ' ἔρα.
Βέλτιόν ἐστι σῶμά γ' ἢ ψυχὴν νοσεῖν.
Ἐλεύθερον φύλασσε τὸν σαυτοῦ τρόπον.
Ἐσθλὸν δὲ καρπὸς ἀγαθὸς εὐτυχὴς βίος.
Καλὸν φύουσι καρπὸν αἱ σεμναὶ τροφοί.
Λάβε πρόνοιαν τοῦ προσηκόντος βίου.
Μακάριος ὅστις μακαρίοις ὑπηρετεῖ.
Ὄφλον μέγιστόν ἐστιν ἡ ῥετὴ βροτοῖς.
Σαυτὸν φύλαττε τοῖς τρόποις ἐλεύθερον.
Ψυχῆς ἐπιμελοῦ τῆς σεαυτοῦ καθ' ἁδὺ δύνῃ.
Ψυχὴν ἔθιζε πρὸς τὰ χρησὰ πράγματα.

ΕΙΣ ΑΧΑΡΙΣΤΙΑΝ.

Ἀχάριστος, ὅστις εὖ παθὼν ἀμνημονεῖ.
Ἀεὶ δ' ὁ σωθεὶς ἐστὶν ἀχάριστος φύσει.
Ἀμὰ ἠλέηται, καὶ τέθνηκεν ἡ χάρις.
Ἐπιλανθάνονται πάντες οἱ παθόντες εὖ.
Καλόν γε δησαύρισμα, πειμένη χάρις.
Μετὰ τὴν δόσιν τάχιστα γηράσκει χάρις.
Χάριν λαβὼν εὔκαιρον, εὔκαιρον δίδου.

Χάριν χαρίζου, καθ' ὅσον ἰσχύεις ὅμως.
Χάριτας δικαίας καὶ δίδου καὶ λάμβανε.
Χάριν λαβὼν μέμνησο, καὶ δοὺς ἐπιλάθου.

ΕΙΣ ΒΑΣΙΛΕΑ.

Ἀρχῆς τετεύχως, ἴσθι ταύτης ἄξιος.
Εἰκὼν δὲ βασιλεύς ἐστιν ἔμψυχος θεοῦ.

ΕΙΣ ΒΙΟΝ.

Ἀμελουνία τοῦ ζῆν οὐκ ἔνεστ' εὐσχημονεῖν.
Ἀνθρωπός ἐστι πνεῦμα καὶ σκιὰ μόνον.
Βιοῦ μὲν οὐδεὶς ἂν προαιρεῖται βίον.
Βίος ἐστὶν, ἄν τις τῷ βίῳ χαίρῃ βιῶν.
Βίος κέκληται δ', ὅτι βία πορίζεται.
Γῆ πάντα τίκτει, καὶ πάλιν κομίζεται.
Ζῶμεν γὰρ οὐχ ὡς θέλομεν, ἀλλ' ὡς δυνάμεθα.
Οὐ γὰρ θέμις ζῆν πλὴν θεοῖς ἄνευ πακῶν.
Οὐκ ἔστι βίον εὐδεῖν ἄλυπον οὐδενί.
Τὸ ζῆν ἀλύπως, ἀνδρός ἐστιν εὐτυχοῦς.
Τυφλόν γε καὶ δύσπνουν ἀνθρώποις βίος.
Ὡς ἡδὺς ὁ βίος, ἄν τις αὐτὸν μὴ μάθῃ.

ΕΙΣ ΒΟΗΘΕΙΑΝ.

Ἀνὴρ γὰρ ἄνδρα, καὶ πόλις σώζει πόλιν.
Μέμνησο πλουτῶν τοὺς πένητας ὠφελεῖν.
Τοῦ γυναικὸς καὶ φίλου πονητέον.
Χεὶρ χεῖρα νίπτει, δάκτυλός τε δάκτυλον.

ΕΙΣ ΒΟΥΛΗΝ.

Ἀνὴρ ἄβουλος εἰς κενὸν μοχθεῖ τρέχων.
Ἀβουλία γὰρ πολλὰ βλάπτουσι βροτούς.

Ανὴρ ἄβουλος ἡδοναῖς θηρεύεται.
Βουλῆς γὰρ ὀρθῆς οὐδὲν ἀσφαλέστερον.
Βουλῆς γὰρ οὐδὲν ἐστὶν ἔχθιον κακῆς.
Εν νυκλὶ βουλὴ τοῖς σοφοῖσι γίγνεται.
Σοφοῦ παρ' ἀνδρὸς προσδέχου συμβουλίαν.
Σοφὴ σοφῶν γὰρ γίγνεται συμβουλία.

ΕΙΣ ΓΑΜΟΝ.

Αλυπον ἕξεις τὸν βίον χωρὶς γάμου.
Γαμεῖν ὁ μέλλων εἰς μετάνοιαν ἔρχεται.
Γάμος γὰρ ἀνθρώποισιν εὐκλαῖον κακόν.
Γαμεῖν δὲ μέλλων, βλέψον εἰς τοὺς γείτονας.
Δαίμων ἑαυτῷ πλουσίαν γήμας ἔσῃ.
Ἐκ τῶν ὁμοίων οἱ κακοὶ γαμοῦσ' ἀεί.
Ζευχθεὶς γάμοισιν οὐκ ἐλεύθερός γ' ἔσῃ.
Ηθος πρακρίνειν χρημάτων γαμοῦντα δεῖ.
Μηδέποτε γήμῃ μηδὲ εἰς εὔνους ἰμοί.
Νόμιζε γήμας δοῦλος εἶναι τῷ βίῳ.
Νύμφη δ' ἄπροικος οὐκ ἔχει παῤῥησίαν.
Ο μὴ γαμῶν ἄνθρωπος οὐκ ἔχει κακά.
Ρᾷον βίον ζῇς, ἂν γυναῖκα μὴ τρέφῃς.
Ως ἔστι τὸ γαμεῖν ἔσχατον τοῦ δυστυχεῖν.
Ως τρισκακοδαίμων, ὅστις ὢν πένης γαμεῖ.

ΕΙΣ ΓΕΛΩΤΑ.

Γέλως ἄκαιρος ἐν βροτοῖς δεινὸν κακόν.
Γελᾷ δ' ὁ μῶρος, κἂν τι μὴ γελοῖον ᾖ.

ΕΙΣ ΓΗΡΑΣ.

Γῆρας διδάσκει πάντα, καὶ χρόνου τριβή.
Γνῶμαι δ' ἀμείνους εἰσὶ τῶν γεραιτέρων.
Εσθλοῦ γὰρ ἀνδρὸς γῆρας εὐπροσήγορον.
Εφόδιον εἰς τὸ γῆρας αἰεὶ παρατίθου.
Ηξει τὸ γῆρας πᾶσαν αἰτίαν φέρον.
Καλὸν τὸ γηρᾶν, καὶ τὸ μὴ γηρᾶν πάλιν.
Ομιλίας δὲ τὰς γεραιτέρας φίλει.
Οχληρός ἐστιν ἐν νέοις ἀνὴρ γέρων.
Πολλὰ χρόνου μήνυσις, οὐ φρονήσεως.
Τοῦ ζῆν γὰρ οὐδεὶς ὡς ὁ γηράσκων ἐρᾷ.
Φοβοῦ τὸ γῆρας· οὐ γὰρ ἔρχεται μόνον.
Χαλεπὸν τὸ γῆρας ἐστὶν ἀνθρώποις βαρύ.

ΕΙΣ ΓΟΝΕΙΣ.

Βεβαιοτάτην φιλίαν ἔχε πρὸς τοὺς γονεῖς.
Βούλου γονεῖς πρὸ παντὸς ἐν τιμαῖς ἔχειν.
Γονεῖς δὲ τίμα καὶ φίλους εὐεργέτει.
Γεννητόρων ἕκαστε κατθανεῖν καλόν.
Ελπιζε, τιμῶν τοὺς γονεῖς, πράξειν καλῶς.
Ηδύ φε πατὴρ φρένησιν αἰὲ ὀργῆς ἔχων.
Θεὸς μέγιστος τοῖς φρονοῦσιν οἱ γονεῖς.
Ικανῶς βιώσεις, γηροβοσκῶν τοὺς γονεῖς.
Νόμιζε ταυτῷ τοὺς γονεῖς εἶναι θεούς.
Πρὸς υἱὸν ὀργὴν οὐκ ἔχει χρηστὸς πατήρ.
Ως ἡδὺ τῷ φύσαντι πειθεσθαι τέκνα.

ΕΙΣ ΓΥΝΑΙΚΑ.

Βίου σπάνις πέφυκεν ἀνδράσιν γυνή.
Γυναικὶ πᾶσῃ κόσμον ἡ σιγὴ φέρει.
Γυναικὸς ἐσθλῆς ἐστὶ σώζειν οἰκίαν.
Γυναικὶ κόσμος ὁ τρόπος, οὐχὶ χρυσία.
Γυνὴ δικαία, τοῦ βίου σωτηρία.
Γυναικὸς ἐσθλῆς ἐπιτυχεῖν οὐ ῥᾴδιον.
Γυναῖκα φαύλειν κρεῖσσόν ἐστιν ἢ γαμεῖν.
Γυνὴ τὸ σύνολόν ἐστι δαπανηρὸν φύσει.
Γυναικὶ μὴ πίστευε τὸν σαυτοῦ βίον.
Γυνὴ γὰρ οὐδὲν οἶδε, πλὴν ἃ βούλεται,
Γυνὴ δὲ χρηστὴ πηδάλιον ἔστ' οἰκίας.
Γυναικὶ δ' ἄρχειν οὐ δίδωσιν ἡ φύσις.
Γυνὴ γὰρ οἴκῳ πῆμα καὶ σωτηρία.
Γυνὴ γυναικὸς πώποτ' οὐδὲν διαφέρει.
Ἐν γὰρ γυναιξὶ πίστιν οὐκ ἔνεστ' ἰδεῖν.
Ζῆλος γυναικὸς πάνδα πυρσολεῖ δόμον.
Ζητεῖ γυνὴ ἕκαστα σύμμαχον τῶν πραγμάτων.
Ζῆν οὐκ ἔδει γυναῖκα κατὰ πολλοὺς τρόπους.
Θησαυρός ἐστι τῶν κακῶν κακὴ γυνή.
Θηρῶν ἀπαίδων ἀγριωτέρα γυνή.
Θάλασσα, καὶ πῦρ, καὶ γυνή, κακὰ τρία.
Ἰσοὶ γυναικῶν ἔργα, κοὐκ ἐκκλησίαι.
Ἰὸς πέφυκεν ἀσπίδος κακὴ γυνή.
Ἴσον λεαίνης καὶ γυναικὸς ὠμότης.
καλὸν γυναικὸς εἰσορᾶν καλοὺς τρόπους.
Λύπη παροῦσα παίδιον ἐστὶν ἡ γυνή.
Δεινὸν συζῆν, ἢ γυναικὶ συμβιοῦν.

Μεστὸν κακῶν πέφυκε φορτίον γυνή.
Οπου γυναῖκές εἰσι, πάντ' ἐκεῖ κακά.
Οὐδὲν γυναικὸς χεῖρον, οὐδὲ τῆς καλῆς.
Πολλοὶ γυναικῶν δυστυχοῦσιν οὕνεκα.
Ρύπος γυνὴ πέφυκεν ἠργυρωμένος.
Τερπνὸν κακὸν πέφυκεν ἀνθρώποις γυνή.
Υπερήφανον πρᾶγμ' ἐστὶν ὡραία γυνή.
Υπὲρ γυναικὸς καὶ φίλου πονητέον.
Φύσει γυνὴ δυσήνιόν ἐστι καὶ πικρόν.
Χειμὼν κατ' οἴκους ἐστὶν ἀνδράσιν γυνή.
Ὡς ἔστ' ἄπιστος ἡ γυναικεία φύσις.

ΕΙΣ ΔΗΜΟΝ.

Ισχυρὸν ὄχλος ἐστὶν, οὐκ ἔχει δὲ νοῦν.

ΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΝ.

Ανδρὸς δικαίου καρπὸς οὐκ ἀπόλλυται.
Απάτης δικαίας οὐκ ἀποστατεῖ θεός.
Βάδιζε τὴν εὐθεῖαν, ἢν δίκαιος ᾖς.
Βίου δικαίου γίγνεται τέλος καλόν.
Δίκαιος ἴσθ', ἵνα καὶ δικαίων δὴ τύχῃς.
Δίκαιος εἶναι, μᾶλλον ἢ χρηστὸς θέλε.
Δίκαια δράσας συμμάχου τεύξῃ θεοῦ.
Δίκαιος ἐὰν ᾖς, τῷ τρόπῳ χρήσῃ νόμῳ.
Δίκαιος ἀδικεῖν οὐκ ἐπίσταται τρόπος.
Εν παντὶ δεῖ καιρῷ τὸ δίκαιον ἐπικρατεῖν.
Ο μηδὲν ἀδικῶν οὐδενὸς δεῖται νόμου.
Πρὸς εὖ λέγοντας οὐδὲν ἀντειπεῖν ἔχω.

Τοῖς γὰρ δικαίοις ἀντέχειν οὐ ῥᾴδιον.
Τρόπος δίκαιος, κτῆμα τιμιώτατον.
Τὸ μηδὲν ἀδικεῖν πᾶσιν ἀνθρώποις πρέπει.
Τὸ μηδὲν ἀδικεῖν καὶ φιλανθρώπους ποιεῖ.
Χρηστοῦ παρ' ἀνδρὸς μηδὲν ὑπονόει κακόν.

ΕΙΣ ΔΟΞΑΝ.

Καλῶς ἀκούειν μᾶλλον ἢ πλουτεῖν θέλε.
Κενῆς δὲ δόξης οὐδὲν ἀθλιώτερον.

ΕΙΣ ΔΟΥΛΟΥΣ ΚΑΙ ΔΕΣΠΟΤΑΣ.

Δούλου δὲ χεῖρον οὐδὲν, οὐδὲ τοῦ καλοῦ.
Εἷς ἐστὶ δοῦλος οἰκίας ὁ δεσπότης.
Λυπεῖ με δοῦλος δεσπότου μεῖζον φρονῶν.
Φεύγειν ἀεὶ δεῖ δεσπότας θυμουμένους.

ΕΙΣ ΔΥΣΤΥΧΙΑΝ.

Ανθρωπος· ἱκανὴ πρόφασις εἰς τὸ δυστυχεῖν.
Δεῖ τοὺς μὲν εἶναι δυστυχεῖς, τοὺς δ' εὐτυχεῖς.
Δρυὸς πεσούσης πᾶς ἀνὴρ ξυλεύεται.
Επ' ἀνδρὶ δυστυχοῦντι μὴ πλάσῃς κακόν.
Μὴ ᾔβαινε δυστυχοῦντι· κοινὴ γὰρ Τύχη.
Μηδέποτε σαυτὸν δυστυχῶν ἀπελπίσῃς.
Νόμιζε κοινὰ πάντα δυστυχήματα.
Οἴ μοι· τὸ γὰρ ἄφνω δυστυχεῖν μανίαν ποιεῖ.
Τῶν δυστυχούντων εὐτυχὴς οὐδεὶς φίλος.

ΕΙΣ ΕΓΚΡΑΤΕΙΑΝ.

Η κοιλία καὶ πολλὰ χωρεῖ, κῳλίγα.

ΕΙΣ ΕΛΠΙΔΑ.

Ἀνθρωπος ἀτυχῶν, σώζεται ταῖς ἐλπίσι.
Ἀελπίαν οὐδέν· πάντα δ' ἐλπίζειν χρεών.
Αἱ δ' ἐλπίδες βόσκουσι τοὺς κενοὺς βροτῶν.
Ἐν ἐλπίσιν χρὴ τοὺς σοφοὺς ἔχειν βίον.

ΕΙΣ ΕΠΑΙΝΟΝ.

Τοῦ σεαυτοῦ μὴ φράσῃς ἐγκώμια.
Φίλων ἔπαινον μᾶλλον ἢ σαυτοῦ λέγε.

ΕΙΣ ΕΥΓΕΝΗ.

Ἀνὴρ ἄριστος οὐκ ἂν εἴη δυσγενής.
Ζῆν αἰσχρὸν αἰσχρῶς τοῖς καλῶς πεφυκόσιν.

ΕΙΣ ΕΥΤΥΧΙΑΝ.

Βέβαιος δ' οὐδεὶς θνητὸς εὐτυχεῖ γεγώς.
Δίκαιον εὖ πράττοντα μεμνῆσθαι θεοῦ.
Εσθλῶν κακίους ἐνίοτ' εὐτυχέστεροι.
Εὐδαιμονεῖ εἰώθασιν ὑπερφανίαις ποιεῖν.
Ενιοι κακῶς φρονοῦσι πράσσοντες καλῶς.
Θεῶν δ' ὄνειδος τοὺς κακοὺς εὐδαιμονεῖν.
Ἰδίαις κατὰ φρένησιν οὐδεὶς εὐτυχεῖ.
Καλὸν δὲ κοινὰν ἐσθλὸς χρηστὸς εὐτυχῶν.
Μήπω μέγαν εἴπῃς, πρὶν τελευτήσαντ' ἰδῇς.
Παλαὶ μὲν εὐτυχοῦσιν, οὐ φρονοῦσι δέ.
Τὸν εὐτυχοῦντα καὶ φρονεῖν νομίζομεν.
Τῶν εὐτυχούντων πάντες εἰσὶ συγγενεῖς.
Τίς δ' οὐκ ἂν εἴη χρηστὸς, ὄλβιος γεγώς;
Ως εὐκόλως πίπτουσιν αἱ λαμπραὶ τύχαι.

ΕΙΣ ΕΥΣΕΒΕΙΑΝ.

Θνητοὶ γεγῶτες μὴ φρονεῖθ' ὑπὲρ θεούς.
Ὑπὲρ εὐσεβείας καὶ λάλει καὶ μάνθανε.

ΕΙΣ ΕΥΧΗΝ.

Εὐχῆς δικαίας οὐκ ἀνήκοος θεός.

ΕΙΣ ΕΡΩΤΑ.

Γέρων ἐραστὴς, ἐσχάτη κακὴ τύχη.
Μόνον ἔστ' ἀπαρηγόρητον ἀνθρώπως ἔρως.
Ὀργὴ φιλούντων ὀλίγον ἰσχύει χρόνον.
Πολλοῖς ὑπέκκαυμ' ἔστ' ἔρωτος μουσική.
Φεῦ φεῦ· βροτοῖς ἔρωτες ὡς κακὸν μέγα.

ΕΙΣ ΕΧΘΡΑΝ.

Ἐχθροὺς ἀμύνου μὴ 'πὶ τῇ σαυτοῦ βλάβῃ.
Ἐχθροῖς ἀπιστῶν οὐ ποτ' ἂν πάθοις βλάβην.
Λόγον παρ' ἐχθροῦ μή ποθ' ἡγήσῃ φίλον.

ΕΙΣ ΖΩΗΝ.

Ζῆν βουλόμενος, μὴ πράττε θανάτου ἄξια.
Ζῆν αἰσχρὸν, οἷς ζῆν ἐφθόνησεν ἡ τύχη.
Πάντες καλῶς ζῆν θέλομεν, ἀλλ' οὐ δυνάμεθα.
Τί ζῆν ὄφελος, ᾧ μή 'στι τὸ ζῆν εἰδέναι;
Ὡς ἡδὺ τὸ ζῆν, μὴ φθονούσης τῆς τύχης.

ΕΙΣ ΗΔΟΝΗΝ.

Ἐξ ἡδονῆς γὰρ φύεται τὸ δυστυχεῖν.
Ἡ γὰρ παράκαιρος ἡδονὴ τίκτει βλάβην.
Οὐδεὶς ἔπαινον ἡδοναῖς ἐκτήσατο.

Φεῦγ' ἡδονὴν φέρουσαν ὕστερον βλάβην.
Ὡς πολλὰ διὰ τὰς ἡδονὰς λυπούμεθα.

ΕΙΣ ΘΑΝΑΤΟΝ.

Ἀλλ' ἔστ' ὁ θάνατος λοιπὸς ἰατρὸς νόσων.
Βροτοῖς ἅπασι κατθανεῖν ὀφείλεται.
Ζωῆς πονηρᾶς θάνατος εὐαυρώτερος.
Ἡ ζῆν ἀλύπως, ἢ θανεῖν εὐδαιμόνως.
Θνητὸς πεφυκὼς μὴ γέλα τεθνηκότα.
Καλὸν τὸ θνήσκειν, οἷς ὕβρις τὸ ζῆν φέρει.
Κρεῖσσον τὸ μὴ ζῆν ἐστίν, ἢ ζῆν ἀθλίως.
Ὃν οἱ θεοὶ φιλοῦσιν, ἀποθνήσκει νέος.
Τὸ γὰρ θανεῖν οὐκ αἰσχρὸν, ἀλλ' αἰσχρῶς θανεῖν.

ΕΙΣ ΘΕΟΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΘΕΙΑΝ ΔΙΚΗΝ.

Ἄγει τὸ θεῖον τοὺς κακοὺς πρὸς τὴν δίκην.
Ἀεὶ γὰρ εὖ πίπτουσιν οἱ Διὸς κύβοι.
Θεὸς συνεργῶν πάντα πρίει ῥᾳδίως.
Θεοῦ γὰρ οὐδεὶς εὐτυχεῖ βροτῶν ἄνευ.
Θεοῦ θέλοντος κἂν ἐπὶ ῥιπὸς πλεύσεις.
Θεῷ μάχεσθαι δεινόν ἐστι καὶ τύχῃ.
Θεοῦ δὲ πληγὴν οὐχ ὑπερπηδᾷ βροτός.
Καὶ ζῶν ὁ φαῦλος καὶ θανὼν κολάζεται.
Λήθειν διὰ τέλους μὴ δόκει πονηρὸς ὤν.
Ὅ τι δ' ἂν ποιῇς νόμιζ' ὁρᾶν θεοὺς τινας.
Οὐδεὶς παρανομῶν πρὸς θεοὺς ἐχέγγυος.
Πάντη γάρ ἐστι, πάντα τε βλέπει θεός.
Τὸ μὴ δίκαιον ἔργον οὐ λήθει θεούς.

ΕΙΣ ΙΑΤΡΟΥΣ.

Πολλῶν ἰατρῶν εἴσοδός μ' ἀπώλεσεν.

ΕΙΣ ΚΑΙΡΟΝ.

Απαντα καιρῷ χάριν ἔχει τετυγμένα.
Καλὸν τὸ καιροῦ παντὸς εἰδέναι μέτρον.
Καιρὸς γάρ ἐστι τῶν νόμων πρείττων πολύ.
Καιροὶ δὲ καταλύουσι τὰς τυραννίδας.
Καιροῦ τυχὼν γὰρ πίονος ἰσχύει μέγα.
Πολλῶν ὁ καιρὸς γίγνεται παραίτιος.
Πολλοὺς ὁ καιρὸς ἄνδρας οὐκ ὄντας ποιεῖ.
Τάχιστ' ὁ καιρὸς μεταφέρει τὰ πράγματα.
Τὸν καιρὸν εὔχου πάντοθ' ἵλεων ἔχειν.
Ως μέγα τὸ μικρὸν ἐστὶν ἐν καιρῷ δοθέν.
Ωρα τὰ πάντα τοῦ βίου κρίνει καλῶς.

ΕΙΣ ΚΑΛΛΟΣ.

Δύσμορφος εἶην μᾶλλον, ἢ κακὸς κακός.
Μὴ κρῖν', ὁρῶν τὸ κάλλος, ἀλλὰ τὸν τρόπον.
Ως ἡδὺ κάλλος, ὅταν ἔχῃ νοῦν σώφρονα.

ΕΙΣ ΚΕΡΔΟΣ.

Βίον πορίζου πάντοθεν πλὴν ἐκ κακῶν.
Βέλτιστε, μὴ τὸ κέρδος ἐν πᾶσι σκόπει.
Εἰ μὴ τὸ λαβεῖν ἦν, οὐδ' ἂν εἷς πονηρὸς ἦν.
Ζήτει συναγαγεῖν ἐκ δικαίων τὸν βίον.
Ηθος πονηρὸν φεῦγε καὶ κέρδος κακόν.
Κέρδος πονηρὸν μὴ λαβεῖν βουλοῦ ποτέ.
Κακοῖς τὸ κέρδος, τῆς δίκης ὑπέρτερον.
Κέρδη πονηρὰ ζημίαν ἀεὶ φέρει.

Τὰ μικρὰ κέρδη μείζονας βλάβας φέρει.
Τὸ κέρδος ἡγοῦ κέρδος, ἂν δίκαιον ᾖ.
Τὰ δ' αἰσχρὰ κέρδη συμφορὰς ἐργάζεται.

ΕΙΣ ΚΡΙΣΙΝ.

Ανεξέταστον μὴ κόλαζε μηδένα.
Κατηγορεῖν οὐκ ἔστι, καὶ κρίνειν ὁμοῦ.
Κρίνειν τὸ δίκαιον, μὴ τὸ συμφέρον, θέλε.

ΕΙΣ ΚΡΥΦΙΑ.

Αφεὶς τὰ φανερὰ μὴ δίωκε τἀφανῆ.
Η μὴ ποίει τὸ κρυπτὸν, ἢ μόνος ποίει.
Σοφοὶ δὲ συγκρύπτουσιν οἰκείας βλάβας.
Υπόνοια δεινόν ἐστιν ἀνθρώποις κακόν.

ΕΙΣ ΛΙΜΟΝ.

Απανθ' ὁ λιμὸς γλυκέα πλὴν αὐτοῦ ποιεῖ.
Γαστὴρ ἄναλτος καὶ νεῶν εὗρεν δρόμον.
Λιμὸς μέγιστον ἄλγος ἀνθρώποις ἔφυ.
Λιμῷ γὰρ οὐδέν ἐστιν ἀντειπεῖν ἔπος.
Πολλῶν ὁ λιμὸς γίγνεται διδάσκαλος.

ΕΙΣ ΛΟΓΟΝ.

Ανδρὸς χαρακτὴρ ἐκ λόγου γνωρίζεται.
Ιατρὸς ὁ λόγος τοῦ κατὰ ψυχὴν πάθους.
Ισχυρότερον δέ γ' οὐδέν ἐστι τοῦ λόγου.
Λόγος γάρ ἐστι φάρμακον λύπης μόνον.
Λόγοις ἀμείβου τὸν λόγοις πείθοντά σε.
Λύπην γὰρ εὔνους οἶδεν ἰᾶσθαι λόγος.
Λόγῳ διοικεῖται βροτῶν βίος μόνῳ.

Ξίφος τιτρώσκει σῶμα, τὸν δὲ νοῦν λόγος.
Οὐκ ἔστ' ἀπ' ἔργων μὴ καλῶν ἔπη καλά.
Ὀργῆς ματαίας εἰσὶν αἴτιοι λόγοι.
Ῥῆμα παρὰ καιρὸν ῥιφθὲν ἀνατρέπει βίον.
Ῥίψας λόγον τις οὐκ ἀναιρεῖται πάλιν.
Σοφῷ παρ' ἀνδρὶ πρῶτον εὑρέθη λόγος.
Χωρὶς τό τ' εἰπεῖν πολλὰ καὶ τὸ τὰ καίρια.
Χρηστὸς πονηροῖς οὐ τιτρώσκεται λόγοις.
Ψυχῆς νοσούσης ἐστὶ φάρμακον λόγος.

ΕΙΣ ΛΥΠΗΝ.

Αεὶ τὸ λυποῦν ἐκδίωκε τοῦ βίου.
Αρ' ἐστὶ συγγενές τι λύπη καὶ βίος.
Βιοῦν ἀλύπως θνητὸν ὄντ' οὐ ῥᾴδιον.
Λύπη μανίας ὁμότοιχος εἶναί μοι δοκεῖ.
Λύπαι γὰρ ἀνθρώποισι τίκτουσιν νόσους.
Νόσον πολὺ κρεῖττόν ἐστιν, ἢ λύπην φέρειν.
Οὐκ ἔστι λύπης χεῖρον ἀνθρώπῳ κακόν.

ΕΙΣ ΜΕΘΗΝ.

Καλὸν τὸ νήφειν, ἢ τὸ πολλὰ κραιπαλᾶν.
Κάτοπτρον εἴδους χαλκός ἐστ', οἶνος δὲ νοῦ.
Ο πολὺς ἄκρατος μίκρ' ἀναγκάζει φρονεῖν.

ΕΙΣ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ.

Θνητὸς πεφυκὼς τοὐπίσω πειρῶ βλέπειν.
Μένει δ' ἕκαστον τοῦθ', ὅπερ μέλλει παθεῖν.
Μή μοι γένοιθ' ἃ βούλομ', ἀλλ' ἃ συμφέρει.

ΕΙΣ ΜΕΤΑΝΟΙΑΝ.

Ἡ δὲ μετάνοια γίγνετ' ἀνθρώποις κρίσις.

ΕΙΣ ΜΕΤΡΙΟΤΗΤΑ.

Ἀνθρωπον ἔνλα σαυτὸν ἀναμίμνησκ' ἀεί.
Βούλου δ' ἀρέσκειν πᾶσι, μὴ σαυτῷ μόνον.
Εἰ θνητὸς εἶ, βέλτισθε, θνητὰ καὶ φρόνει.
Ἐν δ' εὐτροσκυόροισιν ἔστι τις χάρις.
Ἴσος μὲν ἴσθι πᾶσι, κἂν προὔχῃς βίῳ.
Καλὸν φρονεῖν τὸν θνητὸν ἀνθρώποις ἴσα.
Σωτηρίας σημεῖον, ἥμερος τρόπος.
Τὸ ΓΝΩΘΙ ΣΑΥΤΟΝ παντάχοῦ ἐστι χρήσιμον.

ΕΙΣ ΜΗΤΡΥΙΑΝ.

Δεινότερον οὐδὲν ἄλλο μητρυιᾶς κακόν.

ΕΙΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΝ.

Ἐν γῇ πένεσθαι κρεῖττον, ἢ πλουτοῦντα πλεῖν.

ΕΙΣ ΝΕΟΤΗΤΑ.

Ἀκμὴ τὸ σύνολον οὐδὲν ἄνθους διαφέρει.
Μέμνησο νέος ὢν, ὡς γέρων ἔσῃ ποτέ.
Νέος πεφυκὼς πολλὰ χρησθὲ μάνθανε.
Νέῳ δὲ σιγᾶν μᾶλλον ἢ λαλεῖν πρέπει.
Νέος ὢν ἀκούειν τῶν γεραιτέρων θέλε.

ΕΙΣ ΝΟΜΟΥΣ.

Ἀναρχίας δὲ μεῖζον οὐκ ἔστιν κακόν.
Βίας παρούσης οὐδὲν ἰσχύει νόμος.

Ἰσχυρὸν ὁ νόμος ἐστίν, ἢν ἄρχοντ' ἔχῃ.
Νόμῳ τὰ πάντα γίγνεται καὶ κρίνεται.
Νόμοις ἕπεσθαι τοῖσιν ἐγχώροις καλόν.
Ῥᾴτωρ πονηρὸς τοὺς νόμους λυμαίνεται.

ΕΙΣ ΞΕΝΟΥΣ.

Ξένους πένητας μὴ παραδράμῃς ἰδών.
Ξένοις ἐπαρκῶν τῶν ἴσων τεύξῃ πατήρ.
Ξενίας ἀεὶ φρόντιζε, μὴ καθυστέρει.
Ξένοισι πιστοῖς πιστὸς ὢν γίγνου φίλος.
Ξένον ἀδικήσεις μηδέποτε καιρὸν λαβών.
Ξένῳ μάλιστα συμφέρει τὸ σωφρονεῖν.
Ξένος ὢν, ἀπράγμων ἴσθι, καὶ πράξεις καλῶς.
Ξένον προτιμᾶν μᾶλλον ἀνθρώποις ἔθος.
Ξένον δὲ σιγᾶν κρεῖττον ἢ κεκραγέναι.
Ξένος πιφυκὼς τοὺς ξενοδόκους σέβου.
Ξένους ξένιζε· καὶ σὺ γὰρ ξένος γ' ἔσῃ.
Πλάνῃ βίον τίθησι σωφρονέστερον.

ΕΙΣ ΟΡΚΟΝ.

Ἀνδρῶν δὲ φαύλων ὅρκον εἰς ὕδωρ γράφε.
Ἀφροδίσιος γὰρ ὅρκος οὐκ ἐμπρίνιμος.
Θεὸν ἐπιορκῶν μὴ δόκει λελῆθέναι.
Ὅρκον δὲ φεῦγε, κἂν δικαίως ὀμνύῃς.
Ὅρκος γὰρ οὐδεὶς ἀνδρὶ φιλήτῃ βαρύς.
Οὐκ ἀνδρὸς ὅρκοι πίστις, ἀλλ' ὅρκων ἀνήρ.

ΕΙΣ ΟΡΓΗΝ.

Ἀνθρωπος ὢν, γίγνωσκε τῆς ὀργῆς κρατεῖν.
Βλάπτει τὸν ἄνδρα θυμὸς εἰς ὀργὴν πεσών.

Γίγνου δ' ἐς ὀργὴν μὴ ταχύς γ', ἀλλὰ βραδύς.
Ἐξω γὰρ ὀργῆς πᾶς ἀνὴρ σοφώτερος.
Ζήσεις βίον κράτιστον, ἂν θυμοῦ κρατῇς.
Θυμοῦ κρατῆσαι καὶ παιθυμίας καλόν.
Νίκησον ὀργὴν τῷ λογίζεσθαι καλῶς.
Ὀργὴ δὲ πολλὰ δρᾶν ἀναγκάζει κακά.
Ὀργῇ δὲ φαύλῃ πολλ' ἕπεσθ' ἀσχήμονα.
Ὅσος τὸ κατέχειν ἐστὶ τὴν ὀργὴν πόνος.
Οὐδεὶς μετ' ὀργῆς ἀσφαλῶς βουλεύεται.
Πολὺ ἐστιν ὀργῆς ἐξ ἀπαιδεύτου κακά.
Ὦ μῶρε, θυμὸς ἐν κακοῖς οὐ ξύμφορον.
Ὡς οἷδ' ἐν ὀργῇ πράγμα γίγνεσθαι κακά.

ΕΙΣ ΠΑΙΔΑΣ.

Αὐθαίρετος λύπη 'στὶν ἡ τέκνων σπορά.
Μακάριόν ἐστιν υἱὸν εὐτακτον τρέφειν.
Μακάριος, ὅστις εὐτύχησεν εἰς τέκνα.
Στύλοι γὰρ οἴκων παῖδές εἰσιν ἄρσενες.
Χαλεπόν γε θυγάτηρ κλῆμα, καὶ δυσδιάθετον.
Φιλίας μέγιστος δεσμὸς, αἱ τέκνων γοναί.
Ὦ παῖδες, οἷον φίλτρον ἀνθρώποις φρενός.

ΕΙΣ ΠΑΙΔΕΙΑΝ.

Ἀναφαίρετον κλῆμ' ἐστὶ παιδεία βροτοῖς.
Ἀπαυλίας ἡ παίδευσις ἡμέρους ποιεῖ.
Ἄριστόν ἐστι πάντ' ἐπίστασθαι καλά.
Αὐτά σε διδάσκει τοῦ βίου τὰ πράγματα.
Βλέπων πεπαίδευμ' ἐς τὰ τῶν ἄλλων κακά.
Βασιλήια γὰρ ἐστὶ παιδεία βίου.

Γράμματα μαθεῖν δεῖ, καὶ μαθόντα νοῦν ἔχειν.
Διπλοῦν ὁρῶσιν οἱ μαθόντες γράμματα.
Κάλλιστόν ἐστι κτῆμα παιδεία βροτοῖς.
Καλὸν δὲ καὶ γέροντι μανθάνειν σοφά.
Ὁ γράμματ' εἰδὼς καὶ περισσὸν νοῦν ἔχει.
Ὁ σοφὸς ἐν αὑτῷ περιφέρει τὴν οὐσίαν.
Ὁ μὴ δαρεὶς ἄνθρωπος οὐ παιδεύεται.
Ὁ γραμμάτων ἄπειρος οὐ βλέπει βλέπων.
Οὐκ ἔστι σοφίας κτῆμα τιμιώτερον.
Σοφοῖς ὁμιλῶν αὐτὸς ἐκβήσῃ σοφός.
Σοφία γάρ ἐστι καὶ μαθεῖν ἃ μὴ νοεῖς.
Σοφία δὲ πλούτου κτῆμα τιμιώτερον.
Σοφοῦ παρ' ἀνδρὸς χρὴ σοφόν τι μανθάνειν.
Τιμὴ πέφυκε πᾶσι παιδεία βροτοῖς.
Ὡς οὐδὲν ἡ μάθησις, ἂν μὴ νοῦς παρῇ.

ΕΙΣ ΠΑΡΑΙΝΕΣΙΝ.

Ῥᾷον παραινεῖν, ἢ παθόντα καρτερεῖν.

ΕΙΣ ΠΑΤΡΙΔΑ.

Μακάριος ὅστις εὐτυχῶν οἴκοι μένει.
Τί γὰρ πατρῴας ἀνδρὶ φίλτερον χθονός;
Τῷ γὰρ καλῶς πράσσοντι πᾶσα γῆ πατρίς.
Ὡς παγλαχοῦ γε πατρὶς ἡ βόσκουσα γῆ.

ΕΙΣ ΠΕΝΙΑΝ.

Αἰεὶ νομίζου σ' οἱ πένητες τῶν θεῶν.
Αἰσχρὸν γενέσθαι πλωχόν, ἀσθενῆ θ' ἅμα.
Ἔρημός ἐστ' ἄνθρωπος ἠπορημένος.
Ἁπλῶς καλῶς ζῆν κρεῖσσον, ἢ λαμπρῶς κακῶς.

Μισῶ πένητα πλουσίῳ δωρούμενον.
Οὐδὲν πενίας βαρύτερόν ἐστι φορτίον.
Πενία δ' ἀγνώμονάς γε τοὺς πολλοὺς ποιεῖ.
Πενίαν φέρειν οὐ πάντος, ἀλλ' ἀνδρὸς σοφοῦ.
Πένητας ἀργοὺς οὐ τρέφει ῥαθυμία.
Πενία δ' ἄτιμον καὶ τὸν εὐγενῆ ποιεῖ.
Πενία διδάσκει δ' ἄνδρα τῇ χρείᾳ κακόν.
Πενία δὲ τοῖς ἔχουσιν οὐ σμικρὰ νόσος.
Πενίας γὰρ οὐδεὶς ἐστι μείζων πολέμιος.
Πενίαν φέρειν καὶ γῆρας ἐστὶ δύσκολον.
Τῶν γὰρ πενήτων εἰσὶν οἱ λόγοι κενοί.
Χρεία δ' ἀνάγκης οὐκ ἀποστατεῖ πολύ.

ΕΙΣ ΠΙΣΤΙΝ.

Μὴ πάντα πειρῶ πᾶσι πιστεύειν ἀεί.

ΕΙΣ ΠΛΕΟΝΕΞΙΑΝ.

Ἰσότητα δ' αἱροῦ, καὶ πλεονεξίαν φύγε.

ΕΙΣ ΠΛΟΥΤΟΝ.

Βουλόμεθα πλουτεῖν πάντες, ἀλλ' οὐ δυνάμεθα.
Δύναται τὸ πλουτεῖν καὶ φιλανθρώπους ποιεῖν.
Δύναμις πέφυκε τοῖς βροτοῖς τὰ χρήματα.
Ἐὰν δ' ἔχωμεν χρήματ', ἕξομεν φίλους.
Ἡδιστόν ἐστι τῶν ὑπαρχόντων κρατεῖν.
Μὴ σπεῦδε πλουτεῖν, μὴ ταχὺς πένης γένῃ.
Οὐδεὶς ἐπλούτησεν ταχέως δίκαιος ὤν.
Πλοῦτος δὲ πολλῶν ἐστὶν ἐπικάλυμμ' ἐσθλῶν κακῶν.
Πλούτῳ πεποιθὼς ἄδικα μὴ πειρῶ ποιεῖν.

Ράδυμος ὢν σὺ πλούσιος, πένης ἔσῃ.
Τὰ χρήματ' ἀνθρώποισιν εὑρίσκει φίλους.
Χρυσὸς δ' ἀνοίγει παίδα, κ' Ἅιδου πύλας.

ΕΙΣ ΠΟΛΥΠΡΑΓΜΟΣΥΝΗΝ.

Πολυπραγμονεῖν τἀλλότρια μὴ βούλου κακά.
Πολλοὶ σχολὴν ἄγουσιν εἰς τὰ χείρονα.
Τὸ πολλὰ πράττειν ἐστὶ πανταχοῦ ταραχήν.
Τὸ πολλὰ πράττειν κῶθύνας πολλὰς ἔχει.

ΕΙΣ ΠΟΝΗΡΟΥΣ.

Ἀνὴρ πονηρὸς δυστυχεῖ, κἂν εὐτυχῇ.
Ἀνδρὸς πονηροῦ φεῦγε συνοδίαν ἀεί.
Ἀσυλλόγιστόν ἐστιν ἡ πονηρία.
Ἀνυπόστατόν ἐστιν ἡ πονηρία.
Ἀνδρὸς πονηροῦ σαλάγγιον οὐ μαλακίσεται.
Ἑαυτὸν οὐδεὶς ὁμολογεῖ κακοῦργος ὤν.
Ἤθη πονηρὰ τὴν φύσιν διαστρέφει.
Κακοῖς ὁμιλῶν καὐτὸς ἐκβήσῃ κακός.
Κακῷ σὺν ἀνδρὶ μηδ' ὅλως ὁδοιπόρει.
Κακὸν γὰρ ἀνδρὸς δῶρ' ὄνησιν οὐκ ἔχει.
Τὸν δόλιον ἄνδρα φεῦγε παρ' ὅλον τὸν βίον.
Φασὶν κακίστους οἱ πονηροὶ τοὺς καλούς.
Φθείρουσιν ἤθη χρήσθ' ὁμιλίαι κακαί.
Ὡς ἔργον εὖ ζῆν ἐν πονηροῖς ἤθεσιν.
Ὡς πάντα τιμῆς ἐστὶ, πλὴν κακοῦ τρόπου.

ΕΙΣ ΠΡΟΣΟΧΗΝ.

Εἰ μὴ φυλάξεις μίκρ', ἀπολεῖς τὰ μείζονα.
Τῆς ἐπιμελείας πάντα δοῦλα γίγνεται.

ΕΙΣ ΣΙΩΠΗΝ.

Γλώσσῃ ματαίᾳ ζημία προστρίβεται.
Διὰ δὲ σιωπῆς πικρότερον κατηγορεῖ.
Εἰ μὴ καθέξεις γλῶσσαν, ἔστι σοι κακά.
Ενίοις τὸ σιγᾶν ἐστὶ κρεῖττον τοῦ λέγειν.
Εὐκαταφρόνητόν ἐστι σιγηλὸς τρόπος.
Η λέγε τι σιγῆς κρεῖττον, ἢ σιγὴν ἔχε.
Η γλῶσσα πολλοὺς εἰς ὄλεθρον ἤγαγεν.
Η γλῶσσα πολλῶν ἐστιν αἰτία κακῶν.
Η δεῖ σιωπᾶν, ἢ λέγειν ἀμείνονα.
Κρεῖττον σιωπᾶν, ἢ λαλεῖν ἃ μὴ πρέπει.
Οὐδὲν σιωπῆς ἐστι χρησιμώτερον.
Οὗ δεῖ, σιωπᾶν, καὶ λαλεῖν, ὅπου χρεών.
Πολλοῖς ἀπόκρισις ἡ σιωπὴ τυγχάνει.
Σιγή ποτ' ἐστὶν αἱρετωτέρα λόγου.

ΕΙΣ ΣΥΝΕΙΔΗΣΙΝ.

Βροτοῖς ἅπασιν ἡ συνείδησις θεός.

ΕΙΣ ΣΩΦΡΟΣΥΝΗΝ.

Εὔτακτον εἶναι τἀλλότρια δειπνοῦντα δεῖ.
Ταμιεῖον ἀρετῆς ἐστι σωφροσύνη μόνη.

ΕΙΣ ΤΕΧΝΗΝ.

Λιμὴν ἀτυχίας ἐστὶν ἀνθρώποις τέχνη.
Τύχῃ τέχνην εὕρηκας, οὐ τέχνῃ τύχην.

ΕΙΣ ΤΙΜΗΝ.

Αγαπῶν ἑαυτὸν οὔ τις ἀμελεῖ' ἡδέως.
Τιμώμενοι γὰρ πάντες ἥδονται βροτοί.

ΕΙΣ ΤΟΛΜΑΝ.

Εὔτολμος εἶναι κρῖνε, τολμηρὸς δὲ μή.
Ἔστιν τὸ τολμᾶν, ὦ φίλ', ἀνδρὸς οὐ σοφοῦ.
Προσέτεισε πολλοῖς ἐστιν αἰτία κακῶν.
Τὸ πολλὰ τολμᾶν πολλ' ἁμαρτάνειν ποιεῖ.

ΕΙΣ ΤΥΧΗΝ.

Ἀνθρωπος ὢν μέμνησο τῆς κοινῆς τύχης.
Βέβαιον οὐδὲν ἐν βίῳ δοκεῖ πέλειν.
Δοὺς τῇ τύχῃ τὸ μικρὸν, ἐκλήψῃ μέγα.
Δυσπαρακολούθητον δὲ πρᾶγμ' ἔσθ' ἡ τύχη.
Οἷς μὲν δίδωσιν, οἷς δ' ἀφαιρεῖται τύχη.
Πολλοὺς κακῶς πράσσοντας ὤρθωσεν τύχη.
Ῥέζει παρούσης τῆς τύχης τὰ πράγματα.
Στρέφει δὲ πάντα τὰν βίῳ μικρὰ τύχη.
Τύχης τὰ θητῶν πράγματ', οὐκ εὐβουλίας.
Ταὐτόματον ἡμῶν καλλίω βουλεύεται.
Τὸ τῆς τύχης τοι μεταβολὰς πολλὰς ἔχει.
Ὡς ποικίλον πρᾶγμ' ἐστὶ καὶ πλάνον τύχη.

ΕΙΣ ΤΒΡΙΝ.

Δύσμοιρος ἴσθι μᾶλλον ἢ κακήγορος.
Οὐδὲν πέπονθας δεινὸν, ἂν μὴ προσποιῇ.

ΕΙΣ ΥΓΙΕΙΑΝ.

Οὐκ ἔστ' ὑγείας κρεῖττον οὐδὲν ἐν βίῳ.
Ὑγίεια καὶ νοῦς, ἐσθλὰ τῷ βίῳ δύο.

ΕΙΣ ΥΠΕΡΗΦΑΝΙΑΝ.

Ἀλαζονείας οὔ τις ἐκφεύγει δίκην.
Ὁ τ' εὐτυχεῖς μάλιστα, μὴ μέγα φρόνει.
Ὁ Ζεὺς κολαστὴς τῶν ἄγαν ὑπερφρόνων.

ΕΙΣ ΥΠΝΟΝ.

Ὕπνος δὲ θανάτου τις προμελέτησις πέλει.
Ὕπνος δὲ πᾶσίν ἐστιν ὑγίεια βίου.
Ὕπνος τὰ μικρὰ τοῦ θανάτου μυστήρια.
Ὕπνος πέφυκε σώματος σωτηρία.
Ὕπνος δὲ πεῖναν τὴν κακίσχατον δαμᾷ.

ΕΙΣ ΥΠΟΜΟΝΗΝ.

Ἀνδρὸς, τὰ προστάττοντα γενναίως φέρειν.
Ἐνεγκε λύπην καὶ βλάβην ἐρρωμένως.
Κούφως φέρειν δεῖ τὰς παρεστώσας τύχας.
Νίκα λογισμῷ τὴν παφοῦσαν συμφοράν.
Πειρῶ τύχης ἄνοιαν εὐχερῶς φέρειν.
Στερρῶς φέρειν δεῖ συμφορὰν τὸν εὐγενῆ.
Τὴν τῶν κρατούντων μάθε φέρειν ἐξουσίαν.
Φρονοῦντός ἐστι ζημίαν πράως φέρειν.
Φέρειν ἀνάγκη θνητὸν ὄντα τὴν τύχην.

ΕΙΣ ΦΘΟΝΟΝ.

Αὐτὸς πεπωθεὶς τοὺς ἔχουσι μὴ φθόνει.
Οὐδεὶς δὲ πρὸς τοὺς ἐκπεσόντων ἔφυ φθόνος.

ΕΙΣ ΦΙΛΟΥΣ.

Ἀδικον τὸ λυπεῖν τοὺς φίλους ἑκουσίως.
Ἅπασιν εὖ πράττουσιν ἥδομαι φίλοις.
Ἀνδρὸς κακῶς πράσσοντος ἐκπεσὼν φίλοι.
Βέβαιός ἴσθι, καὶ βεβαίως χρῶ φίλοις.
Δεῖ τοὺς φιλοῦντας πίστιν, οὐ λόγους, ἔχειν.
Ἐν τοῖσι δεινοῖς χρημάτων κρείττων φίλος.
Εὔχου δ' ἔχειν τι, κἂν ἔχῃς, ἕξεις φίλους.
Ἐν τοῖς κακοῖσι τοὺς φίλους ἐνεργέτει.
Ἴσον θεῷ σοῦ τοὺς φίλους τιμᾶν θέλε.
Ἰδίας νόμιζε τῶν φίλων τὰς συμφοράς.
Κρίνει φίλους ὁ καιρὸς, ὡς χρυσὸν τὸ πῦρ.
Καλὸν τὸ μηδὲν εἰς φίλους ἁμαρτάνειν.
Καλὸν θέαμα δ' ἐστὶν εὖ πράττων φίλος.
Κακὸν φέρουσι καρπὸν οἱ κακοὶ φίλοι.
Λίαν φιλῶν σεαυτὸν οὐχ ἕξεις φίλον.
Μισοῦντα μίσει, καὶ φιλοῦντ' ὑπερφίλει.
Μὴ φεῦγ' ἑταῖρον ἐν κακοῖσι κείμενον.
Μακάριος ὅστις ἔτυχε γενναίου φίλου.
Μηδέποτε πείρᾳ δύο φίλων εἶναι κριτής.
Νόμιζ' ἀδελφοὺς τοὺς ἀληθινοὺς φίλους.
Ὀργὴν ἑταίρου καὶ φίλου πειρᾷ φέρειν.
Ὀργῆς χάριν τὰ κρυπτὰ μὴ κφάνῃς φίλου.
Οὐκ ἔστιν οὐδὲν κτῆμα κάλλιον φίλου.
Πειρᾷ φίλοισι μὴ κακοῖς εἶναι φίλος.
Πένητας οὐδεὶς βούλεται κλᾶσθαι φίλους.
Πολλοὶ τραπέζης, οὐκ ἀληθείας φίλοι.
Πονηρὸν ἄνδρα μηδέποτε ποιοῦ φίλον.

Φίλον δὲ ὀργὴν ἐν κακοῖς μὴ περιίδῃς.
Φίλος φίλῳ γὰρ συμπονῶν αὑτῷ πονεῖ.
Φίλου τρόπους γίγνωσκε, μισήσῃς δὲ μή.
Φίλος με βλάπτων οὐδὲν ἐχθροῦ διαφέρει.
Φίλους ἔχων, νόμιζε θησαυρους ἔχειν.
Φιλίας δικαίας κλῆσις ἀσφαλεστάτη.
Φίλον βέβαιον ἐν κακοῖσι μὴ φοβοῦ.

ΕΙΣ ΦΙΛΑΥΤΙΑΝ.

Οὐκ ἔστιν οὐδεὶς, ὅστις οὐχ αὑτὸν φιλεῖ.
Φιλεῖ δ' ἑαυτοῦ πλεῖον οὐδεὶς οὐδένα.

ΕΙΣ ΦΙΛΟΠΟΝΙΑΝ.

Ἄπαντα τὰ καλὰ τοῦ πονοῦντός γίγνεται.
Ἄπανθ' ὁ τοῦ ζητοῦντος εὑρίσκει πόθος.
Ἐκ τοῦ φιλοπονεῖν γίγνεθ' ὧν θέλεις κρατεῖν.
Ἔργοις φιλόπονος ἴσθι, μὴ λόγοις μόνον.
Ἰδίας ὁδοὺς ζητοῦσι φιλόπονοι φύσεις.
Μοχθεῖν ἀνάγκη τοὺς θέλοντας εὐτυχεῖν.
Μόχθου γὰρ οὐδεὶς τοῦ παρελθόντος λόγος.
Πόνου μεταλαχθέντος οἱ πόνοι γλυκεῖς.
Πόνος γάρ, ὡς λέγουσιν, εὐκλείας πατήρ.
Σὺν μυρίοισι τὰ κιλὰ γίγνεται πόνοις.
Τῆς ἐπιμελείας δοῦλα πάντα γίγνεται.
Τὸ συνεχὲς ἔργον παντὸς εὑρίσκει τέλος.
Τῷ γὰρ πονοῦντι καὶ θεὸς συλλαμβάνει.
Φιλεῖ δὲ τῷ κάμνοντι συσπεύδειν θεός.
Φιλόπονος ἴσθι, καὶ βίον κλήσῃ καλόν.

Ως ἡδὺ τοῖς σωθεῖσι μεμνῆσθαι πόνων.
Ως πολλὰ θνητοῖς ἡ σχολὴ ποιεῖ κακά.

ΕΙΣ ΦΡΟΝΗΣΙΝ.

Αγαθὸν μέγιστον ἡ φρόνησίς ἐστ' ἀεί.
Αν εὖ φρονῇς, τὰ πάντα γ' εὐδαίμων ἔσῃ.
Αεὶ κράτιστόν ἐστι τἀσφαλέστατον.
Εμπειρία γὰρ τῆς ἀπειρίας κρατεῖ.
Ηδιστόν ἐστιν εὐτυχοῦντα νοῦν ἔχειν.
Κοινὸν τύχη· γνώμη δὲ, τῶν κεκτημένων.
Μισῶ σοφιστὴν, ὅστις οὐχ αὑτῷ σοφός.
Ο παρ' ἡλικίαν νοῦς μῖσος ἐξεργάζεται.
Οὐδεὶς ὃ νοεῖς μὲν οἶδεν, ὃ δὲ πόλεῖς βλέπει.
Πᾶσιν γὰρ εὖ φρονοῦσι συμμαχεῖ Τύχη.
Σοφὸς γὰρ οὐδείς, ὃς τὰ πάντα προσκοπεῖ.
Συνετὸς πεφυκὼς φεῦγε τὴν κακουργίαν.
Τὸ ΜΗΔΕΝ ΕΙΚΗ παντὸς ἐστι χρήσιμον.
Ψυχῆς μέγας χαλινὸς ἀνθρώποις ὁ νοῦς.

ΕΙΣ ΦΥΣΙΝ.

Η δοῦσα πάντα καὶ κομίζεται Φύσις.
Η φύσις ἑκάστῳ τοῦ γένους ἐστὶν πατρίς.
Η φύσις ἁπάντων τῶν διδαγμάτων κρατεῖ.
Φύσιν πονηρὰν μεταβαλεῖν οὐ ῥᾴδιον.

ΕΙΣ ΧΡΟΝΟΝ.

Αγει δὲ πρὸς φῶς τὴν ἀληθειαν χρόνος.
Ηθους δὲ βάσανός ἐστιν ἀνθρώποις χρόνος.
Λύπης δὲ πάσης γίγνετ' ἰατρὸς χρόνος.
Μακρὸς γὰρ αἰὼν συμφορὰς πολλὰς ἔχει.

Ὁ κοινὸς ἰατρός ἐστι θεραπεύσει χρόνος.
Ὁ χρόνος ἀπάσης ἐστὶν ὀργῆς φάρμακον.
Πάντ' ἐκκαλύπτων ὁ χρόνος εἰς τὸ φῶς ἄγει.
Πάλιν χρόνῳ τἀρχαῖα καινὰ γίγνεται.
Σύμβουλος οὐδεὶς ἐστὶ βελτίων χρόνου.
Σοφὸν λέγουσι τὸν χρόνον πεφυκέναι.
Χρόνος δίκαιον ἄνδρα μηνύει ποτέ.
Χρόνῳ τὰ πάντα γίγνεται καὶ κρίνεται.
Χρόνος μαλάσσει πάντα καὶ ξεργάζεται.
Χρόνος ἀναιρεῖ πάντα, καὶ λήθην ἄγει.

ΕΙΣ ΧΡΕΟΣ.

Λαβὼν ἀπόδος, ἄνθρωπε, καὶ λήψῃ πάλιν.
Τὰ δάνεια δούλους τοὺς ἐλευθέρους ποιεῖ.

ΕΙΣ ΨΕΥΔΟΣ.

Ἀλλ' οὐδὲν ἔρπει ψεῦδος εἰς ὥρας χρόνου.
Ψεῦδος δὲ μισεῖ πᾶς σοφὸς καὶ χρήσιμος.
Ψευδὴς διαβολὴ τὸν βίον λυμαίνεται.
Ψευδόμενος οὐδεὶς λανθάνει πολὺν χρόνον.
Ψευδῆ δὲ τοῖς ἐσθλοῖσιν οὐ πρέπει λέγειν.

ΕΙΣ ΨΟΓΟΝ.

Ἤθους δικαίου φαῦλος οὐ ψαύει λόγος.
Νικᾷ γὰρ αἰεὶ διαβολὴ τὰ κρείττονα.
Τὸν αὐτὸν αἰνεῖν καὶ ψέγειν, ἀνδρὸς κακοῦ.

SENTENTIÆ
SINGULIS VERSIBUS CONTENTÆ
EX DIVERSIS POETIS.

IN PROBUM VIRUM.

Nunquam bono eſt exoſus alter vir bonus.
Quippe opera recta ſenſus recti proferunt.
Bonis hominibus quid niſi bona det Deus?
Bonos probosque colere & imitari decet.

IN VERITATEM.

Perhibere vera ſemper ingenuum decet.
Profari vera lubricum linguæ ſolet.

IN PECCATUM.

Facias nihil tu turpe, ne diſcas quidem.
Sapiente qui plus ſapiat eſt quum fallitur.
Qui ſapit, eundem non bis errabit modum.
Mali facinoris liberam ſerva manum.
Quicunque nil ſcit, ille vir peccat nihil.

IN NECESSITATEM.

Neceſſitate nulla lex valentior.
Infirma cuncta, ſi ingruat neceſſitas.
Neceſſitatis onus inenarrabile.
Neceſſitati cuncta ſuccumbunt cito.
Neceſſitate multa patramus mala.
Hebetes diſertos efficit neceſſitas.

IN OTIUM.

Mali eſt levamen, eſſe ſine negotio.

IN VIRTUTEM.

Humana virtus omnia antiſtat bona.
Virtutis una, quæ manet, poſſeſſio eſt.
Quod indecorum eſt tu nec audi, nec vide.
Mens ſana ſano corpore eſt præſtantior.
Mores tueri liberos magnum puta.
Compoſita recte vita, pulchra obventio eſt.
Mores decori, frugis eſt pulchræ ſeges.
Curanda res eſt, ex decoro vivere.
Beatus ille, quoi beatus impèrat.
Virtus hominibus implet armorum vicem.
Te liberum ipſe moribus præſta tuis.
Quantum potes, fac mentis ut curam geras.
Ita tempera animum, ut rebus aſſueſcat bonis.

IN INGRATAM MEMORIAM.

Qui benefici non meminit, ingratum voca.
Debere vitam, ſemper ingratos facit.
Simul miſeritum eſt, ipſa moritur gratia.
Cunctis memoria eſt fluxa, queis factum bene eſt.
Benefacta bene locata, theſaurus gravis.
Poſt munera cito conſeneſcit gratia.
In tempore acceptum ipſe redde in tempore.
Bene quære multis facere, ſed pro viribus.
Beneficia juſta confer, & juſta accipe.
Sumti beneficii ſis memor, dati immemor.

IN REGEM.

Fac, lectus imperare, te dignum imperi.
Rex eſt imago viva viventis Dei.

IN VITAM.

Non fert honeſta vita negligentiam.
Homo flatus eſt & umbra; præterea nihil.
Homo nullus ævum degit arbitrii ſui.
Ea vera vita eſt, vivere ex ſententia.
Vi quia paratur vita, vita dicitur.
Tellus ut edit, ita reſorbet omnia.
Ut quimus, haud ut volumus, ævum ducimus.
Illæſa ſolis vita conceſſa eſt Deis.
Vacuam invenire non datur vitam malis.
Humana vita cœcum & infelix iter.
Felicis hominis indolentem vivere.
Quam vita dulcis, vita quid ſit neſciis!

IN AUXILIUM.

Servat virum vir, civitatem civitas.
Memento, dives, facere pauperibus bene.
Danda opera amici, conjugiſve in gratiam.
Digitum lavabit digitus, & manum manus.

IN CONSILIUM.

Fruſtra laborat curſus expers conſili.
Conſilii inopia maximas noxas nocet.
Improvido res propria, deliciis capi.
Nam tutior res nulla conſilio bono.
Hoſtilior res nulla conſilio malo.
Conſilia noctu capere, mos ſapientium eſt.
Tu non niſi a prudente conſilium pete.
Sapientium conſilia ſunt ſapientia.

IN NUPTIAS.

Secura vita eſt abſque matrimonio.
Ad pœnitendum properat, qui uxorem accipit.

Connubium homini inire votivum eſt malum.
Quæris maritus eſſe? vicinos vide.
Eris tibi Deus, divitem ſi duxeris.
Mali malorum ſe applicant connubio.
Haud liber ultra eſt, nuptiæ quem vinciunt.
Ex moribus, non ære nupturam æſtima.
Mihi bene volentum nemo uxorem duxerit.
Uxore ducta vivere ut ſervus para.
Sine dote nupta jus loquendi non habet.
Multis malis caret ille, qui uxorem haud habet.
Vivas facilius, conjugem ſi non alas.
Extrema malorum linea matrimonium eſt.
Qui pauper uxorem accipit, miſerrimus.

IN RISUM.

Grave eſt malum homini riſus haud in tempore.
Mens ſtulta ridet, quando ridendum eſt nihil.

IN SENECTUTEM.

Senium, dieſque longa res multas docent.
Conſilia tutiora ſunt, quæ dant ſenes.
Boni ſenectus comis acceſſu viri.
Bonum ſenectæ compara viaticum.
Veniet ſenectus omne crimen ſuſtinens.
Res pulchra ſenium, pulchra non ſeneſcere.
Seniliores quære amicitias tibi.
Res tædioſa ſenior in juvenum grege.
Annos notat canitia, non prudentiam.
Vitæ cupido maxime tentat ſenes.
Metue ſenectam: quippe comitata advenit.
Homini ſenectus tædioſa eſt ſarcina.

IN PARENTES.

Amor ad parentes eſto conſtantiſſimus.
Venerarier parentes inprimis ſtude.
Honeſta mors eſt pro parentibus mori.
Reverens parentum ſis, amicis beneficus.
Quiſquis parentes bene colit, ſperet bene.
Amatur genitor, cui pro ira prudentia eſt.
Numen parentes maximum ſapientibus.
Senes parentes qui fovet, vivet bene.
Tu tibi parentes alteros credas Deos.
Boni parentis ira nulla in filium.
Quam dulce natos eſſe morigeros patri!

IN MULIEREM.

Nihil viro uxor eſt niſi eſuries mera.
Decus mulieri cuilibet ſilentium.
Salvam domum præſtare, matronæ eſt probæ.
Non ornat aurum feminam, at mores probi.
Mulier probe morata, vitæ eſt ſoſpita.
Certe invenire feminam haud facile eſt bonam.
Sepelire ſatius feminam quam ducere.
Mulier profecto dapſile eſt negotium.
Cave ſalutem feminæ credas tuam.
Scit quod cupiſcit femina, ulterius nihil.
Honeſta mulier eſt gubernaclum domus.
Natura quippe feminæ imperium negat.
Mulier familiæ peſtis eſt, mulier ſalus.
Mulier mulieri propemodum diſtat nihil.
Vix feminarum in genere reperire eſt fidem.
Mulieris æmulatus incendit domum.
Quære adjuvamen rebus uxorem tuis.
Nullam eſſe decuit feminam multis modis.

Ingens mali theſaurus eſt mulier mala.
Inter feras fera nulla ferior muliere.
Tria magna mala ſunt, æquor, ignis, femina.
Muliebre telæ ſunt opus, non concio.
Ipſum venenum eſt aſpidis mulier mala.
Feritas leænæ quanta, tanta eſt feminæ.
Spectare mores dulce matronæ probos.
Mulier perenne pignus ægrimoniæ eſt.
Melius leonis feminæ commercio.
Mulier malorum plena ſemper ſarcina eſt.
Ubicunque eſt mulier, ibi malorum omne eſt genus.
Nihil muliere pejus eſt, pulchra quoque.
Multis miſeriæ cauſa femineum genus.
Sordes mulierem puta, ſed argento illitas.
Malum viris eſt mulier, at dulce eſt malum.
Formoſa mulier, plena res ſuperbiæ.
Danda opera amici, conjugiſve in gratiam.
Mulier ſuopte ingenio effrænis & fera eſt.
Mulier marito ſæva tempeſtas domi.
Ingenia feminina, perfidiæ penus.

IN POPULUM.

Plebs nempe res eſt valida, ſed mentis carens.

IN JUSTUM.

Juri obſequentum fructus haud unquam perit.
Bonos nec ipſe Juppiter ſpernit dolos.
Vis juſtus eſſe? tramitem rectum tene.
Quæ juſta vita eſt, exitus pulchros habet.
Ut juſta conſequaris, quod juſtum eſt face.
Benignus eſſe quære; ſed juſtus magis.
Sectanti juſta fautor adſiſtet Deus.

Si juſtus es, pro lege tibi mores erunt.
Male facere neſcit, quiſquis aſſuevit bono.
Debet quod jus eſt vincere omni tempore.
Qui nihil inique patrat, huic lege haud eſt opus.
Haud ego loquenti recta reſponſavero.
Juſtis recalcitrare, difficilis labor.
Poſſeſſio pretioſa, morum integritas.
Decet iſtud omnes, abſtinere injuriis.
Humanitatis limen, injuſti fuga.
Nil ſuſpicandum de probis eſt ſequius.

IN GLORIAM.

Opulentiæ antepone rumorem bonum.
Nihil eſt inani gloria infelicius.

IN SERVOS ET DOMINOS.

Res nulla ſervo pejor eſt etiam bono.
Unus familiæ ſervus ipſe adeo eſt herus.
Res tædioſa eſt ſervus plus ſapiens hero.
Fugiendus herus eſt ſemper, ira percitus.

IN INFORTUNIUM.

Homo: iſta cauſa ad calamitates eſt ſatis.
Aliis neceſſe eſt bene ſit, aliis ſit male.
Quercu ruente, ligna quivis colligit.
Miſeri miſeriæ ne quid adfingas mali.
Miſero cave inſultare: Fors hera omnium eſt.
Animum miſeria urgente ne deſpondeas.
Commune cuivis crede, quod cuiquam accidit.
Eheu! ut homines ſubita dementant mala.
Felix amicus nullus infelicibus.

IN CONTINENTIAM.

Multum parumque venter ex æquo capit.

IN SPEM.

Spes ſervat hominem rebus in duris bona.
Nil eſt ſupra ſpem: cuncta ſperari data.
Ut quiſque vanus, hoc magis ſpe paſcitur.
Spe ſemper aliqua, qui ſapit, vitam fovet.

IN LAUDEM.

Noli ipſe laudis facere tibi præconium.
Celebrare amici quam tuas laudes velis.

IN NOBILEM.

Virtute ſummum ne voces ignobilem.
Vita indecora nobiles minime decet.

IN FELICITATEM.

Firma & perennis nemini eſt felicitas.
Dei tuenda memoria in rebus bonis.
Feliciores ſæpe perverſi probis.
Superbiam utero nimia fert felicitas.
Eſt agere recte, ſapere non recte tamen.
Crimen Deorum eſt improbi felicitas.
Suo arbitratu nullus eſt felix ſatis.
Viri probi communis eſt felicitas.
Ne dic beatum, quem mori non videris.
Multis adeſt fortuna, non prudentia.
Fortuna famam ſæpe dat prudentiæ.
Felicium ſe quiſque cognatum vocat.
Quis non bonum ſe præſtet in re proſpera?
Fortuna ſplendens quam levi impulſu ruit!

IN PIETATEM.

Supra Deos ne ſapite, mortales fati.
Ea fator atque diſce, quæ pietas probat.

IN PRECES.

Preces piorum facilis exaudit Deus.

IN AMOREM.

Senex amator, ultimum infortunium.
Unum inter homines conſilii eſt expers, amor.
Amantium ira ferre ætatem non poteſt.
Pleriſque fomes eſt amoris muſica.
Proh dolor, amores quanta ſunt homini mala!

IN INIMICITIAM.

Ulciſcere hoſtes, non tamen damno tuo.
Fidere inimico ſi caves, damno cares.
Nulla ab inimico verba crede benevola.

IN VITAM.

Nil facito dignum morte, ſi adamas vivere.
Vita indecens, fortuna quum vitam invidet.
Bene vivere omnes volumus, at non poſſumus.
Quid vivere opus eſt neſcienti vivere?
Quam vita dulce eſt, fata dum non invident!

IN VOLUPTATEM.

Nempe eſt voluptas mater infortunii.
Tempeſtiva aliqua ni voluptas ſit, nocet.
Clarum voluptas nemini peperit decus.
Noxam trahentes poſt ſe delicias fuge.
Quam multa capimus ob voluptatem mala!

IN MORTEM.

Mors ultima eſt medicina morborum omnium.
Mortem ſubire certa lex mortalibus.
Laborioſa ætate mors felicior.
Felicis ævum ſine malis agere, aut mori.

Mortalis ipſe mortuum ne irrideas.
Queis fœda vita reſtat, his pulchrum eſt mori.
Satius mori, quam calamitoſe vivere.
Flore in juvenili moritur, quem Dii diligunt.
Mors ipſa non eſt fœda, ſed fœde mori.

IN DEUM ET IN DIVINAM JUSTITIAM.

Vindex iniquos ducit ad pœnam Deus.
Quando Jovis non alea ex voto cadit?
Rem facile quamvis peragit adjutor Deus.
Dei abſque nutu nemo fortunam invenit.
Deo volente naviges vel vimine.
Obſiſtere eſt difficile fortunæ & Deo.
Contra Dei ictum non data eſt homini fuga.
Viviſque mortuiſque pœna inſtat malis.
Latere ſemper poſſe ne ſpera nocens.
Quidquid agis, eſſe crede, qui videant, Deos.
Nemo in Deos qui peccat, hoc tutum tulit.
Adeſt ubique, nilque non cernit Deus.
Iniqua facta non latent unquam Deos.

IN MEDICOS.

Turba medicorum me frequentans perdidit.

IN OCCASIONEM.

Sunt gratiora cuncta carpta in tempore.
Occaſionis noſſe res pulchra eſt modum.
Validior ipſa lege res occaſio eſt.
Ad regna quoque vertenda valet occaſio.
Mendicus etiam ſæpe valet in tempore.
Ex parte rebus cauſa ſæpe occaſio eſt.
Occaſione vir fit, is qui non fuit.

Desubito tempus demovet res de statu.
Opta tibi usque temporis faventiam.
Quam magna res, quæ parva, sed data tempore!
Res tempus omnes optime dijudicat.

IN PULCHRITUDINEM.

Turpem esse præstat ore, quam pulchrum & malum.
Mores in arbitrando, non faciem vide.
Quam dulce, facies pulchra cum ingenio probo!

IN LUCRUM.

Omni arte vitam quære, dum ne ars sit mala.
Amice, ubique lucra sectari cave.
Ex rebus aufer CAPERE, & abstuleris malos.
Vitam ex honestis tibi para negotiis.
Injusta fuge compendia & mores malos.
Ex non honesto lucra sectari cave.
Apud malos utilia plus justis valent.
Quæstus iniquos damna consequi solent.
Majora parvis damna juncta sunt lucris.
Lucrum esse lucrum crede, si justum est lucrum.
Habent mala lucra calamitates pedisequas.

IN JUDICIUM.

Ne judicato nisi bene auditum prius.
Judex & accusator esse idem nequit.
Judex, quod est jus, non quod ex usu est, vide.

IN OCCULTA.

Abstrusa, omissis quæ patent, quæras cave.
Aut occulendum nil patra, aut solus patra.
Sui ipse dissimulator est sapiens muli.
Suspicio pestis pessima est mortalibus.

IN FAMEM.

Se præter unam cætera edulcat fames.
Et navigare reperit alvi inania.
Fames dolorum maximus mortalibus.
Famem adeo reſponſare nil contra datur.
Commenta multa nobis ſuggerit fames.

IN SERMONEM.

Cujus notæ ſit quiſque, indicium oratio eſt.
Morbos ad animi medica valet oratio.
Oratione nulla vis potentior.
Mœroris unum remedium eſt oratio.
Verbis agas agente cum verbis viro.
Sanare luctum ſcit benevola oratio.
Mortalium res ſola regit oratio.
Ut corpus enſis, verba mentem ſauciant.
Rei indecoræ nec decora oratio eſt.
Inanis iræ cauſa ſæpe oratio eſt.
Vitæ lues vox miſſa non in tempore.
Emiſſa ab ore verba revocare haud datur.
Sapiente ab homine nata primum oratio eſt.
Aliud loqui opportuna, quam multum loqui.
Non vulneratur vir bonus verbo improbo.
Sermo medela eſt animi ad ægrimonias.

IN MŒROREM.

Expelle vita quidquid ad luctum facit.
Res ſunt cognatæ, vita & anxietudines.
Mortalis ullus vix ſit exſors triſtium.
Inſaniæ triſtitiam vicinam arbitror.
Triſtitia morbos parturit mortalibus.
Morbum quam triſtitatem exantles facilius.
Mœrore nullum hominibus eſt pejus malum.

IN EBRIETATEM.

Eſt crapulante melior is, qui ſobrius.
Æs præbet ori ſpecula, ſed menti merum.
Multum meracum pauca ſapere nos facit.

IN FUTURUM.

Homo natus id quod inſtat, ut videas age.
Quod deſtinatum ſorte, non fugies pati.
Ne ſit mihi quod cupio, ſed quod expedit.

IN POENITENTIAM.

Prudentiores pœnitentia efficit.

IN MODESTIAM.

Hominem eſſe temet perpetim dicta tibi.
Aliis placere quære, non ſoli tibi.
Mortalis modo cogita, ut mortalis es.
In comitate magna vis eſt gratiæ.
Quamvis ſuperior ſorte, da te æquum omnibus.
Mortale ſupra ſapere nil hominem decet.
Signum ad ſalutem grande, morum comitas.
Hoc, NOSCE TEMET, utile eſt per omnia.

IN NOVERCAM.

Nulla eſt noverca peſtis exitialior

IN NAVIGATIONEM.

Terra eſſe pauper malim, quam dives mari.

IN JUVENTUTEM.

Nil flore differt vegetus ætatis vigor.
Juvenis memento te fore aliquando ſenem.
Dum floret ætas, diſce quod ſcitum juvet.

Juvenem magis tacere quam fari decet.
Audi libenter ipſe adhuc juvenis ſenes.

IN LEGES.

Summum malorum eſt, populus impatiens regi.
Leges profecto nil valent, ubi vis valet.
Lex valida, legem quum magiſtratus fovet.
Nil non fit aut dijudicatur legibus.
Res eſt honeſta pro locis leges ſequi.
Orator improbus lues eſt legibus.

IN HOSPITES.

Prætervidere pauperem externum cave.
Bene de extero quid meritus exſpectes idem.
Cura hoſpitalis eſſe, nec in hoc ſis piger.
Amicus eſto fidus in fidum hoſpitem.
Occaſione lædito nulla hoſpitem.
Bene ſe modeſte gerere peregrinum decet.
Rerum abſtine peregrinus & vives bene.
Mos eſt hominibus anteferre extraneos.
Silere quam clamare peregrinum decet.
Honorem habe, peregrine, ſuſceptoribus.
Bene hoſpiti fac: tu quoque hoſpes fors eris.
Peregrina vitam vita prudentem facit.

IN JUSJURANDUM.

Scribantur in aqua, ſi qua jurat improbus.
Amantium impunita ſunt perjuria.
Deum latere ne putes quod pejeras.
Jurare fugias, falſa non jures licet.
Nulla imbrobo conditio jurandi gravis.
Fides ſacramento ſit, haud illud viro.

IN IRAM.

Mortalis, iræ diſce moderari impetum.
Nociva res eſt animus iræ traditus.
Ne propera ad iram: quam potes, tarde veni.
Plus quiſque ſemper poſitus extra iram ſapit.
Vitam dat ire commode, ira cum modo.
Res pulchra & iram & cupiditatem vincere.
Ratione rem putando, vince iræ impetum.
Ad prava ſæpe impellit iracundia.
Flagitia ſecum multa fert ira impotens.
O quantus labor eſt iræ frænare impetum!
Conſilia ſunt intuta, quibus ira adfidet.
Ira imperita mater eſt magnis malis.
Stulte, in miſeriis ira, damnoſum eſt malum.
Ut omne malorum genus ex ira naſcitur!

IN LIBEROS.

Spontalis eſt miſeria, fatio liberûm.
Felicitas eximia, ſapiens filius.
Felix, boni cui contigerunt liberi!
Domuum columina quippe ſunt nati mares.
Filia, moleſtum incommodumque peculium eſt.
Vinclum eſt amoris grande, fatio liberûm.
O nati, quanti animo eſtis humano illices!

IN DOCTRINAM.

Bonum eſt quod haud aufertur, eruditio.
Doctrina mores eſſe non patitur feros.
Honeſta cuncta noſſe, res pulcherrima eſt.
Per ſe ipſa vitæ ſat docent negotia.
Evaſi doctus ſpectans aliena ad mala.
Doctrina baculus dicier vitæ poteſt.

Prudentia opus eſt, ubi didiceris literas.
Qui literas didicere, his tantum vident.
Doctrina hominibus optima eſt poſſeſſio.
Addiſcere aliquid, digna res etiam ſene.
Qui literas didicere, mentis plus habent,
Qui ſapit, is in ſe cuncta circumfert ſua.
Male eruditur ille qui non vapulat.
Illiterata vita cum oculis cœcitas.
Pretioſa res eſt nulla præ ſapientia.
Dat ſapere conſors vita cum ſapientibus.
Quæ neſcias didiciſſe, pars ſapientiæ eſt.
Plus opibus ipſis ſunt opes ſapientiæ.
Eſt unde ſapias, diſcere a ſapientibus.
Cunctis hominibus gloria eruditio.
Quam nihil eſt diſciplina, ni mens adſiet!

IN HORTATIONEM.

Patientiam ſuadere facile, non pati.

IN PATRIAM.

Beatus ille, qui domi felix manet.
Nam quid paterno dulcius tandem ſolo?
Eſt patria tellus omnis, ubicunque eſt bene.
Ubicunque recte vixeris, patriam puta.

IN PAUPERTATEM.

Deorum cura pauperes credi ſolent.
Turpe eſt pauperiem comitans imbecillitas.
Homo pauper ſolitudo & vaſtities mera eſt.
Honeſta tenuis vita præ dite ac mala.
Res pauper eſt odioſa, donans diviti.
Onus inopia longe omnium graviſſimum.

Indigna multos facere paupertas jubet.
Perferre inopiam non nisi sapientium est.
Desidia nescit educare pauperem.
Pauper inhonorus, genere sit clarus licet.
Peccare egestas sæpe nolentes docet.
Inopia morbus est laboranti gravis.
Penuria hostis nullus est infestior.
Tolerare inopiam cum senectute arduum est.
Haud pondus ullum pauperum verbis inest.
Necessitati proximum indigentia est.

IN FIDEM.

Credenda cunctis esse cuncta ne putes.

IN CUPIDITATEM HABENDI PLUS ALIIS.

Æqualis esse aliis pete, nec habere plus.

IN DIVITIAS.

Ditescere omnes volumus, at non possumus.
Pecunia homines gratiosos efficit.
Homines profecto quantum habent, tantum valent.
Sat erit amicûm, si sat est pecuniæ.
Opes tenere, non teneri opibus, juvat.
Ditescere properans, inops fies cito.
Nemo & repente dives, & justus fuit.
Mire divitiæ sunt vitiis obtentui.
Iniqua nunquam facito opum fiducia.
Si dives es pigerque, mox inops eris.
Divitiæ amicos comparant mortalibus.
Aurum omnia aperit, Inferûm portas quoque.

IN CURIOSITATEM.

Ne curioſe alterius inquire in mala.
Nil agere, cauſa plurimis ut agant male.
Nimis agere multa, putidum ſemper nimis.
Multa agere multis initium eſt mœroribus.

IN IMPROBOS.

Malus, quod eſt beatus, hoc ipſo eſt miſer.
Hominis mali uſquequaque congreſſus fuge.
Rationis actu neſcit improbitas regi.
Animus malignus vitium inemendabile eſt.
Miſereſcere haud ſcit improbi cordis rigor.
Nemo maleficus ſe fatetur maleficum.
Bonæ indolis venena ſunt mores mali.
Facient malorum te malum commercia.
Hominem malignum nec viæ comitem cape.
Haud ulla munus improbi fert commoda.
Per tota vitæ ſpatia fallacem fuge.
Bonos vocare peſſimos, mos eſt malis.
Colloquia mores prava corrumpunt bonos.
Quantum eſt, bonum eſſe audere temporibus malis!
Ut cuncta nunc ſunt cara, niſi mores mali!

IN ATTENTIONEM.

Majora perdes, minima niſi fervaveris.
Sunt cuncta ubique famula diligentiæ.

IN SILENTIUM.

Afferre damna lubricum linguæ ſolet.
Quæ ſit ſilendo, gravior accuſatio eſt.

Linguam niſi tenebis, impendent mala.
Multis tacere quam loqui utilius fuit.
Taciturna facile ingenia contemni ſolent.
Silentio ni melius quid portas, tace.
Multis hominibus lingua perniciem attulit.
Malis initium lingua permultis dedit.
Meliora ni dicturus es dictis, tace.
Decet tacere, quam loqui quæ non decet.
In ætate utibilius nil ſilentio eſt.
Pulchrum, ubi decet, ſilere; & ubi oportet, loqui.
Silentium implet ſæpe reſponſi vicem.
Eſt ubi loquela melius eſt ſilentium.

IN CONSCIENTIAM.

Homini Deus ſua cuique conſcientia eſt.

IN MODESTIAM.

Modeſtia eſt ſervanda cœnanti foris.
Virtutis omnis horreum modeſtia eſt.

IN ARTEM.

Ars eſt hominibus portus infortunii.

IN HONOREM.

Qui ſeſe amat, non facile ſe fert negligi.
Omnes enim homines ſeſe honorari expetunt.

IN AUDACIAM.

Audentiam tibi ſume, non audaciam.
Amice, non ſapientis eſt res, temeritas.
Sæpe eſt malorum cauſa feſtinatio.
Peccet neceſſe eſt multa, qui multa audeat.

IN FORTUNAM.

Homo es: ergo fortunæ esto communis memor.
Nihil, ut videtur, proprium in vita datur.
Dans parva forti, recipies quæ magna sint.
Fortuna perdifficile quiddam est assequi.
Fortuna multos spoliat, alios munerat.
Multos jacentes sæpe Fortuna erigit.
Adstante Forte dormiunt negotia.
Fortuna parva versat humana omnia.
Humana casus vita, non prudentia est.
Meliora quam nos sæpe casus consulit.
Fortuna varias semper alternat vices.
Fortuna apprime res est & varia & vaga.

IN INJURIAM.

Miser esse multo quam maledicus mavelis.
Nihil grave accidit, nisi tibi vindicas.

IN SANITATEM.

Nil sanitate vita habet præstantius.
Vitæ bona duo, sanitas, prudentia.

IN SUPERBIAM.

Pœnam arrogantiæ effugit nemo suæ.
Quum maxime es beatus, a fastu abstine.
Quisquis superbit, vindicem exspectet Jovem.

IN SOMNUM.

Somnus futuræ mortis est meditatio.
Sopor est hominibus ipsa vitæ sanitas.
Somnum esse mortis parva dic Mysteria.

Incolumitas eſt corporis noſtri, ſopor.
Domatur a ſomno malum ultimum fames.

IN PATIENTIAM.

Tolerare caſus fortiter virum decet.
Damna ac labores diſce generoſe pati.
Fiet levis fortuna, ſi leviter feras.
Ratione ſubjuganda præſens calamitas.
Forti animo ferre fortunæ aude amentiam.
Tolerare caſus nobilem animoſe decet.
Aequo potentum imperia diſce animo pati.
Sapientis opus eſt, facile jacturam pati.
Homini neceſſe eſt ferre fortunæ impetum.

IN INVIDIAM.

Noli ipſe pauper invidere habentibus.
Livoris eſt mos mortuos omittere.

IN AMICOS.

Injuſta res eſt ſponte amicos lædere.
Habere amicos aveo queis res ſint bonæ.
Fugiunt amici, quem fugit felicitas.
Conſtans ubique ſis, amicis maxime.
Non bene ſtat intra verba amicorum fides.
Amicus in re ancipite plus auro valet.
Opta aliquid habeas: qui habet, is & amicos habet.
Bene fac amicis, res habent quorum male.
Ita cole amicos ut ſecundos a Deo.
Tuas amicus crede amici miſerias.
Aurum probatur igne, amicus tempore.
Pulcherrimum, peccare in amicos nihil.

Felix amicus, optimum ſpectaculum.
Malo ex amico fructus oritur peſſimus.
Amans ſui ipſe nimis, amicus nemini.
Qui te odit, odio habeto: amantem plus ama.
Fugias amicum fugere dejectum malis.
Generoſa amicus mente, felicis bonum.
Ne recipe amicos inter arbitrium duos.
Veros amicos, alteros fratres puta.
Toleres amici & comitis iracundiam.
Arcana amici ne per iram prodito.
Nulla eſt amico pulchrior poſſeſſio.
Cura eſſe amicus, verum amicis non malis.
Nemo eſt amicos pauperes ſibi qui legat.
Re non amant plerique, ſed menſa tenus.
Tibi nunquam amicum facito moratum male.
Amicum ob iram deſerere cave in malis.
Dans operam amico amicus, operam dat ſibi.
Mores amici noveris, non oderis.
Lædens amicus diſtat inimico nihil.
Tibi ſi eſt amicus, eſſe theſaurum puta.
Tutius habetur juſta amicitia nihil.
Fidelem amicum ne time in rebus malis.

IN AMOREM SUI.

Nemo eſt, amicus ipſe qui non ſit ſibi.
Haud ullus alii quam ſibi eſt amicior.

IN INDUSTRIAM.

Pretium eſt laboris quidquid eſt pulchrum uſpiam.
Inveniet avidus cuncta quærentis labor.

Cupido labore quod cupis datur aſſequi.
Eſto opere, non ſermone ſolo induſtrius.
Itinere trito non it anima induſtria.
Opus eſt laboret, eſſe qui felix cupit.
Nihil moleſti retinet exactus labor.
Juvant labores, tranſiit poſtquam labor.
Ut fama perhibet, gloriæ pater eſt labos.
Labore pulchræ res egent quàm maximo.
Labori aſſiduo nihil eſt quod non ſerviat.
Ubique finem reperit aſſiduus labor.
Et ipſe fautor eſt laboranti Deus.
Habet laborans collaborantem Deum.
Si non laboris te piget, vives bene.
Meminiſſe dulce eſt, quæ fuit durum pati.
Quàm multa hominibus otium excudit mala!

IN PRUDENTIAM.

Bonum undequaque maximum prudentia eſt.
Eris beatus, ſapere ſi recte vales.
Præſtare ſemper crede quod tutiſſimum eſt.
Perita cura vincit imperitiam.
Fortuna ſi adſit, ſapere res dulciſſima eſt.
Communis eſt fortuna: meus proprium bonum.
Odi profeſſum ſapere, qui ſibi non ſapit.
Odio eſt, quicunque præter ætatem ſapit.
Quid cogites, ſcit nemo: quid facias, patet.
Sapientibus Fortuna ſe fert opiferam.
Non cuncta proſpectare ſapienti datum.
Valens ſagaci mente, quod pravum eſt, fuge.
NIL AGERE TEMERE ſemper eſt tutiſſimum.
Ratio inter homines obtinet frœni vicem.

IN NATURAM.

Natura donat ac reſorbet omnia.
Natura generi cuique tanquam pătria eſt.
Natura ſuperat omne doctrinæ genus.
Haud facile commutatur ingenium malum.

IN TEMPUS.

In lucis auras protrahit verum dies.
Eſt moris explorator humani dies.
Omni medetur longa triſtitiæ dies.
Mala multa ſecum longa ferre ætas ſolet.
Tempus, communis medicus, tibi medebitur.
Iræ mederi novit omnigenæ dies.
Nudata cuncta tempus in lucem trahit.
Amant vetuſta tempore inſtaurarier.
Dies hominibus ipſa conſilium optimum.
Antiqua tempus ſapere fatur dictio.
Tandem bonus quis vir ſit, oſtendit dies.
Judex & auctor omnium rerum dies.
Res mollit omnes atque conſummat dies.
Oblivionem tempus affert omnium.

IN MUTUUM.

Capias ut iterum, redde quod jam ceperas.
Fœnus frequenter liberos ſervos facit.

IN MENDACIUM.

Mendacium recuſat ætatem pati.
Vir frugi & ſapiens odio habet mendacia.

Vitam diſſociat mentiens calumnia.
Semper latere quisquis mentitur nequit.
Inter bonos mendacio uti non decet.

IN VITUPERIUM.

Vox prava non pertingit ad mores bonos.
Calumniæ mos vincere id quod rectius.
Hominis mali eſt culpare quem laudaverit.

IN

POETARUM

HOC VOLUMINE CONTENTORUM

SENTENTIAS

VARIÆ LECTIONES, NOTÆ ET EMENDATIONES.

IN THEOGNIDEM.

V. 6. ῥαδινῆς dativus eſt pluralis, ut v. 980. Vulgo ῥαδινῆς, quod ad φοίνικος ſolœce refertur, ſiquidem φοῖνιξ arbor generis eſt maſculini. Callim. H. in Apoll. ἐαίνερσεν ὁ Δήλιος ἠδύ τι φοῖνιξ. Mendam vidit E. Vinetus, in eo tamen falſus, quod ῥαδιναῖς ſcribendum eſſe cenſebat. Ceterum epitheton iſtud arboribus tribuitur, ut e Theocrito notum, apud quem ῥαδιναὶ κυπάρισσοι: quod fraudi fuit interpretum nonnullis *palmam teneram* vertentibus: debuiſſent ſaltem *proceram*. Sed multo ſæpius occurrunt ῥαδιναὶ χεῖρες, *graciles manus*, & proinde *delicatæ*. Apollon. Argon. III. 106. τὴν δ' Ηρη ῥαδινῆς ἐπεμάσσατο χειρός.

11. θηροφόνε. Vulgo θηροφόνη, quod male græcum eſſe opinor. Vide quæ notavi ad Comici Theſmoph. 320. Iſtas feminini generis formas commenti ſunt librarii. Non melioris eſt commatis, quod vulgo legitur in Heſiodi Εργ. 649. τῆς δ' αὖτε κακῆς οὐ ῥίγιον ἄλλο δειπνολόχης. Utriusque generis ſunt θηροφόνος, δειπνολόχος, aliaque ejuſdem compoſitionis nomina.

17. De proverbio, *quod pulchrum eſt, placere*; vide M. A. Mureti Var. Lect. IV. 4.

20. ἔασι. Sic bene Aldina editio: ſequiores ι ſubjecerunt ſine cauſa. Quippe vocalis producitur tum vi cæſuræ, tum ob ſequentem liquidam.

22. Θεύγνιδος. Sic quatuor a me collati codd. Aldus edidit Θεόγνιδος.

26. πάντας ἀνδάνει. Perperam in uno cod. πάντως. In Eurip. Oreſte v. 1633. edidi recte, ut opinor: οὐ γάρ μ'

ἀνδάνουσιν αἱ κακαί. Id est, οὐχ ἀνδάνουσίν με. Jam forte ἀνδάνειν τινὰ, *placere alicui*, Græcum videbitur Viro docto, qui Bibliothecam Criticam Amstelædami in lucem emittit; cujus operis in Parte V. p. 40. de ista locutione quædam scripta sunt consideratius retractanda.

30. μήτ' ἀρετὰς, μήτ' ἄφενος. Hoc postulat Græci sermonis elegantia. Vulgo bis rursus μηδ' —

35. Laudatur a multis hoc distichon, quos recenset Th. Gataker Adverf. Misc. p. 174. quorum habent quidam διδάξεαι. Consentiunt quatuor mei codd. in vulgato μαθήσεαι. Vertit Gatakerus:

Nam disces sectando bonos bona: sin tibi pravi
sint socii, perdes & bona, si qua inerant.

40. Pentametrum, quem, flagitante sensu, in suum locum reposui, exhibent codices in sententia quæ incipit v. 611. Cum eo sedem suam commutaverat ille, qui in vulgatis libris hoc loco legitur, in nostra autem edit. est v. 612.

εὐθυντῆρα κακῆς ὕβριος ὑμετέρης.

41. ἀστοὶ μὲν γὰρ ἔασι σαόφρονες. Sic legitur alio loco, ubi rursus codd. distichon hoc exhibent. In hac vero sententia vulgata lectio est: ἀστοὶ μὲν γὰρ ἔθ' οἵδε σαόφρονες. In duorum seqq. versuum interpunctione aliquid ab operis fuit turbatum, cujus mendi immunis est tertia exemplarium pars.

56. εἴσω. Inepte vulgo ἔξω. Ista facile ab imperitis librariis commutabantur, quod sæpe factum deprehendi. Succurrit exemplum, v. in Euripidis Iphigen. Aul. 345. ubi quum manifestum sit poëtam scripsisse δυσπρόσιτος, ἔξω τε κλείθρων σπάνιος, libri tamen exhibent εἴσω. Per δορὰς αἰγῶν intellige amictum e pellibus caprinis, qui σισύρα appellabatur, cujusque in militia usus erat.

58. Huic versui subjici potuisset distichon, quod est infra

v. 1067. & tota ſententia quæ incipit a v. 1065. ſine ullo horum fragmentorum diſpendio, expungi.

61. Πολυπαίδη, ποίεο ἀσφῶν. Sic ſcabritiem vulgatæ lectionis expolivi, quæ habet ποιεῦ Πολυπαίδη ἀσφῶν.

66. πίσλις ἔπ' οὐδεμίη. Sic optime unus e Regiis codd. ἐπ', plene ἔπι, id eſt ἔπισλι. Alii cum Aldo habent ἔσλ' metro reclamante. Ceteræ editt. ἔτ'. In ſeq. v. nomini δόλους copulam ſubjeci, quæ vulgo abeſt.

73. ὁμῶς, *peræque*, *pariter*, quod adverbium in Theognidis poëſi frequens eſt. Perperam vulgo ὅλως.

84. ἄγοι. Sic recte edidit Turnebus. In Aldina & codd. ἄγει.

87. ἔπεσι. Sic IV. codd. Fulcro non indiget verſus: vide not. ad v. 20.

92. δεινὸς, *formidabilis*. Sophocles Philoct. 147. ὁπόταν δὲ μόλῃ δεινὸς ὀδίτης. Ne quis ſuſpicetur ſcribi hic debuiſſe δειλὸς, quæ alioqui facile permutantur.

93. Hoc diſtichon non legitur hoc loco in vulgatis libris, ubi eſt v. 1079. In codd. vero eodem loco poſitum eſt, nempe poſt ſententiam quæ incipit v. 1041. ſed ſubjectum duobus aliis, quæ habuimus ſupra 87-90.

95. ἐπαινήσει. Sic bene unus e Regiis. Alii cum Aldo ἐπαινέσει, unde in ſequiores editt. venit ἐπαινέσσει.

103. μηδεὶς σ' ἀνθρώπων πείσῃ. Omiſſum vulgo pronomen repoſui.

106. ἐθέλοι. Sic ſcriptum oportuit. Solœce vulgo ἐθέλει.

115. μήποτέ τοι κακὸν ἄνδρα. Perperam vulgo τὸν κακόν. Importunus eſt articulus & indoli linguæ repugnans, ubi de indefinita perſona ſermo eſt.

117. πολλοὶ παρ κρηῖῆι φίλοι γίγνονται ἑταῖροι. Sic legitur hic verſus in vulgatis libris, ubi iterum hoc diſtichon occurrit v. 643. Semel tantum diſtichon poſui, melioremque

elegi lectionem. Hoc loco vulgo legitur πολλοί τοι πόσις καὶ βρώσιος εἰσὶν ἑταῖροι, qui verſus in Pſeudo-Phocylidis præceptis exſtat.

121. ἄνοχετος ἄτη, id eſt ἀνάσχετος, *tolerabilis*. Perperam in codd. & in priſcis editt. ἄσχετος.

124. ψυδρὸς ἐών. Unus e Regg. codd. cum Aldo ψευδὸς, tres alii ψυδνὸς, quæ forte vera eſt lectio; quamque fere me pœnitet non admiſiſſe. ψυδρὸς recepi ex emendatione viri longe doctiſſimi D. Ruhnken, cujus obſervata videas de forma & ſignificatione hujus nominis in Epiſt. Crit. II. p. 215. repetitæ editionis. Verum ſi litera modo differunt formæ peræque probæ, ſignificationisque nequaquam diverſæ, κύδρὸς, κυδνός. ἀκύδρὸς, ἀκυδνός. μολυχρὸς, μολυχνός. μυσαχρὸς, μυσαχνός. πελλαιχρὸς, πελλαιχνός. ἰαχρὸς, ἰαχνός. quas recenſet Hemſterhuſius ad Heſychii gloſſam ἰάχειν, quidni cenſeamus ex eadem analogia probas eſſe perinde voces ψυδρὸς & ψυδνός? Apud Heſychium reperitur, deſcribentis ut videtur errore, ψυδνὴ (L. ψευδὴ) χέρσος, ἄρουρα, ὀλίγη. Hoc in verſu vulgatum ψευδὸς depravatum eſt ex ψυδνὸς, quod ſincerum & genuinum Theognidi reſtituendum.

128. πειραθείης. Sic Aldus & codd. In ceteris editt. πυραθείης.

129. ἐς ὦνιον. *Tanquam ſi rem venum expoſitam ſpecturus venias.* Corrupte in libris ἐς ὥριον, vel conjunctim ἐσώριον, unde nata eſt inſulſiſſima interpretatio, quam in aliis editionibus videas.

147. εὐσεβέων, participium. Sic Aldus & Codd. Perperam in ſequioribus editt. εὐσεβέως.

148. πασσάμενος. Perperam in libris ποσσάμενος. Nemini græce tantulum docto ignorare fas eſt, quid interſit inter πάσασθαι prima correpta & πᾶσασθαι prima producta:

quod si cui minus sit compertum, legat Valckenarii Animadv. ad Ammonium III. 7.

157. χολωθείς. In Stobæo χαλεφθείς, quod non nemini exquisitius videri possit, ita ut alterum, in quo consentiunt libri mei omnes, pro glossemate habeatur. Sane in Hesychio occurrit χαλεψάμενος, χολωθείς. In pentametro idem Stobæus habet, μηδ' ἀχρημοσύνην, Κύρνε, κακὴν πρόφερε, quod Turnebus recepit. Nos vero Aldinam editionem & codd. sequimur, in quibus ἀχρημοσύνην οὐλομένην πρόφερε.

159. ἄλλοτε ἄλλως. Hoc flagitat sententiæ series, sicque recte scriptum est in Reg. Stobæi codice. Perperam vulgo ἄλλοτε ἄλλῳ.

177. μεγακήτεα. Clemens Alex. p. 574. distichon hoc laudat & habet βαθυκήτεα, ut etiam in Stobæi cod. scriptum est. De hac varietate lectionis videndus Hemsterhusius ad Luciani Timonem p. 139. ubi facete Mercurius ad ista Theognidis adludit. Clemens præterea, ut in Stobæi quoque cod. scriptum, exhibet πετρέων. Idiotismos Jonicæ dialecti, qua usum fuisse maxime Theognidem constat, a librariis obliteratos, omnes reponere parvuli laboris erat: vel tironi hoc facile. Sed πετρέων legaturne, μουσέων, aliaque ejus formæ, an μουσῶν, πετρῶν, nihil hoc ad mores. Id nobis curæ solummodo erit, ne solœcissent poëtæ isti. ῥιᾶλεῖν est a ῥιᾶλέω. Sic in codd. nostris, in Aldina, in Clemente. Sequiorum editorum prava sedulitate ῥίᾶλειν excusum fuit.

179. καὶ γὰρ ἀνὴρ — Sic codd. & Aldus. E Stobæo Turnebus edidit πᾶς πὰρ ἀνὴρ —

181. χρὴ δ' ἄρ' ὁμῶς. Excudi volui χρή τ' ἄρ' ὁμῶς. Id est χρή τοι ἄρα. Sicque scripsi in apographo typothetæ tradito. Vulgo χρὴ γὰρ ὁμῶς. Atqui nullus hic locus est particulæ ratiocinativæ γάρ.

187. κτήσασθαι. Vulgo βήσεσθαι: duo codices βήθεσθαι. Verbi signifiationem eleganti versione expressit Grotius: sed videndum an sincerum sit & formæ legitimæ. Nullibi, quod sciam, occurrit forma media verbi βαίνειν, eo sensu, quo hic intelligendum est: active & passive tantum usurpatur, ut in isto versu, quem citat Eustathius ad Odyss. p. 1678.

βαινόμενος, βαίνων, ὁτὲ νυμφίος, ἄλλοτε νύμφη.

Præterea scripturus fuisse videtur poëta βήσασθαι: nam more insolito futurum βήσεσθαι hic verbo βούλεται subjungitur. Sed quidquid horum sit, Xenophontis apud Stobæum lectionem prætulimus, edit. Gesneri p. 499. Locum e Reg. cod. descriptum propono: Θεόγνιδός εἰσιν ἔπη τοῦ Μεγαρέως. οὗτος δὲ ὁ ποιητὴς περὶ οὐδενὸς ἄλλου λόγον πεποίηται, ἢ περὶ ἀρετῆς καὶ κακίας ἀνθρώπων· καὶ ἔστιν ἡ ποίησις, σύγγραμμα περὶ ἀνθρώπων· ὥσπερ εἴ τις ἱππικὸς ὤν, συγγράψειε περὶ ἱππικῆς. ἡ γοῦν ἀρχή μοι δοκεῖ τῆς ποιήσεως ὀρθῶς ἔχειν. ἄρχεται γὰρ πρῶτον ἀπὸ τοῦ εὖ γενέσθαι. ᾤετο γὰρ οὔτε ἄνθρωπον, οὔτε τῶν ἄλλων οὐδὲν ἂν ἀγαθὸν εἶναι, εἰ μὴ τὰ γεννήσαντα ἀγαθὰ εἴη. ἔδοξεν οὖν αὐτῷ παραδείγμασι τοῖς ἄλλοις ζώοις χρήσασθαι, ὅσα μὴ εἰκῇ τρέφεται, ἀλλὰ μετὰ τέχνης ἕκαστα θεραπεύεται, ὅπως γενναιότατα ἔσονται. δηλοῖ δὲ ἐν τοῖσδε τοῖς ἔπεσι·

κριοὺς μὲν καὶ ὄνους διζήμεθα, Κύρνε, καὶ ἵππους
εὐγενέας· καί τις βούλεται ἐξ ἀγαθοῦ
κτήσασθαι· γῆμαι δὲ κακὴν κακοῦ οὐ μελεδαίνει
ἐσθλὸς ἀνὴρ, ἤν τις χρήματα πολλὰ διδῷ.
οὐδὲ γυνὴ κακοῦ ἀνδρὸς ἀναίνεται εἶναι ἄκοιτις
πλουσίου· ἀλλ' ἀφνειὸν βούλεται ἀντ' ἀγαθοῦ.
χρήματα γὰρ τιμῶσι, καὶ ἐκ κακοῦ ἐσθλὸς ἔγημε,
καὶ κακὸς ἐξ ἀγαθοῦ. πλοῦτος ἔμιξε γένος.

ταῦτα τὰ ἔπη λέγει τοὺς ἀνθρώπους οὐκ ἐπίστασθαι γεννᾷν ἐξ ἀλλήλων, κᾆτα γίγνεσθαι τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων κάκιον ἀεὶ,

μιγνύμενον τὸ χεῖρον τῷ βελτίονι. οἱ δὲ πολλοὶ ἐκ τούτων τῶν ἰαμβῶν οἴονται τὸν ποιητὴν πολυπραγμοσύνην τῶν ἀνθρώπων κατηγορεῖν, καὶ ἀντὶ χρημάτων ἀγένειαν καὶ κακίαν ἀντικαταλλάττεσθαι εἰδότας. ἐμοὶ δὲ δοκεῖ ἄγνοιαν κατηγορεῖν τῶν ἀνθρώπων περὶ τὸν αὐτῶν βίον.

189. οὐδὲ γυνὴ — Sic bene Stobæus. Vulgo οὐδεμία. — ἀνκίνεται εἶναι. Aures gratior accideret ſonus, ſi legeretur ἀνκίνεται εἶμεν. Hæc infinitivi forma occurrit infra v. 938.

191. χρήματα γὰρ — & hoc rurſus e Stobæo ſumſimus. Vulgo χρήματα μὲν —

198. ἐντύει. Sic ad metri normam legendum. Vulgo ἐντύνει, cujus verbi media longa eſt.

200. παρμόνιμον. Syncope pro παραμόνιμον. Sic conjunctim ſcribi debuit. In tribus codd. vox male in duas diviſa πὰρ μόνιμον. Inde depravata Aldi lectio γὰρ μόνιμον: unde viro cuidam docto in mentem venit, ne otioſa eſſet copula, emendare αἰεὶ καὶ μονίμως.

205. In Aldina edit. legitur: οὐ γὰρ ἐπ' αὐτοὺς γίνονται μάκαρες πρήγματος ἀμπλακίης. In edit. Turnebi: οὐ γὰρ ἐπ' αὐτοῖς γίγνονται μάκαρες πρήγματος ἀμπλακίης. Utramvis eligeris lectionem, nullum ex ea ſenſum exſculpes. Satius erat iſta ſine ulla interpretatione prætermiſiſſe, quam iſtam adtexuiſſe verſionem, quam ex Rad. Wintertoni editione deſcribo: *Sed hæc hominum fallunt mentem: non enim ob ea fiunt beati, rei errore.* Poterant ne inſulſius? In codd. initio pentametri eſt τίνονται, cum varia lectione in uno τίσονται. Et ſenſum & verba certiſſime reſtituimus: οὐ γὰρ ἐπ' αὐτοῖς τίνονται μάκαρες πρήγμασιν ἀμπλακίας. *Non enim in ipſo actu ulciſci ſolent Dei peccata, non ipſo in temporis puncto, quo admittuntur.* Sic cohærent hujus ſententiæ partes, quam videas etiam in Solonis elegia p. 74. v. 29.

207. αὐτὸς ἔτισε. Minus bene vulgo αὐτὸς τῖσε.

212. ἐσθλι. Sic bene Aldus & codicum nonnulli. Vulgo ἐσθλιν. Poſt hunc verſum legitur in impreſſis diſtichon, quod amovi, quia iisdem verbis recurrit infra v. 501. niſi quod hic pro οἶνος πινόμενος πουλὺς, legatur οἶνόν τοι πίνειν πουλὺν, quod nihil aliud eſt quam librarii παραδιόρθωμα, non intelligentis, quî maſculino nomini jungerentur adjectiva neutra κακὸν, ἀγαθόν.

213. Et pars etiam hujus ſententiæ bis poſita eſt in vulgatis libris, quos vide v. 1069. E duabus lectionibus meliorem elegi. Hic vulgo legitur in primo pentametro, ἐργὴν συμμίσγων ἥν τιν' ἕκαστος ἔχει. In ſecundo hexametro pro ἐργὴν unus e codd. habet ἑρμὴν, quæ voces ſæpe permutantur, ut obſervatum fuit Ruhnkenio ad Heſiodum, Epiſt. Crit. I. p. 83.

216. προσομιλήσῃ. Sic in Athenæo legitur p. 317. A. Vulgo προσομιλήσει.

217. Aldus & codd. τοτέ. Turnebus ποτε.

218. In impreſſis ſic legitur hic pentameter: κρατερὸν τοι σοφίη γίγνεται εὐτροπίης, cui quidem, ut ait ille, *Œdipo opus eſt conjectore, qui Sphyngi interpres fuit.* Nec tamen ſua verſione nudatum ejus latus in bellulis libris, quos erudiendæ Juventuti tradunt in manus. In codd. ultima vox eſt ἀτροπίης. Altero in loco quem modo indicavi, impreſſi habent: κρεῖσσόν τοι σοφίη καὶ μεγάλης ἀρετῆς. Inde Theognidis verſum reconcinnare pronum fuit:

κρεῖσσόν τοι σοφίη γίγνεται ἀτροπίης.

219. μηδὲν ἄγαν ἄσχαλλε. Perperam in libris μηδ' ἄγαν, turpiter claudicante verſu. Corrigebat vir doctus μηδὲ λίαν ἄσχαλλε. Certior & facilior eſt medicina noſtra. Sic infra 665. μηδὲν ἄγαν χαλεποῖσιν ἀσῶ φρένα.

226. Poſt hunc verſum in Gnomologorum editt. omnibus leguntur ſex verſus qui Solonis ſunt, quique rurſus exhi-

bentur inter Solonis fragmenta, nempe in fine Elegiæ V. Ineptum eſt bis eadem in eodem libello edere, diverſis auctoribus tributa, quum tamen neceſſario ſint unius. Nos aliena poſſeſſione Theognidem depellimus.

230. Pentametrum hunc ſic edidit Aldus: λύειν ὡς πόλεως τοίχους ἀλωσομένης. Turnebus vero ſic: λύειν, ὡς πόλεως τείχη ἁλωσομένης. Rurſus Oedipo vel Sibylla opus eſt. Faculam oſtendunt codices in quibus omnibus: ἀλύειν, κύρν', ὡς πολὺ ἁλωσομένη. Vides jam de nihilo non eſſe, quod in fine præcedentis verſus Aldus habeat σωζομένοισιν, ut etiam eſt in codd. Iſtud ν paragogicum fere indicium eſt ſequentem verſum a vocali incipere, quæ forte in Aldi codice evanuerat. Luxatus fuit mala librariorum manu pentameter, cujus ſenſum & metrum proclive fuit reſtituere:

ἀλύειν, πόλεως ὥσπερ ἁλωσομένης.

236. εὐκόσμως. Sic tres codices, quod ob euphoniam prætuli. Aldus ἐν κόσμῳ. Scripſerat forte Poëta ἐν κώμοις.

237. κεύθεσι. Eſt vox homerica κεῦθος. Lexicographis incognitum κεῦθμα, nec memini alibi quam hic legiſſe: habent enim libri omnes ὑπὸ κεύθμασι γαίης. Augeantur inde lexica, ſi pravo exemplo lectionem mutavi.

247. παρὰ σεῦ οὐ τυγχάνω. Sic IV. codd. Aldus οὐ omiſit cum verſus labe: nec a quoquam fuit repoſitum. Alia alii fulcra ſuppoſuerunt. In quibusdam editionibus invenio παρὰ σοῦ ἐπιτυγχάνω αἰδοῦς. Sed longe facetiſſimum eſt, quod commenti ſunt alii, αἰδοῦς triſyllabum facere, nec tamen animadvertentes miſerum verſum crurifragio ſic in duobus ultimis pedibus mulcari.

250. ἥδιστον δὲ τυχεῖν, οὗ τις ἕκαστος ἐρᾷ. Sic in Stobæo, niſi quod habet ὧν pro οὗ. In Theognidis vero libris: πρᾶγμα δὲ τέρπνότατον, οὗ τις ἐρᾷ τὸ τυχεῖν.

258. Aldus & plerique codd. habent: ὡς θαμά θ' ὑδρεύει

Non facile est sensum hujus fragmenti declarare, quod sumtum videtur ex amatoria elegia. Mallem legi: ἡ δέ θ' ἅμ' ὑδρεύει, καί με γοῶσα καλεῖ. *Illa vero simul ac it aquatum, gemens me vocat.*

270. Vulgo χρήματα δ' ἐκκαταθῇς, πόλλ' ἀνιηρὰ παθών. Verbum quod ab ἐπεὶ pendet, optativum esse debet, ut duo quæ præcedunt.

275. ἀπάλαμνα male vertunt *difficilia*. Ex opposito nomine intelligitur illud significare *indecora*, *mala*, *inhonesta*, *turpia*. Solon XIV. 12. οὐδ' ἔρδειν ἔθ' ὁμῶς ἔργ' ἀπάλαμνα θέλει. Infra in hisce Excerptis 473. μυθεῖται δ' ἀπάλαμνα, τὰ νήφουσ' εἴδεται αἰσχρά.

277. Vulgo legitur μηδενὶ πιστὸς ἐών. Atqui nomen πιστὸς Theognidi valde frequentatum, nullibi apud eum occurrit pro πιστεύων, *fidens*; quam significationem sententia hujus loci requirit. πιστὸς ἐὼν librarii errore scriptum fuisse opinor, pro eo quod reposui, πιστεύων. Activa significatione πιστὸς pro *fretus*, afferri ait in Thesauro H. Stephanus a Budeo ex Platone. Budeum consulere non vacat: sed aliud exemplum non minus certum in promtu habeo. Sophocles Oed. Col. 1031.

ἀλλ' ἔσθ' ὅτῳ σὺ πιστὸς ὢν ἔδρας τάδε.

Nemo non videt πιστὸς ne eo quidem sensu quo adhibetur a Tragico hîc locum habere.

278. συνημοσύνῃ. Codd. omnes φιλημοσύνῃ.

279. μηδ' εἰ Ζῆν' αὐτὸν παρέχοι — locum manifeste corruptum sic emendo. Vulgo μηδ' εἰ Ζῆν' ἐθέλει παρέχειν.

284. εὐτραπέλοισι, *urbanis*, *dicacibus*. νόμος, *cantilena*, *fabula*. *C'est une chanson aux railleurs*. Sic recte T. Faber, teste ejus filia ad Callim. H. in Delum 304. male vulgo ἐκτραπέλοισι.

290. πέλεται. Sic reperit Turnebus in quodam exemplari:

ipſe tamen edidit μέλεται, quod & Aldus & codd. habent. Joanni Pierſono ſingulari ingenio & doctrina viro haud ſine cauſa videbatur huic pentametro ulcus ſubeſſe ὕπουλον. Manifeſta eſt librarii fraus, quam in voce ἀδαὴς deprehendere mihi videor. Scripſerat Theognis:

φθεῖγόμενος δ' ἀαδὴς εἶσι παρ' ἡμέλεται.

ἀαδὴς & ſignificatione & ratione compoſitionis plane idipſum eſt, quod nobis Gallis *déplaiſant*. Apud Heſychium Gloſſa exſtat ἀαδὲς, ἀηδές. Quod neutiquam eſt Doricum; ſed ab a privativo & ἀδεῖν. Eidem Pierſono, quem vide verſimilium p. 55. non adſentior, ſeq. v. pro ἀναίσχαίη reponenti ἀνιηρή. Eſt enim eadem utriusque nominis ſignificatio. Quæcunque coacti patimur, quæque vix effugere licet, ea ſunt maxime ἀνιηρά. Inde ſi quid valde eſt *ingratum*, id recte ἀναίσχαιον appellatur, quia ἀνάίσχην ſeu *vim* adfert. In ἀναίσχαίη intenſior eſt ſignificatio.

294. γεγόνῃ. Sic Turnebus ad ſyntaxeos legem: Aldus & codd. γεγόνει.

305. εἶδε, ἴσθι, *ſcias*. Sic bene Turnebus. Ediderat Aldus εἰ δὲ — Codices alii εἰς δὲ φέρει, alii εἰς δὲ φέροι. In præc. verſu μιν, αὐτὸν, ſignificat τὸν πεπνυμένον ἄνδρα.

308. Poſt hunc verſum legitur in impreſſis ſententia duobus diſtichis conſtans, quorum ſine controverſia Solon auctor eſt. Sunt inter ejus fragmenta XIII.

319. βραδὺς εὐβουλος. Sic Aldus & codd. Ultima in εὔβουλος producitur vi cæſuræ, ut eadem ſyllaba apud Homerum centies. Nihil erat cauſæ cur Turnebus ederet εὐβούλως.

324. ὠὐτός. Sic ſcribi oportuit. Vulgo, ſolemni librariorum errore, αὐτός. *Non amplius eſt idem*, ὁ αὐτός.

328. δυνησόμενον. Non mihi liquet de ratione qua conſtrui debeat hoc participium. Interpretes ſubaudire videntur

verbum ſubſtantivum, quod valde durum eſt. Corruptelam ſubodoror. Corrigebat vir doctus in margine libri quem habeo, δυνησέμεναι. Sed δυνήσειν forma activa non eſt in uſu.

329. μετ' ἀνθρώπους, *inter homines.* Sic ex indole linguæ emendo vulgatum μετ' ἀνθρώπων, quod eſt in codd. omnibus.

331. Ζεῦ. Sic unus cod. Tres alii cum Aldo & Turnebo Ζεύς.

334. δοίης. Sic recte Turnebus. Tres codd. cum Aldo, δοίη. Unus, δοίην.

341. ἆ δειλή — Sic duo codd. alii ὦ.

349. ἐπιφαίνων. Hoc, ita flagitante ſententia, repoſui. Perperam in libris ἐπιφαίνειν.

352. ἀποτινυμένου. Perperam vulgo ἀποτινυμένοι τίνω in lingua Jonica primam producit, quæ Atticis brevis eſt.

355. ἐπείσθω. Sic quidem libri unanimi conſenſu: ſed mendoſe, ni fallor. Scribendum ἐπείσ/ω.

356. ὀξυτέρη κραδίη. Inverſo ordine & labefactato metro Aldus, κραδίη ὀξυτέρη, quod etiam in duobus eſt codd. Alii cum Turnebo, καρδίη ὀξυτέρη.

357. Hujus ſententiæ primum diſtichon non legitur hoc loco in vulgatis libris, ubi exſtat inter verſus additos qui extra numerum ſunt. Secundum diſtichon etiam concinnius ibi legitur quam inter numeratos.

363. ὑπ' ἄμαξαν. Sic Aldus & codd. Turnebus edidit ὑφ' ἅμαξαν. Non hilum intereſt. Sed Jonice ſcripſit Theognis; eſtque hoc e dialecto, tametſi apud Herodotum vocem hanc aſperatam videre memini.

369. πῶς δὴ σεῦ. Sic IV. codd. Mendam Aldinæ editionis πῶς δὲ σεῦ correxit neſcio quis πῶς δὲ σέο.

370. μοίρῃ. Vulgo μοίρᾳ. Jonicam formam præſtant tres codd.

371. τρεφθῇ. Fœda in libris menda τερφθῇ; nec interpretibus ſuboluit: vertunt enim: *ſive probitate delectetur mens.* Atqui Græce non dicitur τέρπεσθαι ἐπί τι. Sed ἐπὶ τινί. Multoque minus τέρπεσθαι πρὸς ὕβριν. Sed græcum eſt τρέπεσθαι ἐπί τι & πρός τι. Sic in Homerio Epigr. εἰς κάμινον.

ἦν δ' ἐπ' ἀναιδείην τρεφθέντες ψευδῆ ἄρηθε.

374. ἤν τις ἰών. Perperam in libris ἤν τιν' ἰών.

376. Legendum omnino: ὅμως πενίην μητέρ' ἀμηχανίης ἔλαθον. Conſentiunt libri omnes in πενίης. Sed plerique habent etiam ἀμηχανίης. Sententiam corrupit librariorum ſtupor caſus ſusque deque habentium. Mox ſequitur de Paupertate v. 384. ἡ γὰρ καὶ χαλεπὴν τίκτει ἀμηχανίην.

386. εὖτ' ἂν δή. Sic codd. In impreſſis ἔστ' ἂν δή.

388. ἐμπέφυε. Mendoſe libri ἐμπεφύῃ.

392. Libri omnes ἔντρεπε δ' ἀθανάτων. Adverſativa particula inepte inſerta. Scribendum erat, ut fecimus, ἐντρέπου ἀθανάτων. vel ἐντρέπε' ἀθανάτων, pro ἐντρέπεο. Eſtque hoc a codd. ſcriptura minus remotum, proinde veriſimilius. Activum ἐντρέπω hîc locum non habet.

401. Hîc in impreſſis legitur: οὐδένα θησαυρὸν παισὶν καταθήσῃ ἀμείνω. Recurritque idem verſus 1157. ubi καταθήσειν παισὶν ἄμεινον. Apud Stobæum longe diverſa lectio. Ex linguæ indole cum ἔνδον oportet καταθήσεαι: cum παισὶν vero, καταθήσεις.

403. κακίων. Sic Aldus & codd. bono ſenſu: *Homine nullo, qui velit poſſitque facere bene, pejor amicus videaris.* Turnebus neſcio unde, dedit κακίας: tanquam ſi dixiſſet Theognis γνώμην ἕπεσθαι τῷ κακῷ.

405. θωρήξομαι. Sic unus cod. recte, ut Turnebus. Tres alii & Aldus θωρύξομαι. E variis lectionibus a Turnebo collectis receptum in recentioribus editt. θωρήσσομαι.

410. Libri omnes: ὑπερτερίης δ' ἄμμιν ἔνεστι νόος, quod latine sic redditur: *præstantior vero nobis inest mens.* Bene sit interpreti! Bonus ille homo ὑπερτερίης accepisse videtur pro nomine adjectivo. Atqui substantivum est ὑπερτερίη. Hesychius: ὑπερτερίησι, νεωτερισμοῖς, ὑπερηφανίαις. Hanc significationem sequens, facillime quis duarum literarum mutatione græca emendabit, reponendo: ὑπερτερίης δ' ἄμμιν ἔπεστι νόος: vel liberius, ὑπερτερίης δ' οὐδὲν ἔνεστι νόῳ: vel ὑπερτερίη δ' οὔ τις ἔνεστι νόῳ. Sed substantivo ὑπερτερίη innata est etiam *præstantiæ* significatio, cui, si quis eam retinere velit, græca accommodabit, nobiscum legendo: ὑπερτερίη δ' ἄμμιν ἔπεστι νόῳ.

414. πόλλ' ἀμέλητα μέλει. Apud Stobæum melius: πόλλ' ἀλάλητα πέλει. Longe etiam apud eum diversa est sequentis distichi lectio, quam receptæ in Theognide non præfero.

417. ἀρχήν. Sic Stobæus. In Theognide autem πάντων.

420. πολλὴν γαῖαν ἐφεσσάμενον. Vide Hemsterhusium ad Hesychii glossam ἐπιέσσασθαι γῆν, ταφῆναι. & Valckenarium ad Herodotum p. 630. 12. Vulgo, πολλὴν γῆν ἐπαμησάμενον.

424. τοῦτό γ' ἔδωκεν. Sic IV. codd. Ingratum hiatum efficit omissio particulæ in impressis.

433. Hæc sententia in impressis bis posita. Recurrit versus finem ad v. 1159. Eam semel tantum exhibeo, melioribus adsumtis lectionibus.

451. οὐδ' ἄσκυραι ἔχουσιν. Sic codd. tum Theognidis, tum Stobæi. In illo inepte editum ἄσκυραν ἔχουσιν: in hoc Grotius dedit, οὐδ' ἄσκυρα ἔχοι νιν.

453. μήποτ' ἐπ' ἀπρήκτοισι. Sic tres codd. in quarto ἐν. Aldus neutram præpositionem habet, versu ruente, quem sustentavit Turnebus scribendo μή ποτε ἀπρήκτοισι. At veræ lectionis

lectionis in emendandis meminit, unde eam adsciverunt sequiores editores.

456. χαλεπῷ δ' ἔργματι κῦδος ἔπι. *Gloriosum est rem difficilem perfecisse. Qui se ex difficultatibus expedivit, hunc gloria consequitur.* Hæc est poëtæ mens, quam emendata verba referunt. Libri omnes sine sensu χαλεπῷ δ' ἔργματι κῦδος ἔχει.

457. τὰ δίκαια φίλ' ἕσθω. Sic codd. Aldus, τὰ δίκαια φίλα, imperfecto versu, quod, ut alia multa, ostendit quanta cum religione & fide codicem quem typis describeret, sequi & repræsentare solebat. Turnebus edidit φίλ' ἕσθαι, facta melioris lectionis in emendationibus mentione.

464. Hic versus citatur tanquam Eveni a Plutarcho, Moral. p. 1102. B.

465. παρασταδὸν οἰνοχοείτω. Quis? ὁ οἰνοχόος. Adsumitur enim extrinsecus cognatum verbo substantivum. Sed alia mihi obortа suspicio: adverbium παρασταδὸν suppositum fuisse a pudico quodam ludimagistro; scripsisse vero Theognidem:

τῷ πίνειν δ' ἐθέλοντι καλὸς παῖς οἰνοχοείτω.

Idque firmare videtur sequens δέρα παιδεῖν.

469. Hoc distichon & quatuor sequentia citat Athenæus cum multa varietate lectionis p. 428. Illinc sumsi v. 475. σώφρων τε καὶ ἥσιος. Vulgo legitur σώφρων, τότε νήσιος, fluctuante in veteribus libris lectione. Nam Aldus habet οὔτε νήσιος. Tres codd. ὅτε νήσιος.

479. Aldus σὺ δὲ ἔχε τοῦτο μάταιον. Sicque tres codd. sed cum vacuo post δὲ spatio, quantum sit syllabæ recipiendæ. In quarto σὺ δ' ἔχε. Nec σὺ δ' ἔσχες, nec σὺ δ' οὖ ἔχε scribendum erat. Emendo certissime σὺ δ' οὐκ ἔχε τοῦτο μάταιον. In seq. v. Aldus dedit κοτύλης αἰεὶ, quod sane insecuti editores non intellexerunt, sed fulciendo

verſui articulum præfixerunt, τῆς κοτύλης αἰεί; & ne genitivus ille ponderibus ſuis libratus, tanquam aëroſtaticus follis, cujus admiratio nunc vel ſapientes inſanire facit, volitaret, punctum in fine præc. verſus deleverunt, ut is a τοῦτο μάταιον ſuſpenderetur. Inde nata hæc phraſis:

σὺ δ' αὖ ἔχε τοῦτο μάταιον
τῆς κοτύλης αἰεὶ, τοὔνεκά τοι μεθύεις.

quam ſic latine expreſſam video in editione Wintertoni. *Tu vero habe hoc vanum calicis ſemper, propter quod ſane potus es.* Ecquis tali verſione adjutus Græcum poëtam facile non intelligat? Vera lectio quam repoſui, quam habent codices mei omnes, jam exſtabat in emendandis Turnebi, & a docto Germano Michaële Neandro recepta fuerat, in editione minime omnium contemnenda. Quis neſcit combibones garrulitate ſæpe non minus quam vino incaleſcere?

483. ἀρνεῖσθαι δ' οὐκ οἶδας. Sic bene tres codd. In primariis editt. omiſſa connectiva particula, quam ſequiorum editorum alii ultro inſeruerunt, alii neglexerunt. Parum intereſt conjunctimne ſcribatur τοιοῦτος, ut Aldus & pars codicum habet, an diviſim ἀνίκητος δέ τοι οὗτος, ut Turnebus & duo codd.

484. πολλάς. Sic codd. In primariis editt. perperam πολλούς. Subauditur κύλικας.

493. ἤρατο. Sic IV. codd. Primariæ editt. ἤρετο.

497. τὸ δὲ δῶμα περιτρέχει. Hinc Juvenalis Sat. VI. *Totum vertigine tectum ambulat.* Vide B. Martinii Var. Lect. IV. 4.

498. πειρηθῶ. Sic codd. bene. Aldus mendoſe ediderat πορηθῶ. Aliarum editt. lectio πειρήσω conjectori debetur.

501. κακὸν bis in hoc diſticho & ἀγαθὸν habent codd. omnes & Aldus. κακὸς & ἀγαθὸς ſunt ab imperito cor-

rectore. Adjectivum neutrum ſingulare cum ſubſtantivis diverſi generis & numeri conſtruitur eleganter per ellipſin nominis χρῆμα. Res eſt pueris nota, & exempla ubique obvia. Comicus in Concion. 236.

χρήματα πορίζειν εὐπορώτατον γυνή.

In Pluto 782.

ὡς χαλεπόν εἰσιν οἱ φίλοι,
οἱ φαινόμενοι παραχρῆμ', ὅταν πράττῃ τις εὖ.

508. σεῦ φίλος ὤν. Sic Aldus & tres codd. Typothetæ, ut videtur, errore in Turnebi editione excuſum fuit Ζεῦ φίλος ὢν, quod plerique ſequiorum editorum ſtulte retinuerunt, non tamen Neander. In quarto codice pro σεῦ φίλος, eſt ἄφιλος.

514. πλεόνεσσ'. Perperam in codd. & primariis editt. πλέον ἔσσ'.

519. Hoc diſtichon & quæ ſequuntur omnia ad fragmenti finem, in impreſſis leguntur inferius v. 699.

522. Αἰολίδεω. In libris Αἰολίδευ. In ſeq. verſu, ubi recte Turnebus edidit Αἴδεω, Aldus habet Αἴδαο, quæ etiam codd. trium ſcriptura eſt. Dialecti nullam rationem habuerunt librarii. Tum codd. & primariæ editt. πολυϊδρίῃσιν minus bene.

528. ἐς κρυερόν. Sic Aldus, ut ſcribere debuit librarius unius e Regiis codd. ubi eſt ἐς κριερόν. Tres alii ἐς σκιερόν.

533. ποιοῖς. Sic bene Turnebus. In codd. ut in Aldina ποιεῖς.

536. ἶσι. In uno cod. εἶσι, male pro ἶσι. Tres alii cum Aldo τῶν ἄφαρ εἰσὶ πόδες.

540. τῆς δ' ἀπονισσομένης. Sic eſt in Stobæo: in Anthologia Planudis L. I. Tit. *in ſenectutem & ſenes*, ἀπονεισομένης: in Theognidis vero libris tum ſcriptis tum impreſſis, σῆς δ' ἀπανισθμενίης.

542. δούλιον recte in edit. Wintertoni redditum *ſervile*: Qui *doloſum* verterant, ſimilem epentheſin hic eſſe rebantur literæ ω, qua οὔνομα dicitur pro ὄνομα. Sed δούλιον pro δόλιον nullibi credo exſtare.

543. ἰαίνεται. Sic liquido ſcriptum in uno e Regiis: duo alii ἴένται. Sciunt qui veteres libros tractarunt, quam ſæpe confuderint librarii αι & ι. Aldus ἴναιται, quod etiam ex ἰαίνεται depravatum. Turnebus dedit ἀγάλλεται, cujus verbi ſignificatio ſententiæ minus eſt accommodata: eſtque hoc in pleriſque editt. licet jamdudum ſinceram lectionem recepiſſet Neander.

545. αὖ. Perperam in libris εὖ. — ὑπ' αὐλητῆρος ἀείδων, ut infra 803. Certiſſima mihi videtur hæc Priſoni emendatio, Veriſimil. p. 226. Quod autem ſequitur χερσὶ λύρην ὀχέων ſollicitari non credo debere, locumque per me tuebitur, donec bonus codex, qui forte nunquam in lucem protrahetur, meliorem lectionem afferat.

547. δουλείη. Perperam Aldus & Turnebus δουλίη.

555. περὶ σίδηρον καὶ γνώμενα. Valckenarii emendatio eſt, qua nihil verius. Vide Præſtantiſſimi Viri Animadv. in Ammonium II. 6. Inepte vulgo legitur καὶ γνώμην. Quod ſequitur diſtichon in editione Turnebi ſedem ſuam deſeruit, huic priori præpoſitum, unde ſenſus plane peremtus.

563. ταχυπλέφνοισι. Sic IV. codd. In impreſſis perquam abſurde ταχυπλεύγεσι.

565. πολλὴν κέλευθον. Libri omnes πολὺν, quod ſane ſolœcum eſt, nec amplius erat ferendum. διαπρήξουσι habent codd. omnes & Aldus. Male Turnebus διακρήσουσι.

584. ἀπείρητον δίξαν. Perperam Turnebus ἀπειρήτων. Diſtichon hoc in codd. bis κεῖται. Altero loco ubi repetitum eſt, ſubjectum habet diſtichon quod hic ſequitur, quodque in impreſſis eſt v. 1101. eſtque illic ἀπείρητος.

587. εὖ ἔρδων εὖ πρᾶσσε. Sic bene tres codd. in uno, ut in impreſſis ἔρδω. Senſus eſt: *Bene facienti tibi bene ſit. Bene faciens felix ſis.* τί δ' ἄλγιον. Pro δὲ perperam in libris eſt κε, quod aliter retineri non poterat, niſi ſcribendo ἰάμοις.

595. περίδρομον, *vulgivaga venere intentem, une conreuſe:* Vide Bentleium ad Callimachi Epigr. XXX. Alio ſenſu occurrit in Phocylidis Carmine in mulieres.

597. ἀμήχανόν ἐσθι. Sic codd. Perperam in primariis editt. aliiſque pleriſque ἀμήχαν' ἔνεσθι. Initio verſus ἄλλα excudi volui. Nomen eſt, non adverbium: τὰ μὲν προθέσθαι ἔργα, ἀμήχανόν ἐσθι ἄλλα γενέσθαι. Poſt hanc ſententiam tria ſequuntur in impreſſis diſticha, quæ omiſi, quia Solonis ſunt, & inter ejus fragmenta exſtant p. 76. v. 65.

600. ἀμφότερον τὸ λάχος, *utramque ſortem, proſperam & malam fortunam.* Male in libris ἀμφοτέρων.

605. ἀτὰρ κείνοισιν ὁμιλεῖν. Sic emendo vulgatum ἀτάρ τ' ἄλλοισιν. In codd. ἀτάρ τ' ἀλλήλοισιν.

610. ποικίλῳ, *vario, vafro, verſuto.* Perperam in libris ποικίλον. Epitheton infideli amico melius convenit quam angui, cui jam ſuum adpoſitum eſt, ψυχρόν.

619. προσομαρτεῖ eſt in quatuor codd. Vulgo προσομαρτῇ. At ſeq. v. libri omnes habent, metro reclamante, κἢν ἐξέλθῃ. Emendo καὶ ἐξῆλθε.

628. πολλῷ. Sic in edito Stobæo legitur. In ſcripto πολλῶν, mendoſe quidem, ſed ad verum propius, quam recepta in Theognide lectio πολλόν. Apud hunc poëtam κρείσσων magis probo quam κρέσσων, quod apud Homerum non reperitur.

630. Repetitum hoc diſtichon in codd. poſt verſum noſtræ editionis 1070. ibique legitur ἀρχὴν γὰρ πενίης.

632. ὠὐτὸς, id eſt ὁ αὐτός. Vide ad v. 324. Perperam in libris αὐτός.

638. μένοι. Sic unus codex. Reliqui cum Aldo μένει, quod æque bonum eſt. Turnebus peſſime μένῃ.

642. Κύρν' ὅγε καὶ μεγάλοις. Sic optime unus cod. In duobus aliis Κύρνε καὶ μεγάλοις. In quarto, ut in Aldina, Κύρνε τοι καὶ μεγάλοις, unde ſequiores editores fecerunt Κύρνε τι, καὶ μεγάλοις. Unice vera eſt noſtra lectio.

643. ἔλθῃ. Sic unus cod. cum Turnebo: tres alii cum Aldo ἔλθοι.

646. οὐ νῦν μὲν πολλοῖς, ἀτρεκέως δ' ὀλίγοις. Sic quatuor codd. & Aldus. Editiones pleræque ex Turnebo, οἳ νῦν ἐν πολλοῖς ἀτρεκέως ὀλίγοι.

647. ὁμοῖοι. Melius in Stobæo legitur ὁμοῖα, quod quum reponi voluiſſem, neſcio quo caſu illud remanſit.

651. οὔτε τιν' ἐχθρόν. Perperam in libris οὔτε τὸν ἐχθρόν. Seq. v. ἀνιστύχοι, quod ultro repoſueram; firmavit poſtmodo unus cod. Reliqui cum impreſſis ἀντιστύχοις. Poſt hanc ſententiam repetitur in libris diſtichon, quod ſimplici vice exhibendum putavi v. 117.

653. εὕροις κεν. Unus cod. εὕρισκεν.

657. ἐμοῖς ἐπικειμένη ὤμοις. Sic Stobæus. In Theognide, ἐμοῖσι καθημένη ὤμοις.

664. ἀλλὰ τό γ' ἀλλότριον. Vulgo ἀλλά τοι ἀλλότριον. Minus commode aberat articulus.

667. Male in pleriſque editt. legitur: οὐδ' ὀμόσαι χρὴ τοῦτό τι, μήποτε. Recte voces diſtinxit Neander. Simile eſt iſtud Menandri:

οὐκ ἔστιν εἰπεῖν ζῶντα, τοῦτ' οὐ πείσομαι.

669. χρὴ πρῆξαι μέν τοι τι. Perperam vulgo καὶ πρῆξαι.

671. πέπαται. Perperam in libris πέπασται. Vide ſupra ad v. 148.

678. γνούς περ. Codd. γνοὺς ἂν ἄμεινον. Aldus neutram particulam habet claudicante verſu.

686. οὐκ ἔτ' ἴσος. Sic tres codd. recte. Vulgo ἴτως.

690. καὶ κακός. Sic e ſententia legendum: inepte vulgo καὶ κακόν.

696. οὔτε δίκην. Vulgo οὐδὲ δίκην.

706. Poſt hunc verſum leguntur in impreſſis decem diſticha, quæ exhibui ſupra ad v. 519. his ſubjiciuntur quinque alia Solonis, quæ inter hujus fragmenta vide XII. Tum codices habent diſtichon, quod in vulgaribus editionibus exſtat inter verſus additos e diverſis ſcriptoribus, φρονπίδες —

711. μετὰ φρεσὶν ὅσῖις. Sic legendum, ut & Neandrum edidiſſe video. Perperam in aliis editionibus μετὰ φρεσὶ δ' ὅσῖις. Porro eſt hic locus in impreſſis omnibus perverſe diſtinctus.

722. Hic & ſecundo abhinc verſu ἔοι repono pro ἐὼν, quod in libris omnibus eſt contra ſyntaxeos legem, cujus habita ratione Turnebus jam παθεῖν ediderat, nulla alia, ut opinor, auctoritate. Nam codices omnes cum Aldo habent πάθῃ, quod alii plurimi retinuerunt. Simili menda v. 726. libri habent καὶ τίνα θυμὸν ἔχων, ubi ſenſus flagitat ἔχοι.

727. οὔτε τι ἀνδρῶν, οὔτε τι ἀθανάτων. Perperam Turnebus οὔτε τι ἀνδρὸς, quod per alias editiones propagatum fuit. Melius Aldus ediderat, ut eſt in codd. omnibus, οὔτε τευ ἀνδρός. Sed concinnior, elegantior, ac proinde vera eſt noſtra lectio.

739. Aldus habet φόρμιγ' αὖ φθέγγοιτ' ἱερὸν μέλος ἠδὲ καὶ αὐλῷ, quod retinuit Sylburgius, correcta ſcripturæ menda, φθέγγοιθ'. Eſt itaque nominativus hujus verbi Apollo, quem tamen nunquam audivi tibicinem fuiſſe. In duobus

codd. eſt, ut Tunnebus edidit, φθέγγοισθ', quod tolerabile quidem, nec tamen minus mendoſum eſt. Repono, φόρμιγξ δ' αὖ φθέγγοισθ' ἱερὸν μέλος, ἠδὲ καὶ αὐλός.

743. καὶ ἄμεινον ὁμόφρονα θυμὸν ἔχοντας. Aldus & codd. ἀμείνονα εὔφρονα. In aliis editt. ἄμεινον εὐφρένα. Poſtremam vocem mendæ arguit ſequens adverbium εὐφροσύνως.

751. Hi verſus certiſſimum præbent argumentum patriæ Theognidis, Megarenſem eum fuiſſe e Græcia, fidemque abrogant Platoni ipſi, aliiſque qui Siculum eum fuiſſe perhibuerunt. De Alcathoo Pelopis filio, qui Megaris regnavit, dirutaque a Cretenſibus mœnia urbis denuo exſtruxit, videndus Pauſanias in Atticis Cap. XLI. Eum videntur Megarenſes pro conditore ſuæ urbis habuiſſe, quod præter hos Theognidis verſus teſtatur inſcriptio vetus Megaris reperta, quam protulit Jo. Taylor ad Demoſthenem T. II. p. 358. ubi male ΑΑΚΑΘΕΟΥ legitur pro ΑΛΚΑΘΟΟΥ. Carmen ipſum hic propono:

Ἐκ γενεῆς περίβωτον ἀπ' ἀνθυπάτων καὶ ὑπάρχων
Πλαύταρχον καθαρῇσιν ἀοιδίμον εὐνομίῃσιν
σωφρονέως Μεγαρῆες ἀειμνήστοις ἐπὶ ἔργοις
εἰκόνι λαϊνέῃ σῴζησαν ἀγασσάμενοι·
πάντῃ Πλουτάρχοιο κλέος, πάντῃ δέ τε θαῦμα,
πάντῃ δ' εὐνομίης εὔχος ἀπειρέσιον,
υἱέος Εὐρίοιο, τὸν Ἀλκαθόου νεκτῆρες
παλλῶν ἀντ' ἀγαθῶν ἀμφὶ Δίκης τεμένει.

756. Concinnius ſcriberetur καὶ θαλίης ἐρατῆς.

761. ἐς Σικελήν. Aldus & pars codicum ἐς Σικελικήν. Sæpiſſime in libris gentilia hæc nomina permutata reperiuntur. Vide quæ notamus ad Comici Veſpas 838.

773. Diſtichon hoc exſtat in Anthologia Planudis ſub Mimnermi nomine, L. I. cap. 89.

778. ὡς λώϊον, αὖ — Sic duo codd. optime. In uno

leviter depravata lectio, ὃς λωΐων. Phrasis est: ἀλλ' ὡς λωΐων ἐστὶν ἐκείνῳ, οὐ ὀλίγοις μέλει. Vulgo ἀλλ' ᾧ λωΐων, sine sensu.

780. δύσεται. Sic bene edidit Aldus. E prosodiæ ignorantia Turnebus dedit δύσσεται.

784. χρὴ μὲν — Sic Aldus & codd. Mendosam Turnebi lectionem editiones plurimæ receperunt χρή μιν. At idem bene pro φυλασσόμενον reposuit φυλασσέμεναι. Scq. v. impressi habent, ᾧ τινί κεν Πυθῶνι θεὸς χρήσας ἱερεῖα. In duobus codd. scripturam observavi ἱερεῖα. Emendo, namque corrupta mihi videtur lectio, θεοῦ χρήσασ' ἱέρεια. Quid frequentius apud scriptores, quam ἔχρησεν ἡ Πυθία?

797. ἄῤῥητον κακόν. Sic quatuor codd. qua in lectione acquiescimus. Impressi ἄῤῥητλον, quod sane correctionis indigebat, quam feliciter adhibuit Ruhnkenius reponendo ἄπρηκλον. Adi elegantissimæ doctrinæ Virum in Epist. Crit. II. p. 194.

799. Non male hoc distichon subjungeretur illi quod est v. 133. ut e duobus una fieret sententia.

814. ἔθαλον. Aldus & tres codd. ἔθαλεν.

820. ἄγῃ. Aldus & codd. ἄγει. Turnebus, ἄγοι. Mendosum utrumque.

822. οἷκαδ' ἴμεν παυσάμενοι πόσιος. Subauditur μέμνησθε. Sic Aldus & codd. Turnebus edidit παυσάμενον, haud deterius, subaudiendo χρή.

831. In impressis legitur integra hæc sententia ad v. 1031. Hic vero posterius distichon solummodo conspicitur cum perversa lectione; sicque bis κεῖται.

839. ἢν δέ τι μοι ποθὲν ἐσθλόν. Sic Aldus & codd. Turnebus vero edidit, ἢν δέ τι μ' ἢ ποθέν.

844. ἧμος. Sic Aldus & codd. Nescio unde Turnebus Doricum ἅμος acciverit.

855. ἐσθλὸς καὶ κακὸς ἐσσί. Hic præferendam non duxi

trium codd. lectionem ἐσθλὸν καὶ κακὸν ἐσσί. Seq. v. ἐπαινήσαι optativum requirit linguæ indoles. Perperam in libris ἐπαινήσῃ.

857. Diſtichum hoc in codd. hujus ſententiæ primum eſt, habentque omnes ἡδέοις. In impreſſis hoc ſuo loco omiſſum, repoſitum eſt inter additos verſus, ibique legitur ἡδίοις, forte pro ἡδέος. Præterea legitur ipſum hoc diſtichon inter numeratos verſus 1067. mutato tantum ἡδέος in τέρπεσθ᾽ μοι.

859. τὸν ἐμοὶ κορυφῆς. Sic recte duo codd. Vulgo τὸν ἐμῆς κορυφῆς.

863. σκεδάσεις μελεδῶνας. Sic Horatius: *Diſſipat Euius curas edaces.*

871. Κήρινθος. Sic perite Turnebus & Neander. In Aldina aliiſque plurimis editt. mendoſe Κήρυνθος. Urbs eſt Eubœæ, de qua præter Cellarium videndus Valckenarius ad Herodotum p. 427. 27.

877. μὴ πάντ᾽ ἀνδράσι, Κύρνε. Meliore vocum collocatione verſui numeros ſuos reddidi. In codd. ſcriptum, ut in Aldina, Κύρνε μὴ πάντ᾽ ἄνδρεσσι. Turnebi inconcinna eſt lectio, Κύρνε μὴ ἀνδράσι πάντα.

878. οἷον ἕκαστος. Sic Aldus & codd. Perperam Turnebus οἷος ἕκαστος.

888. τοῦτον ὃν εἶχε βίον. Sic Aldus & codd. omnes. Turnebus magis ex indole linguæ edidit τοῦτον οὗ εἶχε βίου.

891. εἰσὶ πρόσθεν. Sic tres codd. Vulgo inſeritur particula δὲ, quam nec hîc nec in priori membro Aldus agnoſcit: ſed prior eſt in codd.

900. ὃς ἦν γαστρὶ χαριζόμενος. Sic Aldus & codd. Turnebus edidit ὃς ἦ γαστρὶ χαριζόμενος, χρήματα μὲν — quæ lectio haud deterior eſt. Seq. v. ὑπάγω ſignificat προάγω, *progredior*, id eſt, *ævum duco*, *je vais devant moi*, quod

proprium eſt animi curis vacui, & de eo quod futurum ſit minime ſolliciti.

905. κάματον μεταδοίης. Sic Aldus & codd. Turnebus ſine cauſa mutavit ſcribendo καμάτου, tanquam ſi μεταδιδόναι cum quarto caſu conſtrui non poſſet. μετὰ in compoſitione hujus verbi hîc tempus notat, non communionem. Sic in Sophoclis Oed. Col. 1484. ἀκερδῆ χάριν μετάσχοιμί πως.

910. ὠὐτὸς ἀνὴρ, ὁ αὐτὸς, *idem homo*. Male vulgo αὐτὸς ſine articulo.

913. In ſcriptis tribus, ut in impreſſis libris legitur ἀρετὴ καὶ κάλλος, inepte, ſi quid recte judico. In uno cod. pro κάλλος eſt κλέος, quod declaratio eſt præcedentis nominis ἀρετή. Inde orta videtur depravatio. Seq. v. pro ἔλαχε, mallem ἔτυχε, quæ verba ſæpe librarii commutarunt. Tertio v. quid ſibi velit ἴσοι non capio. Nam οἱ ἴσοι, & οἱ κατ' αὐτὸν iidem ſunt. Manifeſta eſt menda, libris quibus uſus ſum antiquior. Scriptum oportuit: ὁμῶς νέοι, εἴ τε κατ' αὐτὸν, ut eſt in Tyrtæi Elegia III. 41. qui rurſus e Theognide emendandus. Illic enim minus bene legitur εἴκουσ' ἐκ χώρης. Quod pro vulgato μὲν repoſui μιν, eſt hoc in tribus codd. In Turnebi editione typothetæ errore excuſum fuit οἰκοῦσιν, quod licet inſulſiſſimum in aliquot alias tamen tranſiit. Aldus & Neander haud male, ut in tribus codd. reperi, ediderunt εἴκουσι. Paragogicum iſtud ν in cæſura abeſſe maxime probo.

934. χηρεύσει. Male in libris χηρώσει.

941. ἐπαινήσης. Perperam Aldus ἐπαινέσης, quod non aliter erat emendandum ac feci. Vulgo ἐπαινέσσης. Vide ſupra 95.

951. καλύψει. Sic Aldus & codd. Turnebus καλύψῃ.

955. κραδίῃ εὖ πείσομαι. Sic Aldus & codd. Perperam Turnebus κραδίην.

967. ὅταν δέ τι θυμὸν ἀσηθῇς. Veteres impreſſi habent ὅταν τοι θυμὸν ἀσηθῇς. In duobus codd. ὅταν τι θυμόν. Exciderat particula quam repoſui.

971. εἶθ' ἄϊ σ', Ακάδημε. Sic bene voces diſtinxit Turnebus. Perperam in Aldina excuſum εἰ θείης Ακάδημε. Peſſimum in modum depravatus hic verſus legitur apud Athenæum p. 310. unde adſumſi in altero hexametro δημιώσι, pro quo Theognidis codd. habent δημισάνλοιν, vel mendoſe δηρησάνλοιν.

977. Aldus & IV. codd. δείπνου τε λήγοιμεν. Turnebus ex Athenæo, δείπνου δὴ λήγοιμεν. Depravata eſt lectio & mendæ manifeſta. Meridies hora erat incipiendi, non finiendi prandii. Ante prandium aqua dabatur lavandis manibus. Homerus Οδ. δ'. 213.

δόρπου δ' ἐξαῦτις μνησώμεθα, χερσὶ δ' ἐφ' ὕδωρ
χευάντων.

Vocabatur hæc aqua ante prandium χέρνιψ, quod ex his verſibus, qui ſæpe in Odyſſea recurrunt, notum:

χέρνιβα δ' ἀμφίπολος προχόῳ ἐπέχευε φέρουσα
καλῇ, χρυσείῃ, ὑπὲρ ἀργυρέοιο λέβητος,
νίψασθαι· παρὰ δὲ ξεστὴν ἐτάνυσσε τράπεζαν.
σῖτον δ' αἰδοίη ταμίη παρέθηκε φέρουσα.

Poſt prandium ἀπονίψασθαι dicebatur. Coronati epulari ſolebant: nec demum poſtquam convivium peractum erat, coronas imponebant capiti, ſed ſtatim atque manus laverant. Eſt igitur meridiana luce clarius ſcripſiſſe Theognidem:

δείπνου δὴ μνησαίμεθ', ὅσον τινὰ θυμὸς ἀνώγοι.

Poſtrema illa ſunt ex Athenæo ſumta. In Theognide legitur ὅπου τινὰ θυμὸς ἀνώγει. In fine hujus fragmenti jonicam formam ῥαδινῆς præſtitit Athenæus & ſcriptus & impreſſus. Sequuntur vulgo quatuor verſus, qui ſunt Tyrtæi in Elegia III. 13.

982. ἔχῃ. Perperam in libris ἴχων. Mox νοῇ habent Aldus & codd. Turnebus νοεῖ.

985. κακὸν δ' ἐπὶ γῆρᾳ ἐπείγει. Poſtremum certa, ut videtur, conjectura reſtituit Pierſonus Veriſim. p. 27. Vulgo ἐλέῖχει ſine ſenſu.

990. Poſt hunc verſum ſequuntur vulgo ſex verſus, qui ſunt Mimnermi in fragmento V.

993. ματαιέτεροι νόοι. Sic bene Turnebus & Neander. Inepta eſt Aldinæ editionis lectio γόοι, quam tamen editores haud pauci perverſo judicio prætulerunt. Initio verſus dedi δειλοῖς μὲν, licet libri omnes habeant δειλοῖς τοι.

1010. Aldus, cui unus adſtipulatur cod. ἃ σὺν φελῆς. In duobus aliis αὖ σὺν φελῆς. Turnebi lectionem ἀσὺν φέλης prætuli.

1012. ἡμέτερον κῶμον δέξεται ἀργαλέως. Sic quatuor codd. & Turnebus. In Aldina ἡμέτερον μῶμον δέξεται ἀργαλέως.

1015. σοὶ δή. Sic reſtituenda erat mendoſa Aldina lectio σοὶ δὲ, non vero σοὶ δ' αὖ. In uno cod. reperi σοὶ δέ κεν εἰδά τε — quod etiam ſincerum eſſe poſſit.

1019. μαρναμένων. Melius, meo judicio, legeretur μαινομένων.

1024. καὶ μὴν — In Aldina μὴν καὶ — In codd. καὶ omiſſum. Libri omnes mendoſe ἀμφιτεριζήνοσι.

1025. Τιμαγόρα, πολλῶν — Ridicula codd. plerorumque & Aldinæ editionis depravatio, τιμᾷ γὰρ Ἀπόλλων.

1030. ἐξ ἔρον ἱέμενον. Mendoſe Turnebus ἵμερον ἱέμενον.

1032. ἐπιτερπνότερον. Sic Aldus. In uno cod. ἐπιτερπόμενον: in alio ἐπὶ τερπόμενον. Veram lectionem, quam ſequi debebam, expreſſit Turnebus, ἔπι (id eſt ἔπεστι) τερπνότερον.

1043. Sic verſum hunc exhibet Aldina editio: δῆμον δ' ἀξιοῖ πολλὰ φέρειν βαρύς. οὐ γὰρ ἐπίσῃ — Sic etiam codd.

nisi quod unus habet βαρύν. In his nec sensus est nec metrum. Versui, non sententiæ, numeros suos restituerunt editores, quorum est ista lectio: δῆμον δ' ἄξια πολλὰ φέρειν βαρύς. quod nihil omnino significat, ne id quidem quod versio ad latus posita exhibet: *Populum vero rogat multa ferre gravia.* Lego: δεῖ μέν σ' ἄξια πολλὰ φέρειν βαρέ'. *Te quidem gravia multa condigne ferre necesse est, quandoquidem nescis id facere, quod tibi non est jucundum.*

1057. Βρόχον ἀναμήξας. Sic codd. omnes bene. Editores versum claudicare rati βρόϊχον dederunt inepte. Aliud est βρόχος, aliud βρόϊχος; aliud *macula retis*, aliud *collum*. Avis quæ se e retibus non aliter quam rupto collo expedire potest, ea certe non avolat. Occurrunt apud veteres poëtas quandoque versus ἀκέφαλοι, quales quidem negat apud Theognidem esse Athenæus p. 632. D. sed fefellit eum memoria.

1058. αὖ ἑτέρου. In libris ἡμετέρην, invita & pessundata sententia. In uno cod. ὑμετέρην haud melius.

1065. Vide notam ad v. 58.

1075. Φιλοῖ. Sic tres codd. ut recte Turnebus edidit. In Aldina φιλεῖ, quod non erat revocandum.

1079. μή με κακῶν μίμνησκε. Sic bene Turnebus edidit. Mendose apud Aldum, ut in codd. μίμνησθε.

1092. Θῦλυμακόνδ' — Aldus & codd. Οὔλυμπον, quod peræque bonum est.

1101. εὐχόμενος δὲ θεοῖσι. In libris εὐχέσθω δὲ, quod minus est concinnum.

1109. πλουτεῦντι. Sic Stobæus. In Theognide communis forma πλουτοῦντι. In seq. quoque districho Stobæi lectionem prætuli, quam præstat etiam unus cod. in Theognide. Vulgo bis οὔτ'.

1113. Diſtichon hoc Turnebus e Stobæo in locum ſuum repoſuit. Omiſſum eſt in Aldina editione & in codd.

1116. Poſt hunc verſum in impreſſis ſequuntur quatuor diſticha e præcedentibus repetita; quibus præfixum in codd. illud, quod eſt in hac editione v. 1053. depravato ad hunc modum initio: ὦ νέοι, οἱ νῦν ἄνδρες, ἔμοιγε μὲν —

1130. ἐκ τούτων. Sic Aldus & codd. Turnebus e falſa conjectura, ἐκ τούτου: unde in præc. v. editores quidam contra librorum fidem dederunt τοῦ οὔτι κάκιον.

1131. εἴθ' εἴης. Sic Aldus. In codd. εἴ κ' εἴης, quod præferendum non videtur.

1137. τά τ' ἐν — Sic codd. unde depravata Aldi lectio ταῦτ' ἐν — Turnebus dedit τάδ' ἐν —

1142. βουλόμενος προφύγοι. Sic bene Turnebus. In codd. ut in Aldina, προφυγεῖν.

1145. ἀσπάλαθοί γε τάπησιν. Sic optime & vere unus codex. Omiſſione inſertæ illius particulæ verſus claudicat. Prima in τάπης apud omnes poëtas brevis eſt.

1150. ἀρότου. Perperam codd. & primariæ editt. ἀρότρου. Heſiodus infra v. 418.

εὖτ' ἂν γεράνου φωνὴν ἐπακούσῃς
ὑψόθεν ἐκ νεφέων ἐνιαύσια κεκληγυίης,
ἥτ' ἀρότοιό τε σῆμα φέρει.

1154. τῆς ἄλλης μνησῇῆς εἵνεκα ναυτιλίης. Ineptum eſt hoc & manifeſte depravatum. Quid ſibi vult ἄλλης μνησῇῆς, vel, ut Aldus dedit, μνησθῆς, e quo ſenſus nullus exſculpi poteſt, qui bonus ſit? Nam quod habet vulgata verſio *alius promiſſæ cauſa navigationis*, inſulſum eſt. Scripſerat Theognis, τῆς αἰεὶ χαλεπῆς, vel τῆς πάνυ σμυγερῆς, aut ſimile quid.

1155. κεκλαύσεται. Sic emendo. Tres codd. & Aldus

κεκλήσεται. Unus cum Turnebo κεκλήσεται. Mendoſe itidem v. ſeq. libri omnes ἐπὶ γῆν.

1163. φίλους δ' ἐννάζε τοκῆας. Sic perite jam ediderat M. Neander, cujus certiſſimam emendationem adeo ſtolidi fuerunt ſubſecuti editores ut reſpuerent, primariarumque tuerentur editionum mendoſam ineptiſſimamque lectionem φίλους δ' εὖ νάζε τοκῆας. Quod dedimus, IV. exhibent codd. ἐννάζειν ſignificat βλασφημεῖν, λοιδορεῖν.

1168. Λήθαίῳ κεκλιμένη πεδίῳ. Non dubito, quin librarii errore ſic legamus. Scribi debuit Λήθαίῳ κεκλιμένη ποταμῷ.

1178. σὺ δ' ἐμοὶ γίγνου. Sic Stobæi cod. Mſ. Perperam in impreſſis σὺ δέ μου.

1181. Diſtichon hoc exſtat apud Athenæum p. 457.

Fragmentum e CALLINI Elegia ſervavit Stobæus Tit. LI. De Callino Elegiacorum poëtarum antiquiſſimo quædam lectu digna ſunt in Actis Academiæ Pariſienſis T. VII. p. 364. Tertius hexameter in Stobæi codd. omiſſus eſt: ejus in locum Camerarius verſum hunc ſuffecit:

εὖ νύ τις ἀσπίδα θέσθω ἐν ἀντιβίοις πολεμίζων.

quem recepit & in verſione expreſſit Grotius.

8. θάνατος δὲ τότ' ἔσσεται, ὁππότε κέν δή. Sic bene Stobæi liber ſcriptus. Grotius edidit δέ ποτ' ἔσσεται, ὁππότερον δή.

17. ἤν τι πάθῃ. Si in pugna ceciderit. De hoc euphemiſmo vide quæ notavimus ad Comici Concion. 1105. Idem in Pace 169.

ὡς ἤν τι πεσὼν
ἐνθένδε πάθω, τοῦ μοῦ θανάτου
πίντε τάλαντ' ἡ πόλις ἡ Χίων
ὀφλήσει.

Quandoque

Quandoque additur κακὸν, ut in Euripidis Androm. 89.

ἀλλ' εἶμ', ἐπεί τοι γ' οὐ περβλεπτος βίος
δούλης γυναικὸς, ἤν τι καὶ πάθω κακόν.

Quos versus protuli ut levem maculam e priori senario abstergerem. Male editum est ἐπείτοι κοὐ —

TYRTÆI Elegiam I. debemus Lycurgo in oratione contra Leocratem, ubi clauditur disticho quod in Elegia II. est undecimum commodiore sede, quodque bis hic legi inutile visum est.

7. ἔχθιστος γὰρ τοῖσι. Jo. Taylori emendatio est. Aldus habet ἐχθρὸς γὰρ τοῖσι, claudicante versu. Veram nunc lectionem tenere mihi videor. Scribere debuit librarius, ut mox v. 21.

ἐχθρὸς γὰρ δὴ τοῖσι μετέσσεται, οὓς κεν ἕκηται.

Elegiam II. servavit Stobæus Tit. 50.

6. In scripto Stobæo legitur: κῆρας ἐπ' αὐγαῖσιν ἠελίοιο φίλας. Menda manifesta. Grotius dedit κῆρας ὁμῶς αὐγαῖς — Minori mutatione veram lectionem certissime restituit Vir doctus in Miscell. Observ. T. I. p. 128. ἴσα, ἴσως, ἐπίσης, *instar*, *ceu*, *æque*.

9. πρὸς φευγόντων. Sic Stobæi cod. eleganter. Grotius dedit μετὰ φευγόντων. Significat εἶναι πρὸς τινὸς, *esse a partibus alicujus*.

16. ἐὰν αἰσχρά. Hanc scripturam requirit metri integritas. Perperam in libris ἂν αἰσχρά. In fine versus duplicem lectionem præstat codex, κακὰ & κακῷ. Priorem præfero.

33. πεπλημένος. Perperam in libris πεπαλημένος.

38. τοῖσι πανοπλίταις ἐγγύθεν ἱστάμενοι. Sic Stobæi cod. In Grotii editione πλησίον ἱστάμενοι.

Elegiam III. ſervavit itidem Stobæus Tit. LI.

I. τιθείμην. Vulgo legitur τιθείην.

13. ἡ δ' ἀρετὴ, τό γ' ἄριστον ἐν ἀνθρώποισιν ἄεθλον. Sic in ſcripto: at in impreſſo Stobæo, τόδ' ἄεθλον ἐν ἀνθρώποισιν ἄριστον.

35. Solœce in libris εἰ δὲ φύγῃ. Ignorarunt librarii conſtructionem conjunctionum εἰ & ἄν vel ἤν, quas perpetuo commutatas reperias. Sæpiſſime tamen in editores culpa transferenda, quod multis exemplis oſtendere poſſem e collatione codicum Oppiani, quam forte ad manum habeo.

42. Scr. εἴκουσι χώρης. Vide ad Theognidem 913.

MIMNERMI I. Ad hos verſus reſpexit Horatius Numicio ſcribens:

Si, Mimnermus uti cenſet, ſine amore jociſque
nil eſt jucundum, vivas in amore jociſque.

5. Male in Stobæo legitur ἐπεὶ δ' ὀδυνηρὸν ἐπέλθῃ, quæ conſtructio ſolœca eſt.

8. προσοῤῥῶν τέρπεται. Sic ſcriptus liber & Geſneri editio: in Grotii editione προσορᾷν, quod, ut alia infinita menda præſtantiſſimi illius operis tam in Græcis quam in Latinis, typothetæ imperitiæ tribuendum.

Venuſtam hujus fragmenti verſionem quæ exſtat in Actis Pariſienſis Academiæ T. X. p. 294. nemo non libenter hic leget:

Que ſeroit, ſans l'amour, le plaiſir & la vie?
Puiſſe-t-elle m'être ravie,
Quand je perdrai le goût d'un myſtere amoureux,
Des faveurs, des lieux faits pour les amants heureux.
Cueillons la fleur de l'âge, elle eſt bientôt paſſée:

Le ſexe n'y fait rien : la vieilleſſe glacée
Vient avec la laideur confondre la beauté.
L'homme alors eſt en proye aux ſoins, à la triſteſſe ;
Haï des jeunes gens, des belles maltraité,
Du ſoleil à regret il ſouffre la clarté.
Voilà le ſort de la vieilleſſe.

II. 2. ἄψ. In Stobæo legitur αἶψ'.

16. διδοῖ. Sic Stobæi codex. In impreſſis male διδῷ.

V. Hujus fragmenti tres primi verſus deſunt in Stobæo. Eos e Theognide ſupplevi, apud quem tria prima diſticha leguntur in aliis editionibus ad v. 1011.

VI. Diſtichon hoc legitur apud Diogenem Laertium in Solonis vita.

VIII. In Stobæi codice primus hujus fragmenti verſus ſic legitur : οἷα δὴ φιλοῦσιν ἰατροὶ λέγειν. Senarium reſtituo pro οἷα legendo ὁκοῖα. Mox optimam lectionem præſtat cod. τὰ δεῖν' ὑπέρφοβα. Impreſſi habent ὑπὲρ φόβον.

SOLONIS I. Quatuor primos verſus exhibet Diogenes Laertius. Ultimum diſtichon laudat Plutarchus in comparatione Solonis & Publicolæ, ubi legitur πειήσαιμι θανών. Stobæum ſequor.

II. Diſtichon hoc laudat Plutarchus in Solonis vita, & Op. Mor. p. 571. ubi etiam IV. exſtat.

III. Diſtichon hoc ex Hermiæ Philoſophi commentario Mſ. in Platonis Phædrum protulit ad Callimachi fragmenta Ruhnkenius p. 421.

V. 8. πάλιν ὕστερον. Sic Stobæi cod. & Plutarchus in Solonis vita. Grotius dedit πάλιν ὕστερος. Mox v. 10. cod. ἐς κορυφὴν, non εἰς.

23. κατ' ἀπείρονα γαῖαν. In Stobæi cod. κατὰ πίονα γαῖαν,

ut vulgo: ſed ſuperſcripta altera illa lectio, quam prætulimus.

27. αἰεὶ δ' οὔ τι λίληθε. Sic eſt in cod. Perperam in impreſſis αἰεὶ οὔτε λίληθε.

29. ἦν δὲ φύγωσιν. Solœce vulgo εἰ. In cod. οἳ δὲ —

31. αὐτὶς ἀναίτιοι. Sic legendum ſententia flagitante. Vulgo αὐτίκ' ἀναίτια. Horum prius ſaltem defendi non poterat. Mox emendatio ἢ γένος ἐξοπίσω ſcripta eſt in codicis margine, cujus contextus exhibet mendoſe ἡγεμόνων. Sic Tyrtæus El. III. 30. καὶ παίδων παῖδες, καὶ γένος ἐξοπίσω.

44. ἐν νηυσί. & v. 48. τοῖσι exhibet cod. ſine putida paragoge literæ ν.

50. ἔργα δαείς. Poſtliminio tandem redit beneficio Reg. Codicis genuina lectio quæ ab impreſſis exulabat. In Geſneri editione excuſum ἔργαλα εἰν χειροῖν. In antiquiſſimo codice ſcriptum erat ΕΡΓΑΔΑΕΙΣ, quod quam facile depravari potuerit intelligent, quibus notum, quot in libris ortæ fuerint mendæ ex confuſione literarum A. A. Δ. Jam varias conjecturas, quibus hujus verſus tentata fuerat emendatio, nihil adtinet referre. Omnium ſane optima erat illa viri peræque docti & ingenioſi, cujus amicitiæ recordatio eſt eritque mihi ſemper jucundiſſima, ἔργα λαχών. Seq. v. Μουσέων ſcribi debuit. In cod. Μουσάων.

61. In hoc diſticho forte quis deprehendet naturæ illud arcanum, quod nunc in artem medendi transferri incipit, quodque vocant *le magnétiſme animal.*

65. Hoc diſtichon & duo ſequentia in Theognidis farraginem relata fuerunt, ubi leguntur vulgo v. 585. Tria ultima Elegiæ diſticha eo etiam inſerta fuerunt v. 227.

76. ἄλλοτέ κ' ἄλλος ἔχοι. In codice ſcriptum ἄλλοτε τ'

ἄλλος ἔχοι. In impreſſis ἄλλοτί τ' ἄλλος ἔχει. Scribi potuit etiam ἄλλοτ' ἂν ἄλλος ἔχοι, quod ſane mallem.

VII. Laudatur hic Solonis pentameter a Plutarcho in illius vita, Edit. Bryani p. 202.

VIII. Exſtat apud Clementem Alex. p. 694.

IX. Laudatur hic verſus a Plutarcho in Solonis vita, & a Sophoclis Schol. ad Antigonen 711.

X. Laudant hunc verſum Euſebius P. E. p. 688. & Clemens Alex. p. 727. ubi pro πάμπαν legitur πάντῃ. Seq. verſum habet idem Clemens p. 740.

XII. Hos verſus qui in Theognideis vulgo leguntur ad v. 719. Solonis eſſe conſtat, Plutarchi teſtimonio, qui partem eorum laudat initio illius vitæ. Sequens etiam fragmentum Plutarchi auctoritate freti Soloni unice tribuimus, quod inter Theognidea quoque legitur ad v. 315.

XIV. Hos Solonis verſus ſervavit Philo Judæus T. I. p. 25. Exſtant etiam apud Clementem Alex. p. 814.

XV. Citavit hanc Elegiam Demoſthenes in oratione de male geſta legatione Edit. Taylori p. 203.

XVI. Hi verſus excerpti ſunt ex Elegia cujus inſcriptio erat Salamis, de cujus argumento vide Plutarchum in Solonis vita p. 180. ubi primum exſtat diſtichon. Cetera ſervavit Diogenes Laertius p. 28. qui ſequens etiam laudat diſtichon.

XVIII. Hoc fragmentum apud Diogenem Laertium p. 30. & in Plutarchi Solone exſtat: ſed apud neutrum integrum.

XIX. Laudant hos verſus Diogenes Laertius, Plutarchus in Solone, & Clemens Alex. p. 328.

XX. Laudat hos verſus Plutarchus in Solonis vita.

XXI. Diſtichon hoc profert Plutarchus in comparatione Solonis & Publicolæ p. 243. Repoſita in ſedem ſuam voce δῆμος, hexametro numeros ſuos reddidimus.

XXII. Verſum hunc, ut & ſequens fragmentum laudat Plutarchus in Solone p. 203.

XXIV. Solonis Poëma quo leges ſuas deſcripſerat, cujuſque initium hoc refert Plutarchus, inter illa antiquitatis monumenta cenſeri debet, quæ ad ætatem noſtram permanſiſſe maxime optandum eſſet.

XXV. Trochaicos hos tetrametros, & qui ſequuntur, ſervavit Plutarchus in Solonis vita.

XXVIII. Hos verſus citat Ariſtides T. II. p. 397. quorum ad nonnullos adludit Plutarchus in Solone, eos pro arbitrio ſuo mutans & mutilans, ut Gul. Canteri verbis utar, Nov. Lect. V. 9.

11. δουλοσύνην ἀείκια. Sic quidem eſt apud Plutarchum p. 190. Sed aliter ſcripſerat Solon. Ex Ariſtide legendum:

τοὺς δ' ἐνθάδ' αὐτοῦ δουλίην ἀείκια.

20. οὐκ ἂν κατέσχε θυμόν. Reiskii correctio eſt. Vulgo legitur δῆμον.

24. De hoc loco videndus Valckenarius ad Herodotum p. 475. 61. Mendoſe apud Ariſtidem legitur θρᾶσσι, διὰ πολλῶν ἂν ἀνδρῶν ἤδ' ἐχειρώθη πόλις.

XXIX. Servavit hoc quoque fragmentum Ariſtides loco citato.

XXX. Sunt hi verſus apud Athenæum p. 645.

XXXI. Hoc Scolion ſervavit Diogenes Laertius in Solonis vita.

PHOCYLIDIS II. 1. ἀπὸ τῶνδ' ἐγένοντο. Sic in cod. ſcriptum: in impreſſis mendoſe ἀπὸ τῶνδε γίνονται.

III. 1. τί πλέον. Sic cod. cum interrogatione, optime. In impreſſis τὸ πλέον.

IV. Servavit hos verſus Dio Chryſoſtomus pag. 440. ubi quæ de Phocylide habet, quia genus & figuram quaſi de-

ſcribunt illius poëſeos, gratum lectoribus erit hic reperire: Οὕτως καὶ τῆς τοῦ Φωκυλίδου ποιήσεως ἔξεσί τοι λαβεῖν δεῖγμα ἐν βραχεῖ. καὶ γάρ ἐσῖιν οὐ τῶν μακρáν τινα καὶ συνεχῆ ποίησιν εἰρόνων· ὥσπερ ὁ ὑμέτερος μίαν ἑξῆς διέξεισι μάχην ἐν πλείοσιν ἢ πεντακισχιλίοις ἔπεσιν. ἀλλὰ κατὰ δύο καὶ τρία ἔπη αὐτῷ καὶ ἀρχὴν ἡ ποίησις καὶ πέρας λαμβάνει, ὥσῖε καὶ προσλίθησι τὸ ὄνομα αὐτοῦ καθ' ἕκασῖον διανόημα, ἅτε σπουδαῖον καὶ πολλοῦ ἄξιον ἡγούμενος· οὐχ ὥσπερ Ομηρος οὐδαμοῦ τῆς ποιήσεως ὠνόμασεν αὐτόν. ἢ οὐ δοκεῖ σοι εἰκότως προσθεῖναι Φωκυλίδης τῇ τοιαύτῃ γνώμῃ καὶ ἀποφάσει· Καὶ τόδε π. τ. λ.

V. Profert hoc diſtichon Strabo L. XI. p. 747. Sequens ſervavit Phrynichus in Eclogis nominum Atticorum p. 158. Poſtremum fragmentum exſtat apud Athenæum p. 428.

SIMONIDIS I. Primus hujus carminis verſus omiſſus in Stobæo. Integrum carmen legitur in appendice Anthologiæ.

II. 5. ἐν εἵμασιν. Sic bene cod. In impreſſo Stobæo ἐν ἱμάσιν.

10. τὸ μὲν γὰρ αὐτῆς ἐσῖὶ πολλάκις κακόν. In impreſſo Stobæo pro αὐτῆς eſt αὐτῶν. At in ſcripto longe diverſa lectio: τὸ μὲν γὰρ αὐτό γ' εἶπε πολλάκις κακόν. cum nota in margine ad vocem αὐτό pertinente: γρ. αὐτῶν.

11. λειτουργόν, id eſt, Heſychio interprete, κακοῦργον. Vide Valckenarium ad Heſychii gloſſam laudatum.

19. αὐόνη, κραυγή. Sic lexica ſine auctoritate, qua augeri poſſunt.

32. τὴν δ', ſcilicet ἡμέρην, quod e v. 28. repeti debet.

35. καὶποθυμίη. Sic in ſcripto Stobæo: in impreſſo κἀπὸ θυμίαι, neglecta jonica forma.

42. ὀργήν. Sic cod. & editio Geſneri. In Grotii Florilegio perperam excuſum ὀργῇ.

43. Vulgo legitur τὴν δ' ἔκ τε σποδιῆς καὶ παλινήριδέος ὄνου. Perverſe collocatæ voces videntur, particula τε, quæ nomini quod copulat ſubjici debet, ante nomen poſita. Proinde lego τὴν δ' ἐκ σποδιῆς τε καὶ παλιντριδέος ὄνου. Huic correctioni opponi poſſit lex metrica, quam veteribus jambographis obſervatam fuiſſe teſtatur Hephæſtio, ne in parem ſedem recipiatur anapæſtus. Sed lex illa non ita omnium ſuffragio comprobata eſt, ut non malim contra eam peccari, quam contra conſtructionis rationem. Præterea videndum eſſet an τε corripi poſſit ante literas σπ. Sunt quidem iſtius licentiæ exempla in poëtis, ſed perpauca, multoque pauciora anapæſtis in paribus ſenariorum ſedibus. In Stobæi codice ſcriptum παλινήριδοῦς, Attica contractione, quæ Jonibus non fuit in uſu. σποδιὸς notat cinericeum colorem ſeu gilvum, quem in equis damnat Virgilius. Vide Salmaſium in Plin. Exercit. p. 181.

45. ὧν Jonice pro οὖν præſtitit ſcriptus liber.

53. ἀδηνὴς, id eſt ἄπειρος. Heſychius ἀδηνείη (ſic legendum, non ἀδεινείη) ἀπειρία. Male in cod. ſcriptum ἀλιτὴς, e frequenti, quam paulo ante tetigi, permutatione literarum Α. Δ. Λ.

56. ἄθυτα δ' ἰρά. Perperam vulgo legitur ἄθυστα, quod neſcio an ſatis Græcum ſit. Sinceram formam præſtat Athenæus p. 179. E. Jonicum vero ἰρὰ, quod tuetur etiam Stobæi codex, retineri debuit.

57. ἀβροχαιτόεσσ'. Sic olim emendaveram lectionem quam in Grotii Florilegio repereram ἀβροχαιτόεις. In Geſneri edit. legitur ἀκρηχαιτείης, & in marg. ἀβρηχαιτήεις. Neſcio qua mea negligentia vetus illud lectionis monſtrum hic remanſit, quod ſane nolebam. Sincera lectio quam liquido & diſtincte exhibet cod. Reg. reponi debuit:

τὴν δ' Ὕπατος ἀβρὴ χαιτήεσσ' ἐγάνυστο.

E duobus adjectivis bene componi poſſet ἀβροχαιτήεσσ'. Sed χαιτόεις, quod e vet. Lex. affert Henr. Stephanus, Græcum non eſt, nec proinde mirum, ſi nullo firmatur exemplo. η in χαιτήεσσ' corripitur ante vocalem, poëtarum more, cujus in ſenariis etiam Tragicorum occurrunt exempla, ut apud Euripidem in Heraclidis,

Ὅπως δηώσας καὶ κατασβέσας ἐμοὺς
ἐχθρούς.

Sic ζωῆς jambus eſt in fine ſenarii apud Eurip. in Hecuba, & ζώειν apud Simonidem vel eundem huncce, vel alterum IV. 17.

58. περιτρέπει. E vi ſententiæ Grotius vertit optime: *Spernit laboris omne ſervilis genus.* Utique verbum hic *averſandi* ſignificatione adhibuit Poëta, quæ nulli compoſito ſimplicis τρέπω ineſſe poteſt, niſi in forma media. Locus eſt depravatus. Conjeceram olim ἀποσβυγεῖ, quod a yeteris ſcripturæ ductu longe eſt, alioquin & metro & ſententiæ admodum eſt adpoſitum.

60. ἄρεσεν, Æolica forma pro ἄρᾳ, ut τύψεις pro τύψαι. Illud neſcio an alibi occurrat. Scripſiſſet Atticus poëta ἄροι ἄν.

67. καλὸν μὲν ὦν θέημα. Vulgo μὲν οὖν θέαμα. Scribi debuit, ut ſupra v. 45. Jonice ὦν. Itidem ex uſu dialecti θέημα, quod poſtremum firmat Aelianus H. A. XVI. 24. ubi quatuordecim verſus ex hoc carmine citati.

97. Hic & ſequens verſus in codice deficiunt, quia a nomine κακὸν, quod præcedit, aberravit librarii oculus ad finem ſecundi abhinc verſus, quæ cauſa fuit multarum omiſſionum. In altero horum verſuum legitur vulgo ἔχοντι τῷ μάλιστα, quod male Græcum eſt. Articulus non ſic ſo-

let nomini ſuo poſtponi; ſed præponitur, ut ſupra 68. τῳ δ' ἔχοντι γίγνεται κακόν. Legendum ἔχοντί τοι.

100. σὺν γυναικὶ πέλεται. Sic Stobæi libri omnes. Grotius e conjectura ſuffecit πέλναται, quod alienum eſt. Certum eſt vetuſtiſſimis poëtis non ſolum in compoſitis, ſed etiam in ſimplicibus vocibus vocalem brevem produci ante liquidam, quæ geminatur pronuntiando, nec tamen duplex ſcribi debet. In Heſiodi operibus 12. ἀρόμενος ſecunda longa, ubi minime neceſſe eſt, immo eſt inſcitum, ſcribere ἀρόμμενος.

101. ἐκ δόμων ἀπωσέται. Codicis hæc lectio eſt: in impreſſo Stobæo οἰκίης ἀπώσεται.

110. Ex hiatu ſententiæ manifeſtum eſt, finem hujus verſus cum ſequentis initio, niſi forte plura, deeſſe.

113. τοὐτέρου. Sic conjunctim excudi debuit. In cod. ſcriptum τοῦ 'τέρου. Vide, ſi tanti eſt, Porti Lexicon Jonicum in τοὔτερον.

III. Hi verſus qui a Clemente Alex. & Euſebio laudantur, expreſſi ſunt ex Heſiodeis in Operibus 647.

IV. 5. ἐκλελευτήσει. Sic codex bene. Solœcum eſt quod impreſſus Stobæus exhibet ἐκλελευτήσῃ.

6. ἐπιπειθείη, *fiducia*; vox eſt, qua lexica augeri poſſunt.

9. οὐ δοκεῖ. Sic cod. In impreſſis οὐ δοκέει.

17. ζώειν. Sic cod. & Geſneri editio. In Grotii Floril. ζάειν. Non erat cur metro timeret. ω ante vocalem vel diphthongum Tragici quoque corripiunt in ſenariis, ut Euripides in Hecuba 1094. Seq. v. ad codicis etiam fidem repoſuimus ἥψαντο. Perperam in impreſſis ἄψαντο.

23. ἐρῷμεν optativus eſt. Perperam in impreſſis ἐρῶμεν ſine ι ſubſcripto, & αἰκιζόμεθα vel αἰκιζώμεθα. Bene in cod. ſcriptum αἰκιζώμεθα. ἔχοντες neutraliter hîc adhibitum pro ὄντες.

VII. ἴσχε. Sic in ſcripto libro: in impreſſis vero ἔφκε. Codicis lectionem prætuli. In κικάνω primam producunt alii poëtæ, corripiunt alii, idque pro dialectorum diverſitate, quod obſervavi ad Euripidis Hippol. 1455. Idem Tragicus in Alceſtide 488.

Ἄδμητον ἐν δόμοισιν ἆρα κιχάνω ;

VIII. Hujus fragmenti verſus admodum erant luxati, quos codicis ope & ductu metro ſuo reſtituimus. Tres primi anapæſtici ſunt. Particula γὰρ, quam in primo inſertam exhibet Grotii Floril. non agnoſcit ſcriptus liber, a quo ἰσσῖται ſumſi.

Carmen νουθετικὸν, quod PHOCYLIDIS mentitur nomen, Chriſtiani eſt alicujus, qui ſub finem quarti ſæculi vixiſſe videtur. Joſ. Scaligeri de eo Judicium, *nullius veterum carmen exſtare, quod cum illo aut elegantia, aut nitore, aut cultu verborum conferri poſſit*, eruditorum multorum, quibus verèor ut poſſim aſſentiri, calculo comprobatum fuit. Quanto autem majoribus Poëtam hunc laudibus extuliſſent, ſi tanto nitidius redditum legiſſent illius opus, tot deletis maculis, quas vel codicum ope, vel certis conjecturis ſuſtulimus!

11. ἀγάπην δ' ἐν πᾶσι φυλάσσειν, *& in omnibus charitatem obſerva.* Veram hanc lectionem ſervavit unus e Regiis codicibus. In impreſſis legitur πίστιν. Utraque hujus verſus pars, qua verba, qua ſententiam, Chriſtianum auctorem manifeſto arguit.

14. μήτ' ἐπιορκεῖν, μήτ' ἀγνοεῖν, μήτε ἑκοντί. Sic unus e Reg. codd. In impreſſis legitur, μήτ' ἐπιορκήσῃς, μήτ' ἀγνοῶς, μήτε ἑκοντί.

15. ὅσις ὀμόσσει. Sic bene duo codd. Vulgo ὀμόσσῃ.

Meliorem etiam lectionem alter eorum dedit in ſeq. v. ἕσλις ἕλκηται. Vulgo ἕσλις ἀρεῖται.

20. εὐθὺ δίδου. In duobus codd. εὐθύς, quod non patitur metrum, ſed linguæ proprietas flagitat. Peccavit pius auctor hujus carminis: εὐθὺ non adhibetur ἐπὶ χρόνου.

32. Poſt hunc verſum legitur in impreſſis verſus qui infra eſt 64. quemque ſic vulgares hujus carminis editiones bis exhibent: codices ſemel tantum; duo hoc loco; tertius in poſteriore.

46. βουλὴ δ' εὐθύνεθ' ἑκάστου, hæc eſt trium codd. ſcriptura. In impreſſis βουλὴν δ' εὔθυνε ἑκάστου, nullo, aut pravo ſenſu. Alias minoris momenti varietates, ſi quas forte ſilentio præteream, ſciat tamen lector eas codicum fide niti. Sic quod v. 43. dedi μήθ' ἕτερον κεύθοις, idoneum habet fidejuſſorem. Si quid ipſe meo ſolius arbitrio mutaverim, id ſedulo monebo.

52. ἐξετέλεσσεν. Sic duo codd. & editiones aliquot; plures aliæ ἐξετέλεσσας. Optimum eſſet: πολλάκις ὁ πλήξας αἰκῶν φόνον ἐξετέλεσσεν.

55. ἡ πολλὴ δὲ τροφή. Sic codd, & Stobæus. Ex Aldina editione in alias manavit τρυφή.

59. Vulgo legitur φαύλων δ' ὑποεργὸς, mendoſe, ut H. Stephano etiam viſum eſt, Theſ. T. I. col. 1233. Aut ſcripſit, aut ſcribere debuit pius auctor carminis, φαύλων δὲ, κακοῦργος.

62. ἀγανόφρων. Efferenda hæc vox, tanquam ſi ſcriptum eſſet ἀγιεννόφρων. Vide not. ad Simonidis II. 100. Prava eſt unius codicis lectio ἡδὺς δ' ἀγανόφρων. Haud parca manu iſtud δὲ inferſerunt librarii. Paulo infra e melioribus libris edidi μὴ φθονέσῃς ἀγαθῶν ἑτάροις; ubi legebatur antea, μὴ φθονέῃς δ' ἀγαθῶν. In ſeq. v. multas editiones putida inſidet menda, πιεῖν pro πίνειν.

72. δίκη δ' ἀπόλειψον ἄμυναν. Sic optime in uno cod. ſcriptum. *Sed juſtitiæ relinque vindictam.* Vulgo ἀπάλειψον, quod ut inſcitum eſt, ita inſulſe verſi debuit: *ſed jure abole vindictam.*

77. ἢ πλείσθαις θαλίαισι. Abſurde vulgo legitur ἢ πλείσθαις δολίαισι. Vere θαλίαι, *opiparæ, lautæ epulæ* opponuntur λιταῖσι τραπέζαις, quæ etiamſi ſint tenuiſſimæ, tamen ſubdolæ eſſe poſſunt.

82. τέχνην. Vulgo τέχνας. Inter hunc & præcedentem verſum inſertus eſt iſte in uno codice:

μηδὲ δίκην δικάσῃς, πρὶν ἄμφω μῦθον ἀκούσῃς.

ſcriptum oportuit πρὶν ἂν ἀμφοῖν. Sed longe antiquior eſt verſus ille auctore hujus carminis. Ad eum adludit Ariſtophanes in Veſpis 725.

ἦσαν σοφὸς ἦν, ὅστις ἔφασκεν. Πρὶν ἂν ἀμφοῖν μῦθον ἀκούσῃς, οὐκ ἂν δικάσαις.

Laudatur etiam a Plutarcho in libro de Stoicorum repugnantiis p. 1034. E.

96. ἁρμονίην ἀναλυέμεν ἀνθρώποιο, *humanum cadaver diſſecare:* quod faciunt, utinamque facerent ſæpius adhuc & curioſius medendi artis ſtudioſi. Manca enim eſſe debet Medicina abſque perfectiſſima interiorum corporis humani partium cognitione. Sed juxta chriſtianam diſciplinam temporis quo vixit auctor hujus carminis, grande piaculum erat illa humani cadaveris diſſectio, ob rationem quam ipſe ſubdit, nempe quia corpora olim in lucem vitamque ruſſus proditura ſunt. Hæret etiamnum piaculi illius horror plebeculæ animis. Hinc eſt quod ſæpe in noſocomiis videmus pauperes homines extremam animam ægre ducentes nihil tam anxie a circumſtantibus flagitare, quam ut integri condantur humo, neu chirurgis reliquiæ ſuæ tradantur.

101. Peſſimum in modum depravati ſunt in libris hi verſus, quorum ſinceram lectionem reſtituimus. Vulgo legitur, καὶ πάντες ἐς αὐτὴν λυόμενοι κόνις ἐσμέν. In codd. vero, ut in Aldina editione, καὶ πάντα πρὸς αὐτήν.

111. πολλά τοι ἐν βιότῳ καὶ θαρσαλέοισιν ἄπιστα. In codd. omnibus ſcriptura penultimæ vocis eadem eſt quæ hic. Iidem v. 80. νεοσσοὺς præſtant, non νεοτλούς. Sed minuta ſunt hæc & vix animadverſione digna. Majoris momenti mutationem in hoc verſu feci, qui ſic vulgo legitur: πολλάκις ἐν βιότῳ καὶ θαῤῥαλέοιτιν ἄπιστον. In uno codice reperi ἄπιστοι.

114. μὴ μεγαληγορίῃσι τρυφῶν. Sic optime unus cod. quod abſque eo etiam facile reponi poterat & debebat. Nam primam in τρυφᾶν nullibi non correptam reperies: & quantitatem ſyllabarum profecto non ignoravit auctor hujus carminis. Mendoſe ad hanc diem editum fuit, μὴ μεγαληγορίῃ τρυφῶν.

117. Ineptiſſima eſt horum verſuum in impreſſis omnibus lectio & diſtinctio. Particulam μὲν inſertam poſt ὄρνισι non agnoſcit unus cod. eamque reſpuit metri lex. Nullus enim eſt poëta, ne peſſimus quidem, qui mediam in ὄρνισι corripuerit. Deus dedit avibus φύσιν ἠερόφοιτον, quam *naturam aëriam* latina verſio juxta depravata Græca per adpoſitionem conjungit cum ὅπλον. Leonibus dedit *celeritatem & robur*; quod verum eſt. Nulla enim fera eſt quam leo curſu non adſequatur. Sequitur taurinum genus, in quo phraſin variat poëta: ταύρως δ' αὐτύχυτον κέρας ἐσῆλι. Vulgo legitur ſine ullo ſenſu: ταύροις δ' αὐτοχύτοις κεράεσσι. Sic etiam ſcriptum eſt in Stobæi codice. Carminis hujus codices alii habent ταύρως, alii ταύρους. Grotius dedit: ταύροις δ' αὐτοφυῶς κέρα ἐσσίν. Præſtitiſſet meo judicio, ταύ-

ροις δ' αὐτοφυῆ κέρατ' ἐστίν. Probabilior est noſtra emendatio, quæ veteris ſcripturæ veſtigiis propius inſiſtit.

124. ἄδεικλον. Lectionem codicis unde hoc ſumſi, parumper depravatam ſic reſtitui: in eo enim ſcriptum ἄδεκλον. De facinoroſo quando dicitur δεικνύειν valet *indicare*, *denoncer*. ἄδεικλος, *is qui non indicatur*. Male vulgo ἄτιτον.

129. μοίρας παισὶ νέμειν. Nempe ἴσας. Sic ſcriptum eſt in uno cod. in alio μοῖραν παισί. At vulgo μοῖραν πᾶσι.

133. Codd. plerique habent πλαζόμενον δὲ βροτὸν καὶ ἀλήμονα οὔποτ' ἐλέγξῃς. In ſeq. v. habent omnes ἀντ' ἐχθροῖο τυχεῖν φίλον εὐμενέοντα, quod repoſui pro vulgato ἀντ' ἐχθροῦ τυχέειν φίλου εὐμενέοντος.

137. ἔδενται. Sic codd. & primariæ Editt. perperam in ſequioribus ἔδωνται. In ſeq. v. codd. omnes μὴ τεύχειν: impreſſi male μὴ τεύχου.

139. νηπιάχων ἀπαλῶν μὴ ἅψῃ χειρὶ βιαίᾳ. Aldus edidit, νηπιάχοις ἁπαλοῖς μὴ μάρψῃ χεῖρα βιαίως. quod ne Græcum quidem eſt. Sylburgius μὴ μάρψῃς. In uno cod. reperi μὴ ἅψῃ, unde ad genuinam lectionem proclivi via perductus fui.

140. διχοσίασίας & ſecundo abhinc verſu βιοτεύῃς codicis auctoritate fide.

145. ἀλλ' ἀπὸ τῶν ἰδίων βιότων φαγέοις ἀνύβριστα. Quod Aldus edidit ἀπὸ τῶν οἰκείων, e gloſſemate eſt, obſervatumque a me fuit in uno codice. Ex alio elegantem poëticamque lectionem repoſui, ἀνύβριστα. Neutrum eſt plurale, adverbii vice. Vulgo ἀνύβριστος.

146. σκάπτοιτο δικέλλῃ. Vetus eſt dictum. Unde qui ſe excuſabant quod pravis artibus victum quærerent, dicebant, ut ille apud Comicum ſycophanta:

τί γὰρ πάθω; σκάπτειν γὰρ οὐκ ἐπίσταμαι.

158. ἄτρυτα. Sic legendum eſſe phraſis ipſa manifeſto

oſtendit. In codd. ſcriptum ἄτρυτον, ut Turnebus edidit. Peſſime, ex frequenti permutatione literarum η & υ, in Aldina ἄτρηλον, quod recentiorum quorundam editorum imperita ſtoliditas revocavit.

159. ἠεροφοῖτις. Sic in uno cod. ſcriptum. Vulgo ἠερόφοιτος.

162. μυριότητα κατ' ἄζητα. Vera eſt, ſi quæ alia, Ruhnkenii noſtri emendatio in Epiſt. crit. I. Mendoſe vulgo legitur κατ' ἄνθετα.

163. νώνυμνος. Perperam vulgo νώνυμος.

167. μὴ ψαῦε τὰ δεύτερα. Sic bene in uno codice. In duobus aliis μὴ ψαῦε τε, quod haud minus ineptum eſt quam vulgatum μὴ ψαῦέ γε.

170. ἐπὶ παλαιοῖσιν πατρός. Sic legendum: non, ut in pleriſque editt. παλαιοῖσι. Aldus ediderat παλαιῆσι. In uno cod. eſt παλαιῆσι, in alio παλαιόσι. Vide quot modis in voce uſitatiſſima peccatum fuerit.

174. μηδὲ τεῇ ἀλόχῳ ἰσχύμενι χεῖρα βάλοιο. Sic in uno cod. ſcriptum. In alio μηδέ τις ᾗ — βάλῃσι. Unde orta vulgata lectio.

175. ἐς λέχος ἔλθοις. Sic in uno cod. quod hic prætuli vulgato ἐλθεῖν. Rurſus v. 182. vulgatum βοᾶν prætuli duorum codd. lectioni βαίνοις. In his modis variandis multum ſibi indulſit librariorum licentia.

176. ἐπ' αἰσχύνοις χείλεσσι. Sic duo codd. In alio, ut vulgo, λεχέεσσι. Non dubito quin verum ſit, quod dedi. Notat id genus turpitudinis, de quo ſenex apud Comicum in Veſpis:

ὅρα δ', ἐγὼ σ' ὡς δεξιῶς ὑφειλόμην
μέλλουσαν ἤδη λεσβιεῖν τοὺς ξυμποτάς.

Qui libris ſcit uti, plura hac de re in notis noſtris ad Comicum reperiet.

178. οὐδ' αὐτοῖς θήρεσσι συνεύαδεν ἄρσενες εὐναί. Hic verſus in Aldina editione poſt v. 174. poſitus eſt, & ſic expreſſus:

οὐδ' αὐτοῖς θήρεσσ' ἄρσην συνέβαδεν ἐς εὐνήν.

Quod portentum Turnebus maluit amovere, quum id rite procurare non poſſet. Scriptus eſt verſus in tribus codd. ut eum diu ante nos exhibuerat Sylburgius.

187. μηδὲ γυναῖκα κακὴν πολυχρήματον οἶκαδ' ἄγεσθαι. Sic optime in uno cod. Putide in impreſſis, γυναῖκα κακὴν οἴκοισιν σοῖσιν ἄγεσθαι: immo titubante verſu in Aldina σοῖσιν οἴκοισιν. Sic emendatus verſus cum ſequente cohæret, λατρεύειν δ' ἀλόχῳ, ut etiam in codd. ſcriptum eſt. In Aldina λατρεύεις δ' ἀλόχῳ: in aliis λατρεύῃς δ' ἀλόχῳ, ſine ulla conſtructionis legitimæ forma.

190. παναγρείους. Sic unus cod. Male vulgo πανάγριους. Mox verſu abhinc tertio ἄγροις unius etiam codicis fide nititur. Quartum vero e ſcriptis duobus libris addidimus, qui in impreſſis omiſſus eſt. Sicque revera eſt hoc carmen verſuum 217. ut eos numeravit Albertus Fabricius Bibl. Gr. L. II. cap. XI. Nam verſus 64. qui bis poſitus erat, pro uno tantum cenſeri debet. Augeri adhuc poſſet illo verſu quem protuli ſuprà ad v. 82. quemque ſuſpicor in aliqua hujus carminis editione exſtare. Citatur enim tanquam e Phocylide a Florente Chriſtiano ad Comicum.

196. πωλείτω. In uno cod. ſcriptum κρινέτω: in alio ἐκκρινέτω.

198. τρέφειν πλοκαμίδας ἠὲ χαίτης. Sic optime tres codd. In Aldina τρέφειν πλοκαμίδος χαίτην: in aliis τρέφειν χαίτην πλοκαμίδος. In ſeq. v. pro ἄμματα duo codd. habent ἕρματα: alius μὴ θαύματα λοξά.

215. ἁγνεία ψυχῆς, τοῦ σώματός ἐστι καθαρμός. Hæc eſt duorum codd. ſcriptura. In impreſſis, ἁγνεῖαι — εἰσι καθαρμοί. Seq. v. τοῖα βιοῦντες præſtitit unus cod. Vulgo οἷα.

NAUMACHII carmen opus eſt etiam Chriſtiani alicujus, quem non eundem eſſe crediderim, qui Phocylidis mentitus eſt nomen. Ille poëtica facultate Pſeudo-Phocylide præſtantior mihi videtur. Exſtat hoc carmen totum in Stobæi Florilegio, ſed in partes diſcerptum, quas pro more ſtudioſorum ejuſmodi collectanea facientium, in diverſos retulit titulos. XI. primi verſus ſunt in ſermone LXVIII. cujus lemma eſt *Uxorem ducere non eſſe bonum.* Verſus 59. cum tribus ſequentibus & quarti initio ſunt in ſermone XCIII. cujus lemma eſt *Vituperium divitiarum.* Reliqui omnes ſunt in ſermone LXXIV. cujus lemma eſt *Nuptialia monita*, ubi integer reperitur verſus, cujus dimidia pars tantum in Titulo XCIII. exſtat. Hoc filo, ſi quis id callide apprehendiſſet, ſponte ſua perductus fuiſſet ad inveſtigationem feriei & juncturæ corporis hujus membrorum, quæ nunc primum coagmentata exhibemus.

9. ξυνοῖς. Sic Stobæi cod. ut Turnebus jam ediderat. In impreſſo Stobæo perperam ξείνοιο.

16. βίος. Sic libri omnes: mallem νόος.

24. μηδὲ κέλευε σῇ βέξειν ἑτάρῃσι. Perperam in impreſſis μηδὲ κελεύειν σῇ βέξειν. Reg. cod. habet βέξειν. Turnebus jam ediderat κέλευε.

27. λεχέων ἔπι γυμνωθεῖσαν. Male in cod. duæ voces in unam coaluerunt. Pejus in impreſſis ἀπογυμνωθεῖσαν.

43. φιλέεις. Sic ſcriptus liber: ſinceramque hanc lectionem judicavi, ad quam accommodari debuit particula in fine præc. v. Vulgo ὅτῳ κε τέκνα ἐκ θυμοῦ φιλέῃς.

48. δμώεσσι τεοῖς. Sic cod. pro varia lectione: in contextu autem δμωῇσι τεῇς. Moxque rurſus pro varia lectione ἑπέτεσσι.

50. θάρσει. Legendum videtur τάρβει.

55. μηδὲ μὲν — Perperam vulgo μηδέ μιν.

58. Post hunc versum Stobæus omisit quatuor versus, in alium titulum translatos, quos in suam sedem repono.

63. τοῖς ἔπι φυσιόωσιν ἁλίφρονες. Sic cod. Stobæi duobus in locis. In Titulo *De nuptialibus monitis* impressus Stobæus habet τοῖς ἐπιφυσιόωσι δαλίφρονες. In Titulo *De vituperio divitiarum* Stobæi codex superiora tantum verba exhibet, imperfecto versu. Nescio cujus sit inepta clausula in impressis libris, ubi legitur

τοῖς ἐπιφυσιόωσι δ' ἁλίφρονες ἀσπαλιῆες.

Non intellecta vox ἁλίφρονες *maris* & proinde *piscatorum* in auctoris hujus assumenti animo excitavit imaginem. His vero nullus est hic locus. ἁλίφρων, modo vox proba sit, nihil aliud hic significare potest, quam ματαιόφρων. Apud Hesychium occurrit mira glossa: ἁλιφροσύνη, ἱκανὴ φρόνησις. Forte in interpretatione vocis omissa fuit a librario negativa particula, οὐχ ἱκανή. Utut sit, lectionem codicis repræsentavi, qua forte meliorem ex ingenio reposuissem, si meo arbitratu agere voluissem. Credo auctorem hujus carminis homericam vocem hic adhibuisse: τοῖς ἔπι φυσιόωσι χαλίφρονες.

64. μηδὲ κατόπτρῳ. Sic jam emendate edidit Turnebus. In Stobæi libris κατόπτρου. In seq. versu parum commode utitur auctor verbo διακρίνειν, quod subjecto suo caret, nisi duriuscule ad μορφὴν referatur. διακρίνειν κόμας obvium est: sed διακρίνειν μορφὴν vix altero exemplo comprobatum iri credo.

68. φύσις ὤπασεν. Sic optime codex, quod ex vi sententiæ interpretes in versione expresserunt; sed in editionibus legitur inepte δίμας ὤπασεν.

LINI I. 7. Sic legitur hic verſus in ſcripto Stobæo & in edit. Geſneri: οὗτος γάρ σε καθαρμὸς ἔντως δικαίως ὀσιεύσει. Tam ineptam lectionem repræſentare veritus Grotius dedit e conjectura ἀναμπλακείως ὀσιεύσει. Melius, ut opinor, ego, ἀπ' ἀμπλακιῶν ὀσιώσει. Alia, quam optimam omnium cenſeri haud ægre feram, proſtat emendatio Primarii viri in egregio opere de reliquiis perditorum Euripidis dramatum p. 281. ἀπ' ἀτρεκέως ὀσιώσει.

9. νηδὺν μὲν πρώτισθ'. Ejuſdem Præſtantiſſimi viri hæc eſt emendatio, qua nihil certius. In cod. ſcriptum ἤδη μὲν πρώτισθαι αἰσχρῶν.

PANYASIDIS I. 1. ἀρετή νυ τις. Sic ſcriptus Stobæus Tit. XVIII. In impreſſis δέ τις.

3. ἔνθα τε. Sic rurſus cod. Vulgo ἔνθα δέ.

7. τοῦ κεν ἐγὼ θείμην. Minus bene vulgo τοῦ μὲν ἐγώ.

II. Hos verſus ſervavit Athenæus p. 37. ubi etiam ſuperioris fragmenti ſeptem ultimi exſtant cum aliqua lectionis varietate.

III. Apud Athenæum p. 498.

RHIANI 3. In Stobæo Tit. IV. legitur ἀφραδὴν κραδίην, quod exhibet etiam cod. a prima manu ſcriptum. Repoſuit librarius ἀφραδίην, unde promtum erat emendare ἀφραδίῃ κραδίῃ. Sed quia in codd. perpetuo commutantur literæ η & ι, genuinum credo quod dedi ἀφραδέϊ κραδίῃ.

6. θαρσαλέος. Sic bene Turnebus. In Stobæo θαρσαλέως.

16. μετ' ἀθανάτοις ἀναρίθμιος. Vulgo μετ' ἀθανάτοισιν ἀριθμιος. In Geſneri editione εἰλαπινάζει: bene Turnebus εἰλαπινάζῃ. Melior hæc lectio in cod. ſuperſcripta deteriori.

21. Ζηνὶ Θεῶν κρείοντι. Sic optime Turnebus, ut eſt etiam in Reg. cod. ſed poſterior illa vox κρείοντι eſt ab emendatrice manu. Scriptum primo fuerat κρυόεντι, quod habet Geſnerus in margine, in textu vero κριόεντι. Vide quantam nebulam excitare poſſit unius literæ transpoſitio. KPIOENTI & KPEIONTI iisdem conſtant elementis. Inde miram lectionem extudit Grotius: Ζηνὶ θεῷ κρυόεντι.

EVENI duo prima fragmenta exſtant apud Athenæum p. 367. & in Stobæo Grotii Tit. LXXXII. qui tertium diſtichon ex Athenæo addidit, quod nec in ſcripto Stobæi cod. nec in Geſneri editione comparet.

III. Eſt apud Stobæum Tit. LI. Sequens diſtichon ibidem exſtat Tit. XX.

V. Servavit hos verſus Andronicus Rhodius in Ethicorum Nicomacheorum paraphraſi p. 470.

CALLIMACHI I. Eſt hoc diſtichon pars epigrammatis, quod integrum legitur in Callimachi editionibus, in Analectis noſtris, & mala Planudis manu interpolatum in Anthologia H. Stephani p. 481. Carmen quia breve eſt & venuſtum non piget deſcribere:

Ὤμοσε Καλλίγνωτος Ἰωνίδι μή ποτ' ἐκείνης
ἔξειν μήτε φίλον κρέσσονα, μήτε φίλην.
ὤμοσεν· ἀλλὰ λέγουσιν ἀληθέα, τοὺς ἐν ἔρωτι
ὅρκους μὴ δύνειν θῦσαι ἐς ἀθανάτων.
νῦν δ' ὁ μὲν ἀρσενικῷ θέρεται πυρί· τῆς δὲ ταλαίνης
νύμφης, ὡς Μεγαρέων, οὐ λόγος, οὔτ' ἀριθμός.

II. Fragmentum hoc exſtat in Florilegio Stobæi Tit. LXXXI. Primus pentameter in Geſneri editione ſic legitur: ξανθὰ σὺν εὐόδμοις ἀκροκόμαις στεφάνοις. At in cod. li-

quido ſcriptum ἁβρὰ λίαν, quod vel ex eodem fonte hauſit, vel ex ingenio Valckenarius, cui nomen proprium Ξάνθε pro ξανθὰ debeo. In 5. verſu pro ἀκουαῖς Stobæi libri habent ἀκουαὲς. Elegantes Mureti verſus ex Callimacheis expreſſos adpono, ut cum Grotii verſione comparentur.

Namque & ego nitido capiti, flaviſque capillis
ſerta olim Aſſyrio ſparſa liquore dedi,
& bona in ingratum congeſſi plurima ventrem;
cuncta ſed in ventos illa abiere leves.
Servarunt ſolæ commiſſa fideliter aures:
corporis hac una eſt parte reperta fides.

III. Vide Callimachi fragmenta a Bentleio collecta CLXXIX.

ERATOSTHENIS fragmentum exſtat apud Athenæum p. 36. & in Stobæi Flor. Tit. XVIII.

MENECRATIS diſtichon I. exſtat in Anthologia Planudis, editionis Stephani p. 21. in quod notam hanc e Salmaſii ſchedis deſcripſi. *Hic Menecrates Samius fuit: de eo hoc tantum ſcimus. Quidam illi ſequens etiam diſtichon tribuunt. Nam ita lemma legitur in membranis:* Λευκιλίου. οἱ δὲ, Μενεκράτους Σαμίου.

POSIDIPPI v. 1. Codicis lectionem repoſuimus τάλαν, quam adſeruimus ad Comici Plutum 438. Sic in Sophoclis Oedipo Col. 170. ἦ τοῖ τις Φρόντιδος ἔλθῃ. Inique cum lectore agerem, ſi eum verſione fraudarer Hugonis Grotii; ingratuſque eſſem erga ſummum virum, cui tantum venuſtatis debebit hic libellus, ſi elegantiſſimos ejus verſus ſupprimerem.

Quod vitæ ſectemur iter? fora plena moleſtis
litibus: inſedit morbida cura domos:
rure labor multus, multuſque in fluctibus horror.
Qui peregri vivunt, his & habere metus,
& nec habere dolor. Tum ducta conjuge, ſemper
anxius: in vita cælibe, ſolus eris.
Qui pater eſt, ſatagit: vivit non ſuaviter orbus.
Aetas eſt juvenum ſtulta, vieta ſenum.
Nil igitur ſatius, quam nunquam cernere lucem:
vel modo conſpecta luce repente mori.

HESIODUS inter poëtas principem tenet locum, qui præcepta de moribus & bene inſtituenda vita tradidere. Opus ejus inſcriptum ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΗΜΕΡΑΙ in Gnomographorum collectione deſiderari non debebat. Ediſcebant hoc olim pueri, teſte Cicerone L. VI. ad Famil. Ep. 18. *Lepta ſuaviſſimus ediſcat Heſiodum, & habeat in ore τῆς δ' ἀρετῆς ἱδρῶτα.* Quod quidem poëma hîc exhibere volui, non ad eam formam quam habet in aliis editionibus, ſed ea qua eſſe debet, rejectis ſcilicet ſpuriis additititiſque verſibus, & emendata lectione, vel codicis quo uſus ſum auctoritate, vel certis doctorum virorum conjecturis.

10. ἀπάλαμον. Sic bene ſcriptum in Regio codice. ἀπάλαμος eſt ὁ μὴ δυνάμενος παλαμᾶσθαι. Litera ν in hac voce non eſt ex etymo, ſed ἐπενθετική. Proinde minime neceſſe erat ut in hoc verſu vim metro inferret.

12. ἀρόμεναι. Sic ſcriptum in cod. Secunda longa eſt vi liquidæ. Vide ſupra ad Simonidis II. 100.

15. καὶ κεραμεῖ κεραμεὺς κοτέει. Vide Miſcell. Obſervatt. T. H. p. 315.

30. οὐδὲ ἴσασιν. Sic Reg. cod. In ἴσασιν prima brevis eſt. Vide 759. 769.

54. ἔργα διδασκέμεναι. Vide Miscell. Observatt. T. II. p. 316.

56. γυιοβόρους. Vide Ruhnkenii Epist. Crit. I. p. 80.

77. γένοιτο. Optativum flagitat constructionis ratio. Perperam vulgo γένηται. Nihil frequentius hac modorum permutatione. Vide infra ad 317.

81. κῆρας. Vide Miscell. Observ. loco supra laudato.

85. ἔμεινε. Sic Hesiodi & Stobæi codd. vulgo ἔμιμνε.

99. ὡς δὲ θεοὶ ζώεσκον. Supra 79. πρὶν μὲν γὰρ ζώεσκον. Scabra est vulgata lectio ὡς τε θεοὶ δ' ἔζωον.

129. ὄβριμον. Sic recte scriptum in cod. ubi etiam v. 132. ἄπλατοι, & sequenti ἐπὶ στιβαροῖσι μέλεσσιν, ut habent etiam impressi in Scuto v. 76.

135. εἰργάζοντο. Sic est in codice.

138. νώνυμνοι. Sic scribi & excudi debuit. Perperam in libris νώνυμοι, tanquam si media hujus vocis syllaba produci posset. Eandem mendam sustulimus in primo versu paginæ 118.

170. οὐδέ κεν. Vulgo οὐδὲ μὲν, mendose, sequente verbo modi optativi.

182. μετὰ φῦλον ἴτην. Sic in cod. ut apud veterem Sophoclis Scholiastam, qui hos versus laudat ad Oed. Col. 1670.

186. ἴρηξ cum spiritu tenui, ut Jonibus efferre moris erat. Hæc est ubique scriptura Reg. codicis. ποικιλόγηρυν. Vide Ruhnkenium in Epist. crit. I.

190. τί λέληκας. Sic bene scriptum in R. codice. Idem v. 194. exhibet ὅς κε θέλῃ.

225. ἐπήλασε. Sic Plutarchus in libro de Stoicorum repugnantiis p. 1040. C.

230. ἀποτίνυται. Sic in cod. scriptum, ex Jonismo recte.

237. Hæc est vera sedes horum versuum, qui in impressis his positi sunt.

240. κυδρὴ legatur an κυδνὴ, ne minimum quidem interest. Illud prætuli non e Grævii emendatione, sed quia sic liquido scriptum in R. codice. Vide ad Theogn. 124.

244. βασιλίων. Sic scribi debuit. Vulgo contra metri legem βασιλήων.

247. Tmesin hic esse non viderunt Hesiodi editores, ἐπιλάθεσθε πάλιγκυν, ut paucis interjectis, βίης δ' ἐπιλήθεο πάμπαν.

264. λείη μὲν ὁδός. Sic recte apud Stobæum legitur. Vide Miscell. Observ. T. II. p. 318.

274. Δίου γένος. Hesiodus fraterque Perses patrem habuerunt Dium. Perperam vulgo δῖον γένος. Vide Ruhnkenium ad Velleium p. 26.

279. εἴκελος ὀργήν. Perperam vulgo ἴκελος ἀρμήν. Iis quæ in hunc locum observavit Ruhnkenius in Epist. Crit. I. addo scribi debuisse ad metri integritatem εἴκελος. Prima in ἴκελος brevis est. In v. 180. insignem varietatem exhibet Stobæus: κάματον πήσειν ἔδοναι. Eleganter quidem: sed quodnam participium initio seq. versus legisse censendus est? minus adpositum esset τρύχοντες.

301. βαίνει. Sic cod. Perperam in impressis βαίνοι.

317. ἐσκώμιον. Sic legendum esse ostendit Ruhnkenius in Epist. Crit. I. Nec magis γένηται ferendum erat, quum solœcum sit, & γένοιτο legatur apud Stephanum.

327. ὅ γε κἀν μέγα δώῃ. Sic bene scriptum in cod. ut Aldus etiam edidit. Nescio qui in recentiores editiones venerit ὅ γε καὶ μέγα δοίη.

330. τό γ' — Sic in scripto etiam Stobæo. Vulgo apud Hesiodum τό τ' —

345. φηλήτῃσι. Sic in Stobæi codice.

354. δυσομενάων. Perperam vulgo σ geminatur. Vide Eustathium ad Il. τ'. p. 1169. l. 57.

359. ναιετάουσ' & mox ναίουσιν lectiones sunt a codice confirmatæ.

404. ἕτερόν κ' ἐπὶ βουσὶ βάλοιο. Perperam vulgo ἕτερον γ' ἐπὶ — Particulam κε optativum verbum quod sequitur, requirit, ut supra 395. ἀπὸ καὶ σφύραν κε τάμοιο. Similiter peccatum fuerat v. 170. Ad leges constructionis particularum non satis adtendit Grævius.

406. δρυὸς ἔλυμα. Versus ἀκέφαλος, quales apud vetustissimos poëtas reperiri plurimos observavi ad Theogn. 1057. Sic supra 156. τρὶς ἔτεος, quod perperam a librariis interpolatum fuerat, qui metro se consulere arbitrabantur scribendo τρὶς τοῦ ἔτους. Non itaque audiendus erat Orvillius qui ad Charitonem p. 427. legendum statuit δρυὸς εἴλυμα. At certam vero ulceri medicinam fecit, γύην πρίνου legens pro πρίνου δὲ γύην.

418. εὖτ' ἂν γεράνου φωνὴν ἐπακούσῃς. Sic concinne disposita sunt verba in codice. Vulgo φωνὴν γεράνου.

428. εὖτ' ἂν δὲ πρώτιστ'. Sic cod. Perperam in impressis δή.

432. ἔαρι. Sic scribendum. Coalescunt in unam duæ vocales, pronunciandæ tanquam si scriptum esset ἦρι. Perperam vulgo εἴαρι.

438. ὄρπηκι βοῶν ἐπὶ νῶτον ἵκηαι. Observanda tmesis, ἐφίκηαι νῶτον βοῶν ὄρπηκι. Prava scriptura, pravaque distinctione obscuratur in libris hic locus. ὄρπηκα legi solet. ἐφικνεῖσθαι, *adtingere*, hic adhibitum ut καθικνεῖσθαι, quod *feriendi* significatione passim obvium.

444. Versum hunc ὀβελίζει Ruhnkenius, judicio, ut opinor, nimis severo. Non magis indigna Hesiodi erga Deos pietate sententia, boni quidquam spondere veriti, nisi divinus favor prosperum finem laboribus impertiat, quam quod legitur v. 612. & quando v. 604. magnum lucri

proventum ſperare jubet, εἴ κ' ἄνεμοί γε κακὰς ἀπέχωσιν ἀήτας.

446. βιότου αἰρευμένου. Vide Ruhnkenium in Epiſt. Crit. I.

455. ἀρόσῃς. Sic cod. & Aldina editio. In Græevii recenſione, ἀρόσεις.

460. ἱστοφαρίξαι. Optativum requirit recta ſcribendi ratio. In cod. verbum eſt modi ſubjunctivi: in impreſſis, indicativi. Ad eundem prorſus modum res ſe habet v. 465, ubi ὀφέλλοι repoſui.

467. πιέζῃς. Sic bene cod. Pendet hoc verbum ab eadem particula μὴ, qua verbum itidem ſubjunctivum καταμάρψῃ.

500. λυγρὸν μαλκιόωντες. Vide Valckenarii Animadv. ad Ammonium p. 39. δρία emendate ſcriptum eſt in codice.

502. Sententiæ forte magis eſſet congruum, ſi legeretur;

οἳ σκέπα μαιόμενοι πυκινοὺς κευθμῶνας ἕλωσι.

Fugiunt feræ omnes, idque unice curant, quo, tecta inquirentes, denſas latebras occupent.

512. πυκάσσας. Sic ſcribendum: non πυκάσσας, media brevi.

523. Concinnam cod. R. lectionem repræſentavi. Vulgo legitur:

τῆμος θῶμιγξ βοῦς, ἐπὶ δ' ἀνέρι καὶ πλέον εἴη.

536. κάρφει. Sic cod. In impreſſis κάρφῃ.

550. Βίβλινος. Sic ſcribi debuit. Perperam in libris, qui frequens error eſt, βύβλινος. Theocritus Idyll. XIV. 15. ἀνῷξα δὲ Βίβλινον αὐτοῖς.

563. θῆτά τ' ἄοικον. Copulam in impreſſis omiſſam e codice addidi. Pejus Aldus θῆτ' ἄοικον.

579. αἰρεῖ. Sic bene cod. In impreſſis αἰρῇ.

588. Cod. τεῷ ἐνὶ κάτθεο, male diviſis vocibus, quæ conjungendæ erant.

605. Hujus & ſeq. verſus lectionem repræſentavi fidelius, quam exhibet Reg. cod. vulgata longe concinniorem,

629. ἀλλά νυ καὶ τόν. Sic cod. Scilicet πλέον. In impreſſis καὶ τά.

636. πήμασι κύρσαι. Sic cod. & Aldina editio. In Græevii recentione πήμασι. Teretes aures offendit ingrata ejuſdem ſoni repetitio: μετὰ κύμασι πήμασι κύρσαι.

646. χαίρματα νήμης. In Stobæi cod. χαίρματα νείμης.

649. δεισηλόχου. Sic Stobæus, quod præferendum duxi vulgato δεισηλόχης. Vide ad Theognidem v. 11. Mox idem Stobæus καὶ ἐν ὠμῷ γήραϊ θῆκεν. In Heſiodi editt. præpoſitio omiſſa. Cod. vero habet, ut Aldi editio, καὶ ὠμῷ γήραϊ δῶκεν.

709. Φημίξουσι. Sic in cod. ſcriptum liquido, cum adpoſita gloſſa κηρύξουσι.

749. τινυμένας. Sic cod. Vulgo τινυμένας. E cod. etiam v. 759. dedi αὖτε ἴσασι. Vide ad v. 30.

765. μέσσῃ· παῦροι δ' αὖτε μετ' εἰκάδα. Sic cod. & Aldi editio. Miror ineptam lectionem prælatam fuiſſe a Græevio, μεσσήν· παῦροι δὲ μετ' εἰκάδα.

IN COMICORUM SENTENTIAS.

ALEXIDIS ſententia I. deſumta e Fabula cui titulus fuit Φρύξ, ſervata ab Athenæo p. 429. eſt in Excerptis Grotii p. 593. Ibid. p. 565. exſtat II. ſententia, ex Athenæo p. 36. Eam decurtatam & ſex tantum comprehenſam verſibus habet Stobæus Floril. Tit. CXVI. cui debetur index Fabulæ, e qua depromta fuit, Δημήτριος, ἢ Φιλέταιρος. III. ſententia eſt in Floril. Stobæi Tit. LXXIII.

AMPHIDIS ſententia I. excerpta eſt e Fabula cujus titulus Ἀμπελουργός. Habet eam Stobæus Floril. Tit. CIV. Ibidem exſtat II. Tit. XXVII.

ANAXANDRIDIS ſententia I. eſt in Stobæi Floril. Tit. XLI. Ibidem eſt II. Tit. CXVIII. Ultimus verſus in cod. ſic ſcriptus eſt: λύπην δὲ ποιῶν, εἴ τις δυσκόλως ἔχει.

ANTIPHANIS ſententia I. eſt in Floril. Stobæi Tit. XXVII. Ibidem eſt II. Tit. LIX. Lectionem codicis ſecutus ſum qui titulum etiam Fabulæ habet, Μίλιτται. Alibi non laudari illam Fabulam probabile eſt, quandoquidem titulus ille non comparet in catalogo Fabricii. III. eſt in Excerptis Grotii p. 635.

IV. Sententia eſt in Floril. Stobæi Tit. LXXII. Ibidem eſt V. Tit. CXXV. Tum VI. Tit. XCI. Quæ ſequuntur duo ſunt in Tit. CXVII. ut etiam XI.

IX. Sententiam habet Stobæus ibid. Tit. XCVII. & X. Tit. LIII. Ultimam habet Grotius in Excerptis p. 635.

APOLLODORI I. Sententiam hanc Rad. Wintertonus, cujus ex editione hæc fragmenta Comicorum exhibeo, ſumſit ex eleganti libello H. Stephani. Unde autem petita ſit, nec ſcio, nec quærere vacat. Ceterum fallitur Typographorum ille doctiſſimus, quum ait apte *felem* cum adultero jungi & velut copulari. γαλῆ non *felem*, ſed *muſtelam* ſignificat. II. Sententia eſt apud Stobæum Tit. CXX. deſumta e Fabula cui titulus fuit Διαμαρτάνων. III. eſt ibid. Tit. CXI. deſumta e Fabula cujus titulus Παῖδες. IV. ibid. Tit. CV. ſine auctoris nomine, Fabulæve indice. Quin in cod. lemma adpoſitum τραγικὸν ἀκουσόμεθα. Neſcio qua auctoritate fragmentum hoc H. Stephanus, quem nulla adhibita criſi ſecutus eſt Wintertonus, Apollodoro tribuerit. A quibuſdam, quos non nominat, Apollodorum horum

verſuum auctorem agnoſci teſtatur Grotius in Excerptis p. 800. Quinam ii ſint, quærere nunc non vacat.

DIPHILI ſententia I. e *Paraſito* ab Athenæo ſervata p. 422. eſt apud Grotium in Excerptis p. 793. In ultimo verſu optime correxit Valckenarius ad Eurip. Hippol. 874. πάντα πλήρη γίγνεται. Vulgo legitur πλάνο aut nullo ſenſu πάντα ταῦτα. Euripidis ſenatii inter fragmenta incerta ſunt in editione Muſgravii CLIX. Alteras duas habet Stobæus Tit. XXIV. & XCV.

MENANDRI fragmentum I. e Fabula, cujus titulus Τραυματίας, eſt apud Stobæum Tit. XI. Ibidem eſt II. Tit. XV. In v. 4. e codice dedi φὺ φειδόμεσθ'. III. eſt ibidem Tit. XCVIII. In v. 6. codicis lectionem vulgata meliorem dedi.

IV. Sententiam ex H. Stephani libello ſumſit Winterto nus. Neſcio cui auctori veteri acceptum ferri debeat, quod hi verſus ad noſtram ætatem pervenerint. Non memini eos legere in Jo. Clerici collectione.

V. Fragmentum hoc, quod decurtatum exhibet Winterto ni editio, exſtat apud Stobæum partim Tit. LXIX. partim Tit. CVIII. Detruncatum eſt ex laudatiſſima Fabula cujus titulus Μισογύνης. In v. 11. lego ad codicis fidem ἀπο θανόντα τε. V. ult. ſcripturam præſtuli quam exhibent Cod. & Gesneri editio in Tit. CVIII.

τῶν προσδοκωμένων, οὐδυνήσῃ διὰ τέλους.

De veritate lectionis in clauſula, non eſt cur quis ambigat. In altero loco Cod. habet τῶν προσκεκλεγμένων, οὐ δυνήσῃ διὰ τέλους. Ineptum illud οὐ δυνήσῃ, quod ſervari non debebat, anſam dedit mutandi participii τῶν προσλεγομένων, quæ lectio eſt Gesneri. Grotius utroque in loco dedit τῶν προσδεχομένων, & διὰ τέλους mutavit in διατελεῖν.

VI. Fragmentum hoc, a Plutarcho in conſolatorio ad Apollonium ſervatum, eſt in Excerptis Grotii p. 751. VII. eſt apud Stobæum Tit. LV. Ibidem eſt VIII. Tit. LXXVII. IX. Tit. X.

X. Fragmentum hoc e Perinthia ſumtum, quam Terentius in Andriam ſuam transtulit, eſt in Stobæi Floril. Tit. CXXIV. Perita ſummi Critici manus id emendavit. Quod ſequitur eſt apud eundem Stobæum Tit. LII. In poſtremo verſu ſcripturam codicis ſequor. Impreſſus Stobæus habet ἀλλ' εἰ φρονοῦντος τοὺς λέγους ἀνδρὸς ἐμοῦ, claudicante verſu, quem Bentleii ſtabilit emendatio ἀνδρὸς φέρω. XII. ibidem eſt Tit. LXXXIII.

XIII. Eſt apud Stobæum hæc ſententia Tit. XLII. Recte cod. in 1. verſu habet πείθεται. XIV. ibidem Tit. XXXVI. Quæ ſequitur ad Fabulam pertinet cujus titulus fuit Τραγός. Eſt apud Stobæum Tit. V.

XVI. Fragmentum eſt e Fabula cujus titulus Κληρουμένη, apud Stobæum Tit. XCV. Quod ſequitur pertinet ad Fabulam cujus titulus Εμπιμπραμένη. Servatum a Stobæo Tit. XLIII. emendavit Bentleius. In cod. ſcriptum non γίνεται, ſed γίνετ'. XVIII. eſt apud Stobæum Tit. CXIV. Libri exhibent in ult. v. εὔνους φίλος, perperam. Hic verſus alibi legitur, unde veram lectionem reſtitui εὔνους λόγοις.

Sententia XIX. eſt apud Stobæum Tit. XCIII. Sequens Tit. XCVII. XXI. ſumta eſt e Fabula cujus titulus Ἀφροδίσια; ſervavit eam idem Stobæus Tit. LXIV. alter verſus in cod. ſic ſcriptus eſt: παρὰ τίνι ταῦτά γ' οὗτος ἔψεται; XXII. ibidem eſt Tit. XLVI. Ultima Tit. CVII.

PHILEMONIS ſententia I. eſt apud Stobæum Tit. LXXIV. Ibidem eſt II. Tit. LX.

III. Fragmentum hoc, cujus ne minima pars apud quemquam profanorum scriptorum occurrit, certatim laudant Ecclesiastici, de auctore non consentientes. Philemoni tribuit id Justinus: Clemens vero & Eusebius Menandro. Acutiori cuivis statim oboritur suspicio neutrius esse hos versus, sed eadem pia fraude Menandro vel Phillemoni affictos, qua eruditi Christiani Sibyllis, Orpheo, Sophocli aliisque furtim supposuerunt versus, quibus ostenderent veterum sapientum placitis non abhorrere Christianam disciplinam. In iis digerendis observatis Criticorum ad Clementem usi sumus, apud quem exstant p. 720. Sunt autem in Excerptis Grotii p. 757.

IV. Sumta est hæc sententia e Fabula cujus titulus Επιδικαζόμενος, estque apud Stobæum Tit. XIX. Non animadverterant editores claudicare versum 3. in quo ἂν pro ἐὰν legebatur.

V. Est hæc sententia apud Stobæum Tit. LXII. In cod. adpositus Fabulæ titulus Εξοικιζόμενοι, quem in Fabricii catalogo non reperio.

VI. Servavit hanc sententiam Clemens Alex. p. 726. unde eam Grotius in Excerpta sua retulit p. 775.

VII. XI. & XII. sunt in Stobæi Tit. CII. In primo fragmento pro ἂν εὖ σκοπῇς, cod. habet ἄνευ κόπου. Secundum sumtum est e Fabula cujus titulus Σικελικός. Sed in cod. lemma præter auctoris nomen nihil habet. Ultimi versus sinceram lectionem restitui. In cod. scriptum ἕτερον, non, ut vulgo, ἑτέρων: ipse vero alterum articulum addidi, qui in similibus phrasibus librariorum incuria perquam sæpe omissus fuit:

ἕτερον τό τ' ἀλγεῖν καὶ τὸ θεωρεῖν ἔστ' ἴσως.

ut etiam Philippi versum restituimus:

ἕτερόν τι τὸ λέγειν ἐστὶ καὶ τὸ πεπονθέναι

Sic

Sic versus qui infra inter monosticha occurrit, sub titulo εἰς λόγον, quique est Sophoclis in Oed. Col. nostræ editionis 808. legi debet:

χωρὶς τό τ' εἰπεῖν πολλὰ, καὶ τὸ τὰ καίρια.

VIII. Sumtum ex Fabula cui titulus fuit Καταψευδόμενος, est apud Stobæum Tit. XXIX. Quod sequitur ibidem est Tit. C. sumtumque e Fabula cujus titulus fuisse perhibetur Μύστης vel Μύστις. X. est ibidem Tit. CXVII. Additum in Grotii Florilegio quartum versum, a Wintertono omissum, codex non agnoscit:

καλὸν τὸ θνήσκειν ἔστιν ἐπὶ τούτῳ λέγειν.

XIII. est apud Stobæum Tit. XXXVI. Ultimum, quod male Wintertonus Menandreis immiscuit, est apud Stobæum, quinto versu defectum, Tit. CVIII. ubi præter auctoris nomen Fabulæ etiam index habetur e qua desumtum, Σάρδας. Venustissimos hos versus citat etiam Plutarchus in Consolatorio ad Apollonium. In 1. cod. Stobæi habet ut Plutarchus, ἡμῖν. In 6. habet etiam ἐάν τε κλαίῃς, ἄν τε μή. Duo postremi pessime a librariis habiti fuerunt. In Stobæi cod. sic leguntur:

τί δὴ ποεῖς πλέον οὐδέν. ἡ λύπη σ' ἔχει
ὥσπερ τὸ δένδρον τοῦτο καρπὸν, τὸ δάκρυον.

In Plutarchi vero editione Aldina p. 97. l. 12.

τί οὖν πλέον ποιοῦμεν. οὐθέν. ἡ λύπη δ' ἔχει
ὥσπερ τὰ δένδρα καρπὸν, τὰ δάκρυα.

Bentleius emendabat:

τί οὖν πλέον ἔχομεν; οὐδέν. ἡ λύπη δ' ἔχει
ὥσπερ τὰ δένδρα, καρπὸν οἷ τὰ δάκρυα.

Neminem esse opinor in Atticorum Poetarum lectione tritum, cui istud pronomen οἷ sic positum placeat & genuinum videatur. Nisi me fallit opinio, melioribus avibus conjecturam periclitatus sum:

τί οὖν πλέον σοί γ'; οὐδέν. ἡ λύπη δ' ἀεὶ,
ὥσπερ τὰ δένδρα καρπὸν, ἔχει τὰ δάκρυα.

Ex hoc Philemonis fragmento expreſſi ſunt verſus elegantiſſimi M. Ant. Mureti, quos Joſ. Scaliger Q. Trabeæ, Comici Latini, eſſe credidit.

Here, ſi querelis, ejulatu, fletibus
medicina fieret miſeriis mortalium,
auro parandæ lacrimæ contra forent;
nunc hæc ad minuendà mala non magis valent,
quam nænia præficæ ad excitandos mortuos.
Res turbidæ conſilium, non fletum expetunt.

DIODORI fragmentum eſt apud Stobæum Tit. LXXII.

EUBULI fragmentum e Fabula in qua Bacchus inducebatur, cujus hæc ſunt verba, ſervavit Athenæus p. 36. unde in Excerpta tranſtulit Grotius p. 649. V. 9 ἀνακλητόρων. Grotius dedit ἀνακλήτορος. Ad metrum perinde eſt: illud ob euphoniam præſtare videtur. Præterea quum ebrii ſæpe non uni tantum injuriam faciant, & a pluribus in jus vocentur, ἀνακλητόρων malui. Meminiſti iſtud Comici noſtri in Veſpis:

εἶσω φέρω σ' ἐνθενδί· εἰ δὲ μή, ταχὺ
κλητῆρες ἐπιλείψουσι τοὺς καλουμένους.

Cum his Eubuli comparari etiam poſſunt Ariſtophanis verſus iſti in eadem Fabula:

κἀπὸν τὸ πίνειν. ἀπὸ γὰρ οἴνου γίγνεται
καὶ θυροκοπῆσαι, καὶ πατάξαι, καὶ BAAEIN·
κἄπειτ' ἀποτίνειν ἀργύριον ἐκ κραιπάλης.

HIPPARCHI ſententia e Fabula deſuncta cujus titulus Ζωγράφος, eſt apud Stobæum Tit. LX. Recte in cod.

ſcriptum v. 4. ἀτάλως'. Secunda natura longa eſt, quod ignorare non poſſunt qui Atticos Poëtas legerunt.

CRATETIS fragmentum I. eſt apud Stobæum Tit. CXVII. Ibidem eſt II. Tit. CXVI. Ibidem III. Tit. XVII. Ultimum habet idem Stobæus Tit. XXXIII.

NICOSTRATI ſententia eſt apud Stobæum Tit. XXXVI.

PHERECRATIS ſententia eſt apud Stobæum Tit. CXVII.

PHILIPPI ſententia eſt apud Stobæum Tit. CXIV. deſumta e Fabula cujus titulus Ολυνθιακὸς, ſi Grotii Florilegio fides, in quo fragmentum hoc non Philippo, ſed Philippidi tributum. Ultimus verſus peſſimum ad modum editus ſic vulgo legitur:

ἕτερόν τι τοῦ λέγειν ἐστὶ τὸ πεπονθέναι.

claudicat turpiter, dactylo quartam ſedem tenente. Vide ſupra ad Philemonis XI.

PHILIPPIDIS ſententia prior eſt in Stobæi Tit. LXIX. Altera deſumta e Fabula cujus titulus Φιλάδελφοι, eſt ibidem Tit. CVIII. Euripidis verſus erat in Sthenebœa. Vide Ariſtoph. Ran. 1217.

SOTADES, cujus ſequitur fragmentum a Stobæo ſervatum Tit. XXII. non fuit Comicus poëta, quod e verſuum genere liquet; ſed alter ille qui Ptolemæi Philadelphi tempore vixit, cujus juſſu fuit interemtus. De Sotadico metro, ſeu jonico a majore tetrametro brachycatalecto, vide Hephæſtionis Enchiridion p. 37. In 2 verſu minus bene

vulgo legitur φλεγματίῳ κρατεῖς περισσῷ. E codice κρατῇ reposui. Versus 6. claudicat. Legendum ἂν δ' ἀλαζονῇς, nisi potius omnium istorum versuum initio scribi debuerit ἢν pro ἄν. Utut sit, certum est in hujus primo pede ditrochæum esse debere. In ultimo perperam legitur vulgo ἐὰν μετρῇς, reclamante metro. Sotadis fragmenta sunt apud Stobæum nonnulla. Unum occurrit in Gesneri editione p. 38. quod in versus digestum non est, ideoque forte a Grotio fuit omissum. Quandoquidem ab argumento hujus libelli non alienum est, hic illud proponam, uti legi debet:

Λύπη σε μακρὰν προφεύξεται ἀγαθὰ φρονοῦντα.
μιμοῦ τὸ καλὸν, καὶ μενεῖς ἐν βροτοῖς ἄριστος.
νόμος ἐστὶ θεός· τοῦτον ἀεὶ πάντοτε τίμα.
ξένος ὀφείλεις εἶναι τῶν οὐ καλῶς φρονούντων.
οὗ καλῶς βιοῖς, παράμενε, κεὐτυχεῖς τὰ πάντα.
παρατήρει τὰ πάντων καλὰ, καὶ ταῦτα σὺ μιμοῦ.
ῥῆσιν δεδομένην ἀγαθὴν φύλασσε σαυτῷ.
σοὶ τοῦτο γενέσθω φίλον μηδαμῶς ἀτακτεῖν,
τὴν ἡσυχίαν κατὰ βίον ἵνα πάντοτε τηρῇς.
ὑγιαίνειν εὔχου τοῖς θεοῖς ἐφ' ὅσον ἔχεις ζῆν.

Decem hi versus in codice Stobæi, quo usus sum, sic in numeros suos digesti, subjecti sunt septem aliis versibus ejusdem auctoris qui in Gesneri Stobæo p. 65. tanquam solnta oratio excusi sunt, adposito hoc lemmate, *Sotatis*, al. *Socratis*. Est hoc perquam inscitum, mirorque istæc verba legi in Indice auctorum a Jo. Stobæo laudatorum, quem Tomo VIII. Bibl. Gr. inseruit Fabricius: *Interdum Sotadis nomen scriptum videtur pro Socratis*. Literam Socrates nullam reliquit, quod cum aliunde, tum Ciceronis testimonio constat. Sed his missis, illos etiam versus adponam, prout legi debent:

Τῆς τύχης σκοπεῖν δεῖ τὸ μέγιστον, ὡς ἔλαττον,

καὶ τὸ μὴ παρὸν μὴ θέλειν· οὐδὲ γὰρ σόν ἐστιν.
ἀμφότερα μένειν οὐκ οἶδεν· ἑστήκει γὰρ οὐδέν.
ἂν πλούσιος ὢν καθ' ἡμέραν σκοπῇς τὸ πλεῖον,
ἐς τοσοῦτον εἶ πενιχρὸς, ἐς ὅσον εἶ πεισσός.
ὡς πίνης θέλων ἔχειν, καὶ πλούσιος πλέον σχεῖν,
ἴσον ἔχουσιν αὐτῶν αἱ ψυχαὶ τὸ μεριμνᾶν.

ERIPHI fragmentum e Fabula, cujus titulus Αἰόλος, ſervatum ab Athenæo p. 134. eſt in Excerptis Grotii p. 685.

POSIDIPPI ſententia I. eſt apud Stobæum Tit. XCIX. Deſumtam ſecundam e Fabula cujus titulus Πορνοβοσκὰς ſervavit Athenæus p. 154. in fine, unde eam Grotius in Excerpta retulit p. 815. III. habet Stobæus Tit. XIV. Ultima ibidem eſt Tit. CXIX. Feſtivam ſententiam vulgaris horum verſuum ſcriptura exhibet, cujus abſurditate haud perculſos fuiſſe viros, ſi quos alios, ingenioſos, Henr. Stephanum & Hug. Grotium, pol ſatis mirari nequeo. Quippe legitur in altero verſu

τῆς ἀθανασίας κρεῖττον οὐδὲν εὔχεται.

Fuit ne unquam aliquis adeo ſtolidus, ut crederet ſe a communi hominum ſorte exemtum iri, precibuſque a Diis impetraturum ut ne moreretur? hoccine in Comœdia dici potuit? Præterea claudicat verſus. Nam in comicis ſenariis primam ſemper corripiunt ἀθάνατος, ἀθανασία, quod ad Ariſtophanem confirmavimus. Quid multa? Liquido in codice ſcriptum eſt:

τῆς εὐθανασίας κρεῖττον οὐδὲν εὔχεται.

Hoc quid ſit nemo melius docebit Suetonio in vita Auguſti cap. XCIX. *Defecit, ſortitus exitum facilem, & qualem ſemper optaverat. Nam ſive quoties audiſſet, citò ac nullo*

cruciatu defunctum quempiam, ſibi & ſuis εὐθανασίαν ſimilem (hoc enim & verbo uti ſolebat) precabatur. Grotius verterat: *locum meretur principem immortalitas.* Quod probabile eſt ſummum virum ſcripturum fuiſſe, ſi veram lectionem cognoviſſet, repoſui, *tranquilla mors.*

TIMOCLIS ſententia I. initium eſt longioris fragmenti e Fabula cujus titulus Ἐπιχαιρέκακος, quod ſervavit Athenæus p. 241. habetque Grotius in Excerptis p. 693. Qui ſequuntur verſus ſunt in Stobæi Tit. CXXV.

CLEARCHI fragmentum e fabula cujus titulus Κορίνθιοι, ab Athenæo ſervatum p. 613. eſt in Excerptis Grotii p. 827. Eadem eſt ſententia, quæ Alexidis fragmenti I.

IN SENTENTIAS SINGULARES.

Senariorum iſtorum e ſcena ſumtorum collectionem a neſcio quo factam primus vulgavit Aldus Manutius, a cujus editione nihil aut perparum differunt ceteræ omnes quæ poſtea ſubſecutæ ſunt. Nova hæc noſtra ad nullius præcedentium normam exacta eſt, eoque, ut opinamur, erit haud paulo melior. Nam primo quidem verſus ex ea ſuſtulimus, qui manifeſto nexu conjuncti unam ſententiam efficiebant, ac proinde non ſinguli ſingulas continebant ſententias; quales ſunt iſti, qui in Titulo εἰς δίκαιον vulgo leguntur:

ἀνὴρ δίκαιός ἐστιν οὐχ ὁ μὴ ἀδικῶν,
ἀλλ' ὅστις ἀδικεῖν δυνάμενος οὐ βούλεται.

Nec ſolum ob illam rationem iſti verſus eximi debebant, ſed etiam quia ſine integra, e qua depromti ſunt, jam exſtat inter Comicorum fragmenta. Vide Philemonis II.

Ex altera hac cauſa, quia inficetum fuiſſet in tam exiguo libello eoſdem verſus diverſis in locis exhibuiſſe, ſi qui iſtorum ſenariorum jam in fragmentis Comicorum occurriſſent, eos inter ſingulares ſententias repetere noluimus. Sic ſublatus eſt in Titulo εἰς θάνατον verſus iſte:

οὐ πώποτ' ἐζήλωσα πολυτελῆ νεκρόν.

quem exhibet Menandri fragmentum X.

Secundo verſus plurimos ſuſtulimus, quibus multum abſcedit leporis, ſi ab eis ſejungantur, quibus adhærent in fragmentis unde ſunt excerpti: cujus generis eſt iſte qui legitur vulgo in Titulo εἰς δούλους:

ὡς ἡδὺ δούλῳ δεσπότου χρηστοῦ τυχεῖν.

Eſt Euripidis, cujus fragmentum ex Meleagro ſervavit Stobæus:

ὡς ἡδὺ δούλοις δεσπότας χρηστοὺς λαχεῖν,
καὶ δεσπότῃσι δοῦλον εὐμενῆ δόμοις.

Porro verſus inde faceſſere juſſimus aliquot, quorum inepta viſa eſt ſententia, aut qui nunquam in ſcena fuerunt recitati, ſed ſcriptorum recentiorum, Chriſtianorum, eorumque non pure loquentium, facile eſſe judicantur, quales ſunt iſti:

ἀθάνατον ἔχθραν μὴ φύλαττε θνητὸς ὤν.
θεὸν σέβου, καὶ πάντα πράξεις εὐθέως.

Denique verſus aliquot ad Titulos, quo non pertinebant, relatos, meliorem in ſedem tranſtulimus. Sic ſtatim initio in Titulo εἰς ἀγαθὸν ἄνδρα legebatur hic verſus:

ἦθους δὲ βάσανός ἐστιν ἀνθρώπους χρόνος.

qui nunc aptius in Titulo εἰς χρόνον legitur. Initio Tituli εἰς ἀρετὴν legebatur verſus iſte, cujus ſententia nihil ad virtutem facit:

ἀνάπαυσίς ἐστι τῶν κακῶν ἀπραξία.

omiſſum fuerat a librario lemma, quod repoſuimus, εἰς ἀργίαν.

Hæ sunt fere rationes consilii nostri. Mutatus versuum ordo neminem damno afficit. Si quid autem detrimenti cepit hæc collectio, tot senariorum ejectorum absentia, abunde id resarciet additorum major numerus, quos Stobæus suppeditavit, vel Grotii Excerpta. Summi hujus viri tota est harum sententiarum versio, nisi paucarum, in quibus felicior visa est Henr. Stephani industria. Superest, ut mutatæ a nobis lectionis in iis tantum versibus quos exhibent vulgares editiones, inprimis illa, quam habemus ad manum, Radulphi Wintertoni, rationem reddamus.

V. 5. Hic versus, quem haud inepte in hunc Titulum transtulimus, vulgo exstat in Titulo εἰς ἀρετήν. Utro loco legatur, parum interest: sed intererat multum fœdam in eo mendam eluere. Sic enim antea legebatur:

ἐλευθέρου γὰρ ἀνδρὸς τἀληθῆ λέγειν.

24. Solutos hujus senarii numeros in Aldina editione,

καρπὸς δ' ἀγαθός ἐστιν εὔτακτος βίος.

bene restituisse sibi forte visus est bonus homo Wintertonus, scribendo absque elisione δὲ ἀγαθὸς, cujus modi hiatum non patiebantur theatra.

27. Hic versus in Titulum εἰς δούλους καὶ δεσπότας transferri debebat.

38. εὔκαιρον δίδου. Sic dedit Grotius, quod præstat. Vulgo ἐν καιρῷ δίδου.

48. Eadem est fere sententia hujus Lucilii versus, quem laudat Varro:

Vis est vita, vides, quæ nos facere omnia cogit.

54. τυφλόν γε. Sic bene apud Stobæum legitur Tit. XCVIII. Vulgo τυφλὸν δέ. Menandri versus est.

72. δαίμων ἑαυτῷ. Vulgo σεαυτῷ. Est illud elegantius & Ἀττικώτατον. Secundæ etiam personæ serviunt pronomina αὐτοῦ, ἑαυτοῦ, quod ad Comicum observare memini.

Sophocles Trach. 451. εἰ δ' αὐτὸς αὐτὸν ὧδε παιδεύεις. Oed. Col. 853. ὅθ' οὔνεκ' αὐτὸς αὐτὸν οὔτε νῦν καλὰ δρᾷς. 930. αἰσχύνεις πόλιν τὴν αὐτὸς αὐτοῦ.

89. Φέρον. Sic bene Grotius. Solœce vulgo φέρων, quod vel puer emendaſſet.

92. Vulgo legitur, ὀχληρὸς ἀνὴρ ἰσῖλιν ἐν νέοις γέρων. Menda, ut nobis jam perſuaſum eſt, certiſſima. Statuimus enim poëtam nullum in ſcena vocem ἀνὴρ extuliſſe prima longa, præterquam in melicis.

103. Θεὸς μέγιστος. Sic bene Stobæus Tit. LXXIX. Sciolo debetur mutata lectio, Θεοὶ μέγιστοι.

111. Metrorum ſane rudes fuerunt, qui hos verſus ediderunt, quorum hominum imperitiam Grotium in hoc ſenario non animadvertiſſe miror. Sic enim eum ubique reperio:

γυναικὶ κόσμος, ὁ τρόπος· κοὐ χρυσία.

Paragogen in οὐχὶ ſæpe neglexerunt librarii, cum verſuum habe, cujus rei inſigne exemplum a nemine obſervatum ad Sophoclem proferemus.

127. ἀγριωτέρα γυνή. Vulgo κακὴ γυνή. Vocem κακὴ e præcedenti verſu ab oſcitante librario repetitam ſuſtuliſſet quivis editor parumper adtentus.

138. δυσλυχοῦσιν οὔνεκα. Perperam vulgo εἵνεκεν, quod in ſcena locum non habuiſſe ad Comicum ſatis declaravi.

142. Me nolente & imprudente remanſit in hac ſede hic verſus, quem deletum volebam, quippe quem in Titulum εἰς βοήθειαν tranſtuleram.

180. ἄνθρωπος ἀτυχῶν. Sic bene apud Stobæum legitur Tit. CXI. Vulgo inficete ἀνὴρ ἀτυχῶν δὲ —

194. ἰδίαν κατὰ φρόνησιν. Sic bene legitur in Excerptis Grotii. Vel puer numeros reſtituiſſet hujus ſenarii, quos tamen Cantabrigienſis ſic ſolutos exhibet, κατ' ἰδίαν φρό-

νησιν — Nec peritiores in ſequenti ſenario ſe offenderunt editores, quem ſic ſecure legunt:

κοινὸν δὲ καλόν ἐστι χρηστὸὺς εὐτυχῶν.

rati nempe priorem ſyllabam vocis καλὸν produci poſſe, quam corripiunt ſemper Attici poëtæ. Vide quæ notavimus ad Comici Concionantes 70.

202. Demonactis eſt verſus ſervatus a Stobæo Tit. XXII. cujus lectionem merito prætulimus illi, quam concinnavit auctor vulgatæ collectionis: θνητὸς πεφυκὼς καὶ φρονῆς ὑπέρθεα.

207. ὀλίγον ἰσχύει χρόνον. Sic Stobæus in Floril. Tit. LXIII. In vulgata collectione, ubi hic verſus exſtat Tit. εἰς ὀργὴν, legitur μικρὸν ἰσχύει χρόνον.

215. ζῆν θέλομεν. Sic bene Grotius. Vulgo minus concinne ζῆν ἐθέλομεν.

225. θάνατος εὐπορώτερος. Sic apud Stobæum legitur Tit. CXXII. Vulgo θάνατος αἱρετώτερος.

263. ζήτει συναγαγεῖν. Sic recte Grotius. Vulgo, claudicante turpiter verſu, ζήτει συνάγειν.

267. κέρδη πονηρά. Sic Henr. Stephanus. Vulgo κέρδος πονηρόν.

273. In vulgata collectione exſtat hic verſus Tit. εἰς δίκαιον, ubi labem contraxit omiſſione articuli in priori membro. Scripſerat procul dubio auctor hujus ſenarii, ut edidimus:

κρίνειν ΤΟ δίκαιον, καὶ ΤΟ συμφέρον, θέλε.

286. Mirare, ſodes, bellum ſenarium, quem ex Aldina editione lectoribus exhibet Wintertonus:

λόγος γάρ ἐστι λύπης φάρμακον μόνος.

Ejuſdem monetæ occurrit in eodem Titulo iſte, quem omiſimus:

μέγιστόν ἐστιν ὀργῆς φάρμακον λόγος.

Quem protlive adeo erat numeris ſuis reſtituere:

ὀργῆς μέγιστόν ἐστι φάρμακον λόγος.

Quis non rideat hominum impudentiam, qui, quum ne verſus quidem jambici leges didiciſſe videantur, poëtas tamen Græcos edere ſuſtinent?

293. παρὰ καιρὸν ῥιφθέν. Sic bene Grotius. Mendoſe in Aldina editione ῥηφὲν, quod perperam correxit is, qui repoſuit ῥηθέν.

303. τίκτουσιν νόσους. Sic bene Grotius in Florilegio Tit. XCIX. Vulgo τίκτουσι claudicante verſu.

333. τοὺς νόμους λυμαίνεται. Henr. Stephanus ex Aldina editione, τοῖς νόμοις, quod perinde eſt. Illud quod dedimus firmatur auctoritate ſcripti codicis.

343. τοὺς ξενοδόκους. Neſcio qua mea incogitantia irrepſit hæc menda. Corrige τοὺς ξενηδόχους, ut recte edidit Grotius. In Aldina editione, ut in veteri codice, eſt ξενοδόχους.

354. μὴ ταχύς γ'. Sic Grotius, inſerto fulcro, ſine quo verſus rectis pedibus non incedit.

369. σῦλοι γὰρ οἶκων. Sic Stobæus Tit. LXXVII. Vulgo σῦλος γὰρ οἴκου. Eſt autem verſus Euripidis in Iphig. T. 57. ubi inverſo nec deteriori vocum ordine legitur οἴκων εἰσὶ πολίδες —

382. μανθάνειν σοφά. Hanc lectionem merito probat Henr. Stephanus præ altera μανθάνειν σφόδρα.

422. μὴ ταχὺς πένης γένῃ. In Aldina editione, cujus lectionem retinuit Henr. Stephanus, μὴ ταχὺ πένης γένῃ, verſu claudicante. Emendaverat neſcio quis μὴ πένης γένῃ ταχύ.

431. τὸ πολλὰ πράττειν. Sic bene & in hoc & in ſeq. v. edidit Aldus. Imperite alii τὰ πολλὰ πράττειν, quod ipſum eſt σαπρόν. Sequentis ſenarii finis κῷδύνας πολλὰς ἔχει in ſolis Grotii Excerptis emendate exhibetur. Quippe Aldus edidit καὶ λύπας, alii κῷδῖνας πολλὰς ἔχει.

448. εἰ μὴ φυλάξεις. Aldus edidit φυλάσσεις. Wintertonus autem imperitiſſime, εἰ μὴ φυλάσσῃς.

450. Verſus eſt Aeſchyli in Prometheo 329. Perperam Aldus edidit, γλώσσης μεταίας ζημία προσέρχεται. Alii, γλώσσῃ ματαίᾳ ζημία προσγίγνεται.

454. σιγηλές. Minus bene vulgo σιγηρές. Illam formam frequentant Attici Poëtæ. Vide Sophoclem Trach. 416. Philoct. 741. Euripidem Suppl. 569. Zenodotum in Florilegio Grotii p. 11.

466. ταμιεῖον. Vulgares editiones verſum hunc exhibent in Tit. εἰς ἀρετὴν, ubi legitur ταμεῖον.

490. ἑσθλὰ τῷ βίῳ δύο. Sic bene Aldus edidit. Imperite alii δύω, quæ forma Atticis Poëtis inuſitata.

495. ἐσθ' ὑγείας βίου. Sic recte Grotius. In Aldina editione ἐσθ' ὑγεία. Wintertonus neſcio unde ἐσθ' ἡ ὑγεία βίου, numeris fœde corruptis.

496. Hic verſus eſt Mneſimachi Comici, juxta Euſtathium, qui eum laudat ad Iliadem p. 981. l. 3. Eſt in Excerptis Grotii p. 663.

503. τύχης ἄνοιαν. Sic Stobæus in Floril. Tit. CVIII. Vulgo ἄγνοιαν.

515. ἐν τοῖσι δεινοῖς. Minus bene vulgo ἐν τοῖς δὲ δεινοῖς. Ad eundem modum in verſu abhinc ſecundo pravam lectionem correximus ἐν τοῖς κακοῖς δέ.

524. Fraudi mihi fuit Grotii editio, & quod Aldinam inſpicere neglexerim, in qua elegantius & vere λέων φιλῶν ἑαυτόν. Vide quæ notavi ad v. 72.

525. Ad Chriſtianæ diſciplinæ normam ſententiam reformare voluit auctor variæ lectionis, quam exhibet margo editionis Aldinæ, μισοῦντα φίλτα. Sed pia hominis voluntati metri lex reluctatur.

533. φίλοισι μὴ κακοῖς. Sic recte Grotius. In Aldina edi-

tione ad ſenſum minus bene, & claudicante verſu, μὴ κακὸς, Wintertonus μὴ κακός γ'.

537. ἐν κακοῖς μὴ περιίδῃς. Sic certiſſime emendo pravam lectionem μὴ παρίδῃς. Vide indicem noſtrum in Ariſtophanem, Sophoclem Oed. T. 1505. & Miſcell. Obſerv. Vol. IV. p. 451.

561. τοῖς σωθεῖσι. Sic Grotius. Vulgo τοῖς σοφοῖσι.

578. Stobæi lectionem in Florilegii Tit. LXXXVII. recepi. Vulgo ἡ φύσις ἑκάστου γὰρ γένους ἐστὶν πατρίς.

587. Sic legitur hic verſus in Stobæi Ecl. Phyſ. Tit. XI. inconcinna eſt vulgata lectio.

599. ψευδὴς διαβολή. Sic Stobæus Florilegii Tit. XII. Vulgo, ψεύδους διαβολή.

FINIS NOTARUM.

ARGENTORATI
TYPIS
JOANNIS HENRICI
HEITZ
ACADEMIÆ TYPOGRAPHI.

Die XXIX. Martii MDCCLXXXIV.

The Hymn of Cleanthes to Jove beside a Version in Latin hexameters by the old English scholar, Dr Duport, pp. 143-144, has a French added by M. De Bougainville, pp 145-146, & an Italian by M. Girolamo Pompei of Verona, pp. 147-149

Brunck holds the authors of the Poems bearing the names of Phocylides (pp 315, 324) & of Naumachius, to have been both of them Christians; the latter in his judgment, the better poet. The Phocylides is at pp 112-119; the Naumachius at pp 122-124. Joseph Scaliger (p. 315) seems to ascribe the palm of excellence to the former

THE NEW RK PUBLIC LIBRARY
REF E DEPARTMENT

This book circumstances to be
e Building
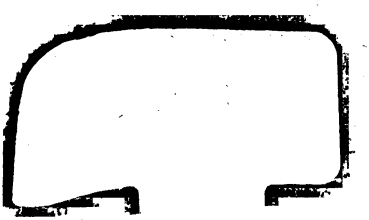
Form 419